

Matematikos ir informatikos institutas

Matematikos
ir informatikos
institutas

Matematikos ir informatikos institutas

UDK 061.6:51(474.5)
Ma-615

Rengėjai:

Mifodijus Sapagovas
Gintautas Dzemyda
Stasys Rutkauskas
Aidas Žandaris
Dale Daugaravičienė

Knygos leidimą rėmė:

T_EV

VTEx

ISBN 9986-680-34-4

© Matematikos ir informatikos institutas, 2006

TURINYS

MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS VIENOVĖ	7
MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS INSTITUTO PENKIASDEŠIMTIES METŲ ISTORIJOS BRUOŽAI	12
MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS INSTITUTO SVARBIAUSIŲ ĮVYKIŲ CHRONOLOGIJA	40
MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS INSTITUTO PADALINIAI	58
Tikimybių teorijos skyrius	58
Matematinės statistikos skyrius	62
Taikomosios statistikos skyrius	66
Diferencialinių lygčių skyrius	70
Skaiciavimo metodų skyrius	74
Matematinės logikos skyrius	78
Atpažinimo procesų skyrius	82
Optimizavimo skyrius	91
Sistemų analizės skyrius	95
Duomenų analizės skyrius	98
<i>Operacijų tyrimo sektorius</i>	102
Informatikos metodologijos skyrius	104
<i>Kompiuterinės lingvistikos grupė</i>	111
Programų sistemų inžinerijos skyrius	114
Kompiuterių tinklų laboratorija	119
Informacijos ir leidybos skyrius	124
<i>Kompiuterinės leidybos grupė</i>	126
<i>Biblioteka</i>	127
Mokslinės informacijos grupė	130
Buhalterija	131
Ūkio taryba	132

SKAIČIAVIMO CENTRAS	134
Skaičiavimo centras – visiškai naujo tipo struktūrinis padalinys mokslo Institute	134
Skaičiavimo centro techninė bazė	136
Skaičiavimo centro struktūra ir jos kaita	139
STATISTINĖ INFORMACIJA	149
Lietuvos mokslo premijos laureatai	149
Pagrindiniai mokslo tyrimų taikymo darbai, projektai, užsakymai	178
Monografijos, vadovėliai, konferencijų darbai, kiti leidiniai	194
Habilitaciniai darbai	212
Instituto doktorantūra (aspirantūra)	218
Konferencijos, seminarai, pasitarimai	231
MII – INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ VERSLO INKUBATORIUS	239
IĮ „Bitas“	239
UAB „Baltic Amadeus“	241
Bendra Lietuvos ir Olandijos įmonė UAB VTEX	243
Bendra įmonė UAB TEV	244
VŠĮ „Visorių informacinių technologijų parkas“	245
MII IR ŠVIETIMAS	247
INSTITUTO DIREKTORIAI	256
AKADEMIKAS VYTAUTAS STATULEVIČIUS	261
INSTITUTO ISTORIJA FOTOGRAFŲ AKIMIS	272
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	286

MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS VIENOVĖ

Matematikos ir informatikos institutas – vienas didžiausių Lietuvos valstybinių mokslo centrų. Tolesnis jo puoselėjimas ir plėtra reikalauja kartais subtilių ir lanksčių, o kartais ir tvirtų sprendimų. Kita vertus – tai senas tradicijas turintis institutas.

Matematikos ir informatikos instituto įkūrimo data laikytina 1956 m. spalio 1-oji. Tada reorganizavus Fizikos-technikos institutą buvo įkurti trys institutai. Vienas iš jų – Fizikos ir matematikos institutas (FMI). Tada FMI turėjo 24 darbuotojus ir dar 10 laisvų etatų. Institutą sudarė trys padaliniai, kurie laikui bégant išaugo į savarankiškus institutus: Matematikos sektorius (vad. Jonas Kubilius), išaugęs į dabartinį Matematikos ir informatikos institutą, Teorinės fizikos sektorius (vad. Adolfas Jucys), išaugęs į Teorinės fizikos ir astronomijos institutą, ir Puslaidininkų laboratorija (vad. Povilas Brazdžiūnas), išaugusi į du institutus – Puslaidininkų fizikos institutą bei Fizikos institutą. 1967 m. sausio 1 d. nuo FMI atskyrė Puslaidininkų fizikos institutas. Fizikos ir matematikos instituto direktoriumi tapo Vytautas Statulevičius. 1977 m. sausio 1 d. FMI suskilo į du: Matematikos ir kibernetikos institutą bei Fizikos institutą. 1990 m. liepos mėn. 9 d. pirmasis pervadintas Matematikos ir informatikos institutu. Tada Jame buvo 424 darbuotojai; ir dabar tai vienas didžiausių institutų Lietuvoje – kartu su doktorantais yra 246 darbuotojai.

Atkūrus nepriklausomą Lietuvą, atsirado didelis poreikis kurtis lietuviškoms verslo įmonėms. Institutas buvo šio proceso katalizatorius. Dabar daugelyje informacinių technologijų firmų dirba buvę Instituto mokslininkai, ne vienai jų ir vadovauja. Būtent su šiomis firmomis palaikomi glaudžiausi Instituto ryšiai, nes tokiose ištaigose ypač suprantama mokslo

vertė ir nauda. Tik pasitelkus mokslo žinias galima kurti naujas technologijas ir sėkmingai konkuruoti.

Dabar Matematikos ir informatikos institutas yra valstybės mokslo institutas, kurio misija yra vykdyti Lietuvos ūkiui ir tarptautiniam bendradarbiavimui svarbius ilgalaikius tarptautinio lygio mokslinius tyrimus. Pagrindinė Instituto veikla yra moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra. Tačiau ne mažiau svarbus uždavinys yra kartu su aukštosiomis mokyklomis rengti mokslininkus, padėti joms rengti specialistus bei teikti informatikos ir matematikos mokslinę bei metodinę paramą švietimo įstaigoms.

Instituto mokslinė veikla pagal mokslinę tematiką sukonzentruota 13-oje mokslinių padalinių. Juose dirba 140 darbuotojų, iš jų: 37 – habilituoti daktarai ar tenkinantys habilitacijai keliamus reikalavimus (31 – profesorius) ir 47 – daktarai (17 – dr., docentų). Doktorantūros studijoms organizuoti Institute įsteigtos Matematikos ir Informatikos katedros. Šiuo metu doktorantūroje studijuoją 43 doktorantai.

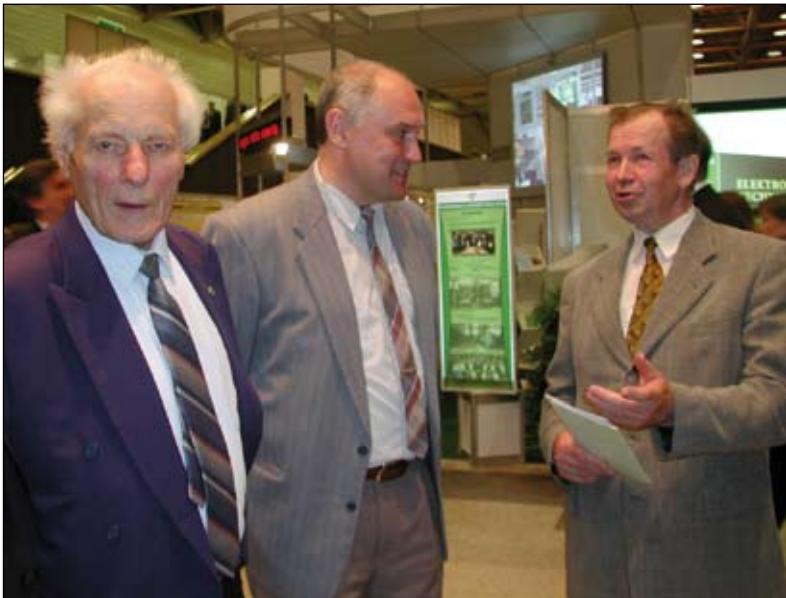
Moksliniai tyrimai vykdomi trimis pagrindinėmis kryptimis:

1. Tikimybių teorijos ir matematinės statistikos, finansų ir draudos matematikos, diferencialinių lygčių ir jų skaitinių sprendimo metodų bei matematinės logikos ir algoritmų teorijos problemų tyrimai (Fiziniai mokslai, Matematika).

2. Atpažinimo procesų, duomenų analizės, daugiaekstremalių optimizavimo uždavinių bei multimedijos technologijų ir interaktyviųjų sistemų tyrimai (Fiziniai mokslai, Informatika; Technologijos mokslai, Informatikos inžinerija).

3. Informatikos teorinių ir metodinių pagrindų, mokyklinės informatikos problemų, kompiuterizuotų sistemų ir kompiuterių tinklų inžinerijos metodų tyrimai bei taikymai naujoms informacinėms technologijoms kurti (Fiziniai mokslai, Informatika; Technologijos mokslai, Informatikos inžinerija; Socialiniai mokslai, Edukologija).

Atidžiau žvelgiant matyti išties didingas Instituto kompetencijų spektras matematikoje ir informatikoje: tikimybių teorijos ribinės teoremos; asimptotiniai skleidiniai; netiesinių statistikų tyrimai; priklausomi atsitiktiniai dydžiai ir laukai; duomenų analizė ir jos taikymai (medicinoje, biologijoje, ekonomikoje, administravime ir technikoje); klasifikavimas; klasterinė analizė; regresijos; laiko eilutės; diferencialiniai uždaviniai su nelokaliosiomis sąlygomis; netiesinių elipsinių lygčių skaitiniai sprendimo metodai;

Trys Instituto direktooriai –
Vytautas Statulevičius,
Gintautas Dzemyda ir
Mifodijus Sapagovas
parodoje „Mokslas – 2002“

netiesinių procesų matematiniai modeliai; sistemų analizė; daugamačių duomenų vizualizavimas; daugiakriterinio sprendimų priėmimo strategijos; neuroniniai tinklai; lygiagretieji skaičiavimai; programų, informacinių bei teisės sistemų inžinerija; duomenų bazių CASE ir žiniomis grindžiamos sistemos; ontologijų inžinerija; geografinės informacijos sistemos; globalusis, euristinis bei diskretusis optimizavimas; stochastinė analizė ir jos taikymai; tolimosios priklausomybės laiko eilučių ekonometriniai modeliai ir statistinės išvados; įrodymų teorija; modalinė, dinaminė, laiko bei racionalių agentų logikos; sekvinciniai bei lenteliniai skaičiavimai; algoritmų sudėtingumo teorija; kompiuterių tinklų LITNET bei GEANT plėtotė ir eksplotavimas; plačiajuosčių tinklų projektavimas; opinio ryšio diegimas; kompiuterių tinklų apsauga; terminų duomenų bazės; lingvistinių tyrimų kompiuterizavimas; programinės įrangos lokalizavimas; informatikos ir programavimo mokymas; elektroninis mokymas ir standartai; informatikos terminija; vaizdų atpažinimas; kompiuterinė intelektika; aptarnavimo teorija; elipsinių lygčių bei jų sistemų kraštinių uždaviniai; Navjė ir Stokso lygtys; matematinė hidrodinamika; atsitiktinių procesų atpažinimas; multimedija; signalų apdorojimas; šnekos atpažinimas. Toks ilgas išvardijimas neatsitiktinis. Tiesiog bandyta parodyti Instituto mokslininkų galimybes, neapeinant nė vieno padalinio. Puiku, kad visa tai išmanantys specialistai sutelkti vienoje vietoje, viename Institute.

Institutas aktyviai organizuoja doktorantūros studijas. Jam suteikta teisė rengti trijų mokslo krypčių mokslininkus: matematika ir informatikos inžinerija – kartu su Vilniaus Gedimino technikos universitetu, taip pat informatika – kartu su Vytauto Didžiojo universitetu.

Mokslo organizacinė veikla yra neatskiriama Instituto veiklos dalis. Kartu su partneriais 2000–2006 m. surengta 14 tarptautinių renginių – konferencijų ir seminarų, dalyvauta trijose parodose. Viena iš jų – pasaulinė paroda EXPO 2000. Institute reguliariai rengiami 7 moksliniai seminarai, kuriuose dalyvauja ir specialistai iš kitų mokslo ir studijų institucijų, tarp jų iš užsienio. Instituto darbuotojai yra daugelio tarptautinių žurnalų redkolegijų nariai, recenzentai, ekspertai, tarptautinių konkursų darbų vertintojai, dalyvauja pasaulinių ir Europos mokslo organizacijų veikloje.

Instituto senatas (2003 m.); pirmoje eilėje: S. Rutkauskas, B. Grigelionis, H. Pragarauskas, V. Statulevičius, M. Sapagovas, N. Kligienė, J. Mockus; antroje eilėje: Š. Raudys, G. Dzemyda, K. Pileckas, R. Rudzkis, R. Pliuškevičius, G. Grigas, Z. K. Juškevičius, K. Kazlauskas; trečioje eilėje: V. Šaltenis, A. L. Lipeika, S. Maskeliūnas, A. Plikusas, K. Kubilius, V. Černiauskas

Puikus mokslo žinių diegimo Lietuvoje pavyzdys – Instituto parengtas Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo (RAIN) projektas struktūriniams fondams. Čia Instituto mokslininkai parodė, kad puikiai suvokia Lietuvos poreikius ir yra pasirengę spręsti aktualias praktines problemas. Ne mažiau svarbūs ir kiti Institute parengti struktūrinių fondų projektai, kurie leis kelti darbuotojų kompetenciją ir gerai juos aprūpinti modernia kompiuterine technika bei programine įranga.

Didžiuojamės, kad Institute leidžiami mokslo visuomenės pripažinti periodiniai leidiniai: „Informatica“, „Informatics in Education“, „Lietuvos matematikos rinkinys“, „Mathematical Modelling and Analysis“, „Nonlinear Analysis: Modelling and Control“.

Pastaruoju metu beveik kasmet Institute mokslininkai apdovanojami Lietuvos mokslo premija.

Institutas aktyviai dalyvauja mokyme, moksleivių ugdyme, visuomenės švietime. Pažymėtinos šios veiklos kryptys: Jaunųjų programuotojų neakivaizdinė mokykla, moksleivių rengimas informatikos ir matematikos olimpiadoms, olimpiadų organizavimas, lietuvių kalba kompiuteriuose ir programų lietuvinimas, kultūros paveldo svetainės, lietuvių kalbos terminija bei kompiuterinis terminynas.

Išskirtinė Institute stiprybė yra daugelį metų puoselėta matematikų ir informatikų vienovė – glaudus ir dalykiškas matematikų ir informatikų bendradarbiavimas. Tik šioms dviem mokslo kryptims papildant vienai kitą galima išspręsti tikrai sudėtingus uždavinius. O stipréjant šalies ekonomikai tokią uždavinių vis daugėja.

Dažnai kyla klausimas, kokios instituto perspektyvos. Ko daugiau – problemų ar sékmės? Visų pirma reikia pasidžiaugti, kad jaunimas vėl kreipia žvilgsnius į mokslą. Ne visi iš dabar gausaus būrio doktorantų taps tikrais mokslininkais. Dalis nueis į verslą, valdymo institucijas, taps gerais dėstytojais. Tačiau ilygta patirtis ir žinių vertės pajautimas lydės juos visą gyvenimą.

Gintautas Dzemyda

MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS INSTITUTO PENKIASDEŠIMTIES METŲ ISTORIJOS BRUOŽAI

2006 metų spalio 1 d. sukako lygiai 50 metų, kai Lietuvos mokslų akademijoje (toliau tekste – Lietuvos MA) buvo įkurtas Fizikos ir matematikos institutas (FMI). Iš jo išsirutuliojo dabartiniai Matematikos ir informatikos (MII), Fizikos ir Puslaidininkų fizikos valstybės institutai bei Vilniaus universiteto Teorinės fizikos ir astronomijos institutas. Tad 1956 m. spalio 1 d. data vadintina šiu institutų, taigi ir MII, istorijos pradžia.

Šiame straipsnyje apžvelgti MII penkiasdešimties metų raidos etapai ir pagrindiniai (autoriaus manymu) įvykiai. Matematikos krypties moksliniai tyrimai Lietuvos MA sistemoje prasidėjo kiek anksčiau, maždaug ketverius metus iki įkuriant FMI, todėl čia apžvelgiamas ir pastarasis laikotarpis.

Instituto pastatai T. Kosciuškos, A. Goštauto ir Akademijos gatvėse Vilniuje

1952 metai: matematikos tyrimų pradžia Lietuvos MA. Intensyvesni matematikos krypties moksliniai tyrimai Lietuvoje prasidėjo po Antrojo pasaulinio karo, išaugus naujai matematikų kartai. Rimtų matematikos mokslinių tyrimų pradžia yra sietina su Vilniaus universitetu, tiksliau – su akademiku Jonu Kubiliumi, tačiau šiame skyrelyje bus kalbama apie matematikos mokslą Lietuvos MA, nes dabartinis Matematikos ir informatikos institutas susiformavo būtent Lietuvos MA, įkurtoje 1941 m. Tais pačiais metais Lietuvos MA sistemoje buvo įsteigtas Technikos institutas, kuris 1952 m. buvo reorganizuotas į Fizikos ir technikos institutą (direktorius – akademikas Algirdas Žukauskas), susidedantį iš dviejų sektorių: Fizikos, matematikos ir astronomijos bei Techninės fizikos. Taigi Lietuvos MA sistemoje atsirado pirmasis struktūrinis padalinys, kurio pavadinime buvo žodis *matematika*. Fizikos, matematikos ir astronomijos sektorius vadovu buvo paskirtas akademikas Adolfas Jucys. Pastarojo paskatintas, Lietuvos MA prezidentas akademikas Juozas Matulis ėmėsi žygių, kad jau išgarsejės savo mokslo darbais J. Kubilius būtų priimtas dirbtį minėtame sektoriuje. Taip Lietuvos MA Fizikos ir technikos Institute pradėjo darbą pirmasis profesionalus matematikas, aukštos erudicijos mokslininkas J. Kubilius. (Kaip žinome, jis nenutraukė ryšių su universitetu ir vėliau savo gyvenimą bei veiklą susiejo būtent su juo.) Tad 1952 m. galime traktuoti kaip matematikos mokslo Lietuvos MA pradžią.

Reikėjo apsispresti, kokias matematikos šakas vystyti ir plėtoti Lietuvoje. Žvelgiant iš nūdienos nėra sunku suprasti, kad J. Kubiliui organizuoti mokslinių darbų matematikoje nebuvo taip paprasta, nes kai kurie tuometinės

vyresniosios kartos oponentai matematikos reikšmę suprato utilitariai. Pasirinkimo galimybių buvo nemažai, tačiau iš pat pradžių išskaidytį jėgas į daugelį krypčių buvo rizikinga. J. Kubiliui atrodė, kad Lietuvoje tikslingo plėtoti tikimybių teoriją, ateityje vystyti diferencialinių lygčių tyrimus. Jis gerai suprato elektroninių skaičiavimo mašinų (ESM) – taip anuomet buvo vadinami kompiuteriai – svarbą moksliniuose tyrimuose, todėl buvo būtina galvoti ir apie matematinę logiką, taip pat ir apie lošimų teoriją. Tam pritarė ir skyré dėmesį A. Jucys. Žinoma, užsibrėžtų tikslų buvo galima siekti tik parengus aukštostas kvalifikacijos mokslinį personalą. Kai kuriuos mokslininkus buvo galima rengti vietoje, kitus – siunčiant į stiprius mokslo centrus.

1954 m. į aspirantūrą (dabartiniuose terminuose – doktorantūrą) Sankt Peterburge (tuometiniame Leningrade) pas profesorių J. Liniką buvo priimtas gabus Vilniaus universiteto absolventas Vytautas Statulevičius, tapęs vienu žymiausių tikimybių teorijos ribinių teoremu specialistu, pats išauginęs gausų būrį – apie 40 mokslo daktarų tikimybininkų, sukūręs Matematikos ir informatikos Institute stiprų tikimybių teorijos skyrių.

Labai svarbų vaidmenį ruošiant naujają matematikų kartą atliko visos Lietuvos moksleivių matematikos olimpiados, kurių įkvėpėjas vėlgi buvo J. Kubilius (pirmoji tokia olimpiada įvyko 1952 m.). 1954 m. į Vilniaus universitetą istoja olimpiadose pasižymėjęs Bronius Grigelionis, su kuriuo J. Kubilius dirbo individualiai. Užbégdamai aprašomiems įvykiams už akių

priminsime, kad 1959 m., po studijų universitete, B. Grigelionis įstojo į aspirantūrą Kijeve pas profesorių B. Gnedenką ir, sėkmingai ją baigęs, grįžo dirbti į Institutą, sukūrė Lietuvoje stiprią atsitiktinių procesų teorijos mokyklą, iki 2006 m. vadovavo Instituto Matematinės statistikos skyriui.

1955 m. į Instituto aspirantūrą pas J. Kubilių buvo priimtas pirmasis matematikos krypties aspirantas Romas Uždavinys, vėliau dirbęs docentu Vilniaus universitete. Matematikų kvalifikacija augo, moksliniai tyrimai stiprėjo. J. Kubilius po tam tikrų tuometinės valdžios trukdymų, susijusių su jo esą „nepatikima“ biografija, apgynė matematikos mokslo kandidato (pagal dabartinę mokslo laipsnių klasifikaciją – daktaro) disertaciją.

Šeštojo dešimtmečio pradžioje Lietuvos MA formavosi pagrindinės mokslinių tyrimų kryptys. Tuo lemiamu laikotarpiu akademikas A. Jučys pasiskė už mokslinių jėgų sutelkimą pagrindinėmis perspektyviomis mokslinėmis kryptimis, pirmiausia už fundamentinių tyrimų, taip pat ir fizikos bei matematikos stiprinimą. Dar 1955 m. jis ėmėsi propaguoti ir realizuoti sumanymą įkurti Lietuvoje skaičiavimo centrą, aprūpintą didžiosiomis elektroninėmis skaičiavimo mašinomis. Jo atkaklumo dėka tokis centras vėliau buvo įkurtas Fizikos ir matematikos Institute.

1956 metai: Matematikos ir informatikos instituto istorijos pradžia. 1956 m. rugsėjo 5 d. Lietuvos MA Prezidiumas priėmė nutarimą

FMI
Matematikos
sektoriaus
darbuotojai:
pirmoje eilėje –
L. Vilkauskas,
V. Bikeliénė,
A. Aleškevičienė,
A. Mitalauskas;
antroje –
E. Gečiauskas,
B. Riauba,
M. Sapagovas,
A. Pliuškevičienė,
B. Kvedaras,
D. Sapagovienė,
L. Stupelis,
R. Paškevičienė,
R. Pliuškevičius
(1961 m.)

1956 m. rugėjo 5 d. Lietuvos MA Prezidiumo nutarimas Nr. 141 „Dėl naujų Lietuvos MA Fizikos ir matematikos, Energetikos ir elektrotechnikos bei Statybos ir architektūros institutų organizavimo“

LITUOVOS TSR MOKSLŲ AKADEMIJOS PREZIDIJUMAS
N U T A R I M I S Nr. 141

Vilnius,

1956 m. rugėjo 5 d.

Dėl naujų Lietuvos TSR Mokslų akademijos Fizikos ir matematikos, Energetikos ir elektrotechnikos ir Statybos ir architektūros institutų organizavimo

L-otuvos TSR Ministrių Tarybos 1956 m. rugpjūčio 10d. nutarimu Nr. 396 „Dėl naujų Lietuvos TSR Mokslų akademijos institutų organizavimo“ įgyvendinti Lietuvos TSR Mokslų akademijos Prezidijus n u t a r i a i

1. Organizuoti nuo 1956 m. spalio 1 d. Fizikos-technikos instituto būsė trije savivankinius institutus: Fizikos ir matematikos institutu, Energetikos ir elektrotechnikos institutu, Statybos ir architektūros institutu.

2. Fizikos ir matematikos institutą organizuoti techninius fizikos ir fizikos-matematikos-astronomijos sektorių bazėje su 3% etatiniais vienetais ir šiaisi struktūriniais padaliniais: a) Matematikos sektorius, b) Teorinės fizikos sektorius, c) R diodų tyrimų spindulinimais sektorius, d) Fizikos aparatinių laboratorijų, e) Eksperimentinės dirbtuvės (priedelis Nr.1).

3. Fizikos ir matematikos instituto svorbiausiai urtimiauslojo laikotarpis mokslinio-tinkamojo darbo užduviniai laikyti tolesnį tikimybę teorijos, matematinės statistikos, sudetingų spektrų, būmenclio struktūros ir kiektinio teorijos vystymą, radioaktyvių medžiagų ir puslaidinių tyrimą ir jų pritaikymą socialistiniame licinės skyje.

4. Energetikos ir elektrotechnikos institutą organizuoti energetikos ir metalų technologijos sektorius ir pluoštinių medžiagų laboratorijos bazėje su 6% etatiniais vienetais ir šiaisi struktūriniais padaliniais: a) B adro.

- 2 -

eiros energetikos sektorius, b) Automatikos ir telemechanikos sektorius, c) Metaloteknos laboratorija, d) Prismonių elektrotechnikos laboratorija, e) Siluminės technikos laboratorija, f) Fluosintinis medžiagų laboratorija, g) Chemijos laboratorija, h) M tvimų prietaisų laboratorija, i) Eksperimentinės dirbtuvės (priedelis Nr.2)

5. Energetikos ir elektrotechnikos instituto artimiausioje 1. metruose pagrindinius mokslinio-tinkamojo darbo užduviniai laikyti Lietuvos TSR energetinių resursų sistemų tyrimus ir ju reikiškų panudžinės, siluminės energetinės įrengimų elektromagnetinės, gamybinės procesų automatisavimo ir metalų apdirbimo, toliau linės pramones i kitu būdu išvystymą moksliškai pagrindų mastatyms.

6. statybos ir architektūros institutų organizuoti statybos sektorius bazėje su 2% etatiniais vienetais ir šiaisi struktūriniais padaliniais: a) Statybos sektorius, b) Architektūros sektorius, c) Statybinių medžiagų sektorius (priedelis N .3).

7. Statybos ir architektūros instituto artimiausioje 1. metruose svorbius mokslinio-tinkamojo darbo užduviniai laikyti statybinių medžiagų ir konstrukcijų iš vještinių žaliavos gamybos bei etatybos darbuose industrializuojant mokslinių pagrindų mastatyms, Lietuvos liudinės architektūros tyrimus ir jos progresyvių elementų panudžinėmą kolikių gyvenvietėjų bei miestų statyboje.

8. Reorganizuojamajį Fizikos-technikos i-to visų balanso struktūrų inventoriacijai ir kitiemis organizaciniams darboms atliktii sudaryti reorganizuojant komisiją šios sudėties:

Porraineikas - A. Žukauskas, Fizikos-technikos instituto direktoriui,

- 3 -

N u t a r i m i s 1. Brėžinių, Fizikos-technikos i-to sektorius vadovas,

V. Beublys, Fizikos-technikos instituto direktorius pavd. moksl.darbu.

F. Seliukas, Fizikos-technikos i-to sektorius vadovas

V. Stadukauskas, LA Vyriausias buhalteris

A. Smilga, MA vyrs.inžinierius,

V. Golutis, Fizikos-technikos i-to vyrs. moksl.darbdarbis

A. Gumininkas, Fizikos-technikos i-to vyrams.tendencijdarbys

V. Šitkus, Fizikos-technikos i-to dir. ped. adm.-Rtdo reikalams

9. Patvirtinti naujų institutų organizavimo instrukciją pagal priedelį Nr. 4.

LITUOVOS TSR MOKSLŲ AKADEMIJOS
PREZIDIJUMAS (J. ŠATAVIUS)

J. Šatavius
LITUOVOS TSR MOKSLŲ AKADEMIJOS
AKADEMIKAS SEKRETORIUS (K. PETELIUKAS)

Nutariniams siužėjimams:

1. Colog.-cheminių ir techn. mokyb.biurui
2. Fizikos-technikos i-tui
3. M. Šabalinui
4. V. Dauckuiui
5. V. Bielininkui
6. A. Smilgal
7. V. Šitkui
8. V. Šeiminiukui
9. V. Šitkui
10. V. Šitkui
11. MA vyriausias buhalterius
12. Plast.-fiksinių skyr.
13. Dr. vysk. skyr.
14. MA juriskonsultas
15. Meter.-tek. skyrui
16. Prezidento padėjėjai
17. Oko-techn. skyrui
18. R. Ratajų vadybai
19. Mokslo apsaugos

Gauta: 1956.11.13
Šeimai

Nr. 141 „Dėl naujų Lietuvos MA Fizikos ir matematikos, Energetikos ir elektrotechnikos bei Statybos ir architektūros institutų organizavimo“. Nutarime nurodoma (žr. nutarimo kopiją) 1956 m. spalio 1 d. įsteigti Fizikos ir matematikos institutą (FMI) su 34 etatais ir šiais struktūriniais padaliniais: Matematikos bei Teorinės fizikos sektorai, Puslaidininkų laboratorija, Eksperimentinės dirbtuvės. Buvo apibrežti ir artimiausio laikotarpio mokslinio tyrimo uždaviniai: tolesnis tikimybių teorijos, matematinės statistikos, sudėtingų spektrų, branduolio struktūros ir kie-tojo kūno teorijos vystymas, radioaktyviųjų medžiagų ir puslaidininkų tyrinėjimas bei jų pritaikymas.

FMI direktoriumi buvo paskirtas A. Jucys, o pavaduotoju ir Matematikos sektorius vadovu – J. Kubilius. Iš Institutui skirtų 34 etatų pradžioje tebuvo užimti 24. Buvo 14 mokslo darbuotojų (iš jų 6 su mokslo laipsniais), daugiausia fizikų teoretikų, keletas eksperimentatorių (puslaidininkų fizikos) ir tik vienas matematikas – J. Kubilius. Instituto patalpos, kurias sudarė 143,89 kv. m., buvo Kosciuškos g. 30. Pastebėsime, kad Matematikos sektorius darbuojams numatytais mėnesio algų fondas – jaunesniojo mokslo darbuotojo ir vyresniojo laboranto – sudarė 138 rublius.

Iš 1956 m. ataskaitos matyti, kad 26 darbuotojai, buvę Instituto sąrašuose tų metų pabaigoje, publikavo 16 mokslinių straipsnių, užbaigę 7 temas, perskaityė 15 paskaitų visuomenei, paraše 10 mokslo populiarinimo straipsnių, 13 kartų kalbėjo per radiją ir televiziją.

Dabartinis Matematikos ir informatikos institutas su 13 jo mokslinių padalinių išaugo iš vieno jau minėto FMI padalinio – Matematikos sektorius. 1956 m. šis sektorius atrodė kukliai, tame, be sektorius vadovo J. Kubiliaus, metų pabaigoje dirbo jaunesnysis mokslo darbuotojas L. Gabreljanas (taip ir neįsivertinės Institute) bei vyresnioji laborantė Rytė Merkytė. Būtų galima prisikaičiuoti ir tuometinį J. Kubiliaus aspirantą R. Uždavinį.

J. Kubilius apie dvejus metus vadovavo Matematikos sektoriumi – 1958 metais jis tapo Vilniaus universiteto rektoriumi. Tačiau ir per tą trumpą laiką suspėjo palikti žymų pėdsaką Instituto istorijoje. 1959 metais jis išleido pirmąjį Lietuvos istorijoje matematikos monografiją „Tikimybiniai metodai skaičių teorijoje“, prieš tai 1957 metais ta pačia tema apgynės fizikos ir matematikos mokslų daktaro disertaciją (dabartiniais terminais – habilitaciją). „Jeigu ne fundamentalūs J. Kubiliaus tikimybinės skaičių teorijos darbai, matematikos raida Mokslų akademijoje būtų prasidėjusi, ko gero, dešimtmečiu vėliau, gal ir kryptis būtų buvusi kita“ – viename iš straipsnių Instituto dvidešimtmečio proga raše akademikas Eduardas Vilkas.

Iki išeinant J. Kubiliui į Vilniaus universitetą, po aspirantūros Sankt Peterburge pas jau minėtą J. Liniką į Lietuvą grįžta dar universitete jo globotasis V. Statulevičius, sudominęs pasaulio tikimybių teorijos specialistus reikšmingais rezultatais, gautais savo fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabar – mokslų daktaro) disertacijoje. 1957 metais jis pradėjo dirbtį Institute vyresniuoju mokslo darbuotoju, o nuo 1960 m. spalio 17 d. perėmė vadovavimą Matematikos sektoriumi. Tai – ilgiausiai Instituto istorijoje vadovavęs skyriui mokslininkas.

Be V. Statulevičiaus, 1957 metais į Institutą atėjo jauni gabūs specialistai Kęstutis Bulota, Algirdas Mitalauskas, Jonas Petkevičius. Nuo pat 1956 metų jame jau dirbo Konstantinas Žukauskas, vėliau tapęs Elektroninių skaičiavimo mašinų laboratorijos vadovu. Kukliai pažymint pirmąjį FMI penkmetį, be jau paminėtų darbuotojų, jame darbavosi stipri dabartinio mūsų Instituto įvaizdį kūrusi mokslininkų ir specialistų grupė: Aldona Aleškevičienė, Nijolė Kalinauskaitė, Bronius Kvedaras, Vilius Matulis, Regimantas Pliuškevičius, Mifodijus Sapagovas, Liudvikas Stupelis. Kai kurie iš atėjusių – Vytautas Kalinka, Eduardas Vilkas, Leonardas Vilkauskas – vėliau perejo į kitas mokslo ar studijų institucijas. Atsirado ir būsimojo Skaičiavimo centro darbuotojų branduolys: R. Bražionytė-Paškevičienė, V. Mališauskaitė-Bikelienė, D. Petrenaitė-Sapagovienė ir kt.

Įvyko pokyčių Instituto vadovybėje. Nuo 1962 m. spalio 17 d. V. Statulevičius tapo direktoriaus pavaduotoju mokslo reikalams, o nuo 1963 m. spalio 10 d. Instituto direktoriaus pareigas iš A. Jucio perėmė akademikas Juras Požela.

Rūpestingai suburtas Matematikos sektorius émė vis labiau reikštis savo moksline produkcija. 1961 metais J. Kubilius, būdamas Vilniaus universiteto rektoriumi, apie ši sektorių raše taip: „Susikūrė augantis ir daug žadantis kolektyvas, kuris, be abejonių, netrukus taps pajegiausiu ir produktyviausiu kolektyvu Lietuvoje. Tarp gautų rezultatų tenka išskirti V. Statulevičiaus darbus iš nehomogeninių Markovo grandinių ir silpnai priklausomų atsiktinių dydžių sekų.“ Ką gi, žvelgiant iš šių dienų tikrai galima teigti, kad šie J. Kubiliaus žodžiai buvo pranašiški. Minėtieji V. Statulevičiaus darbai buvo įvertinti Sankt Peterburgo universiteto premija, jie tapo tuo stimulu, kuris padėjo plėtoti tikimybių teorijos tyrimus Institute. Jų pagrindu V. Statulevičius apgyné mokslų kandidato disertaciją – pirmąjį Institute iš matematikos mokslų krypties. Kitos dvi matematikos disertacijos buvo ginamos tik po trejų metų – tai padarė minėtasis aspirantas R. Uždavinys ir Arkadijus Tempelmanas, dar prieš Lietuvai atgaunant nepriklausomybę išvykęs dirbtį į JAV.

Grupė Lietuvos matematikų Tarptautiniame matematikų kongrese Maskvoje 1966 m.: B. Grigelionis, B. Riauba, E. Gečiauskas, E. Vilkas, R. Uždavinys, P. Katilius, P. Survila, J. Kubilius, A. Liulevičius (Čikaga)

1962 metai: Skaičiavimo centro kūrimas. FMI sprendžiami uždaviniai darësi vis sudëtingesni – tapo būtina įsigyti elektroninės skaičiavimo technikos. Pradžioje ji buvo labiau reikalinga fizikams nei matematikams, nes fizi-
kai, ypač teoretikai, susidurdavo su itin didelės apimties skaičiavimais. Kaip
jau minëjome, ESM reikalais dar prieš FMI įkūrimą rūpinosi ir A. Jucys, ir
J. Kubilius. Skaičiavimo technikos svarbą A. Jucys suprato dar tarpukario
metais, kai stažavosi Kembridžo universitete. Tačiau konkretūs žingsniai
buvo atlikti tik įsteigus Institutą. 1956–1957 metų žiemą stažuotis į TSRS
MA Skaičiavimo centrą buvo pasiūsti du Instituto darbuotojai: Jonas Glem-
bockis ir minėtas K. Žukauskas. 1960 metais Lietuvos MA Prezidiumas
kreipėsi į Lietuvos TSR Vyriausybę, prašydamas skirti vieną milijoną rublių
jau užsakytos skaičiavimo mašinos BESM-2 gamybos finansavimui, taip pat
leisti statyti ESM fligelį – dabartinį priestatą prie pastato Goštauto g. 12
(tuomet – K. Poželos g. 54). Tuometinė Vilniaus miesto valdžia leido perimiti
buvusį namą Lentpjūvių g. 7 ir nurodė, kaip tą namą panaudoti Skaičiavimo
centro laboratorijoms įrengti. 1961 metais buvo įkurta Elektroninių
skaičiavimo mašinų laboratorija, o jos vadovu buvo paskirtas K. Žukauskas.

1962 m. liepos 18 d. pradėjo veikti Skaičiavimo centras (toliau – SC), buvo paleista pirmosios kartos skaičiavimo mašina BESM-2M. Ši ESM veikė 9 metus. Ją prižiūrėjo TSRS MA Skaičiavimo centre parengti inžinieriai J. Glembockis, J. Petkevičius ir K. Žukauskas. Ruošti skaičiavimo technikai reikalingą programinę įrangą buvo pavesta tų pačių metų spalio 1 d. įkurtam Skaičiavimo matematikos sektoriui, kuriam vadovavo V. Matulis. Nepaisant negausių, bet entuziastingų SC darbuotojų pastangų, jo darbas nevyko sklandžiai: trūko specialistų, patirties, programinės įrangos. Be to, pati mašina BESM-2M buvo nepakankamai patikima. Vidutinis šios ESM panaudojimas 1963 metais tesiekė 13 procentų jos pajégumų.

1964 m. liepos 1 d. Lietuvos MA Prezidiumo nutarimu Nr. 252 SC veiklai sustiprinti greta Elektroninių skaičiavimo laboratorijos ir Skaičiavimo matematikos sektoriaus buvo įkurti dar du padaliniai – Techninės kibernetikos bei Matematinės logikos ir programavimo sektorai. Išvardytų padalinių vadovais buvo paskirti J. Petkevičius, E. Vilkas, K. Žukauskas ir V. Matulis. Šiuose keturiuose SC padaliniuose buvo numatyta 80 etatų. Nutarime, be kita ko, nurodyta, kad Matematinės logikos ir programavimo sektorius turi vykdyti žemės ūkio gamybos optimalaus planavimo tyrimus.

Augantis ir stipréjantis SC davė daug apčiuopiamos naudos mokslui ir Lietuvos ūkiui, darė didelį poveikį visai Lietuvos mokslo kultūrai. Tuometinės masinės informacijos priemonės negalėjo nepastebėti šio svarbaus Lietuvos

Pirmieji
skaičiavimo
technikos ir
programinės
įrangos
specialistai
Institute:
K. Žukauskas,
J. Glembockis,
B. Kvedaras,
J. Petkevičius

mokslo plėtotės žingsnio. Kartais buvo stengiamasi pateikti ir egzotiškų ESM panaudojimo pavyzdžių. Štai 1965 m. ELTA rašė: „Skaičiavimo mašina BESM-2M išmoko savarankiškai rašyti dainas. Maždaug per pusę minutės ji sukuria kol kas trumpą muzikinį tekstą kodo pavidalo. Matematikams tenka ją išsifruoti ir perkelti muzikinius ženklus į gaidų lapą...“.

Lietuvos MA Prezidiumas ėmė svarstyti klausimą apie dar vienos skaičiavimo mašinos įsigijimą.

1965 metai: persikėlimas į naują pastatą, kibernetikos krypties atsiradimas. 1962 m. MA Prezidiumas nutarė pradėti naujų FMI rūmų dabartinėje Goštauto g. 12 (buvusioje K. Poželos g. 54) statybą. (Skaitytojas dabar jau gali suprasti, kad naujieji FMI rūmai buvo suplanuoti šalia įkurto SC.) Buvo patvirtinta pastato sąmata – 1,5 milijono rublių. Rūmų statyba baigta 1965 metais. Institutas paliko Kosciuškos gatvę ir persikelė į naujutėlaičius dažais kvepiančius 5400 kv. m. darbo ploto rūmus patogioje vietoje, miesto centre. Netoli ese kūrėsi kitos Lietuvos MA įstaigos. Vie-nintelis nepatogumas – po kiek laiko ties dabartiniu Vilniaus pedagoginiu universitetu pastatytas tiltas. Triukšmas, vibracija rimtai pablogino ir teoretikų, ir eksperimentatorių mokslinio darbo salygas. Teko pradėti galvoti apie tinkamesnę vietą Institutui. Bet apie tai – vėliau.

Kaip jau minėjome, 1964 metais buvo įkurtas Techninės kibernetikos sektorius, turėjęs rūpintis BESM-2M patikimumu (po trejų metų jis buvo pervadintas Patikimumo teorijos sektoriumi), tačiau žodis *kibernetika* tik epizodiškai pasitaikydavo kai kuriose ataskaitose ar ateities planuose. Sistemingu kibernetikos krypties tyrimų iki tol nebuvo. Tačiau apie juos buvo galvojama. Pagaliau 1964 m. balandžio 24 d. TSRS Mokslų akademijos Prezidiumas, apsvarstęs Lietuvos MA veiklą ir perspektyvas, pritarė 4 patikslintoms Instituto mokslinės veiklos pagrindinėms kryptims, iš kurių dvi buvo fizikos krypties, o kitos dvi – tokios: 1) tikimybių teorija ir matematinė statistika; 2) matematinės kibernetikos problemos ir techninė kibernetika. Taigi pastaruoju metu salygiškai galima laikyti šios krypties atsradimo metais.

Realia kibernetikos tyrimų pradžia derėtų laikyti 1965 metus, kai į Institutą atėjo dirbti jau žinomas Lietuvoje kibernetikos specialistas Laimutis Telksnys, vėliau tapęs Lietuvos MA akademiku, kuris ēmėsi vadovauti tais pačiais metais įkurtam Atpažinimo procesų sektoriumi. Tai buvo esminis kokybinis šuolis Instituto tyrimų tematikoje – įkurtas padalinys tapo pagrindiniu kibernetikos krypties sektoriumi, kuriamo buvo išugdyta daug perspektyvių mokslininkų ir iš kurio vėliau išsirutuliojo keletas kitų

mokslių padalinių: Duomenų analizės sektorius, Mokslių tyrimų automatizavimo laboratorija ir kt.

Žinoma, šalia matematikos bei kibernetikos sektorių FMI taip pat smarkiai stiprejo ir augo, dažnai net sparčiau, fizikos krypties padaliniai. 1966 metų pabaigoje Institute dirbo jau 350 darbuotojų, iš jų 46 – su mokslo laipsniais (3 mokslo daktarai arba, dabartiniais terminais, habil. daktarai), o aspirantūroje studijavo 50 aspirantų. Institutui buvo suteikta pirmoji mokslių institutų kategorija – padidėjo darbuotojų atlyginimai.

Išaugo puikus būrys aukštai kvalifikuotų specialistų, atstovaujančių J. Poželos sukurtą puslaidininkų fizikos mokyklą. Jų gauti teoriniai rezultatai bei taikymo darbai tapo žinomi mokslo pasaulyje. Kilo reikalas įkurti atskirą puslaidininkų fizikos institutą. Pagal Lietuvos MA 1966 m. lapkričio 23 d. nutarimą Nr. 470 1967 m. sausio 1 d., praėjus truputėli daugiau kaip 10 metų nuo FMI įkūrimo, puslaidininkų fizikos padalinių pagrindu įkuriamas atskiras Puslaidininkų fizikos institutas. Jo direktoriumi paskiriamas puikus mokslininkas ir organizatorius akademikas J. Požela.

1967 metai: Fizikos ir matematikos instituto reorganizavimas. Isteigus Puslaidininkų fizikos institutą, likusioji FMI dalis toliau tėsė darbą. Instituto pavadinimas išliko koks buvęs, tačiau, remiantis minėtuoju nutarimu, jo administracija ir struktūra buvo pakeista.

Instituto direktoriaus pareigas perėmė V. Statulevičius, o jo pavaduotojais tapo: M. Sapagovas (Skaičiavimo centro reikalams), L. Telksnys (mokslo reikalams) ir B. Styra, kuris iki tol buvo Lietuvos MA Prezidiumui priklausančio Branduolinės fizikos skyriaus, reorganizacijos metu prijungto prie FMI, vadovas. Struktūriškai padaliniai buvo sugrupuoti dviejose sekcijose (Matematikos ir kibernetikos bei Fizikos) ir Skaičiavimo centre.

Matematikos ir kibernetikos sekciją sudarė tokie sektoriai:

1. Tikimybių teorijos (vadovas V. Statulevičius);
2. Matematinės logikos ir algoritmų teorijos (vadovas V. Matulis);
3. Operacijų tyrimo (vadovas E. Vilkas);
4. Atpažinimo procesų (vadovas L. Telksnys);
5. Bionikos (vadovas K. Žukauskas).

Pastebėsime, kad buvęs Matematikos sektorius buvo pervadintas Tikimybių teorijos sektoriumi dar 1965 metais.

Skaičiavimo centru priklausė šie padaliniai:

1. Elektroninių skaičiavimo mašinų laboratorija (vadovas V. Liesis, nuo 1969 m. gegužės 5 d. – B. Binkauskas);
2. Perforaciinių skaičiavimo mašinų laboratorija (vadovas J. Petkevičius);

4-osios tarptautinės Vilniaus tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencijos atidarymas Akademiniame dramos teatre (1985 m.); pirmininkauja TSRS MA tikrasis narys J. Prochorovas (Maskva)

3. Programavimo ir uždaviniių sprendimo sektorius (vadovas B. Kvedaras);
4. Skaičiavimo metodų sektorius (vadovas M. Sapagovas).

Fizikos sekciją sudarė taip pat 5 sektoriai.

Taigi orkestras buvo susodintas ir, kitaip negu žinomoje Krylovo pasakėčioje, gana darniai užgrojo.

Tolesnė Instituto plėtra ir svarbiausi pasiekimai. Po FMI reorganizacijos jo augimas tėsesi, kilo darbuotojų mokslinis lygis, augo kvalifikacija.

1967 metais V. Statulevičius apgynė mokslo daktaro (dabartiniais terminais – habil. daktaro) disertaciją, kurioje nagrinėjo atsitiktinių dydžių bei procesų sumų pasiskirstymų asimptotinės analizės metodus. Jo darbai pažymėti Lietuvos respublikine (1967 m.), TSRS MA Prezidiumo A. Markovo (1971 m.), TSRS valstybine premijomis (1979 m.). 1972 metais jis buvo išrinktas Lietuvos MA tikruoju nariu. V. Statulevičiaus mokiniai grupė išaugo į stambią, žinomą pasaulyje tikimybių teorijos mokyklą. Institutui kartu su Vilniaus universitetu ir TSRS MA A. Steklovo institutu buvo patikėta rengti tarptautinę tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferenciją, tapusią tradicinė ir iki šiol vykstančią Vilniuje kas 4 metai (po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ją organizuoja Matematikos ir

informatikos institutas, Vilniaus universitetas ir Vilniaus Gedimino technikos universitetas). Beje, ši konferencija dar vadinama Vilniaus vardu.

1968 metais už darbus kuriant sugebantį skaityti elektroninį įrenginį – skaičiavimo mašiną „Rūta 701“ L. Telksniui buvo suteikta TSRS MA Prezidiumo S. Vavilovo I laipsnio premija. Tais pačiais metais už darbus tiriant atsitiktinių procesų teorines ir techninės problemas jis pelno Lietuvos Respublikinę premiją. 1971 metais L. Telksnys apgynė technikos mokslų daktaro disertaciją. Už originalios procesų atpažinimo teorijos sukūrimą buvo apdovanotas dar viena Lietuvos Respublikine premija (1981 m.). L. Telksnio vadovaujama mokslininkų grupė išaugo į stambią ir solidžią kibernetikos mokyklą, kurios rezultatai imami diegti technikoje, medicinoje, kai kuriose gamybos sferose.

Pažymėtiniai ir akademiko E. Vilko bei jo vadovaujamo Operacijų tyrimų sektoriaus kolektyvo darbai lošimų teorijos bei matematinės ekonomikos srityse. Pabrėžtinas jo sekmingas darbas su aspirantais. Už reikšmingus darbus minėtose srityse E. Vilkas 1978 metais pelnė Lietuvos Respublikinę premiją.

1969 metais iš Fizikinių ir techninių energetikos problemų instituto į FMI buvo perkelta dalis Ekstremalių uždaviniaių laboratorijos su profesoriumi Jonu Mockumi priešakyje ir taip įkurtas Optimalių sprendimų sektorius. 1972 metais J. Mockus buvo išrinktas Lietuvos MA tikruoju nariu akademiku.

1970 metais buvo įkurtas Matematinės statistikos skyrius, kuriam vadovauti pavesta jau minėtam profesoriui B. Grigelionui, 1969 metais apgynusiam fizikos ir matematikos mokslų daktaro disertaciją atsitiktinių procesų valdymo teorijos srityje. Jis pasižymėjo pavydėtinu darbštumu, reiklumu sau ir savo mokiniams, sukūrė puikią atsitiktinių procesų teorijos mokyklą. B. Grigelionio darbai taip pat pažymėti Lietuvos Respublikine premija (1969 m.). 1987 metais jis buvo išrinktas Lietuvos MA tikruoju nariu.

1976 metais buvo įsteigtas Informacijos ir patentų sektorius (vadovas Jonas Masiulis) – paskutinis padalinys antrajame FMI gyvavimo dešimtmetyje.

Stipréjo Skaičiavimo centras. 1968 metais sumontuojama tobulesnė antrosios kartos skaičiavimo mašina BESM-4. 1971 metais buvo gauta ir kitais metais pradėjo veikti ypač galinga (tuometiniu supratimu) trečiosios kartos mašina BESM-6, galėjusi atlikti 1 milijoną aritmetinių operacijų per sekundę (žinoma, tokia sparta dabar kelia šypseną, bet anuomet buvo tokis kompiuterių kūrimo technologinis lygis). Po penkerių metų prie jos buvo prijungta kita tokio paties tipo mašina. Tai sudarė prielaidas padidinti vis augančias skaičiavimų apimtis. Tačiau ir skaičiavimų paklausa iš įvairių

mokslo ir ūkio subjektų nuolat didėjo. Augo vadinamųjų ūkiskaitinių darbų apimtys – per 5 metų laikotarpį jos padidėjo apie 2 kartus.

FMI garsėjo išradyma. Antrajį Instituto gyvavimo dešimtmetį kasmet buvo pateikiama vidutiniškai apie 50 paraiškų išradimams, kurių daugiausia pateikdavo Patikimumo teorijos sektorius. Ypač šioje plotmejė pasižymėjo A. Kilna K. Žukauskas, G. Veiveris, R. Orlinis ir J. Masiulis. Apie pusę visų paraiškų buvo pripažintos išradimais. Pagal pripažintų išradimų skaičių FMI pirmavo tarp MA institutų.

1977 metai: Matematikos ir kibernetikos instituto įsteigimas. 1976 metų pabaigoje FMI buvo daugiau nei 600 darbuotojų, iš jų per 100 turėjo mokslinius laipsnius (10 – mokslų daktaro laipsnį, dabartiniais terminais – habil. daktaro). Aspirantūroje studijavo gausus jaunimo būrys – 47 aspirantai. Tuo metu buvusių 17 sektorių sudarė pajęgų, tačiau moksline prasme labai margą kolektyvą. Vėl reikėjo galvoti apie Instituto reorganizavimą.

TSRS MA komisija, lankiusi Institutą dar 1976 metais, pripažino aukštą tikimybių teorijos ir matematinės statistikos, diferencialinių lygčių, skaičiavimo metodų, matematinės logikos mokslinių tyrimų lygi ir teigiamai įvertino šių matematikos šakų rezultatus. Ji taip pat konstatavo tiek fundamentaliųjų, tiek ir taikomujų kibernetikos krypties mokslinių tyrimų, ypač procesų atpažinimo srityje, svarbą ir aktualumą, taip pat pripažino, kad fizikos bei matematikos ir kibernetikos tyrimus reikia profiliuoti. Komisija pritarė FMI reorganizavimui į Fizikos bei Matematikos ir kibernetikos institutus. Remiantis Lietuvos MA Prezidiumo 1976 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 350 „Dėl Fizikos ir matematikos instituto perskyrimo į du – Matematikos ir kibernetikos bei Fizikos“ (žr. nutarimo kopiją), taip ir buvo padaryta. 1977 m. sausio 1 d. FMI buvo išskaidytas į du minėtuosius institutus. Matematikos ir kibernetikos institutui (MKI) buvo patikslintos tokios pagrindinės mokslinės kryptys:

1. Tikimybių teorija ir jos taikymas valdymo uždaviniams spręsti;
2. Mokslinių tyrimų automatizavimas.

Pirmaoji kryptis apėmė tikimybių teorijos ir matematinės statistikos asimptotinių metodų tyrimą, atsitiktinių procesų teoriją bei jos taikymus optimaliajame valdyme, daugiaekstremalių uždavinių bei lošimų teorijas, matematiniių modelių ekonomikoje tyrimą. Buvo numatyta vystyti diferencialinių lygčių bei jų skaitinio sprendimo, matematinės logikos, sisteminio programavimo tyrimus, plėtoti programinės įrangos kūrimo darbus. Pastaroji kryptis iš esmės apėmė visą mokslinių tyrimų problematiką.

Lietuvos MA
Prezidiumo
1976 m.
gruodžio 29 d.

nutarimu
Nr. 350 „Dėl
Fizikos ir
matematikos
instituto
perskyrimo
i du –
Matematikos ir
kibernetikos bei
Fizikos“

LITUUVOS TSR MOKSLŲ AKADEMIJOS PREZIDIUMAS

N U T A R I M A S

76.12.25

Nr. 360

Vilnius

Dėl Fizikos ir matematikos
instituto perskyrimo i du –
Matematikos ir kibernetikos
bei Fizikos institutus

Lituvos TSR Mokslų akademijos prezidiumas, remdamasis
TSRS Ministrų Tarybos Valstybinio mokslo ir technikos komiteto
koledžio 76.11.02 nutarimu Nr. 61 "Dėl Lietuvos TSR Mokslų akademijos
Fizikos ir matematikos instituto padalinimo į Matematikos ir kibernetikos
ir Fizikos institutus" ir vykdymas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos 76.11.30 nutarimu Nr. 381 bei atsižvelg-
damas į Fizikos, technikos ir matematikos mokslų skyrius biuro
76.11.12 siūlymą,

1. Nuo 1977 m. sausio 1 d. reorganizuoti Fizikos ir matematikos institutus į Matematikos ir kibernetikos bei Fizikos institutus, priklausantius Fizikos, technikos ir matematikos mokslų skyriui.

1.1. Matematikos ir kibernetikos institutą – Fizikos ir matematikos instituto Atpažinimo procesu, Matematikos logikos ir algoritmos teorijos, Matematikos statistikos, Matematikos aprūpinimo, operacijų tyrimo, Optimalių sprendimų teorijos, Diferencialinių lygių, Skaičiavimo metodų, Tikimybų teorijos, Techninės kibernetikos, Informacijos ir patentų sektorijų bei Elektroninių skaičiavimų, matinė ir informacijos paruošimo išrenkinių laboratorių pagrindu.

1.2. Fizikos institutą – Fizikos ir matematikos instituto Astrofizikos, Atmosferos radioaktyvumo, Atombranduolio teorijos, Atmosferos užterštimo tyrimo, Kvantamechaninio skaičiavimo, Plazmos spektroskopijos Radiospektrovaus spindulinio, Teorinės fizikos sektorijų pagrindu.

paieškos lazerių kurimui ir jų spindulinimo valdymui, žvejy-
džių ir turpinausiai medžiagų tyrimai;

Atmosferos fizika, tame tarpe atmosferos apsivalymo Klausimi-
mai bei sklidimas, Jėgos radiaskaitingų cheminių priemaišų, greit-
ytių metodu atmosferos užterštimo kontrolei sukuriamas, prie-
maišų matavimo spektroskopinių metodų išvystymas;

Mokslinių tyrimų automatizacija, tame tarpe programinės
ir angos sukuriamas teoreinių ir eksperimentinių spektroskopijai,
atmosferos užterštimo duomenų automatinis netaivimas bei apdorojim-
as ir kt.

Priartinti šiu institutų sektoriams, laboratorių ir grupių
mokslinių tyrimų darbų kryptims (priedai Nr. 1, 2).

4. Fizikos ir matematikos instituto Mokslinių tarybos Mate-
matikos ir kibernetikos sekocijų laikiniai laikyti Matematikos ir
kibernetikos instituto Mokslinių taryba, o Fizikos sekocijų – Fa-
zikos instituto Mokslinių taryba.

Paveikti Matematikos ir kibernetikos bei Fizikos institutų
vadovamus iki 1977 m. kovo 1 d. pristatyti pasiūlymus MA prezidiu-
mui dėl mokslinių tarybų galutinio pervertymo.

5. Palikti veikti respublikinės koordinacines problemėles
mokslinių tarybas "Matematika" ir "Kibernetikos ir skaičiavimo
technika" prie Matematikos ir kibernetikos instituto.

Palikti veikti respublikinės koordinacines problemėles mok-
slinių tarybas "Atom ir molekulinė spektroskopija", "Atmosferos
apsaugos nuo užterštimo", "Branduolinė fizika ir jos taikymai",
"Astrofizika" prie Fizikos instituto.

6. Perduoti naujiems Matematikos ir kibernetikos bei Fizi-
kos institutams einaujančią ir perspektyvinę mokslinių tematiką, vy-
domą Fizikos ir matematikos institutų sektoriams, kurių pagrin-
du organizuojamos naujos mokslo įstaigos.

7. Pritarti Matematikos ir kibernetikos bei Fizikos institu-
tų 1977 m. išlaikyti sąrašus perskyrimui (priedas Nr. 3).

8. Pritarti Matematikos ir kibernetikos ir Fizikos institu-
tų etatuose perskyrimui nuo 1977 m. sausio 1 d. (priedai Nr. 4, 5).

9. Leisti mokėti nuo 1977 m. sausio 1 d. darbuotojams, per-
keliajantiems iš Fizikos ir matematikos instituto į Matematikos ir

2.
2. Ipareigoti Matematikos ir kibernetikos institutų su-
tvarkyti buvusio Fizikos ir matematikos instituto 1975 ir 1976 m.
archyvių dokumentaciją. (Archyvinis fondas Nr. 9 lieka Matema-
tikos ir kibernetikos instituto fondu; Fizikos institutas prede-
da naują archyvinį fondą).

3. Sutinkamai su TSRS Ministrų Tarybos Valstybinio mokslo
ir technikos komiteto 76.11.02 nutarimu Nr. 61 bei Lietuvos TSR
Ministrų Tarybos 76.11.30 nutarimu Nr. 381 nustatyti naujas ku-
rinių institutų mokslinių tyrimo darbu pagrindinės kryptis:

Matematikos ir kibernetikos institutui –

Tikimybės teorijos asymptotinių metodų, tame tarpe rabi-
nės teoremos, atskaitinės procesų statistikos asymptotinės sa-
vypės, masinio aptarnavimo teorija, ergodinė teorija, tikimybės
skaičių teorija;

Atskaitinės procesų statistika, tame tarpe statistinių hi-
potезų patikrinimai, atskaitinės procesų įvertinimai, nuosekliai
analizė;

Atskaitinės procesų, tame tarpe procesų, susakomai stochas-
tinėmis lygtimis atpažinimas ir valdymas, atskaitinės laukų at-
pažinimo metodai ir algoritmai, diferencialinių lygių sprendimo
skaičiavimai metodai;

Sprendimų priėmimo metodai, tame tarpe optimalumo principai,
loginio įrodymo teorija, daugelio Mintaujų funkcijų ekstremumo
ieskymo metodai, tinklinių metodų sistemos analizė;

Mokslinių tyrimų automatizavimas, tame tarpe MA institutų
kolektyvinio naudojimo skaičiavimo sistemos sukurimas ir išvystymas,
atskaitinės procesų eksperimentinė tyrimų automatizacijos
programinė įrangos;

Republikos automatizuotų valdymo sistemų programinė įrangos;

Fizikos institutui –

Teorinės ir matematinės fizikos pagrindinių klausimų, tame
tarpe grupuoti atsizaidimui ir daugiaudelinių sistemų patiklinių
metodų teorija, taikant ją medžiagų – plazminų sistemų ir kt.
strukcių ir spektro tyrimais;

Eksperimentinė ir teorinė spektroskopija, tame tarpe relak-
sacinių procesų nepusausvirinėse sistemose, spindulinio
(lazerinio) kitų ūolinių) sroveikai su medžiaga, nauji medžiagų

4.

Kibernetikos institutą ir Fizikos institutą tuos pačius atlygi-
nimus, kuriuos jie gavo anksčiau, kai TSRS Ministrų Tarybos dar-
bo darbo užmokesties komitetas nustatys naujas kuriamų institu-
tų kategorijas, tapti patiems Mokslų institutams teisę sudau-
ryti premijų fondą už naujus technikos kurimus ir įdiegimą iki 1978
muo 1977 m. parvintinti planinio mokesčio fondo.

10. Pritarti Fizikos ir matematikos instituto Mokslinių
tarybos ir Fizikos, technikos ir matematikos mokslų skyrius biu-
ro siūlymu, atsižvelgiant į dabar susiklosčiusius mokslinių ty-
rimo darbu kryptis, Matematikos ir kibernetikos instituto Programma-
vimo į mokslinių sprendimų sektorius pavadinti Diferencialinių
lygių sektoriumi, neskelbiant naujo konkursu Šio sektorius va-
dovo, vystesiųjį ir jaunesniųjų mokslinių bendradarbių vietoms
uzimti.

11. Naujai steigiamieji institutams esamus ramus pasiskirs-
tyti:

Matematikos ir kibernetikos institutui skiriami rūmai K.Po-
želos g-vė 54;

Fizikos institutui – rūmai R. Armijos pr. 231, statoma ob-
servatorija Molėtų rajone, radioaktyvių medžiagų kaplynos Sir-
vintų rajone;

Matematikos ir kibernetikos institutus nuočiau patalpas
Fizikos institutui penuose K. Poželos 54 (priedas Nr. 6);

Kiti Mokslinių patalpas K. Poželos 54 ir R. Armijos pr. 231, liek subūnominės pagal sąlygas, patv-
intas anksčiausias MA nutarimais.

12. Laboratorių bei sektorius vadovus, vysresniusius ir
jaunesniusius mokslinius bendradarbius, kurie ryšium su institu-
tutu kuriami skiriami tam pačiam darbui, kuriam jie buvo išrinkti
i Konkurse keliu, skirti naujoms pareigoms, neskelbiant konkur-
so.

13. Pavirianti bendruosius nurodymus, mustatančius naujų
institutų organizavimo tvarką (priedas Nr. 7).

14. MA planų ir finansų skyriui suderinti su Finansų minis-
terijos institutų administracijos valdymo personalui 1977 m. rī-
binius asiginavimus.

Prezidentas

Prezidiumo vyriausiasis
mokslinis sekretorius

J. Matiniš
A. Juknė
K. Meskus

Be tradiciškai stiprios ir pasaulinio pripažinimo pelniusios mokslinės veiklos tikimybių teorijos ir matematinės statistikos srityje, pradėjo sparčiai plėtotis tyrimai ir kitose matematikos šakose. Programavimo ir uždavinių sprendimo sektorius pastebimai sustiprėjo, daugiausia jo vadovo B. Kvedaro pastangomis, fundamentiniai diferencialinių lygčių tyrimai. 1977 metais šis padalinys pervadintas Diferencialinių lygčių sektoriumi, kuris pradėjo dar glaudžiau bendradarbiauti su M. Sapagovo vadovaujamu Skaičiavimo metodų sektoriumi, sėkmingai plėtojančiu skaitinius diferencialinių, daugiausia netiesinių, lygčių sprendimo metodus.

Institutui keliamų pirmosios krypties uždavinių ratas plėtėsi. Atsirado reikmė stiprinti technologinių procesų valdymo tyrimus, pritaikyti sukauptas ir naujai sukurtas žinias gamyboje. Tuo tikslu 1977 metais buvo įkurtas Technologinių procesų valdymo sektorius, kurio vadovu tapo Celestinas Paulauskas. Be mokslinių tyrimų stochastinių procesų srityje, sektorius buvo atsakingas už technologinių procesų automatizavimo diegimą Lietuvoje. Tais pačiais metais įkurtas Valdymo sistemų sektorius (vadovas Antanas Baskas), turėjęs vykdyti darbus pagal programą Respublikinei automatizuoto valdymo sistemai sukurti. Uždaviniai ištisies buvo labai sudėtingi ir atsakingi, o jėgos nebuvo itin stiprios – rimto proveržio šia linkme neįvyko.

Bendradarbiaujant su Kauno mokslininkais medikais, Atpažinimo procesų sektorius gauti teoriniai rezultatai buvo sėkmingai pritaikyti kuriant

Pasirašoma
ūkiskaitinė
sutartis:
A. Čaplinskas,
B. Blažys,
V. Matulis,
G. Grigas

širdies ritmogramų analizės metodus, algoritmus bei programas. Pastarajame sektoriuje buvo plėtojami ir duomenų statistinio klasifikavimo bei identifikavimo tyrimai. Šiuos tyrimus vykdančios grupės, kurios lyderis buvo Šarūnas Raudys, pagrindu 1981 metais buvo įsteigta Duomenų analizės skyrius. Vadovaujant profesoriui Š. Raudžiui, šiame skyriuje buvo sukurti efektyvūs metodai ir algoritmai objektų statistinėms savybėms nustatyti, kai imtis maža.

Kiek vėliau, apie 1984 metus, pagrindinės Instituto mokslinių tyrimų kryptys buvo suformuluotos iš naujo:

Matematikos krypties moksluose:

1. Tiksmybių teorija ir matematinė statistika;
2. Diferencialinės lygtys;
3. Matematinė logika;
4. Matematinė kibernetika.

Techninės kibernetikos krypties moksluose:

1. Valdymo teorija;
2. Atpažinimo ir identifikavimo teorija;
3. Patikimumo teorija.

Antrosios krypties svarbiausieji numatyti darbai buvo Lietuvos MA skaičiavimo technikos kolektyvinio naudojimo sistemos kūrimas ir jos pagrindu – mokslinių tyrimų automatizavimo sistemos sukūrimas. Šie darbai turėjo rutuliotis Skaičiavimo centre. Čia atskleidė Instituto vadovybės supratimas, ižvalgumas ir įsitikinimas, kad perspektyvoje rimti moksliniai tyrimai bei jų pritaikymai neįmanomi be kompiuterių sistemų. Tie klausimai buvo rimtai svarstomi Lietuvos MA Prezidiume, kuris 1977 m. birželio 20 d. priėmė nutarimą Nr. 177a „Dėl MA skaičiavimo technikos perspektyvinio organizacinių priemonių 1981–1990 m. plano“. Jame numatyta plėtoti Lietuvos MA institutuose mažųjų ir didžiųjų ESM bei terminalų tinklą. Nutarimo uždaviniams įgyvendinti MKI buvo iškurti tokie padaliniai: 1980 metais – Mokslinių tyrimų automatizavimo laboratorija (vadovas Valentinas Černiauskas); 1981 metais – Sisteminio programavimo sektorius prie Matematinės logikos ir algoritmų teorijos skyriaus (vadovas Gintautas Grigas). Priminime, nuo 1980 metų Lietuvos MA sistemoje sektorai buvo pervadinti skyriais, o sektorai turėjo skyrių poskyrių statusą.

Mokslinių tyrimų automatizavimo laboratorija turėjo kurti kolektyvinio naudojimo skaičiavimų sistemą ir būti atsakinga už šiuos darbus visoje Lietuvos MA sistemoje, o Sisteminio programavimo sektorui buvo numatyta kurti programinę įrangą vadintosioms VS (vieningosios sistemas) ESM.

Institute tokio tipo mašina ES-1045 buvo paleista 1983 metais. Panašų darbą BESM tipo mašinomis vykdė Prano Rumšo vadovaujamas Programinės įrangos skyrius, anksčiau vadintas Matematinio aprūpinimo sektoriumi.

Netrukus gauti ir pirmieji rezultatai: 1979 metais Palangoje ir Kaune pradėjo veikti pirmieji kolektyvinės skaičiavimo sistemos terminalai, 1985 metais – kolektyvinio naudojimo sistema „Mokslas“. Vis tik antrosios krypties numatyti darbai nebuvo iki galio atlikti. Devintajame dešimtmetyje Tarybų Sąjungą apėmusi gili ekonominė (vėliau – ir politinė) krizė palietė ir Lietuvą. Strigo finansavimas, atsirado problemų, susijusių ne tik su naujų reikalingų etatų steigimu, bet ir su esamų darbuotojų išlaikymu. Instituto plėtra stabtelėjo.

Reikia pastebėti, kad šias problemas, bent jau iš dalies, padėjo išspręsti užsakomieji darbai (tada jie buvo vadinami ūkiskaitiniai), kurių sėkmingas vykdymas, be abejonių, buvo susijęs su išplėtotu Skaičiavimo centru ir sukaupta darbuotojų kompetencija. Kita vertus, reikia pripažinti, kad šio sudėtingo laikotarpio stambūs užsakomieji darbai ir atitinkami struktūriniai pertvarkymai vyko ir Instituto vadovybės nuovokios politikos dėka. Visa tai leido išvengti rimitų sukrėtimų ir praradimų. Šioje plotmeje pažymėtinis V. Matulio vadovaujamo Matematinės logikos ir algoritmų teorijos skyriaus užsakomieji darbai. Dabar nėra jokia paslaptis, kad didžioji šių užsakymų dalis buvo susieta su TSRS kariniu pramoniniu kompleksu (KPK), tiksliau – su ši kompleksą atstovaujančiais PKB (projektavimo konstravimo biurais). Buvo kuriamos programinės įrangos sistemos, skirtos kurti ir valdyti didelius projektus. Kai kuri programinė įranga buvo diegama ir civilinėje sferoje: statybų kombinatuose, laivų statyklose ir pan. Už šiuos darbus A. Čaplinskas ir V. Matulis 1987 metais buvo apdovanoti Lietuvos Ministrių Tarybos premija. Panašius darbus KPK užsakynu vykdė ir 1977 metais išteigto Skaičiavimo technikos ir programinės įrangos eksperimentinės gamybos skyrius (vadovas Liudvikas Bulotas).

Taikomieji darbai – fundamentaliųjų tyrimų diegimas – sėkmingai buvo vykdomi ir Optimalių sprendimų teorijos, Skaičiavimo metodų bei kituose skyriuose.

1985 metai: Institutas persikelia į naujus rūmus. Išaugusiam MKI tapo ankštoka – trūko patalpų. Daugiausia Instituto direktoriaus V. Statulevičiaus didelėmis pastangomis buvo gautos finansavimas naujiems rūmams statyti. 1985 metų pradžioje Instituto administracija ir didesnioji dalis padaliniių persikelė į naują erdvę pastatą dabartinėje Akademijos gatvėje.

Darbai tėsėsi toliau. Metų pabaigoje pradėtas eksploatuoti naujas Skaičiavimo centro pastatas, kuriamo buvo sumontuota tuo metu galingiausia

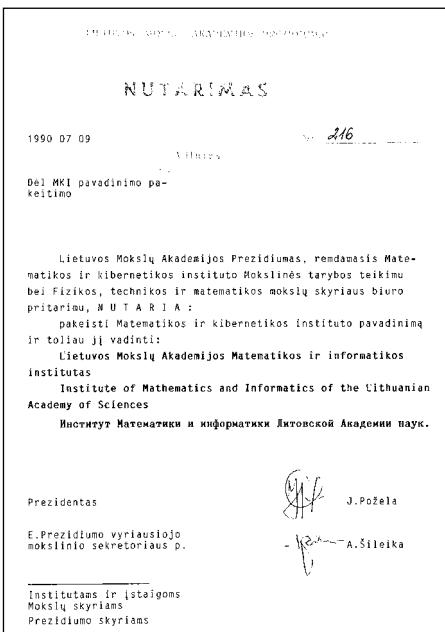
TSRS skaičiavimo mašina superkompiuteris ELBRUS-2. Tai buvo vienintelis superkompiuteris tuometinėje Lietuvoje. Beje, šis skaičiavimo kompleksas nepasiteisino ir 1989 metais buvo išjungtas, mašina išmontuota. Liko tik didžiulė vandens baseino, turėjusio aušinti ELBRUSą, duobė. Reikėjo galvoti apie naujo tipo skaičiavimo techniką – asmeninius kompiuterius (PC). Pirmieji IBM PC Institute atsirado 1987 metais. Žinoma, jų labai trūko, be to, IBM PC buvo ganėtinai brangūs.

Mokslo taikymo darbų dalykai tebebuvo aktualūs. Institute buvo stiprinama šios srities veikla. 1987 metais buvo įkurtas Ekologinių problemų skyrius (vadovas – Donatas Švitra), išsirutuliojės iš Diferencialinių lygčių skyriaus, kuriaame greta kitų darbų buvo atliekami ir ekologijos problemų matematinio modeliavimo tyrimai. (1990 metais šis skyrius buvo reorganizuotas į savarankišką Lietuvos MA Ekosistemų analizės centrą.) Siekiant sustiprinti taikomuosius matematinės statistikos tyrimus ir sukauptų žinių pritaikymo darbus, 1988 metais įsteigtas Taikomosios statistikos skyrius (vadovas Raimundas Bentkus, nuo 1990 m. – Rimantas Rudzkis). Buvo atliliki ir kai kurie kiti smulkesni Instituto struktūros pertvarkymai, susiję su to laikotarpio procesų raida ir reikmėmis.

1989 metų pabaigoje Institute dirbo 525 darbuotojai, iš jų 115 turėjo mokslo laipsnius (19 – mokslų daktaro arba, dabartiniais terminais, habil. daktaro).

Prof. Algirdas
Avižienis –
dažnas svečias
Institute

1990 m. liepos 9 d. Institutas buvo pervadintas Matematikos ir informatikos institutu (MII) – tai labiau atitiko europinės mokslų klasifikacijos standartus (žr. Lietuvos MA Prezidiumo nutarimo kopiją). Toks pavadinimas išliko iki šiol.

1991 metai: MII po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo buvo panaikinta Lietuvos MA institutų sistema. Institutas įgavo valstybės instituto statusą, tapo autonomiškesnis. 1991 metais visuotinis mokslininkų susirinkimas priėmė pirmajį Instituto Statutą, kurį 1992 m. sausio 28 d. patvirtino LR Vyriausybė. Priimtasis Statutas tapo pagrindiniu teisiniu aktu, reglamentuojančiu Instituto veiklą. Jame buvo nustatyta Instituto struktūra, mokslinės veiklos organizavimo bei Instituto valdymo principai, taip pat apibrėžtos pagrindinės mokslinės veiklos kryptys, patvirtintos LR Vyriausybės. Jos buvo tokios:

- tikimybių teorijos ir matematinės statistikos, integralinių ir diferencialinių lygčių ir jų skaitmeninių sprendimo metodų bei matematinės logikos ir algoritmų teorijos problemų tyrimai;
- atpažinimo procesų, daugiaekstremalių optimizavimo uždaviniių bei sudėtingų sistemų ir jų valdymo tyrimai;
- gamtos apsaugos, biologijos, medicinos, ekonomikos ir valdymo problemų matematinis tyrimas;

Matematikai,
Lietuvos MA
tikrieji nariai:
B. Grigelionis,
J. Kubilius ir
V. Statulevičius
su LR
Prezidentu
V. Adamkumi
VII Vilniaus
tarptautinės
tikimybių
teorijos ir
matematinės
statistikos
konferencijos
atidarymo
metu (1998 m.,
VGTU)

- kompiuterių ir kompiuterizuotų sistemų programinės įrangos kūrimas.

1992 metais visuotiniame mokslininkų susirinkime išrenkamas pirmasis Instituto Senatas, kuris savo pirmininku išsirinko akademiką B. Grigelionį.

Pirmieji nepriklausomybės metai Lietuvai buvo nelengvi. Institutui taip pat tai buvo sunkus periodas. Dėl įvairių priežasčių Institutą paliko nemaža dalis darbuotojų, tarp jų – ir mokslininkų. Vieni išėjo dirbt į aukštąsias mokyklas, kiti į valdiškas istaigas, dar kiti – į privatų verslą. Vis tik stipriau-sieji mokslininkai ir specialistai – instituto branduolys – pasiliko. Reikėjo pergrupuoti turimas jėgas, prisitaikyti prie naujų aktualijų.

1993 metais buvo atlikti tokie struktūriniai pertvarkymai:

- Sudėtingų sistemų sektorius pagrindu įsteigtas Neuroinforma-tikos skyrius (vadovas Algirdas Garliauskas);
- Matematinės logikos ir algoritmų teorijos skyrius reorganizuotas į du skyrius: Matematinės logikos (vadovas Regimantas Pliuškevičius) ir Programinės įrangos inžinerijos (vadovas Albertas Čaplinskas);
- įkurtas ūkiskaitinis padalinys – Spaustuvės grupė (vadovas Juozas Simanavičius);
- Sisteminio programavimo skyrius pervadintas Programavimo metodologijos skyriumi (vadovas Gintautas Grigas) – tai labiau

atitiko šio padalinio darbo profili, o Skaičiavimų laboratorija – Kompiuterių tinklų laboratorija (vadovas Petras Šulcas).

Institutas aktyviai įsitraukė į Lietuvos Vyriausybės paskelbtą Lietuvos mokslo ir studijų institucijų kompiuterių tinklo kūrimo programą, žinomą LITNET vardu. Šio projekto vadovu tapo L. Telksnys, o pagrindinius darbus kartu su kitais projekto dalyviais teko atlikti Kompiuterių tinklų laboratorijai. Šis tinklas buvo sekmingai sukurtas ir sujungtas su Europos akademiniu kompiuterių tinklu GEANT. Kompiuterių tinklų laboratorija ir toliau atlieka šio tinklo priežiūros ir plėtotės darbus.

Instituto gyvenime atsirado naujas reiškinys – mokslininkų, dažniausiai pačių geriausių, emigracija į užsienio mokslo ar studijų institucijas. Šio proceso nereikėtų vertinti vienareikšmiškai. Viena vertus, kvietimai dirbti užsienio mokslo centruose reiškė mūsų mokslininkų aukštos kvalifikacijos pripažinimą. Tos išvykos buvo naudingos ta prasme, kad išvykusieji gaudavo progą pasisemti naujos patirties, igyti naujų idėjų ir reikalingų mokslo pa-saulyje kontaktų. Antra vertus, šis procesas susilpnino Instituto mokslinius seminarus, mokslininkų rengimo Lietuvoje lygi ir mokslinių darbų apskritai. Kai kurie mokslininkai taip ir negrįžo į gimtajį Institutą.

1994 metų pabaigoje Institute buvo 231 darbuotojas (kartu su doktorantais), iš jų 92 – mokslininkai¹, 22 – habilituoti daktarai. (Palyginkite su anksčiau pateiktais 1989 metų duomenimis.) Maždaug toks darbuotojų skaičius išliko iki šiol – Instituto mažėjimas nuo pastarųjų metų stabilizosi.

Norėtusi paminėti Instituto istorijos epizodą, kurį galima traktuoti kaip priešingą protų nutekėjimo reiškiniu. 1987 metais į Institutą iš Rusijos MA Sibiro skyriaus Matematikos instituto atvyko nuolatiniam darbui buvęs tremtinys profesorius Algimantas Janušauskas – plačiai žinomas ryškus diferencialinių lygčių specialistas, aukštos erudicijos mokslininkas, parašęs net devynias monografijas. Jis ir iki tol labai mėgo viešeti Lietuvoje, artimai bendradarbiavo su Institutu – vadovavo nemažam Lietuvos aspirantų būriui, atvykdavo moksliniams darbui į Diferencialinių lygčių skyrių, dalyvaudavo Lietuvos matematikų draugijos konferencijose. Jo atvykimas regimai sustiprino tyrimus diferencialinių lygčių srityje. Deja, A. Janušausko sveikatai Lietuvos klimatas nebuvo palankus, ir po ilgų dvejonių 1994 metais jis grįžo atgal į Sibirą. Mirė 1998 metais Irkutske.

1995 metais įvyko permainų Instituto vadovybėje. Nuo 1967 metų Institutui vadovavęs akademikas V. Statulevičius atsisakė direktoriaus pareigų (netrukus po to jis buvo išrinktas Senato pirmininku). Naujuoju

¹Čia vartojamas dabartinis mokslininko terminas. Pagal Mokslo ir studijų įstatymą mokslininkas yra tyrėjas, atliekantis mokslinius tyrimus ir turintis mokslo laipsnį ir (arba) pedagoginį vardą. Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo buvo įteisinta dvięjų mokslo laipsnių sistema – daktaro ir habil. daktaro. Mokslo kandidato ir mokslo daktaro laipsniai, igyti tarybiniu laikotarpiu, LR Vyriausybės nutarimu nustatyta tvarka buvo nostrifikuoti atitinkamai daktaro ir habil. daktaro laipsniais.

direktoriumi buvo išrinktas profesorius habil. daktaras Lietuvos MA narys korespondentas Mifodijus Sapagovas, direktoriaus pavaduotoju mokslo reikalams paskirtas Henrikas Pragarauskas. Padidėjus informatikos mokslui krypties svarbai ir šios krypties svoriui Instituto veikloje, 2003 metais Senatas Instituto direktoriaus teikimu patvirtino dar vieną direktoriaus pavaduotoją informatikos mokslo reikalams – Gintautą Dzemydą.

Lietuvoje buvo pradėta vis rimčiau galvoti apie mokslo sistemos reformą. 1995 metais sulaukta tarptautinės ekspertų komisijos, turėjusios įvertinti Lietuvos mokslo institucijų tyrimų lygi ir pasiūlyti reformos planą. Instituto ekspertizę atliko Norvegijos Mokslo tarybos sudaryta tarptautinė ekspertų grupė. MII veikla buvo įvertinta labai palankiai. Tačiau dėl daugelio priežasčių komisijos pasiūlytas reformos projektas Lietuvoje nebuvo įgyvendintas. Reikia pripažinti, kad Lietuvos mokslo sistema taip ir liko iš esmės nereformuota.

1996 metais buvo pereita prie šiek tiek stambesnės struktūros: sumažėjė Neuroinformatikos ir Valdymo sistemų skyriai buvo prijungti atitinkamai prie Duomenų analizės ir Programų sistemų inžinerijos skyrių, paliekant pastarųjų pavadinimus. Po to Instituto struktūra iš esmės beveik nesikeitė, išskyrus tai, kad Instituto padangėje atsirado stipri profesoriaus G. Dzemydos vadovaujama grupė, gavusi reikšmingų rezultatų sudėtingų sistemų kompiuterinėje analizėje. Jos pagrindu 2003 metais buvo įkurtas Sistemų analizės skyrius, vadovu paskirtas G. Dzemyda. Tiesa, 2005 metais Informacijos ir patentų skyriaus bei savarankiškos Kompiuterinės leidybos grupės pagrindu dar buvo įsteigta Informacijos ir leidybos skyrius (vadovas Aidas Žandaris) ir panaikinta Mokslinių tyrimų automatizavimo laboratorija.

Pagrindinės Instituto veiklos kryptys 1998 m. liepos 2 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 825 buvo patikslintos taip:

- tikimybių teorijos ir matematinės statistikos, integralinių ir diferencinalinių lygčių ir jų skaitmeninio sprendimo metodų bei matematinės logikos ir algoritmų teorijos problemų teorijos tyrimai;
- atpažinimo procesų, daugiaekstremalių optimizavimo uždaviniių bei sudėtingų sistemų ir jų valdymo tyrimai;
- kompiuterinių ir kompiuterizuotųjų sistemų matematinės įrangos bei duomenų bazių kūrimas.

Kaip matyti, pagrindinės veiklos kryptys nekā tepasikeitė palyginus su 1992 metais. Instituto veikla stabilizavosi, nors išorės iššūkiai visą laiką vertė prisdirenti prie naujų aplinkybių. Be mokslinių tyrimų, finansuojamų iš vyriausybės biudžeto, MII mokslininkai pradėjo dalyvauti Europos Sąjungos, UNESCO, NATO ir kitose tarptautinėse, taip pat ir Lietuvos mokslo programose. Atsira-

do moksliinių tyrimų sutarčių su Lietuvos biudžetinėmis institucijomis ir ūkio subjektais. Tai tapo gera paspirtimi skurdokam Instituto biudžetui.

Reikėjo rūpintis ir mokslininkų kartos atjauninimu, rengti mokslininkus Lietuvos aukštosioms mokykloms. Tuo tikslu buvo įkurtos Informatikos bei matematikos katedros, turinčios rūpintis doktorantūros reikalais. 1992 m. spalio 7 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė suteikė Institutui fizinių mokslų srities informatikos ir matematikos krypčių doktorantūros teisę. Vėliau, 2003 m. liepos 15 d., buvo gauta ir technologijos mokslų srities informatikos inžinerijos krypties doktorantūros teisė. Nors mokslo prestižas šalyje iki šiol nėra labai aukštas, į Institutą ateina vis daugiau gabaus jaunimo – doktorantų.

Nuolatos skiriama daug dėmesio darbui su moksleiviais. Jau ilgą laiką prie Instituto veikia tarp moksleivių populiarūji Jaunųjų programuotojų mokykla, įsteigta Matematikos olimpiadų klasė ir Informatikos olimpiadininkų šeštadieninė mokykla, kuriose moksleiviai ruošiami tarptautinėms olimpiadoms. Čia būtina paminėti šios svarbios veiklos entuziastus mokslininkus daktarę informatikę Valentiną Dagienę ir daktarą matematiką Juozą Mačį.

2002 m. birželio 11 d. LR Seimas priėmė Mokslo ir studijų įstatymą (po to jis ne sykį buvo taisomas ir papildomas), kuriuo buvo siekiama įtvirtinti mokslo sistemos reformą, o gal tik jos etapą. Vėl buvo tikslinamos moksliinių

Instituto mokslininkai su Taivano IT specialistais Matematikos ir informatikos Institute

MII senato posėdis;
pirmininkauja
V. Statulevičius
(nuotraukoje –
viduryje, stalo
gale), 2002 m.

institutų pagrindinės veiklos kryptys, kurios mūsų Institutui 2003 m. kovo 10 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 304 suformuluotos taip:

- tikimybių teorijos ir matematinės statistikos, finansų ir draudos matematikos, diferencialinių lygčių ir jų skaitmeninių sprendimo metodų bei matematinės logikos ir algoritmų teorijos problemų tyrimai;
- atpažinimo procesų, duomenų analizės, daugiaekstremalių optimizavimo uždavinių bei multimedijos technologijų ir interaktyviųjų sistemų tyrimai;
- informatikos teorinių ir metodinių pagrindų, mokyklinės informatikos problemų, kompiuterizuotų sistemų ir kompiuterių tinklų inžinerijos metodų tyrimai bei taikymai naujoms informacinėms technologijoms kurti.

Pagal Mokslo ir studijų įstatymą LR Vyriausybės nutarimu reikejo parengti naują Instituto statutą. 2003 m. sausio 22 d. Visuotiniame mokslininkų ir tyrėjų susirinkime buvo pritarta naujam Statuto projektui. 2003 m. gegužės 27 d. Vyriausybė jį patvirtino. Be kita ko, Jame teigiamą: „Matematikos ir informatikos institutas (toliau vadinama – Institutas) yra valstybės mokslo institutas – biudžetinė mokslinių tyrimų įstaiga, įsteigta Lietuvos ūkiui ir tarptautiniam bendradarbiavimui svarbiems ilgalaikiams tarptautinio lygio moksliniams tyrimams vykdyti. Pagrindinė Instituto veikla yra moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra.“. Taigi Institutas, atlikdamas aukšto tarptautinio lygio fundamentinius tyrimus ir jų taikymo

darbus, išlaikė valstybės instituto statusą. Kai kurie kiti moksliniai institutai buvo prijungti prie universitetų.

Pagal Statutą (tiksliau – vadovaujantis pateiktu Vyriausybei Statuto projektu, kuriam jau buvo pritarusi Švietimo ir mokslo ministerija) reikėjo išrinkti vietoje buvusio Senato Instituto Tarybą. 2003 m. balandžio 17 d. įvyko paskutinis Senato posėdis, kuriaame buvo patvirtinta būsimosios Tarybos narių rinkimo tvarka. 2003 m. birželio 26 d. Instituto mokslininkų susirinkime buvo išrinkti 20, t. y. du trečdaliai Tarybos narių. Pagal Statutą kitus narius paskyrė Švietimo ir mokslo ministras. Tarybos pirmininku buvo išrinktas profesorius Kęstutis Kubilius.

2003 m. lapkričio 23 d. Institutą ištiko didžiulė netektis – po sunkios ligos mirė akademikas Vytautas Statulevičius, visą savo gyvenimą atidavęs Instituto kūrimui ir puoselejimui, ilgą laiką – 26 metus – jam vadovavęs ir pelnęs darbuotojų pagarbą bei autoritetą. Netekome puikaus mokslo organizatoriaus, žymaus mokslininko, turtinos ir jautrios sielos žmogaus. Bet liko jo sukurtas Institutas, jo mokiniai, jo darbai. Ir jo puoselėtasis Tikimybų teorijos skyrius, kuriam vadovauti buvo patikėta Vidmantui Bentkui. 2005 metais V. Statulevičiaus atminimui įamžinti Institutas įsteigė jo vardo stipendiją matematikos krypties studentams, 2006 metais išleisti jo mokslo darbų raštai².

Šviesus V. Statulevičiaus atminimas ir pagarba jam įpareigojo nenuleidžiant rankų dirbtį toliau. Lietuvai įstojojus į Europos Sąjungą, prasidėjo projektais pagal Bendrojo programavimo dokumentą (BPD), remiami iš Europos Sajungos struktūrinų fondų. Institutas labai sekmingai pasinaudojo šia galimybe ir iš minėtų fondų gavo paramą keturiems BPD projektams vykdyti. Didžiausias iš jų pagal biudžetą (53 mln. Lt) – projektas „Plačiajuočių informacinių technologijų tinklas (RAIN)“ (vadovas profesorius L. Telksnys), dėl kurio varginančiuose ginčuose su partneriais buvo sulaužyta daugybė iečių ir išeikvota daug jėgų, kol galų gale, iškišus netgi vyriausybei, buvo nuspręsta, kad projekto vykdytojas bus mūsų Institutas. Igyvendinus šį projektą, Lietuvos kaimiškųjų vietovių gyventojai išys prieigą prie interneto. Tai taps išties reikšmingu žingsniu kuriant Lietuvos informacinę visuomenę.

2004 metais baigėsi M. Sapagovo, kaip Instituto direktoriaus, antroji kadencija. Jis buvo ir yra kupinas jėgų ir idėjų, Institute apie jį susiklostė itin pagarbi vieninga nuomonė. Tačiau pagal Mokslo ir studijų įstatymą, taip pat ir Instituto Statutą, trečiajai direktoriaus kadencijai M. Sapagovas negalėjo būti renkamas. Kita vertus, jis ir pats to nepageidavo, nes norėjo labiau atsidėti moksliniams darbui. 2004 m. gruodžio 12 d. Taryba Instituto

² V. Statulevičius.
*Selected
Mathematical
Papers*. Ed.
V. Bentkus et
al. Institute of
Mathematics
and Informatics,
Vilnius, Lithuania,
2006. ISBN 9986-
680-33-6.

Instituto direkcija:
direktorius
pavaduotojas
G. Baguška,
Tarybos
pirmininkas
K. Kubilius,
direktorius
G. Dzemyda,
direktorius
pavaduotojas
S. Rutkauskas,
mokslinis
sekretorius
S. Maskeliūnas
(2006 m.)

direktoriumi išrenka energingą profesorių Gintautą Dzemydą. Savo pavaduotojas jis pasirinko buvusį Instituto mokslinį sekretorių Stasių Rutkauską – mokslo reikalams – ir jau anksčiau šias pareigas éjusį Gediminą Bagušką – ūkio reikalams. Instituto visuomené šiek tiek sukluso. Ir buvo dèl ko: juk charizmatinio V. Statulevičiaus jau nebebuvo mûsų tarpe, Tarybos pirmininkas – vos prieš gerus metus išrinktas jaunesnës kartos atstovas, pasikeitë beveik visa direktoriaus komanda, be to, ir direktorius – pirmasis, atstovaujantis ne matematikos, o informatikos krypti. Regis, bûgštavimai netrukus išblëso. Ankstesnių vadovų Instituto veiklos organizavimo ir bendravimo su Instituto visuomene, sprendžiant aktualius reikalus, principai tapo gera sèkla, sudaiginusia tvirtas demokratiškas vidines tradicijas ir dalykiško bendradarbiavimo nuostatas. Gal ir nebus per stipriai pasakyta, kad naujoji Instituto vadovybë šiuos svarbius akademinei visuomenei principus perémë ir stengiasi jų laikytis. Antra vertus, tvirtame ir subrendusiamame kolektyve néra taip sunku išlaikyti buvusios politikos tèstinumą.

Kas gi dar svarbaus įvyko per paskutiniuosius kelerius metus? I vieną Instituto gyvenimo epizodą norëtusi atkreipti dëmesj. Vienų iš stipresnių Matematinës statistikos ir Diferencialinių lygcių skyrių vadovai B. Grigelionis ir B. Kvedaras nusprendé atsisakyti skyriaus vadovo pareigų ir perleisti jas

skyriuose užaugusiems jaunesniems talentingiems mokslininkams Donatui Surgailiui ir Konstantiniui Pileckui. Lygiai taip Informatikos metodologijos skyriaus vadovą G. Grigą pakeitė emerginga ir nenuilstanti mokslininkė Valentina Dagienė. Vargu ar to priežastis – buvusių vadovų metų našta. Greičiau gilus suvokimas ir pasididžiavimas, kad buvusieji mokiniai subrendo imtis didelės atsakomybės vadovauti stipriems moksliniams padaliniams.

Keblu šiame nedideliam straipsnelyje aprašyti netrumpą ir turiningą Instituto istoriją, išvardyti visus pasiekimus ir problemas. Bet vienu šios istorijos fragmentu norėtūsi pasididžiuoti: vien tik po Lietuvos Neprisklausomybės atkūrimo už 6 Instituto mokslininkų darbų ciklus buvo paskirtos Lietuvos mokslo premijos.

Šiuo metu Institute dirba 202 darbuotojai, iš jų 134 – mokslo darbuotojai ir kiti tyréjai (32 – habil. daktarai; 45 – daktarai, iš jų 5 yra atlikę habilitacijos procedūrą). Matematikos, informatikos bei informatikos inžinerijos krypčių doktorantūroje studijuoja 44 doktorantai. Nesunku suskaičiuoti – vienam Instituto mokslininkui vidutiniškai tenka maždaug 0,6 doktoranto. Turime kuo pasidžiaugti.

Yra daug formalų mokslininkų kvalifikacijos rodiklių. Vienas iš jų tikrai neabejotinas – narystė Lietuvos MA. Dabar Institute dirba 4 Lietuvos MA tikrieji nariai (akademikai), 4 nariai korespondentai ir 4 nariai ekspertai. Iš tiesų gražus būrys.

Štai ir visa, gal ir ne visai išsami Matematikos ir informatikos instituto penkiasdešimties metų istorija. Ji tēsiasi. Ir tēsis, kol Institute bus tiek daug mokslui atsidavusių žmonių, kaip kad yra dabar.

Straipsnyje remtasi Lietuvos MA ir MII archyvine medžiaga, buvusių Instituto mokslinių sekretorių Kęstučio Bulotos (1966–1983 m.) ir Stasio Skėraus (1983–1994 m.) sukaupta medžiaga bei jų parengtomis ataskaitomis, kai kuriais publikuotais Jono Kubiliaus straipsniais, bendradarbių prisiminimais, kitais šaltiniuose. Pravertė ir informacija, kurią autorius sukaupė dirbdamas Instituto moksliniu sekretoriumi (1995–2005 m.) Kai kurios čia paminėtos datos gali būti ne visai tikslios, kadangi kai kuriuose šaltiniuose (netgi protokolinio pobūdžio dokumentuose) tų pačių įvykių datos nurodomos skirtingai. Kiek įmanoma, jos buvo tikslinamos.

Stasys Rutkauškas

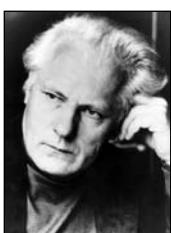
MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS INSTITUTO SVARBIAUSIU ĮVYKIŲ CHRONOLOGIJA

Jonas Kubilius

Adolfas Jucys

Vytautas
Statulevičius

1952-10-01	Jonas Kubilius priimamas į Lietuvos MA Technikos institutą vyresniuoju moksliniu bendardarbiu.
1955-10-16	Į Fizikos-technikos institutą priimamas pirmasis matematikos krypties aspirantas Romualdas Uždavinyš (vadovas J. Kubilius).
1956-08-18	Priimtas Lietuvos MA Prezidiumo nutarimas Nr. 141 „Dėl naujų LTSR MA institutų organizavimo“. Šiuo nutarimu įkuriamas Fizikos ir matematikos institutas, kurio struktūrinis padalinys yra Matematikos sektorius (du darbuotojai, vadovas J. Kubilius).
1956-10-01	Fizikos ir matematikos instituto įkūrimo data (direktorius – Adolfas Jucys, direktoriaus pavaduotojas – Jonas Kubilius).
1956-10-01	Pradėjo dirbti Konstantinas Žukauskas.
1956-10-24	Pradėjo dirbti Rytė Merkytė.
1957-06-01	Baigęs Leningrado universiteto aspirantūrą, vyresniuoju moksliniu bendardarbiu pradėjo dirbti Vytautas Statulevičius ir baigęs Maskvos universiteto aspirantūrą Kęstutis Bulota.
1957-08-01	Pradėjo dirbti Algimantas Mitalauskas.
1957-12-16	Pradėjo dirbti Jonas Petkevičius.
1957	Matematikos sektoriuje įkurta astronomijos grupė.
1956–1957 metų žiemą	Į TSRS MA Skaičiavimo centrą stažuotėn skaičiavimo technikos naudojimo klausimais išvyko du instituto bendardarbiai: Konstantinas Žukauskas ir Ivanas Glembockis.
1957 m.	Fizikos ir matematikos institutui suteikiama antra kategorija.
1957 m.	Jonas Kubilius parašo ir TSRS MA Matematikos V. Steklovo Institute apgina daktaro disertaciją „Tikimybiniai metodai skaičių teorijoje“.
1958-02-04-05	Vilniaus universitete įvyko pirmoji Lietuvos matematikų konferencija.
1958-07	J. Kubiliui paskirta Lietuvos valstybinė mokslo premija.
1958-07	FMI Matematikos sektoriaus vadovas J. Kubilius paskiriamas Vilniaus universiteto Rektoriumi.

Žurnalo „Lietuvos matematikos rinkinys“ vyriausieji redaktoriai P. Katilius (1961–1989) ir J. Kubilius (1989–2005)

- 1958-08-01 Į FMI priimami Eduardas Vilkas, Eduardas Budreika, Leonas Vilkauskas, Bronius Riauba.
- 1959-08-01 Į FMI priimami Bronius Grigelionis, Gerutis Aleškevičius, Liudvikas Stupelis, Aldona Aleškevičienė, Bronius Kvedaras.
- 1960-08-01 Į FMI priimami Evaldas Gečiauskas, Pranas Rumšas.
- 1960-09-05-10 Vilniuje surengta 6-oji visasajunginė konferencija tikimybių teorijos ir matematinės statistikos klausimais.
- 1960-10-17 Jonui Kubiliui išėjus vadovauti Vilniaus universitetui, Matematikos sektoriaus vadovu skiriamas Vytautas Statulevičius.
- 1960-11-23 Lietuvos MA Prezidiumas pasirašė sutartį su Uljanovsko Voldarskio vardo skaičiavimo mašinų gamykla dėl ESM BESM-2 pagaminimo Fizikos ir matematikos institutui (gamybos terminas – 1961 m. pirmasis pusmetis, kaina – 3,5 milijono rublių).
- 1961-01-30 Priimtas LTSR MT nutarimas Nr. 44 „Dėl MA Skaičiavimo centro organizavimo ir jo priestato statybos užbaigimo iki 1961 m. liepos 1 d.“.
- 1961-02-22 MA Prezidiumas pasirašė sutartį su Statybos valdyba Nr. 5 dėl FMI Skaičiavimo centro priestato statybos.
- 1961-05-01 FMI įkurta Elektroninių skaičiavimo mašinų laboratorija (vadovas Konstantinas Žukauskas).
- 1961 Pradėtas leisti žurnalas „Lietuvos matematikos rinkinys“. Vyriausiuoju redaktoriu išrinktas Petras Katilius.
- 1961-05 ESM BESM-2 buvo atvežta į Vilniaus geležinkelio stotį ir iš ten pervežta į sandėliuota MA bibliotekos kieme.
- 1961-08-01 Į FMI Matematikos skyrių priimta VU skaičiavimo matematikos absolventų grupė (Rima Bražionytė, Rimutis Jasilionis, Ignatas Jačiauskas, Jūratė Rimšaitė, Vanda Bikeliénė, Regimantas Pliuškevičius, Aida Pliuškevičienė, Mifodijus Sapagovas, Dangutė Sapagovienė).

Kęstutis Bulota

Konstantinas Žukauskas

Vilius Matulis

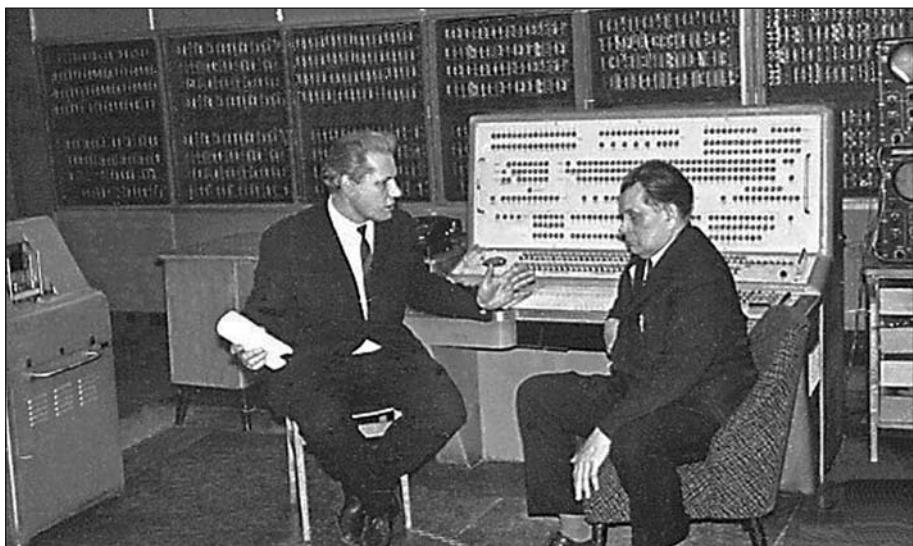

Eduardas Vilkas

Jonas
Petkevičius

1961-12-16	Institutas gavo leidimą perimti namą Lentpiūvių g. 7 Skaičiavimo centro laboratorijoms įrengti. Patvirtinta instituto rūmų sąmata – beveik 1,5 milijono rublių. Pastatas baigtas 1965 metais.
1962-02-01	Prasidėjo ESM BESM-2 montavimo ir derinimo darbai.
1962-04-19	Lietuvos MA Prezidiumo nutarimu Nr. 120 įkurta Lietuvos matematikų draugija.
1962-04-23	Baigt ESM BESM-2 modernizavimo darbai – ji gavo oficialų gamyklos pavadinimą ESM BESM-2M Nr. 14.
1962-07-14	Valstybinė komisija (pirmininkas – akad. K. Baršauskas) oficialiai priėmė pirmają Lietuvoje didžiąją ESM – BESM-2M (1961 07 15 BESM-2M buvo išjungta kol bus baigt pastato statybos darbai).
1962-10-01	Įkurtas Skaičiavimo matematikos sektorius (vadovas Vilius Matulis), kuriam pavesta ruošti skaičiavimo technikai reikalingą matematinę įrangą.
1962-12-06	Vytautas Statulevičius skiriamas FMI direktoriaus pavaduotoju mokslo reikalams.
1962-12-06	J. Kubilius išrenkamas Lietuvos MA tikruojų nariu ir prezidiumo nariu.
1963-02-18	Prasidėjo reguliarūs skaičiavimai su BESM-2M.
1964-04-24	TSRS Mokslų Akademija pritarė Lietuvos Mokslų Akademijos pagrindinėms kryptims. Jų suformuluota 9, iš jų 4 teko Fizikos ir matematikos institutui, o dvi iš jų – dabartiniam MII: <ul style="list-style-type: none"> • tikimybių teorija ir matematinė statistika, • matematinės kibernetikos problemos ir techninė kibernetika.
1964-07-01	FMI įkurtas Matematinės logikos ir programavimo sektorius (vadovas V. Matulis), atskiriant ji nuo Skaičiavimo matematikos sektorius (pastarojo vadovu tapo E. Vilkas).

V. Statulevičius
ir A. Jucys prie
BESM-2M,
1971 m.

1964-07-01	FMI įkurtas Techninės kibernetikos sektorius (vadovas K. Žukauskas).	
1964-07-01	Lietuvos MA Prezidiumas priėmė nutarimą Nr. 252, kuriuo nustatė instituto Skaičiavimo centro struktūrą ir darbo profilį. Skaičiavimo centrą sudaro:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektroninių skaičiavimo mašinų laboratorija (vadovas J. Petkevičius); • Skaičiavimo matematikos sektorius (vadovas E. Vilkas); • Techninės kibernetikos sektorius (vadovas K. Žukauskas); • Matematinės logikos ir programavimo sektorius (vadovas V. Matulis). 	
1964-07-01–07	Trakuose įvyko 1-asis visasajunginis simpoziumas įrodymo paieškos automatizavimo klausimais.	Laimutis Telksnys
1965-02-09	Matematikos sektorius reorganizuotas į Tikimybių teorijos sektoriją (vadovas V. Statulevičius).	
1965 m. pavasaris	FMI perkeliamas į naują pastatą adresu A. Goštauto g. 12.	
1966-09-19–30	Palangoje įvyko visasajunginė Operacijų tyrimo mokykla. Aptarti operacijų tyrimo matematiniai metodai: lošimų teorijos, tiesinio, netiesinio bei dinaminio programavimo vystymasis ir problemas.	
1965-10-01	Įkuriamas Atpažinimo procesų sektorius, kuriam iki šiol vadovauja Laimutis Telksnys.	
1966	Institutui suteikiama pirmoji kategorija.	Mifodijus Sapagovas
1966	Institute jau dirba 350 darbuotojų: iš jų 2 mokslų daktarai, 46 mokslų kandidatai, 50 aspirantų.	
1966-11-23	MA Prezidiumo nutarimu Nr. 470 reorganizuota Instituto struktūra. Puslaidininkų fizikos sektorijų bazėje įkuriamas Puslaidininkų fizikos institutas, kuriam vadovauja Juras Požela. Fizikos ir matematikos instituto direktoriumi tampa Vytautas Statulevičius.	
1967-01-01	<p>Įkuriami nauji struktūriniai padaliniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skaičiavimo metodų sektorius (vadovas Mifodijus Sapagovas); • Programavimo ir uždavinių sprendimo sektorius (vadovas Bronius Kvedaras); • Perforaciinių skaičiavimo mašinų laboratorija (vadovas Jonas Petkevičius); <p>Skaičiavimo matematikos sektorius reorganizuojamas į Operacijų tyrimo sektoriją (vadovas E. Vilkas);</p> <p>Elektroninių skaičiavimo mašinų laboratorijos vadovu tapo Vytautas Liesis.</p>	
1967-01-01	<p>Nustatoma nauja FMI struktūra.</p> <p>Matematikos ir kibernetikos sekcija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tikimybių teorijos sektorius (vadovas Vytautas Statulevičius); • Matematinės logikos ir algoritmų teorijos sektorius (Vilius Matulis); • Operacijų tyrimo sektorius (Eduardas Vilkas); 	

Skaičiavimo
centro
darbuotojai prie
BESM-4:
A. Daugvila,
A. Jurėnienė,
B. Binkauskas,
A. Bitkevičius,
J. Dambrauskas,
A. Čeida;
sėdi –
J. Rimšaitė

Jonas Mockus

- Atpažinimo procesų sektorius (Laimutis Telksnys);
- Bionikos (techninės kibernetikos) sektorius (Konstantinas Žukauskas).

Skaičiavimo centras:

- Perforacinių skaičiavimo mašinų laboratorija (Jonas Petkevičius);
- Elektroninių skaičiavimo mašinų laboratorija (Vytautas Liesis);
- Skaičiavimo metodų sektorius (Mifodijus Sapagovas);
- Programavimo ir uždavinių sprendimo sektorius (Bronius Kvedaras).

Energetikos tarnyba.

Fizikos sekcija.

Radiologinė laboratorija.

Paskiriami trys instituto direktoriaus pavaduotojai:

- Laimutis Telksnys – direktoriaus pavaduotojas moksliniams darbui;
- Mifodijus Sapagovas – direktoriaus pavaduotojas, Skaičiavimo centro vadovas,
- Boleslovas Styra – direktoriaus pavaduotojas, Radiologijos laboratorijos vadovas.

Pranas Rumšas

1967-07-21

V. Statulevičius tampa Lietuvos mokslo premijos laureatu.

- 1967-11-17 Jonas Kaunelis priimtas dirbtį vyriausiuoju inžinieriumi. Dirbo iki 2002 10 23.
- 1967-11-18 V. Statulevičius Vilniaus universitete apgina Fizikos ir matematikos mokslų daktaro (dabar – habil. dr.) disertaciją „Tikimybių teorijos ribinių teoremu tyrimai“.
- 1968-03-28 SC pradėjo veikti nauja galingesnė puslaidininkinė ESM BESM-4.
- 1969-08-19–23 Trakuose įvyko 2-asis visasajunginis simpoziumas įrodymo paieškos automatizavimo klausimais.
- 1969-11-16 Iš Fizikinių-techninių energetikos problemų instituto perkeliama dalis Ekstremalių uždavinių laboratorijos ir FMI įkuriamas Optimalių sprendimų teorijos sektorius (vadovas Jonas Mockus).
- 1969-11-20 Įsteigiamas Matematinio aprūpinimo sektorius (vadovas Pranas Rumšas).
- 1969-11-20 Įkuriama Algoritmų ir programų fondo (APF) grupė (vadovė Vilma Dragūnienė).
- 1970 m. sausis Ignalinoje vyko Sajunginė lošimų teorijos mokykla.
- 1970-04 Visasajunginėje ESM matematinio aprūpinimo geriausių darbų apžiūroje-konkurse instituto darbas tinklinio planavimo matematinio aprūpinimo ir valdymo BESM-4 tipo mašinoms apdovanotas VLŪPP medaliais.
- 1970 m. J. Mockus išrenkamas Lietuvos MA nariu korespondentu.
- 1970 m. V. Statulevičius išrenkamas „Žinijos“ draugijos Vilniaus m. pirmyninku (dirbo iki 1984 m.).
- 1970-10-16 Įkurtas Matematinės statistikos sektorius (vadovas Bronius Grigelionis).
- 1971-06-14–16 Įvyko Tarybų Sąjungos ir Suomijos simpoziumas įstaigų ir organizacijų automatizuotų valdymo sistemų matematinio aprūpinimo klausimais.
- 1971-06-22–28 Įvyko 2-oji visasajunginė lošimų teorijos konferencija, kurioje, be šios srities specialistų iš Tarybų Sąjungos, dalyvavo grupė užsienio mokslinkų, tarpe jų – vienas lošimų teorijos kūrėjų Prinstono universiteto (JAV) profesorius Oskaras Morgenštarnas.
- 1971-10-18 Direktorius pavaduotoju administracijos ir ūkio reikalams pradeda dirbtį Gediminas Baguška.
- 1971-12-30 V. Statulevičiu paskiriamas TSRS MA Prezidiumo A. Markovo premija už darbų ciklą „Nepriskausomų atsitiktinių dydžių ir Markovo grandinių ribinės teoremos“.
- 1972 03 22 V. Statulevičius išrenkamas Lietuvos MA tikruoju nariu.
- 1972 03 22 B. Grigelionis išrenkamas Lietuvos MA nariu korespondentu.
- 1972 m. II ketv. FMI Skaičiavimo centre paleista galingiausia Tarybų Sąjungoje ESM BESM-6.

Vilma
Dragūnienė

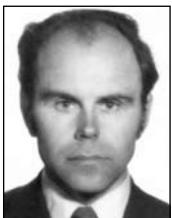
Bronius
Grigelionis

Gediminas
Baguška

Birutė
Jakabauskienė

Jonas Masiulis

Antanas Baskas

1973	Jungtinėse Amerikos Valstijose pradedamas leisti žurnalo „Lietuvos matematikos rinkinys“ vertimas į anglų kalbą „Lithuanian Mathematical Journal“.
1973-06-25-30	Įvyko 1-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos ir matematinės statistikos klausimais, organizuota Lietuvos MA Fizikos ir matematikos instituto, Vilniaus universiteto bei TSRS MA Matematikos instituto.
1973-09-17-21	Vilniuje įvyko 3-asis visasajunginis simpoziumas statistinių metodų valdymo procesuose klausimais.
1974 m.	J. Mockus išrenkamas Lietuvos MA tikruoju nariu.
1974-11-25-30	Druskininkuose vyko visasajunginė mokykla atsitiktinių procesų teorijos klausimais, organizuota Lietuvos MA Fizikos ir matematikos instituto bei TSRS MA Matematikos instituto.
1975 m.	V. Statulevičius skiriamas TSRS Aukščiausiosios atestacinės komisijos (VAK) nariu.
1975-08-01	Instituto vyriausiaja buhaltere pradeda dirbti Birutė Jakubauskienė.
1976 m. II ketv.	Skaičiavimo centre paleista antroji BESM-6.
1976 04 15	V. Statulevičius išrenkamas Lietuvos MA Fizikos, technikos ir matematikos mokslų skyriaus akademiku sekretoriumi.
1976-10-04	Įkurtas Informacijos ir patentų sektorius, vadovas Jonas Masiulis.
1977-01-01	FMI suskilo į atskirus Matematikos ir kibernetikos (MKI) bei Fizikos institutus. MKI direktoriumi išrinktas akademikas Vytautas Statulevičius.
	Atskyrus institutus buvo patikslinta jų problematika, nustatyta vieninga matematikos ir kibernetikos kryptis – tikimybių teorija ir jos taikymas valdymo uždaviniams, mokslinių tyrimų automatizavimas.

Bendradarbiavimo sutartį su Baltarusijos MA Matematikos institutu pasirašo Vladimiras Platonovas ir Vytautas Statulevičius; dešinėje – Eduardas Vilkas (apie 1979 m.)

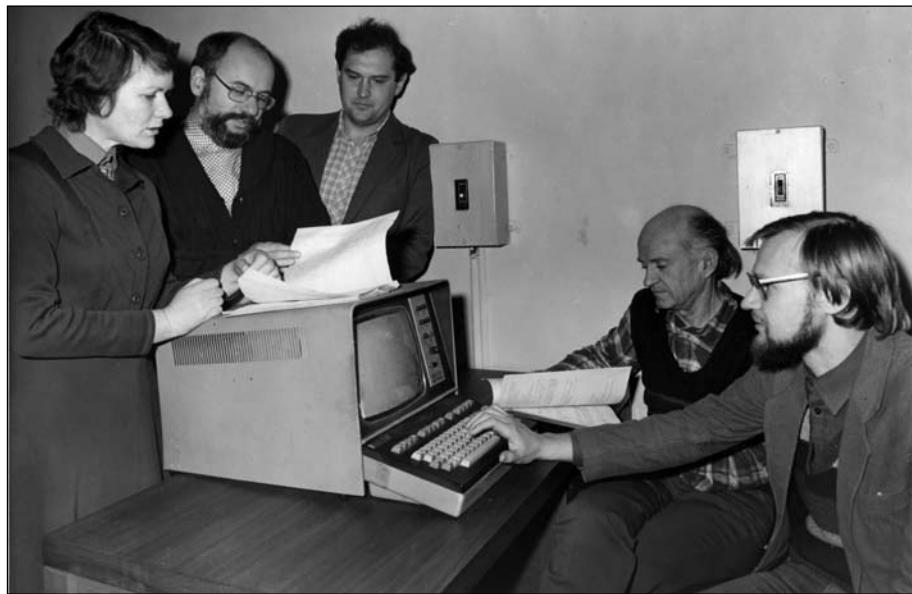
- 1977-01-27 Programavimo ir uždaviniaių sprendimo sektorius pervaadintas Diferencialinių lygčių sektoriumi.
- 1977-03-01 Įkurtas Valdymo sistemų skyrius (vadovas Antanas Baskas).
- 1977-05-01 Įkurtas Skaičiavimo technikos ir programinės įrangos eksperimentinės gamybos skyrius, skirtas nestandardinių skaičiavimo technikos įtaisų bei kitų techninių įrenginių gamybai (vadovas Liudas Bulotas).
- 1977-06-20 MA Prezidiumas priėmė nutarimą Nr. 177^a „Dėl MA skaičiavimo technikos panaudojimo perspektyvinio organizacinių priemonių 1981–1990 m. plano“. Jame numatomą plėsti akademijos institutuose mini ESM ir terminalų tinklą.
- 1977-06-08–07-03 Įvyko 2-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos ir matematinės statistikos klausimais. Tai didžiausias šios srities pasaulio mokslinkų forumas. Nuspresta rengti šias konferencijas reguliarai kas 4 metus Vilniuje.
- 1978-01-30 MA Prezidiumo nutarimu Nr. 31 patvirtinamas Matematikos ir kibernetikos instituto su Skaičiavimo centru komplekso 8 mln. rublių vertės techninis darbo projektas, kuriamė numatytos 568 darbo vietas.
- 1978-02-01 Įkurtas Skaičiavimo technikos laboratorija (vadovas Liudas Bulotas).
- 1978-02-22 Įkurtas Technologinių procesų valdymo sektorius (vadovas Celestinas Paulauskas).
- 1978-08-28–09-02 Vilniuje įvyko Tarptautinis simpoziumas stochastinių diferencialinių lygčių klausimais.
- 1978-09-17–20 Matematikos ir kibernetikos Institute įvyko Šiaurės šalių specialistų pasitarimas kompleksinės problemos „Širdies kraujagyslių susirgimai“ klausimais.

Liudas Bulotas

Celestinas
Paulauskas

Prie BESM-6
terminalo:
J. Valevičienė,
A. Žilinskas,
G. Dzemyda,
J. Mockus,
V. Tiešis

Valentinus
Černiauskas

Gintautas Grigas

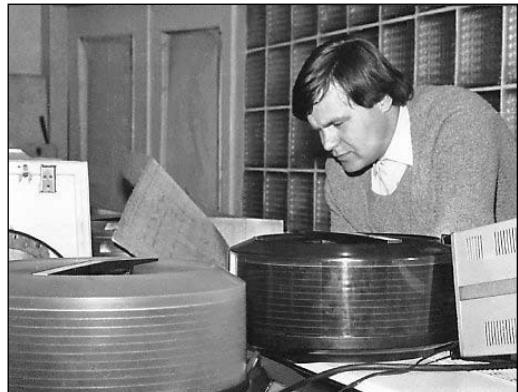
Šarūnas Raudys

Pasirašytas bendradarbiavimo protokolas tema „Elektrokardiosignalų automatinės analizės kūrimas ir tobulinimas skaičiavimo mašinų pagalba“.

- 1979 m. V. Statulevičiui paskirta TSRS valstybinė premija už darbų ciklą „Asimptotiniai tikimybų teorijos metodai“.
- 1979 m. Skaičiavimo centro vadovu paskiriamas L. Telksnys.
- 1979-04 Palangoje (350 km nuo Vilniaus) ir Kaune (106 km nuo Vilniaus) pradėjo veikti kolektyvinės skaičiavimo sistemos nuotoliniai terminalai.
- 1979-05-08 Sukurtas Paskalio kalbos transliatorius, naudojamas programavimo mokymui, vėliau plačiai pritaikytas vidurinėse mokyklose.
- 1980-01-02 Įsteigta Mokslinių tyrimų automatizavimo laboratorija (vadovas Valentinus Černiauskas).
- 1980 m. L. Telksnys išrenkamas Lietuvos MA nariu korespondentu.
- 1980-04-14 MA Prezidiumo nutarimu instituto sektoriai pavadinti skyriais.
- 1980-09-03-05 Įvyko tarptautinė konferencija „Matematinės logikos metodai dirbtinio intelekto ir sisteminio programavimo problemose“.
- 1980-10-04 Klaipėdos kardiologijos reabilitacijos skyriuje prie Kauno medicinos instituto įdiegta ritmogramų automatinės analizės sistema, sukurta Matematikos ir kibernetikos Institute drauge su TSRS Medicinos mokslų akademijos akademiko Zigmo Januškevičiaus akademine grupe ir Širdies ir kraujagyslių fiziologijos ir patologijos mokslinio tyrimo institutu prie KMI.
- 1980-11-25 Matematinio aprūpinimo skyrius pavadintas Programinės įrangos skyriumi (vadovas Pranas Rumšas).
- 1981-01-27 Pradėjo veikti respublikinė neakivaizdinė Jaunųjų programuotojų mokykla.

Prie MII skaičiavimo mašinos BESM-6 nuotolinių terminalų;
V. H. Pikelis, K.Z. Juškevičius,
A. Žukauskas, J. Kaukėnas

Bronius Samuolis prie ES-1045 ir jos diskų.

- 1981-06-09 Įkurtas Sisteminio programavimo sektorius (vadovas Gintautas Grigas)
Matematinės logikos ir algoritmų teorijos skyriuje.
- 1981-06-22-27 Įvyko 3-ioji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos ir
matematinės statistikos klausimais. Dalyvavo 105 užsienio moksli-
ninkai iš 19 šalių ir 414 mokslininkai iš Tarybų Sąjungos.
- 1981-07-01 Įkurtas Duomenų analizės skyrius (vadovas Šarūnas Raudys).
- 1981-09-08-10 Molėtuose vyko 1-oji respublikinė programuotojų konferencija.
Aptarta elektroninių skaičiavimo mašinų matematinio aprūpinimo
problemos.
- 1982-05-17-22 Palangoje vyko visasajunginė mokykla-seminaras atsitiktinių procesų
teorijos klausimais.
- 1982 Įkurtas Sudėtingų sistemų sektorius (vadovas – A. Garliauskas)
- 1983 Instituto moksliniu sekretoriumi išrinktas Stasys Skėrus.
- 1983 05 20 Paleista ESM ES-1045. Aptarnaujančios grupės viršininku paskirtas
Bronius Samuolis.
- 1984-04-29 Sisteminio programavimo sektorius buvo reorganizuotas į savarankišką
Sisteminio programavimo skyrių. Jų veikla – naujo tipo kompiuterių
ES-1045 matematinis aprūpinimas.
- 1984-04-29 Įkurta Skaičiavimų valdymo laboratorija (vadovas Gediminas Veiveris).
- 1984-07-03-04 Įvyko visasajunginis Vilniaus simpoziumas „Šiuolaikinės matematinės
ekonomikos problemos“.
- 1984-10-01 Lietuvos MA Prezidiumo nutarimu įkurta kompiuterių prietaisų ir
programinės įrangos eksperimentinė gamykla „Bitas“ (direktorius –
Juozas Zalatorius).
- 1984-12-30 Atiduotas eksploatacijai Matematikos ir kibernetikos instituto labora-
torinis 7318 m² korpusas, kurio sąmatinė vertė 2210 tūkst. rublių.

Algirdas
Garliauskas

Stasys Skėrus

Gediminas
Veiveris

Donatas Švitra

1985 m. pradžioje Instituto administracija ir dalis skyrių persikelia į naujus rūmus Akademijos g. 4.

1985 Gauta skaičiavimo mašina ELBRUS.

1985-06-16 Institute sukurta problemų sprendimo instrumentinė sistema „Vilnius“, skirta planavimo ir valdymo uždavinių programų paketų automatinei gamybai.

1985-06-24–29 Įvyko 4-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos ir matematinės statistikos klausimais.

1985-12-05 Pradėta eksploatuoti kolektyvinio naudojimo sistema *MOKSLAS*; įvestas ryšys tarp Lietuvos MA sistemos „Mokslas“ ir TSRS MA ir sajunginių respublikų tinklo „Akademset“.

1985-12-12 Paruoštas kompleksas kalendorinio tematinio planavimo, kontrolės ir mokslo tiriamųjų valdymo metodų, algoritmų ir programų tinklinių metodų.

1985-12-30 Pateiktas eksploatacijai Skaičiavimo centro 5068 m² pastatas, kuriamo sumontuota galingiausia elektroninė skaičiavimo mašina ELBRUS-2.

1987 Institutas įsigijo pirmuosius IBM PC asmeninius kompiuterius.

1987-06-26 Įsteigtas Ekologinių problemų skyrius (vadovas – Donatas Švitra).

1987-12-30 B. Grigelionis išrinktas Lietuvos MA tikruoju nariu.

1987-12-30 M. Sapagovas išrinktas Lietuvos MA nariu korespondentu.

1988 V. Statulevičius išrenkamas žurnalo „Tikimybių teorija ir jos taikymai“ (Maskva) vyriausiuoju redaktoriumi (dirbo iki 1992 m.)

1988 Įkurtas Taikomosios statistikos skyrius (vadovas Raimondas Bentkus).

1988-09-27 MKI kartu su „Bitu“ ir Austropelectronic įsteigė TSRS–Austrijos bendrają įmonę „Baltic Amadeus“.

1989 m. V. Statulevičius išrenkamas TSRS liaudies deputatu, deputatų grupės iš Lietuvos seniūnu (dirbo iki 1990 m.)

Raimondas
Bentkus

Algirdas Pakštas

Programinės įrangos skyriaus darbuotojai prie ELBRUS-2: sėdi H. Gilytė, J. Jurkonytė; stovi B. Šičkus, V. Kanaporis, R. Butkutė (Usoviénė), A. Mišeikienė, L. Variakojis, R. Žikaitė (Činčienė), Z. Blažytė, G. Masiulienė

J. Zalatorius prie tarybinio dabartinių kompiuterių prototipo „Elektronika“

Dalė
Povilaitytė

Rimantas
Rudzkis

Gintautas
Dzemyda

Kazys
Kazlauskas

- 1989-04-25 Bronius Grigelionis išrinktas Matematikos ir kibernetikos instituto Mokslinės tarybos pirmininku. Pareigas ėjo iki 1992 m. vasario 20 d.
- 1989-05-18 Ekologinių problemų skyriui persikelus į Klaipėdą, Vilniuje įsteigta Matematinės ekologijos grupė (vadovas Regimantas Laugalis).
- 1989-08-15 Sisteminio programavimo skyriuje įsteigta Paskirstytųjų skaičiavimo sistemų programavimo technologijos grupė (vadovas Algirdas Pakštas).
- 1989-12-30 Išjungtas skaičiavimo kompleksas ELBRUS-2.
- 1990-01-31 Įsteigtas laikinas tarpžinybinis kūrybinis kolektyvas „Širdis“ darbams pagal temą „Kompiuterizuotų sistemų, skirtų širdies ligomis sergančių ligonių su staigios mirties pavojumi aktyviam išaiškinimui (vadovas Laimutis Telksnys).
- 1990-03-01 Įkurta kompiuterinės leidybos grupė. Vadovė – Genovaitė Masiuliénė.
- 1990 04 25 Instituto administracija suskirstyta į padalinius:
- Mokslinės informacijos grupė (vadovė – Dalė Povilaitytė);
 - Buhalterinės apskaitos grupė (vadovė – Birutė Jakubauskienė);
 - Ūkio dalis (vadovas – Gediminas Baguška);
 - Inžinerinių tinklų tarnyba (vadovas – Jonas Kaunelis).
- 1990-04-30 Skaičiavimų valdymo laboratorija reorganizuota į Skaičiavimų laboratoriją (vadovas Gediminas Veiveris).
- 1990-05-05 Taikomosios statistikos skyriui ima vadovauti habil.dr. Rimantas Rudzkis.
- 1990 06 01 Ekologijos problemų skyrius reorganizuotas į savarankišką Lietuvos mokslo akademijos Ekosistemų analizės centrą prie Fizikos, technikos ir matematikos mokslo skyriaus. Centro direktoriumi paskirtas Donatas Švitra.
- 1990-06 Pradėtas leisti žurnalas „Informatica“. Vyriausiuoju redaktoriumi paskirtas Jonas Mockus, vykdančiuoju redaktoriumi – Gintautas Dzemyda. Nuo 2002 m. žurnalas įrašytas į *ISI Master List* (pirmasis Lietuvoje).
- 1990-07-01 Įkurta Leidybinių paslaugų grupė (vadovas Elmundas Žalys).
- 1990-07-09 MKI pervadintas Matematikos ir informatikos institutu (MII).

A. L. Telksnys, J. Sruogis ir P. Šulcas pirmojoje kompiuterių tinklu į Lietuvą iš Oslo perduotoje elektroninėje nuotraukoje, padarytoje skaitmeniniu fotoaparatu (1991 m.)

Vytautas
Šaltenis

Regimantas
Pliuškevičius

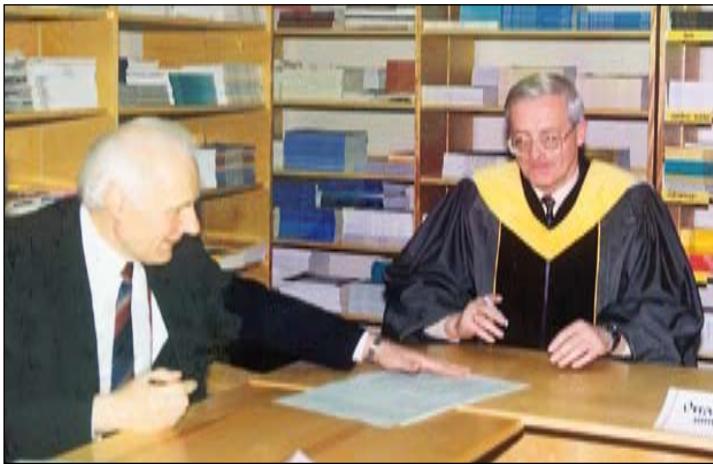

Petras Šulcas

1990-10-10	Pirmą kartą Lietuvoje buvo užmegztas ryšys su internetu: Norvegija suteikė galimybę prisijungti per palydovinį tinklą NORDUnet prie interneto.
1990-04-27	SC pradėta eksploatuoti ES-1066.
1990-12-09	Donatas Surgailis išrinktas Lietuvos MA nariu korespondentu.
1991-04-30	Panaikintas Technologinių procesų valdymo skyrius, įkuriant Technologinių procesų valdymo grupę (vadovas Kazys Kazlauskas).
panaikintas Skaičiavimo technikos ir programinės įrangos eksperimentinės gamybos skyrius.
1991-05	„Bitas“ perregistruotas Vilniaus m. savivaldybėje kaip individuali įmonė „Bitas“. Lietuvos Vyriausybė suteikė įmonei juridinio asmens teises.
1991-05-25	B. Grigelionis išrinktas Lietuvos katalikų mokslų akademijos nariu (akademiku).
1991-06-06	Visuotinis mokslininkų susirinkimas priėmė Instituto Statutą.
1991-10-07	Lietuvos Mokslo Tarybos nariais 1991–1995 metams išrinkti akademikai Bronius Grigelionis ir Laimutis Adolfas Telksnys.
1992-02-24	Optimalių sprendimų teorijos skyriuje įsteigta Optimizavimo sistemų grupė (vadovas Vytautas Šaltenis).
1992-04-02	Matematinės logikos ir algoritmų teorijos skyriuje įkurta Matematinės logikos grupė (vadovas Regimantas Pliuškevičius).
1992-06-04	Visuotiniame Instituto mokslininkų susirinkime išrinktas Instituto Senatas.
1992	Antanas Baskas išrinktas Lietuvos Respublikos Seimo nariu.
1992-08-11	Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklo LITNET projekto darbams sudaroma grupė: • LITNET projekto vadovas Laimutis Telksnys,

	<ul style="list-style-type: none"> • LITNET projektavimo darbų vadovas Julius Sruogis, • LITNET eksploatavimo darbų vadovas ir elektroninio pašto administratorius Petras Šulcas. 	
1993-01-05	<p>Sudėtingų sistemų sektorius reorganizuoti į Neuroinformatikos skyrių (vadovas Algis Garliauskas).</p> <p>Matematinių logikos skyrius reorganizuotas į du skyrius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matematinių logikos skyrių (vadovas Regimantas Pliuškevičius); • Programų sistemų analizės skyrių (vadovas Albertas Čaplinskas). <p>Programinės įrangos skyrius reorganizuotas į Programavimo grupę.</p> <p>Skaičiavimų laboratorija pavadinta Kompiuterių tinklų laboratorija.</p> <p>Sisteminiu programavimo skyrius pervadintas Programavimo metodologijos skyriumi (vadovas Gintautas Grigas).</p>	 Albertas Čaplinskas
1993	Įkurtas Statistinių tyrimų centras (direktorius Rimantas Rudzkis). Įsteigtas tūkiskaitinis padalinys – Spaustuvės grupė (vadovas dr. Juozas Simanavičius), kuriai pavesta spausdinti parengtą spaudai mokslinę literatūrą.	 Henrikas Pragarauskas
1993-11-01	LITNET tapo pasaulinio tinklo (Internet) dalimi.	
1994-03-14	Henrikas Pragarauskas išrinktas Lietuvos MA nariu korespondentu.	
1994-03-16	LR Vyriausybės Mokslo ir studijų ekspertų komisijos posėdyje pritarta įmonės „Bitas“ daliniam privatizavimui (protokolo Nr. 12).	
1994-05-30	L. Telksnys išrenkamas Lietuvos MA tikruoju nariu.	
1994 m.	Įsteigta UNESCO katedra „Informatika humanitarams“ (vedėjas – L. Telksnys).	
1994-11-03	Instituto direktoriumi išrinktas Mifodijus Sapagovas.	
1995-01-12	Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko potvarkiu Nr. 58 vyriausiam mokslo darbuotojui Remigijui Mikulevičiui skirta aukščiausiojo lygio valstybės stipendija 1995–1996 metams 6,5 MGL mėnesiui.	
1995-02-07	V. Statulevičius išrenkamas MII Senato pirmininku (dirbo iki 2003 09 03).	
1995-02-27	Įsteigtas Matematinio modeliavimo sektorius Skaičiavimo metodų skyriuje (vadovas – Raimondas Čiegiš).	
1995-04-20	Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko potvarkiu Nr. 25 prof. habil.dr. Raimondui Čiegiui skirta aukščiausiojo laipsnio valstybės stipendija 6,5 MGL 1996–1997 metams.	
1996-01-29	Ivedami pakeitimai Instituto struktūroje.	
1996-02-14	Prie Duomenų analizės skyriaus prijungiami: 1) Neuroinformatikos skyrius ir vadinamas Neuroinformatikos laboratorija; 2) Statistinio modeliavimo grupė; 3) mokslininkas Algirdas Šimoliūnas. Prie Atpažinimo procesų skyriaus prijungama Technologinių procesų valdymo grupė. Prie Programų sistemų inžinerijos skyriaus prijungiamas Valdymo sistemų skyrius ir vadinamas Valdymo sistemų sektoriumi.	 Stasys Rutkauskas

	1997-02-19	Patvirtinti Matematikos katedros nuostatai. Matematikos katedros vedėju skiriamas Stasys Rutkauskas.
	1997-02-9	vyresnysis mokslo darbuotojas Konstantinas Pileckas skiriamas Diferencialinių lygčių skyriaus vadovu.
	1997-04-08	Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr. 536 „Dėl Švietimo įstaigų bei mokslo ir studijų institucijų valstybinio registro nuostatų patvirtinimo“, Švietimo ir mokslo ministerija įregistruavo mokslo ir studijų instituciją – Matematikos ir informatikos institutą.
	1997-04-30	Įsteigtas Mokslinės informacijos tyrimų sektorius Taikomosios statistikos skyriuje, vadovas dr. Vytautas V. Statulevičius.
	1997-09	Pasirodė periodinio žurnalo „Nonlinear Analysis: Modelling and Control“ pirmasis numeris (vyr. redaktorius – M. Sapagovas, vykdantysis redaktorius – F. Ivanauskas).
	1997-06-26	Visuotiniame mokslininkų susirinkime išrinktas Instituto Senatas: matematikos sekcijoje 15 narių ir informatikos sekcijoje 15 narių. Senato pirmininku išrenkamas akad. Vytautas Statulevičius; Senato pirmininko pavaduotoju ir informatikos sekcijos pirmininku – Laimutis Telksnys; Senato moksliniu sekretoriumi – Stasys Rutkauskas.
	1997-09-24	Patvirtintos 1997–2002 m. Senato kadencijos 5 nuolatinės komisijos:
		<ul style="list-style-type: none"> • Matematikų atestacijos komisija; • Informatikų atestacijos komisija; • Mokslo ir jo finansavimo komisija; • Kompiuterių panaudojimo ir jų tinklų plėtojimo komisija; • Doktorantūros priežiūros komisija.
	1997-09-30	Matematikos katedros vedėju skiriamas Kęstutis Kubilius. Informatikos katedros vedėju skiriamas Albertas Čaplinskas.
	1997-11-19	Studijų kokybės vertinimo centras atlieka Instituto ekspertizę.
	1998-04-08	LR Vyriausybės 1998 m. nutarimu patvirtintos pagrindinės instituto mokslinės veiklos kryptys:
		<ul style="list-style-type: none"> • Tikimybių teorija ir matematinė statistika, diferencialinės lygtys ir jų skaitmeninio sprendimo metodai, matematinė logika; • Atpažinimo procesai, optimizavimo problemos, sistemų teorija; • Kompiuterių ir kompiuterizuotų sistemų matematinė įranga bei duomenų bazės.
		MII mokslininkai dalyvauja Europos Sąjungos mokslo programose, vykdo 2 UNESCO ir 4 valstybinių mokslo programų projektus. Vie- na iš prioritetinių instituto veiklos krypčių yra Lietuvos informacinės visuomenės kūrimas, Lietuvos švietimo informacinės sistemos plėtra.
	1999-01-27	Senatas pritarė VŠĮ „Multimedia centras humanitarams“ steigimui.

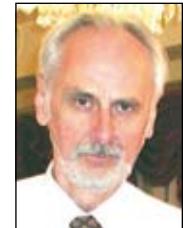

Bendradarbiavimo sutartį su
Vytauto Didžiojo universitetu
pasirašo Vytautas Statulevičius ir
Vytautas Kaminskas

- 1999 m. L. Telksnys išrenkamas KTU Garbės daktaru.
- 1999-06-09 Nutarta steigti olimpiadų klasę.
- 1999-07 Vidmantui Kastyčiui Bentkui, Vygantui Paulauskui ir Alfredui Račkauskui skiriama Lietuvos mokslo premija.
- 1999-09-28 Rimantas Rudzkis išrinktas Lietuvos MA nariu ekspertu.
- 1999-12-15 Senato posėdyje Instituto direktoriumi antrai kadencijai išrinktas Mifodijus Sapagovas.
- 1999-12-15 Pritarta Instituto ir Švietimo ir mokslo ministerijos sutarčiai dėl informatikos olimpiadų organizavimo.
- 2000 m. V. Statulevičius skiriamas Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko visuomeniniu patarėju mokslo ir švietimo klausimais (dirbo iki 2003 m.)
- 2000 m. MII apdovanojamas pasaulinės parodos EXPO 2000 Hanoverje medaliu už kompaktinį diską „Lietuvių tarmės“ (projekto vadovas – L. Telksnys).
- 2000-08-31 R. Čiegis perėjo dirbti į VGTU Matematinio modeliavimo katedros vedėjų.
- 2001-05-30 Instituto direktoriaus pavaduotoju mokslo (informatikos) reikalams išrinktas prof. Gintautas Dzemyda.
- 2001-06-26 Feliksas Ivanauskas išrinktas Lietuvos MA nariu ekspertu.
- 2002-01-02 Programavimo metodologijos skyriui pradėjo vadovauti dr. Valentina Dagienė.
- 2002-01-29 LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. 109 aukščiausiojo laipsnio valstybės stipendijos (10 minimalių gyvenimo lygių dydžių per mėnesį) 2002–2003 metams skirtos doc. dr. Valentinai Dagienei ir prof. habil. dr. Šarūnui Raudžiui.
- 2002-02-27 Programavimo metodologijos skyrius pervađintas Informatikos metodologijos skyriumi.
- 2002-04-17 Patvirtinti konkursu mokslo darbuotojų pareigoms eiti rezultatai.
- 2002-09-18 Pratęsta Senato kadencija.

Vidmantas
Kastytis
Bentkus

Vygantas
Paulauskas

Valentina
Dagienė

Leonidas
Sakalauskas

Saulius
Maskeliunas

Aidas Žandaris

2002-11	Pradėtas leisti žurnalas „Informatics in Education“ (vyr. redaktoriai – G. Dzemyda ir L. Telksnys, vykdančioji redaktorė – V. Dagienė).
2003-01-05	Įkurta Kompiuterių tinklų laboratorija (vadovas Petras Šulcas). I jos sudėti įtrauktos Skaičiavimų laboratorija, ESML elektronikos grupė ir leidybos grupė „Serentis“.
2003-01-22	Visuotinis mokslininkų ir tyrejų susirinkimas priėmė Instituto Statutą.
2003-04-17	Įkurtas Sistemų analizės skyrius (vadovas Gintautas Dzemyda).
2003-04-17	Įkurtas Operacijų tyrimo sektorius (vadovas Leonidas Sakalauskas)
	Duomenų analizės skyriuje.
2003-05-27	Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino Matematikos ir informatininkų instituto (valstybės mokslo instituto) Statutą.
2003-06-26	Instituto mokslininkai išrinko 20 instituto Tarybos narių. 10 kitų įstaigų darbuotojų Tarybos narių paskyrė Švietimo ir mokslo ministras.
2003-09-03	Kęstutis Kubilius išrinktas instituto Tarybos pirmininku, Albertas Čaplinskas išrinktas Instituto Tarybos pirmininko pavaduotoju, Stasys Rutkauskas – Tarybos moksliniu sekretoriumi.
2003 12 31	Tikimybių teorijos skyriaus vadovu paskirtas Vidmantas Kastytis Bentkus.
2003-11-19	Pritarta žurnalo „Mathematical Modelling and Analysis“ pavadinimo pakitimui ir vadinti jį „Baltic Journal of Mathematical Modelling and Analysis“.
2004-06-08	PHARE remiamo Kaimiškųjų vietovių plačiajuočio kompiuterių tinklo – RAIN – projekto vykdymui sudaryta Projekto valdymo grupė: Laimutis Telksnys (vadovas), Tomas Jonušas, Kęstutis Juškevičius, Petras Šulcas.
2004 09 28	Konstantinas Pileckas išrinktas Lietuvos MA nariu ekspertu.
2004 09 28	Šarūnas Raudys išrinktas Lietuvos MA nariu ekspertu.

- Prie RAIN tinklo prijungtos kaimiškosios seniūnijos
- RAIN tinklo sujungimo taškai savivaldybėse
- RAIN šviesolaidinės linijos (apie 3000 km)
- Nuomojamos šviesolaidinės linijos

Kaimiškųjų
vietovių
informacinių
technologijų
plačiajuostis
tinklas RAIN

Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plėtėjimo tinklo (RAIN) tiesimo Alytaus apskrityje sutarties pasirašymas:
J. Nekrašius,
G. Dzemyda,
R. Degutis

- 2004-12-15 Instituto direktoriumi išrinktas prof. Gintautas Dzemyda. Pareigas pradėjo eiti 2005 m. sausio 2 d.
- 2004-12-29 Direktorius pavaduotoju mokslo reikalams išrinktas dr. Stasys Rutkauskas, direktoriaus pavaduotoju – Gediminas Baguška. Instituto mokslinių sekretoriūmų išrinktas dr. Saulius Maskeliūnas.
- 2004-12-29 Pritarta Visorių mokslo ir verslo asociacijos steigimui. Asociacijos tikslus rengė „Baltic Amadeus“, Matematikos ir informatikos institutas, Ekologijos institutas, Biochemijos institutas.
- 2005-03-02 Keičiamos kai kurios skyrių struktūra.
- Informacijos ir patentų skyrius reorganizuotas į Informacijos ir leidybos skyrių, įtraukiant Kompiuterinės leidybos grupę. Skyriaus vadovu skiriama Aidas Žandarė;
 - Mokslinių tyrimų automatizavimo laboratorija reorganizuojama į Kompiuterinės lingvistikos grupę Informatikos metodologijos skyriuje. Grupės vadove skiriama Sniegulė Meškauskienė;
 - Inžinerinių tinklų tarnyba – Ūkio tarnybos padalinys.
- 2005-04-21 Patvirtinti Instituto darbuotojų pareiginiai nuostatai.
- 2005-07 „Lietuvos matematikos rinkinio“ vyriausiuoju redaktoriumi paskirtas Mifodijus Sapagovas, garbės redaktoriumi – Jonas Kubilius, tvarkančiuoju redaktoriumi – Alfredas Račkauskas.
- 2005-09-13 Pasirašyta Kaimiškųjų vietovių plėtėjimo tinklo (RAIN) projekto įgyvendinimo sutartis.
- 2006-01-03 Matematikos skyrius vadovu paskirtas prof. Donatas Surgailis.
- 2006-06-29 Prof. habil. dr. Gintautas Dzemyda išrinktas Lietuvos mokslų akademijos nariu ekspertu.

Sniegulė Meškauskienė

Alfredas Račkauskas

Donatas Surgailis

MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS INSTITUTO PADALINIAI

Tikimybių teorijos skyrius

MA Fizikos ir matematikos instituto Matematikos sektoriaus (MS) įsteigimo data – 1956 m. spalio 1 d. Sekatoriaus vadovu tapo dr. Jonas Kubilius. 1957 m. birželio 1 d. į Fizikos ir matematikos institutą vyresniuoju moksliniu bendradarbiu priimtas dirbtui Vytautas Statulevičius. 1959 m., išėjus iš instituto J. Kubiliui, dr. Vytautas Statulevičius tapo sektoriaus vadovu. 1965 m. vasario 9 d. MS pavadintas Tikimybių teorijos sektoriumi (TTS). Jam ir toliau iki pat mirties (2003 m.) vadovavo prof. V. Statulevičius. Iš MS-TTS išsaugo Matematinės statistikos, Taikomosios statistikos, Matematinės logikos, Diferencialinių lygčių, Skaičiavimo metodų skyriai. 2003 m. skyriaus vadovu tapo habil. dr. Vidmantas Kastytis Bentkus.

Skyriuje dirbo daug žymų Lietuvos matematikų: Gerutis Aleškevičius, Aleksandras Baltrūnas, Alfredas Basalykas, Kęstutis Antanas Bulota, Raimundas Bentkus, Evaldas Gečiauskas, Bronius Grigelionis, Arūnas Grincevičius, Pranas Gudynas, Dainius Jakimavičius, Rytė Merkytė, Algimantas Mitalauskas, Nijolė Kalinauskaitė, Bronė Kaminskienė, Bronius Kvedaras, Rimantas Rudzkis, Aleksandras Plikusas, Bronius Riauba, Vladas Sidoravičius, Stasys Steišūnas, Jurgis Sušinskas, Arkadijus Tempelmanas, Leonardas Vilkauskas, Eduardas Vilkas, Ričardas Zitikis, Albertas Žalys, Elmundas Žalys.

Šiuo metu skyriuje mokslinį darbą tęsia habil. dr. Vidmantas Kastytis Bentkus, prof. habil. dr. Mindaugas Bloznelis, doc. dr. Olga Januškevičienė, prof. habil. dr. Romanas Januškevičius, Mindaugas Juodis, prof. habil. dr. Jonas Kubilius, dr. Juozas Juvencijus Mačys, prof. habil. dr. Eugenijus Manstavičius, doc. dr. S. Norvidas, prof. habil. dr. Vygantas Paulauskas, prof. habil. dr. Alfredas Račkauskas, prof. habil. dr. Leonas Saulis, prof. habil. dr. Aldona Aleškevičienė-Statulevičienė, prof. habil. dr. Jonas Kazys Sunklodas.

Skyriaus mokslininkų įnašas į matematikos plėtrą Lietuvoje tikrai žymus.

Skyrius darbuotojai: D. Dzindzalieta, T. Juškevičius, B. Riauba, M. Juodis, A. Statulevičienė, V. K. Bentkus, V. Paulauskas, E. Manstavičius, D. Petronaitis, L. Saulis, E. Gečiauskas, M. Bloznelis, J. Mačys, R. Januškevičius, J. Sunkladas

J. Kubilius is
V. Statulevičius
su tarptautinės
Vilniaus
tikimybių
teorijos ir
matematinės
statistikos
konferencijos
dalyviais;
antrasis iš
kairės –
prof. L. Lorch
(Kanada),
1989 m.

Skyriaus seminare: priekyje – V. Statulevičius, antroje eilėje E. Geciauskas, B. Riauba, A. Statulevičienė, A. Mitalauskas (apie 1985 m.)

Prof. V. Statulevičiaus mokinų grupė išaugo į plačią žinomą pasaulioje tikimybių teorijos ribinių teoremu mokyklą. Nuo 1973 metų Institutui patikėta kas 4 metai rengti tarptautines tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencijas, kurios pratekę garsiąsias Berklio (JAV) konferencijas. Pagrindinis jau įvykusiu 8 konferencijų organizatorius buvo akad. V. Statulevičius.

Prof. V. Statulevičius buvo 35 disertantų mokslinis vadovas, 10 iš jų tapo profesoriais. Jis išugdė mokslo darbuotojus prof. A. Aleškevičienę, prof. A. Aksomaitį, dr. A. Basalyką, prof. R. Bentkų, dr. D. Jakimavičių, doc. R. Lapinską, dr. A. Mitalauską, prof. V. Paulauską, doc. A. Plikusą, dr. B. Riaubą, prof. R. Rudzkį, prof. L. Saulį, dr. V. Sidoravičių, prof.

Vytautas Statulevičius, Jonas Kubilius ir Vidmantas Kastytis Bentkus

Aleksandras Baltrūnas, Aldona Statulevičienė, Jonas Kazys Sunklodas ir Vygantas Paulauskas

P. Survilą, prof. J. Sunklodą, doc. L. Vilkauską. Daug daktarų paruošė A. Aleškevičienė, V. K. Bentkus, J. Kubilius, V. Paulauskas, A. Račkauskas, L. Saulis, A. Tempelmanas ir kt.

Skyriaus darbuotojai yra pelnę ne vieną Lietuvos mokslo premiją: J. Kubilius (1958), V. Statulevičius (1967, 1987), A. Aleškevičienė-Statulevičienė (1987), R. Bentkus (1987), V. K. Bentkus (1987, 1999), L. Saulis (1987), A. Tempelmanas (1987), A. Račkauskas (1999), V. Paulauskas (1979, 1999), M. Bložnelis (2002), E. Manstavičius (2002). V. Statulevičius yra garsių TSRS MA Markovo (1971) ir TSRS valstybinių (1979) premijų laureatas.

Skyriuje plėtojamos mokslo sritys apima tikimybių teoriją (ypač daug dėmesio skiriamą ribinėms teoreomoms), matematinę statistiką, ekonometriką, funkcinę analizę, analizinę skaičių teoriją.

Iš svarbiausių skyriaus mokslo pasiekimų būtų galima paminėti V. Statulevičiaus ir jo mokinį sukurtą ir vystytą kumulantų metodą, taip pat V. Bentkaus ir F. Goetze's rezultatus apie gardelės taškų liekanos dydį elipsoiduose.

Nemažas skyriaus darbuotojų įnašas į matematikos kultūros ugdymą Lietuvoje.

Iš vadovėlių verta paminėti prof. R. Januškevičiaus „Statistikos įvadą“ ir prof. J. Sunklodo „Tikimybių teorijos kursą“, skirtus universitetų studentams.

Matematinės statistikos skyrius

Matematinės statistikos sektorius (nuo 1980 m. – skyrius) įsteigtas 1970 m. spalio 16 d. Jo vadovu tapo Bronius Grigelionis, 1969 m. apgynęs fizikos ir matematikos mokslų daktaro disertaciją. Dr. B. Grigelionis vadovavo sektoriui nuo pat jo įsteigimo iki 2006 m. kovo 1 d. Dar studijų Maskvoje metu B. Grigelionis susidomėjo atsitiktinių procesų teorija ir kitomis šiuolaikinės matematikos sritimis. Grįžęs į Vilnių, labai intensyviai dirbo, subūré grupę jaunų savo mokinį – procesų teorijos entuziastų, kurie sudarė naujo matematinės statistikos skyriaus pagrindą.

B. Grigelionio vadovaujami, daktaro disertacijas apgynė 25 matematikai, 6 iš jų (K. Kubilius, R. Leipus, V. Mackevičius, R. Mikulevičius,

Skyriaus
darbuotojai:
A. Astrauskas,
A. Dubickas,
B. Grigelionis,
K. Bružaitė,
M. Vaičiulis,
D. Surgailis,
P. Puzinaite,
R. Norvaiša,
R. Leipus,
K. Kubilius

Skyrius apie
1975 m.:
H. Pragarauskas,
R. Banyš,
R. Merkytė,
V. Svetulevičienė,
E. Gaigalas,
D. Surgailis,
J. Jaura,
R. Morkvėnas,
B. Grigelionis

H. Pragarauskas, D. Surgailis) vėliau tapo habilituotais mokslų daktarais ir profesoriais. Matematinės statistikos skyriuje, be šiou metu dirbančių žmonių, įvairiu metu dirbo Arūnas Baltėnas, Rimas Banyš, Vidmantas Bentkus, Stasys Čepulėnas, Edmundas Gaigalas, Vytautas Grabauskas, Juozas Jaura, Olga Januškevičienė, Zigmantas Kryžius, Rytė Merkytė (viena pirmųjų besikuriančio instituto darbuotojų, pradėjusi dirbtį 1956 m.), Rimantas Morkvėnas, Saulius Norvidas, Albertas Žalys, Elmundas Žalys. Nuo 2006 m. kovo 1 d. skyriui vadovauja D. Surgailis.

Šiuo metu skyriuje dirba habil.dr. prof. Donatas Surgailis (skyriaus vadovas), vyresnysis mokslo darbuotojas dr. Arvydas Astrauskas, doktorantė Kristina Bružaitė, habil.dr. prof. Artūras Dubickas, dr. Liudas Giraitis, habil.dr. prof. Bronius Grigelionis, dr. Remigijus Gylys, habil.dr. prof. Kęstutis Kubilius, habil.dr. prof. Remigijus Leipus, habil.dr., prof. Remigijus Mikulevičius, habil. dr. prof. Rimas Norvaiša, habil.dr. prof. Henrikas Pragarauskas, habil. dr. prof. Liudvikas Stupelis, dr. Marijus Vaičiulis, dr. Gintaras Valiukevičius.

Viena iš svarbiusių skyriuje vystomų tyrimų krypčių yra semimartin-galų teorija. Martingaliniai metodai plačiai naudojami matematinėje statistikoje įrodinėjant statistikų ribinių skirstinių savybes, masinio aptarnavimo teoriijoje, draudos ir finansų matematikoje. Klasikinis šios krypties rezultatas – B. Grigelionio gauta nepriklausomų pokyčių proceso martingalinė charakteri-

D. Surgailis
ir K. Kubilius
70-mečio
proga sveikina
ilgametį
skyriaus vadovą
akademiką
Bronių
Grigelionį
(2005 m.)

zacija. Kartu su savo mokiniu Remigijumi Mikulevičiumi (dabar – JAV Pietų Kalifornijos universiteto profesorius), B. Grigelionis 1979–1989 m. pagrindė atsitiktinių procesų filtracijos teoriją, surado semimartingalų silpnojo kompaktiškumo ir konvergavimo salygas. Svarbūs H. Pragarausko darbai apie šuoliškų Markovo procesų optimalų valdymą ir Belmano lyties išsprendžiamumą. Atsitiktinių procesų silpną konvergavimą funkcionalinėse erdvėse ir kompaktiškumo kriterijus nagrinėjo K. Kubilius, R. Banys, R. Morkvėnas. Tarptautinį pripažinimą pelnė R. Norvaišos darbai iš stochastinės analizės ir operatorių teorijos „šiurkščių“ funkcijų erdvėse.

Apie 1980 m. skyriuje buvo pradėta vystyti atsitiktinių laukų teorija ir jos taikymai statistinėje fizikoje. D. Surgailis ištirė naują poligoninių Markovo laukų klasę (kartu su estų matematiku T. Araku), nagrinėjo automodelinius laukus ir kartotinius stochastinius integralus. Gauso-Markovo laukus nagrinėjo A. Žalys bei S. Čepulėnas. Pažymėtiniai gražūs E. Žalio rezultatai iš fazinių virsmų hierachiniuose modeliuose. A. Astrauskas ištirė gardelinio Šredingerio operatoriaus su atsitiktiniu potencialu spektro asymptotiką. D. Surgailis nagrinėjo Biurgerso lyties su atsitiktine pradine salyga ir (arba) atsitiktinių potencialų statistinių sprendinių savybes ir ribines teoremas.

Svarbių rezultatų skyriaus darbuotojai gavo tirdami naują tikimybių teorijos ir matematinės statistikos srity – tolimą priklausomybę (D. Surgailis, L. Giraitis, R. Leipus, A. Astrauskas, pastaraisiais metais – M. Vaičiulis ir K. Bružaitė). Buvo pasiūlyti ir ištirti nauji matematiniai tolimos priklausomybės modeliai, aprašyti klasikinių ir netiesinių statistikų ribiniai dėsniai, sukonstruotos ir ištirtos naujos

statistinės procedūros, leidžiančios tiksliai nustatyti, ar yra tolima priklausomybė ir įvertinti jos intensyvumą.

Pastaraisiais metais skyriuje pradėta vystyti A. Dubicko interesų sritis – algebrinė skaičių teorija. Ateityje numatoma suburti apie A. Dubicką jaunų matematikų grupę, galinčią sėkmingai dirbtį ir pakeisti išeinančius iš užtarnautą poilsį MSS veteranus.

Didelės reikšmės sėkmingam skyriaus darbui turi glaudus bendradarbiavimas su žinomais užsienio mokslininkais A. Shirajevu, B. Rozovskiu, N. Krylovu, J. Jacod, R. Dobrušinu, J. Sinai'iu, P. Blecheriu, S. Molčanovu, R. Dudley, S. Albeverio, W. Woyczynskiui, H. Koulu, P. Robinsonu, R. Dahlhausu, M. Taqqu, P. Kokoszka, T. Araku, S. Cambaniu, J. Rosinskui, P. Doukhanu, M.-C. Viano ir kt. Didelės reikšmės L. Giraičio mokslinei karjerai turėjo jo gauta Aleksandro von Humboldto stipendija (1993–1995 m.), taip pat jo darbas Bostono universitete ir Londono *School of Economics*. Pietų Kalifornijos universitete sėkmingai dirba šiuo metu laikinai iš Lietuvos išvykės R. Mikulevičius. Su šiuo universitetu bendradarbiavo ir tame lankesi B. Grigelionis ir H. Pragarauskas. R. Norvaiša daug kartų lankesi Masačusetso Technologijos Institute (MTI), paraše bendrą monografiją su šio instituto prof. R. Dudley. D. Surgailis kelis kartus lankesi Mičigano valstijos universitete (pas H. Koulą) ir *Case Western Reserve University* Klivlende, kur dirbo su W. Woyczynskiui. R. Leipus aktyviai bendradarbiauja su JAV ir Prancūzijos mokslininkais, dalyvauja (kartu su D. Surgailiu ir K. Bružaitė) bendoje Prancūzijos ir Lietuvos mokslo tyrimų programoje „Gilibert“. D. Surgailis lankesi Paryžiaus, Lilio, Le Manso, Rio de Žaneiro universitetuose ir mokslo tyrimų centruose. Maskvoje aspirantūroje mokėsi S. Čepulėnas (vadovas – R. Dobrušin) ir E. Žalys (vadovas – J. Sinai).

Skyriaus
darbuotojai
R. Mikulevičius
ir
H. Pragarauskas
su Italijos
matematiku
P. A. Zonzotto

Taikomosios statistikos skyrius

Taikomosios statistikos skyriaus veiklos pradžia galima laikyti 1982 metus, kuomet Tūkintinių teorijos skyriuje (vadovas akad. Vytautas Statulevičius) buvo išteigtas Dinaminių sekų analizės sektorius. Jo vadovu tapo dr. Raimundas Bentkus, 1985 m. apgynęs habil. daktaro disertaciją. Sektoriuje buvo vykdomi tiek teoriniai, tiek ir taikomieji tyrimai. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas stacionarių procesų dažninės analizės bei pasiskirstymo statistinės analizės metodų ir algoritmų vystymui. Minėtose srityse buvo gauti svarūs rezultatai, plėtojant minimakso ir adaptyvaus įvertinimo metodologiją. Tam padėjo užsimezgę glaudūs ryšiai su visame pasaulyje žinomais matematikais – I. Ibragimovu, R. Chasminskiu, M. Pinskeriu ir kt. Vertingų patarimų R. Bentkui negailėjo ir garsus akademikas A. Kolmogorovas. Prof. R. Bentkaus darbai 1987 m. buvo įvertinti Lietuvos valstybine premija.

Taikymų srityje sektorius aktyviai bendradarbiavo su garsia Kauno politechnikos instituto laboratorija *Vibrotechnika* (vadovas akad. K. Ragulskis), Elektrografijos MTI, sąjunginio Staklių MTI Vilniaus filialu, Udmurtijos naftos ir dujų gamybiniu susivienijimu *Udmurteologija*, Vilniaus universiteto kardiologijos laboratorija, Onkologijos centru, Lietuvos MA Zoologijos ir parazitologijos institutu. TSRS Mokslo ir technikos komiteto užsakymu sektoriuje buvo sukurtas atsitiktinių procesų spektrinės analizės programų paketas.

1988 m. Dinaminių sekų analizės sektorius buvo perorganizuotas į Taikomosios statistikos skyrių, jo vadovu tapo R. Bentkus. Jam 1990 m. perėjus dirbti į VDU, skyriaus vadovu tapo dr. R. Rudzkis (1993 m. apgyné habil. daktaro disertacija).

Įvairiu laiku skyriuje moksliškį darbą dirbo dr. Bronė Kaminskienė, dr. Aleksandras Kazbaras, dr. Vytautas V. Statulevičius, dr. Rimas Maliukevičius, dr. Vytautas Slivinskas, dr. Virginija Šimonytė, dr. Žilvinas Kalinauskas, Petras

Tarasevičius, Gražvydas Klimavičius, Kęstutis Bacevičius, Laura Lapkauskaitė, Viktorija Firkovič, Birutė Kryžienė.

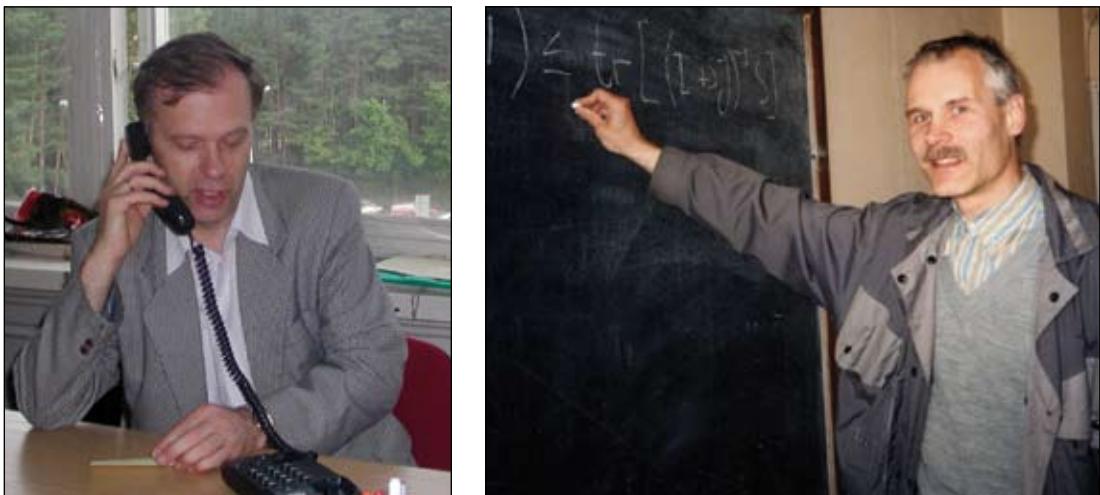
Šiuo metu skyriuje dirba: prof. habil. dr. Rimantas Rudzkis (skyriaus vadovas), dr. Marijus Radavičius, dr. Danutė Krapavickaitė, dr. Aleksandras Plikusas, dr. Jurgis Sušinskas, Gintautas Jakimauskas, Jurgita Židanavičiūtė, Vaidas Balys (doktorantas), Tomas Ruzgas (doktorantas), Aleksejus Bakšejevas (doktorantas).

Skyriuje tėsiams teoriniai tyrimai adaptyvaus statistinio įvertinimo srityje (R. Rudzkis, M. Radavičius), tačiau šiuo metu pagrindinis dėmesys skiriamas nebe laiko eilučių problematikai, o pasiskirstymo analizei ir klasifikavimui. Tebevykdomi biomedicininės prigimties duomenų taikomieji tyrimai (vadovauja M. Radavičius).

R. Rudzkio iniciatyva pastaraisiais metais skyriuje imta aktyviai plėtoti šalies ūkio ekonometrinius tyrimus, dalyvaujama vykdant Lietuvos VMSF finansuojamą programą „Lietuvos ekonomikos matematiniai modeliai makroekonominiams procesams prognozuoti“.

Skyriaus darbuotojai: pirmoje eilėje – A. Plikusas, D. Krapavickaitė, R. Rudzkis, J. Židanavičiūtė; antroje eilėje – V. Balys, A. Bakšejevas, G. Jakimauskas, J. Sušinskas, M. Radavičius

Skyriaus vadovas R. Rudzkis ir vyresnysis mokslo darbuotojas M. Radavičius

Labai perspektyvūs R. Rudzkio ir V. Balio pradėti taikomieji darbai, susiję su mokslinės informacijos apdorojimu (mokslinių publikacijų klasifikavimas ir pan.). Šioje srityje glaudžiai bendradarbiaujama su leidybinių paslaugų bendrove VTEX, kuri yra didžiausių pasaulyje mokslinių leidyklų *Elsevier* ir *Springer* partnerė.

Ypatingą vietą skyriaus veikloje užima imčių metodai. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, oficialioji valstybės statistika pradėjo vykdyti socialinius ir ekonominius tyrimus, kurie atliekami imčių metodais. Tuo metu šios srities specialistų Lietuvoje dar nebuvo. Nuo 1995 m. Taikomosios statistikos skyriaus darbuotojai pradėjo bendradarbiauti su Statistikos departamento prie LR Vyriausybės. Dalyvaujant D. Krapavickaitėi ir A. Plikusui, buvo sukurtos Namų ūkių biudžetų, Gyventojų užimtumo, Darbo apmokejimo ir kitų statistinių tyrimų metodikos, parengti statistinių įverčių skaičiavimo algoritmai. Kartu pradėti ir teoriniai tyrimai: nagrinėjami baigtinėje populiacijoje apibréžtų kintamųjų sumų, dvių kintamųjų sumų santykio ir kitų sudėtingesnių parametru įvertiniai, o taip pat modeliu pagrįsti sumų įvertiniai, skirti parametru vertinimui populiacijos srityse, kuriose imties dydis mažas.

Nuo 1997 metų sėkmingai plėtojamas bendradarbiavimas, vykdant bendrą projektą su Baltijos šalių, Suomijos bei Švedijos statistikais. Umeå universiteto profesorius, buvęs Tarptautinio statistikos instituto (ISI) prezidentas G. Kulldorff buvo šio bendradarbiavimo iniciatorius bei projektų

Mokslineis informacijos tyrimų sektoriaus darbuotojai A. Basalykas, V. V. Statulevičius (sektoriaus vadovas), A. Kazbaras, Z. Kryžius, V. Kriauciukas

koordinatorius. Bendradarbiavimo rezultatas – kasmet organizuojami teoriniai metodologiniai seminarai, kuriuose pranešimus skaito tiek žymiausi pasaulyje šios srities specialistai, tiek ir pradedantieji tyrėjai. Kasmet keli specialistai ir studentai gali nuvykti į Švedijos bei Suomijos universitetus kelti kvalifikacijos, turtingose bibliotekose susipažinti su moksline ir taikomaja literatūra.

Nuo 1996 metų Lietuvos universitetuose pradėtas dėstyti imčių teorijos kursas. D. Krapavickaitė ir A. Plikusas parašė aukštųjų mokyklų studentams skirtą vadovėlį „Imčių teorijos pagrindai“, kurį 2005 m. išleido leidykla „Technika“.

Diferencialinių lygčių skyrius

Tyrimai diferencialinių lygčių tematika oficialiai pradėti 1965 metais, kai Matematinės logikos ir programavimo skyriuje buvo patvirtinta planinė tema „Diferencialinių lygčių, susijusių su optimizavimo procesais, tyrimas ir sprendimas“. Pirmają Institute fizikos ir matematikos mokslų kandidato disertaciją diferencialinių lygčių teoriniai klausimais 1966 metais apgynė B. Kvedaras Voronežo universitete. 1967 metais Institute įsteigti Programavimo ir uždavinų sprendimo (PUSS) bei Skaičiavimo metodų sektorai (SMS), kuriems, be konkrečių uždavinų sprendimo, buvo pavesta plėtoti teorinius ir skaitinius diferencialinių lygčių tyrimus. Teoriniai diferencialinių lygčių tyrimai palengvė koncentruoti PUSS'e.

Skyriaus
darbuotojai
K. Pileckas
(skyriaus
vadovas),
K. Karpius,
K. Aldošina
S. Rutkauskas,
2006 m.

Skyriaus seminare.
Pirmoje eilėje – S. Rutkauskas, K. Pileckas, M. Sapagovas, B. Kvedaras

Siekiant pagyvinti ir paspartinti tyrimus, 1970 metais M. Sapagovo ir B. Kvedaro iniciatyva buvo surengtas respublikinis seminaras „Diferencialinės lygtys ir jų taikymai“, o nuo 1971 metų pradėti leisti jo darbai – to paties pavadinimo tēstinius leidinys. Seminaras suvaidino labai svarbų vaidmenį keliant matematikos kultūrą, plėtojant diferencialinių lygčių tyrimus perspektyviausiomis kryptimis. Jo darbe aktyviai dalyvavo Lietuvos aukštujų mokyklų dėstytojai, buvo kviečiami garsūs mokslininkai iš pagrindinių TSRS mokslo centrų. Seminaro darbai buvo žinomi visoje Tarybų Sajungoje. Jame atspausdintų darbų referatai buvo publikuojami visuose pasaulio referatyviniuose žurnaluose. Leidinys, kaip ir seminaras, išgyveno 20 metų – 1991 metais išėjo paskutinis 47 numeris.

Diferencialinių lygčių skyriaus statusas suteiktas tik 1977 metais. 1975 m. disertaciją apsigynė D. Švitra (vad. J. Kolesovas), 1976 m. D. Sapagovienė, 1977 m. J. Macionis (abiejų vad. B. Kvedaras), 1978 m. – S. Rutkauskas (vad. A. Janušauskas). Kiti A. Janušausko mokiniai, Institute baigę aspirantūrą ir apsigynę disertacijas, išėjo į aukštąsias mokyklas: D. Jurgaitis, apsigynęs 1985 m., ir V. Stukaitė (1989 m.) – į Šiaulių pedagoginį institutą (dabar universitetas), O. Purvinis (1988 m.) – į KPI Panevėžio filialą, G. Puriuškis (1997 m.) – į VU.

1978 skyriuje pradėjo dirbti Leningrado A. Ždanovo universiteto auklėtiniai K. Pileckas, E. Paliokas ir K. Samaitis. K. Pileckas, vadovaujanamas prof. V. A. Solonikovo, sėkmingesnai baigę aspirantūrą ir 1982 m. apsigynę disertaciją. E. Paliokas, vadovaujanamas A. Janušausko, apsigynę 1985 m., o K. Samaitis – 1991 (vad. V. A. Solonikovas). 1987 metais į

Bronius Kvedaras, Stasys Rutkauskas ir Konstantinas Pileckas

skyrių iš Novosibirsko parvyko A. Janušauskas. 1989 metais K. Pileckas, gavęs Humboldto stipendiją, išvyko stažuotis į Vokietiją. Po stažuotės dirbo Paderborno universitete, kuriaime 1995 metais apgynė habilitacinių mokslo daktaro darbą. 1999 m. grįžo į institutą. 2003 metais apgynė disertaciją jo doktorantė T. Leonavičienė.

D. Švitra, parašęs ir apgynęs disertaciją netiesinių diferencialinių lygtių su vėlavimu tematika, toliau sėkmingai tėsė teorinius Chatčinsono lyties ir jos įvairių variacijų savybes bei taikymus ekologijoje, biologijoje, fiziologijoje. Jis ir jo mokiniai (R. Laugalys, R. Grikienis, R. Jančiauskas ir kiti) tyrė įvairius matematinius gamtoje vykstančių procesų modelius, aprašomus diferencialinėmis lygtimis arba sistemonis su vėlavimu. Grupė išaugo, sustiprėjo ir 1987 metais jos pagrindu buvo įkurtas Matematinės ekologijos skyrius. 1990 šis skyrius perkeltas į Klaipėdoje įkurtą Ekologijos centrą, o įkūrus Klaipėdos universitetą tapo jo padaliniu.

Skyriuje buvo tiriami paprastųjų diferencialinių lygtių kraštiniai uždaviniai su integralinėmis ir svorinėmis kraštinėmis sąlygomis, spektras, spektro perturbacijos, sprendinių savybės, apibendrintosios Gryno funkcijos sudarymo metodika ir kiti klausimai.

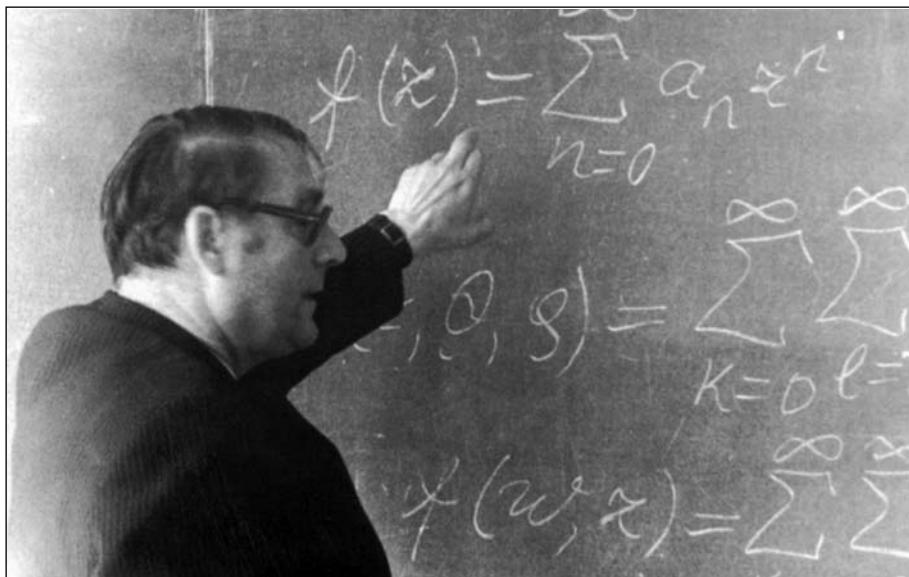
Ištirtos pirmosios eilės daugiamatės elipsinės sistemos, kurioms Rymano–Hilberto uždavinys nėra fredholmiškas. Gauti šių sistemų trimačiai ir keturmačiai apibendrinimai, taip pat nioteriškumo kriterijus. Iki galio ištirtas Koši–Rymano sistemos keturmatis analogas. Išnagrinėtos silpnai elipsinės Petrovskio prasme sistemos bei jų sprendinių ypatumai ant mažesnio matavimo daugdarų kontūro.

Išplėtota analizinė elipsinių lygčių teorija, ištirta stipriai išsigimstančių elipsinių lygčių su analiniais koeficientais sprendinių struktūra ir jų reprezentacija Laplaso integralais bei asymptotiniai sprendinių skleidiniai. Nuodugniai išnagrinėti elipsinių lygčių sistemų, išsigimstančių vidiniame srityje taške arba sritį kertančioje juosteje arba srityje kontūro dalyje, visi galimi kraštiniai uždaviniai.

Išnagrinėtas stacionarus skysčio tekėjimas konteineryje, esant laisvam paviršiui, aprašomas Navjė–Stokso lygčių sistema trimatės erdvės srityje. Ištirtas uždavinys apie klampaus nespūdaus skysčio tekėjimą, esant laisvam paviršiui, modeliuojantį dažymo procesus bei magnetinių ir fotojuostų gamybą. Sudaryta klampaus spūdaus skysčio lygčių sprendimo metodika srityse su kampiniais taškais ir begaliniame cilindre.

1990 metais Diferencialinių lygčių skyriuje buvo 12 bendradarbių – 1 hab. daktaras ir 9 daktarai. Dabar skyriuje 4 bendradarbiai: hab. dr. prof. Konstantinas Pileckas (skyriaus vadovas), dr. doc. Stasys Rutkauskas, doktorantai Kristina Aldošina ir Vaidas Keblikas.

Skyriaus bendradarbiai įvairiu laiku dėstė ir dėsto Irkutsko (Rusija), Paderborn (Vokietija) Vilniaus, Šiaulių, Klaipėdos, Vytauto Didžiojo, Vilniaus pedagoginiame, Vilniaus Gedimino technikos universitetuose. 1997 m. Palangoje skyrius organizavo tarptautinę konferenciją „Navier-Stokes Equations and Related Nonlinear Problems“ (NSEC-6).

Prof.
Algimantas
Janušauskas
(apie 1990 m.)

Skaičiavimo metodų skyrius

Skyrius įsteigtas 1967 m sausio 1d. Nuo to laiko nepasikeitė nei skyriaus pavadinimas, nei jo vadovas (prof. M. Sapagovas). Keitėsi tik uždaviniai, tikslai ir skyriaus sudėtis. Pagrindinė skyriaus mokslinių tyrimų kryptis beveik nepakito. Tai netiesinių diferencialinių lygčių skaitiniai sprendimo metodai bei šių lygčių, kaip matematinių modelių, taikymas praktiniams uždaviniams spręsti (fizikos, chemijos, matematikos, aplinkosaugos ir kt.).

Skyriaus darbuotojai: S. Norvaišas, D. Šukvietienė, O. Štikonienė, S. Pečiulytė (VDU), A. Štikonas, M. Vitkauskienė, G. Kairytė, M. Sapagovas, A. Valiulienė, F. Ivanauskas, V. Kleiza, Ž. Jesevičiūtė (2006 m.)

Skyriaus
darbuotojai:
V. Būda,
M. Sapagovas,
D. Sapagovienė,
G. Kairytė,
M. Vitkauskienė,
J. Valaitienė,
A. Valiulienė,
Z. Vasiliauskas
(1979 m.).

Per pirmajį skyriaus gyvavimo dešimtmetį pagrindinė mokslinių tyrimų kryptis buvo skirtuminiai metodai netiesinėms elipsinio tipo lygtims spręsti. Ši tematika prasidėjo nuo M. Sapagovo kandidatinės disertacijos, apgintos 1965 m. Kijeve, Ukrainos MA Matematikos institute (vadovas – doc. V. Šamanskij). Kiek vėliau įvairaus pavidalo netiesinės elipsinės lygtys buvo M. Sapagovo mokiniai – R. Čiegio, R. Čiupailos (VU), G. Kairytės, V. Kleizos, R. Skirmanto, T. Šeibako tyrimų objektas. 1965 m. M. Sapagovo moksliniai straipsniai apie baigtinių skirtumų metodo pagrindimą kvazitiesinėms elipsinėms lygtims spręsti buvo aktyviai cituojami šioje srityje dirbančių Rusijos, Vokietijos, Prancūzijos matematikų.

Kiek vėliau skyriaus tematika išsiplėtė – pradėti nagrinėti skaitiniai sprendimo metodai nestacionarioms diferencialinėms lygtims. Šioje srityje nuo 1983 m. ypač sėkmingai dirbo dabartinis VGTU Matematinio modeliavimo katedros vedėjas profesorius R. Čiegis ir jo mokiniai S. Norvaišas ir E. Bajarūnas. R. Čiegio mokslinių tyrimų centre buvo skirtuminiai schemų stabilumo tyrimas bei efektyvūs skaitiniai metodai nestacionariems netiesiniams uždaviniams

Skyriaus vadovas Mifodijus Sapagovas, Raimundas Čiegeis ir Artūras Štikonas

spresti. R. Čiegeis pirmasis Institute pradėjo aktyviai nagrinėti įvairius sudėtingus netiesinės optikos matematikos modelius.

1969 m. skyriuje pradėjo dirbti VU auklėtinis V. Kleiza, kuris 1973 m. V. Steklovo matematikos Institute apgynė daktaro disertaciją "Netiesinių lygių sprendimas Monte Karlo metodu" (vadovas M. Sapagovas), o 2004 m. MII atliko habilitacinę procedūrą. Tolesni V. Kleizos darbai labai glaudžiai susiję su matematikos taikymais įvairose fizikos ir technikos srityse (kie-tojo kūno fizika, medžiagų mechanika, deformacijų teorija, šviesolaidiniai jutikliai).

V. Kleiza 1970–1980 m. skaitė paskaitas VPU, nuo 1996 – skaito paskaitas ir vadovauja katedrai KTU Panevėžio Institute.

Iki 1990 metų skyriuje buvo aktyviai kuriama ESM programinė įranga, ypač programos netiesinėms elipsinio tipo diferencialinėms lygtims spresti. Iš daugybės šio pobūdžio darbų ypač paminėtini du:

- minimalaus paviršiaus lyties skaitinis sprendimas su taikymu visuomeninės paskirties pastatų didelių perdengimų projektavimui Kijevo statybos inžinerijos instituto užsakymu (G. Kairyte, M. Sapagovas);
- programų paketas NEDEP netiesinėms elipsinėms lygtims spresti daugiaprocesoriiniams skaičiavimo kompleksui ELBRUS (V. Būda, S. Grinevičius, D. Sapagovienė ir kt.).

1987 m. D. Sapagovienės ir grupės MII mokslininkų darbai programinės įrangos kūrimo srityje buvo įvertinti Lietuvos Ministrų tarybos premija.

K. Pileckas,
R.Finn
(Standorfo
universitetas),
M. Sapagovas,
ir V. Kleiza
po seminaro
Lietuvos
mokslų
akademijoje,
2005 m.

1977 metais skyriaus darbuotojai M. Sapagovas ir T. Veidaitė išspausdino nedidelės apimties straipsnį apie diferencialinį uždavinį su nelokaliąja sąlyga. Maždaug po 10 metų ši tematika – diferencialinių lygčių su nelokaliomis sąlygomis tyrimas, sprendimo metodai ir taikymas – tapo viena pagrindinių skyriaus moksliinių krypčių. Šioje kryptyje labai sėkmingai darbuojasi Maskvos universiteto auklėtiniai A. Štikonas, O. Štikonienė, taip pat M. Sapagovas bei skyriaus doktorantai. Tai šiuolaikinė, pasaulyje populiarūs diferencialinių lygčių ir skaitinių metodų šaka.

Per visą skyriaus egzistavimo laikotarpį daktaro (kandidato) disertacijas apgynė šie skyriaus darbuotojai: V. Būda, R. Čiegeis, G. Gudynas, V. Kleiza, S. Norvaišas, M. Sapagovas, R. Skirmantas, A. Štikonas, O. Štikonienė. Skyriaus mokslininkai aktyviai bendradarbiauja su daugeliu šalies universitetų bei mokslo institutų. Ypač glaudūs moksliniai ryšiai sieja skyrių su VU Kompiuterijos katedra, VGTU Matematinio modeliavimo katedra, KTU Panevėžio institutu, VDU Matematikos ir statistikos katedra, taip pat su Baltarusijos, Ukrainos, Latvijos, Lenkijos, Maskvos, Novosibirsko, Tbilisio moksliniais centrais.

Matematinės logikos skyrius

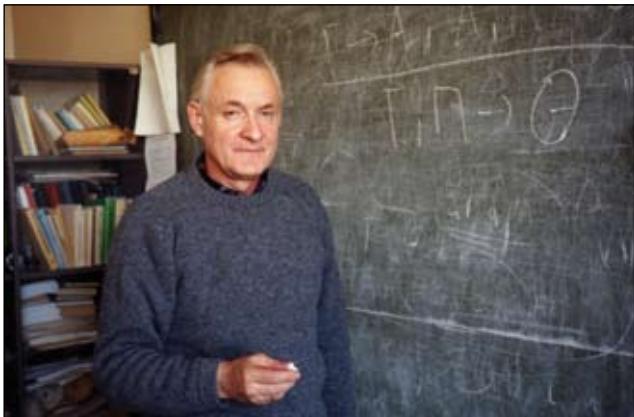
Darbai matematinės logikos srityje glaudžiai susiję su informatika ir dirbtiniu intelektu. Šis ryšys yra bendras visam matematinės logikos mokslui, kurio taikymo galimybės bei reikšmė informatikai ir dirbtiniams intelektui nuolat auga.

Pagrindinės mokslinių tyrimų kryptys: neklasikinės logikos (modalumo logikos, laiko logikos, kompiuterinių agentų ir žinių logikos), įrodymo teorija bei įrodymo paieškos automatizavimo metodai, algoritmų sudėtingumo teorija.

Pirmają Lietuvoje fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabar mokslo daktaro) disertaciją iš matematinės logikos srities apgynė 1963 m. TSRS Mokslų

Skyriaus darbuotojai: P. Drungilas, R. Pliuškevičius, A. Novikas, A. Pliuškevičienė, J. Andrikonis, R. Alonderis (2006 m.)

Skyriaus vadovas
Regimantas Pliuškevičius

akademijos Matematikos institute (Leningrado, dabar Sankt Peterburgo skyriuje) Vilius Matulis, gavęs svarbius rezultatus iš loginio įrodymo teorijos. 1962 m. Institute buvo įsteigta Skaičiavimo matematikos sektorius (SkMS), kurio vadovu tapo V. Matulis. 1964 m. įsteigta Matematinės logikos ir programavimo sektorius (MLPS), atskiriant jį nuo SkMS, 1967 m. sektorius pervadintas į Matematinės logikos ir algoritmų teorijos sektorių (MLATS, vadovas V. Matulis). Jau nuo 1977 metų MLAT sektoriuje buvo susibūrusi savarankiška matematinės logikos grupė, vadovaujama Regimanto Pliuškevičiaus, kuris 1967 m. Sankt Peterburge apgynė fizikos ir matematikos mokslo kandidato disertaciją.

Institute vykusio respublikinio seminaro „Matematinė logika ir jos taikymai“ darbai nuo 1981 iki 1989 metų buvo spausdinami tēstiniame leidinyje „Matematinė logika ir jos taikymai“. Lietuvoje, dalyvaujant MII matematinės logikos specialistams, įvyko penkios sajunginės konferencijos (tris iš jų organizavo MLATS). Pirmasis ir antrasis visasajunginiai simpoziumai „Įrodymo paieškos automatizavimas“ vyko 1964 ir 1969 m. Trakuose. Sajunginė konferencija „Loginės ir metodologinės kalbos analizės problemos“ (organizavo VU) vyko 1976 m. Vilniuje. Sajunginė konferencija „Matematinės logikos metodai dirbtiniame intelekte ir sisteminis programavimas“ vyko 1980 m. Palangoje. Sajunginė aštuntoji konferencija „Logika ir mokslo metodologija“ (organizavo VU) vyko 1982 m. Palangoje.

Savarankiškas Matematinės logikos skyrius (MLS, vadovas R. Pliuškevičius) įsteigtas 1993 metais. Tuo metu skyriuje dirbo 8 mokslo darbuotojai (7 iš jų su moksliniais laipsniais). Šiuo metu skyriuje dirba 7 mokslo darbuotojai: habil. dr. doc. Regimantas Pliuškevičius (vyriausasis mokslo darbuotojas, sk. vadovas), dr. Romas Alonderis, dr. Stasys Jukna, dr. doc. Aida Pliuškevičienė, dr. doc. Jūratė Sakalauskaitė, Povilas Drungilas, Aivaras Novikas.

MLATS
darbuotojai:
sėdi V. Matulis,
R. Siniuvienė,
B. Vaičiulis,
G. Juozevičiūtė,
R. Pliuškevičius,
S. Žilionytė;
stovi
G. Grigas,
L. Stupelis

MLS darbuotojų apgintos daktaro disertacijos:

- R. Pliuškevičius (1967, TSRS MA Matematikos institutas, Sankt Peterburgas; tematika: įrodymo teorija, konstruktyvinė (intuicionistinė) logika).
- A. Pliuškevičienė (1972, TSRS MA Matematikos institutas, Sankt Peterburgas; tematika: įrodymo teorija, aksiominės teorijos su lygybe).
- S. Jukna (1980, SSSR MA Skaičiavimo centras, Maskva; tematika: sudėtingumo teorija, „save taisančių“ programų sintezė).
- J. Sakalauskaitė (1986, TSRS MA Matematikos institutas, Sankt Peterburgas; tematika: dinaminės logikos, pilnumo problema).
- K. Gečas (1987, Kijevo universitetas; tematika: įrodymo teorija, programinės logikos).
- V. Kriauciukas (1988, TSRS MA Matematikos institutas, Sankt Peterburgas; tematika: sudėtingumo teorija, polinominiai viršutiniai įverčiai įvairiems grafų teorijos uždaviniams).
- R. Vaicenavičius, (1991, TSRS MA Matematikos institutas, Novosibirskas; tematika: rekursijos teorija, numeracijų teorija).
- R. Alonderis (2001, MII, Vilnius; tematika: įrodymo teorija, intuicionistinė pirmos eilės laiko logika).

R. Pliuškevičius apgynė habil. daktaro disertaciją (2002, MII, Vilnius; tematika: įrodymo teorija, prisotinimo metodas pirmos eilės tiesinio laiko logikai). J. Sakalauskaitė, L. Maliaukienė (VPU) bei R. Alonderis apgynė daktaro disertacijas vadovaujant R. Pliuškevičiui. Šiuo metu R. Pliuškevičius yra doktorantų A. Birštuno (VU) ir J. Andrikonio (MII) mokslinis vadovas.

Pažymėtini skyriaus darbuotojų rezultatai: nauji apatiniai įverčių įrodymo metodai ir pirmi eksponentiniai įverčiai įvairiuose binarių programų modeiliuose (S. Jukna); gautas bendras ir lengvai taikomas monotoninių algoritmų sudėtingumo kriterijus, kuris išspręsti vieną iš keleto opų problemų, išskeltų 1986 m. rusų mokslininko A. Razborovo tarptautiniame matematikų konгрrese (S. Jukna); išspręsta (neigiamai) vadinamoji „vienetinio lygio hipotezė“ kvadratinėms Būlio funkcijoms, kuri buvo tiriama daugelio autorių nuo 1990 metų (S. Jukna); pasiūlytas bendras metodas, kaip infinitarines taisykles transformuoti į baigtines taisykles įvairiems kvantorinės tiesinio laiko logikos fragmentams (R. Pliuškevičius); sukonstruoti indeksuoti sekvencinai skaičiavimai ir įrodytos efektyvios kai kurių klasikinių ir intuicionistinių kvantorinių modalumo logikų savybės (A. Pliuškevičienė); pateikta išsprendžiamoji procedūra laiko logikos fragmentui su tikėjimo bei veiksmų operatoriais, turinčiais kvantifikuotus agentinius kintamuosius (R. Pliuškevičius, A. Pliuškevičienė); įrodytas savitarpio tikėjimo logikos fragmento su kvantifikuotais agentiniais kintamaisiais išsprendžiamumas (R. Pliuškevičius, A. Pliuškevičienė); pateiki sekvencinai skaičiavimai su apribota pjūvio taisykle tiesinio ir skaidaus laiko logikoms su žinojimo ir tikėjimo operatoriais, įrodytas šių skaičiavimų pilnumas ir įrodomumo išsprendžiamumas (J. Sakalauskaitė); sukonzentruoti laiko logikos su laiko tarpsniais sekvencinai skaičiavimai (R. Alonderis).

2001 metais leidykla Springer-Verlag išleido S. Juknos monografiją *Extremal Combinatorics: With Applications in Computer* („Ekstremalioji kombinatorika ir jos taikymai informatikoje“). Jau dabar ši knyga naudojama kai kuriuose JAV bei Europos universitetuose kaip pagrindinis atitinkamos tematikos paskaitų tekstas.

S. Jukna, gavęs Humboldt stipendiją, 1992 m. išvyko stažuotei į Vokietiją, Dortmundo universitetą. Po to jis dėstė Tryro ir Frankfurto universitetuose bei vykdė mokslinius tyrimus, remiamus Vokietijos mokslo bendrijos (*Deutsche Forschungsgemeinschaft*, DFG).

R. Pliuškevičius buvo stažuotėse JAV ir Olandijoje, dirbo mokslinį darbą Norvegijoje ir Švedijoje. 2000 m. jis dirbo vizituojančiu profesoriumi Mančesterio Metropolijos Universitete (Anglija).

Atpažinimo procesų skyrius

Šiame skyriuje išaugo ir įgavo savarankiškų skyrių statusą Technologinių procesų valdymo sektorius (1978), Mokslių tyrimų automatizavimo laboratorija (1980), Duomenų analizės skyrius (1981), UNESCO katedra Informatika humanitarams (1994).

XX amžiaus 7-ajį dešimtmetį Lietuvoje buvo sparčiai plėtojama elektronikos ir skaičiavimo technikos pramonė, intensyviai vykdomi konstravimo darbai. Lietuvos mokslo akademija, siekdama stiprinti Lietuvos mokslo potencialą šioje srityje, Fizikos ir matematikos Institute 1965 metų gruodžio 5 d. įsteigė Atpažinimo procesų sektorių. Jam vadovauti buvo paskirtas Skaičiavimo mašinų Specialaus konstravimo biuro prie Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos vyriausasis inžinierius technikos mokslo kandidatas Laimutis Telksnys.

Atpažinimo procesų sektoriui buvo pavesta tyrinėti atpažinimo procesų dėsningumus, plėtoti atpažinimo sistemų teoriją ir kurti konstruktyvius atpažinimo sistemų įgyvendinimo metodus, grindžiamus skaičiavimo technikos galimybių panaudojimu.

Siekiant šių tikslų pradėti sistemingi teoriniai ir eksperimentiniai atsiktinių signalų ir jų savybių atpažinimo tyrimai. Be to, buvo nagrinėjami daugiapakopiu atpažinimo sistemų sintezės klausimai.

Buvo pradėta kurti klasifikatorių mokymo imčių parinkimo metodika, atverianti galimybę daryti klasifikatorius su iš anksto parinktomis savybėmis. Šiuo klausimu technikos mokslo kandidato disertaciją apgynė Šarūnas Raudys. Plėtojant klasifikatorių tyrimo darbus, technikos mokslo kandidato disertacijas apgynė Vitalijus Pikelis, Kęstutis Juškevičius, Vytautas Pivoriūnas, o Š. Raudys technikos mokslo daktaro disertaciją. Tolesniams šių tyrimų stiprinimui įkurtas (1981) Duomenų analizės skyrius.

Ypatingas dėmesys buvo skiriamas nestacionarių atsitiktinių procesų savybių staigūj pasikeitimų atpažinimo tyrimams. Atliekant šiuos tyrimus, ieškant labiausiai tikėtinų laiko momentų, kuomet atsitiktinių procesų savybės kinta, buvo gauta svarių ir plačiai teigiamai vertinamų teorinių rezultatų. Šiais klausimais buvo apgintos 7 mokslo kandidatų disertacijos. Jas apgynė A. Motuza, žuvęs aviacijos katastrofoje, vykdamas į mokslinį renginį kartu su Lietuvos medikų grupe, Valentinas Černiauskas, Egidijus Ostaševičius, Algirdas Montvilas, Joana Lipeikiénė, Antanas Lipeika, Nerutė Kligienė. Laimutis Telksnys apgynė technikos mokslo daktaro disertaciją „Atsitiktinių reiškiniių savybių pasikeitimų aptikimo ir atpažinimo tyrimai“ (1971). Už darbų ciklą „Nestacionarių atsitiktinių procesų atpažinimo teorija ir metodai“ jam buvo suteikta 1980 metų Lietuvos TSR Respublikinė premija.

Atpažinimo procesų skyriaus mokslinių tyrimų rezultatai buvo įvertinti ir skyriui buvo patikėta surengti pirmajį Tarybų Sąjungoje Atsitiktinių procesų savybių pasikeitimų aptikimo seminarą. Seminaras įvyko Palangoje 1984 metais.

Jo darbai patraukė JAV specialistų dėmesį ir jie išleido seminarų medžiagą atskiru leidiniu *Detection of Changes in Random Processes*. Edited by Laimutis Telksnys. *Optimization Software Inc. Publication Division*, New York. 1986.

Sékmungai plėtojami atsitiktinių procesų atpažinimo tyrimai, klasifikavimo metodų kūrimo, technologinių procesų valdymo mokslinių tyrimų

Arvydas Motuza

L. Telksnys
skaito
pranešimą
Stochastinio
valdymo
simpoziumo
plenariniamame
posėdyje

Šnekos signalų
atpažinimo
tyrimų
pionieriai:
J. Sruogis,
J. Gikys,
L. Telksnys,
Š. Raudys

MAŠINA – PROTINGAS DAIKTAS, AR NE? AR MAŠINA TAPS ŽMOGAUS PAŠNEKOVU?

Sie vyrai pasiryžę sukurti mašiną, kuri suprastų žmogaus kalbą. Centre — L. Telksnys.

rezultatai atkreipė tarptautinių organizacijų dėmesį į atliekamus darbus ir Tarptautinė automatinio valdymo federacija (IFAC) pasiūlė Atpažinimo procesų skyriui surengti Vilniuje Tarptautinės automatinio valdymo federacijos simpoziumą „Stochastic Control. Proceedings of the 2nd IFAC Symposium“. Simpoziumas įvyko 1986 metais.

Jo medžiaga išleista atskiru leidiniu *Stochastic Control. Proceedings of the 2nd IFAC Symposium*. Edited by N.K. Sinha and L.A. Telksnys. Pergamon Press, 1987.

Remiantis sukauptais atsitiktinių signalų atpažinimo teorinių tyrimų rezultatais pirmieji bandymai atpažinti lietuvių šnekos signalus buvo pradėti 1967 metais.

Atlikti tyrimai parodė, kad norint automatizuoti šnekos signalų atpažinimą, būtina turėti daug daugiau informacijos apie jų savybes, kurias galima įvertinti atlikus daugybę sudėtingų eksperimentų, grindžiamų skaičiavimo technikos panaudojimu. Buvo pradėti lietuvių šnekos signalų intensyvumo kitimo, pagrindinio tono išskyrimo bei kitų šnekos signalų statistinių savybių eksperimentiniai tyrimai. Šių tyrimų įgyvendinimui, glaudžiai bendradarbiaujant su skaičiavimo centro darbuotojais, buvo naudojamos tuo metu sparčiausiai veikiančios, vadinamosios universalio-

Leidinys
*Detection
of Changes
in Random
Processes*

Edited by Leopoldo Trigunari

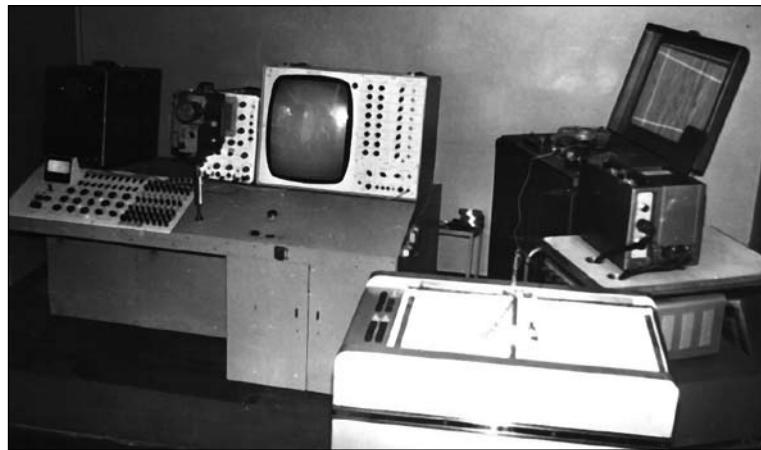

Įrenginys signalų įvedimui į skaičiavimo mašiną BESM

sios elektroninės skaičiavimo mašinos. Deja, jos buvo nepritaikytos tokiam uždavinijam sprendimui. Skaičiavimo mašinų galimybėms praplėsti jos buvo papildomos originalia techninė ir programinė įranga. Buvo sukurtas įrenginys signalų įvedimui į skaičiavimo mašiną BESM – Didžiąjį elektro-ninę skaičiavimo mašiną.

Siekiant spartesnės ir gilesnės procesų savybių dialoginės analizės, buvo sukurtas procesų įvedimo į skaičiavimo mašiną BESM ir skaičiavimo rezul-tatų operatyvaus vaizdavimo kompleksas.

Lietuvos mokslų akademijos Prezidiumas pradėjo aktyviai rūpintis, kad skaičiavimo technika būtų kuo plačiau naudojama mokslinių eksperimentų automatizavimui visuose Lietuvos mokslų akademijos institutuose. Todėl, pasitelkus ir kelis Atpažinimo procesų skyriaus darbuotojus, 1980 metais buvo įsteigta Mokslinių tyrimų automatizavimo laboratorija. Laboratorijai ėmė vadovauti patyręs mokslinių tyrimų automatizavimo Atpažinimo pro-cesų skyriaus specialistas technikos mokslų kandidatas V. Černiauskas.

Procesų savybių tyrimo dialoginė analizės sistema

Procesų analizės ir atpažinimo tyrimų rezultatai buvo naudojami aštuntajį dešimtmetį bendrame darbe su VDR Erfurto medicinos akademija. Tai buvo daroma drauge vykdant projektą „Kompiuterinė širdies ir kraujagyslių sistemos reguliavimo procesų analizė atsitiktinių procesų atpažinimo metodais“.

Atpažinimo procesų skyriaus tyrimų rezultatai buvo naudojami taip pat širdies ritmo, kraujospūdžio ir kvėpavimo procesų analizės darbuose, juos aptariant su Čekoslovakijos, Vengrijos, Vokietijos demokratinių respublikų specialistais.

Moksliinių tyrimų rezultatai, gauti signalų analizės, atpažinimo, procesų valdymo srityse, buvo aptarinėjami seminaruose, o jų darbai buvo spausdinami tėstiniame leidinyje „Statistinės valdymo problemos“. Jų iniciatorius buvo Atpažinimo procesų skyrius, o jo pastangas labai palaikė Lietuvos mokslo akademijos Fizikos ir matematikos, Fizinių ir techninių problemų institutai, Tarptautinės automatinio valdymo federacijos IFAC Lietuvos teritorinė grupė, Lietuvos mokslinės techninės informacijos ir techninės ekonominės analizės mokslinio tyrimo institutas. Leidiniai buvo spausdinami rusų kalba; spausdinamų darbų santraukos pateikiamos lietuvių ir

Kompiuterizuotos širdies ir kraujagyslių sistemos, kurioje naudojami procesų atpažinimo metodai, tyrinėtojai lietuvių ir vokiečių tarptautinio seminaro dalyviai Palangoje: E. Ožeraitis, L. Telksnys, prof. Norbert Tiedt, K. Juškevičius, A. Povilėnas, dipl. inž. Rainer Michels

Atpažinimo procesų skyriaus darbuotojai: G. Navickas, D. Kubilius, K. Juškevičius, R. Pajedienė, M. Filipovič, D. Saulevičius, S. Laurinčiukaitė, J. Zdanovičius, N. Kligienė, L. Telksnys, J. Lipeikienė, A. Lipeika, A. Montvilas, L. Makutėnas, J. Kaukėnas, G. Tamulevičius, E. Ožeraitis

anglų kalbomis. Per du dešimtmečius nuo 1971 iki 1990 metų išėjo 90 leidinių. Šį leidinį nuo 1990 metų pakeitė ir išplėtė žurnalas *Informatica*, leidžiamas anglų kalba.

Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, Atpažinimo procesų skyrius teorinius tyrimus ir eksperimentinės plėtrros darbus nukreipė Lietuvos valstybės reikmėms.

Tęsiant atsitiktinių procesų atpažinimo darbus ypatingas dėmesys buvo sukeltas lietuvių šnekos atpažinimo teoriniams ir praktiniams tyrimams, siekiant sukurti lietuvių šnekos automatinio atpažinimo įtaisus – atpažintuvus.

Atsižvelgiant į Atpažinimo procesų skyriaus solidžią patirtį, sukauptą skaitmenizuojant, analizuojant skaičiavimo mašinomis, įvairios kilmės signalus bei atvaizduojant juos garso ir vaizdo priemonėmis, buvo nutarta pasitelkti šią patirtį Lietuvos kultūros reikmėms – Kultūros paveldui skaitmenizuoti, kaupti kompiuterinėse saugyklose, skleisti skaitmeninėje terpėje. Tokiu būdu atsirado nauja tyrimų šaka – Informatika humanitarams.

Pradėti sistemingi darbai siekiant:

- Tirti problemas, susijusias su kultūros paveldo – šnekos, dainų, muzikos, vaizdų signalų – skaitmenizavimu, restauravimu, pakavimu,

Pirmasis
seminaro darbų
„Statistinės
valdymo
problemos“
numeris
(1971 m.)

UNESCO
katedroje
Informatika
humanitarams:
A. Valiulis,
L. Telksnys,
UNESCO
generalinis
sekretorius
F. Mayor,
Lietuvos
UNESCO
komisijos
pirmininkas
B. Genzelis,
K. Juškevičius,
E. Ožeraitis
(1996 m.)

kaupimu ir sklaida, pasitelkiant šiemis tikslams informacines technologijas, multimedijos priemones.

- Perduoti humanitarams žinias apie naujausią informacinių technologijų galimybes perkelti kultūros paveldą į skaitmeninę terpę.
- Kurti kultūros paveldo skaitmeninio pateikimo pavyzdžius, bendradarbiaujant su humanitarinių specialybų darbuotojais.

Šiuos darbus parėmė Jungtinių tautų mokymo mokslo ir komunikacijų organizacija UNESCO, kuri šiai veiklai paremti 1994 metais įsteigė UNESCO katedrą Informatika humanitarams – www.unesco.mii.lt. Tai buvo pirmoji UNESCO katedra Lietuvoje. Ją 1996 metais aplankė UNESCO generalinis sekretorius Federico Mayor.

Technologinių procesų valdymo sektorius

Greta procesų atpažinimo tyrimų Atpažinimo procesų sektoriuje aštuntojo dešimtmečio antroje pusėje buvo pradėti su procesų analize susiję technologinių procesų valdymo darbai. Jiems vadovavo technikos mokslų kandidatas Celestinas Paulauskas. Atsižvelgiant į plėtojamų tyrimų aktualumą, 1978 metais buvo įsteigtas Technologinių procesų valdymo sektorius.

Naujajį sektorių (vadovas – C. Paulauskas) sudarė vyresnieji moksliniai bendradarbiai technikos mokslų kandidatai Kazys Kazlauskas, Alfredas Gabrijolavičius ir Vytautas Slivinskas, taip pat matematikės programuotojos Danutė Žeruoliene, Marytė Tutlienė, Genė Dagytė, inžinierius Vytautas Steponėnas. Vėliau skyriuje dirbo inžinieriai Mečys Jusas, Kęstutis Bacevičius, Juras Rindinas, laborantė Nijolė Borkumienė. Sékmingai aspirantūrą skyriuje baigė matematikai Virginija Šimonytė (mokslinis vadovas technikos mokslų kandidatas Vytautas Slivinskas) ir Algirdas Krupovnickas (mokslinis vadovas profesorius Algirdas Bikėlis (Vilniaus universitetas)). Jie apgynė technikos mokslų kandidatų disertacijas ir dirbo vyresniaisiais moksliniais bendradarbiais. 1980 metais į sektorių vyresniuoju moksliniu bendradarbiu po aspirantūros Fizikinių techninių energetikos problemų Institute (mokslinis vadovas profesorius Vytautas Kaminskas) buvo priimtas dirbtis technikos mokslų kandidatas Rimantas Pupeikis.

Pagrindinė mokslinių teorinių ir eksperimentinių tyrimų kryptis – dinaminių sistemų ir procesų (determinuotų ir stochastinių) matematinio modeliavimo, būsenų stebėjimo ir įvertinimo, identifikavimo ir valdymo metodų, algoritmų bei programinės įrangos sudarymas, analizė, sintezė ir taikymai radioelektronikos ir mikroelektronikos technologiniams procesams.

Iš taikymo darbų buvo atliekami užsakomieji tyrimai pagal ūkiskaitines sutartis su Lietuvos ir Rusijos įmonėmis. Paminėtini darbai su Vilniaus „Vilmos“ specialiuoju konstravimo biuru (kuriant magnetofonų kontrolės

Technologinių
prosesų
sektoriaus
darbuotojai:
(pirmoje eilėje)
C. Paulauskas,
M. Tutlienė,
V. Slivinskas,
J. Rindinas

sistemą), Leningrado moksliniu gamybiniu susivienijimu „Tolimieji ryšiai“ (šnekos signalų analizė ir sintezė), Leningrado moksliniu gamybiniu susivienijimu „Uran“ (torpedų valdymo sistemų elementų matematinis modeliavimas), mikroelektroninių sistemų dinaminių parametrų kontrolės algoritmulų sudarymas Zelenogrado (Maskva) užsakymu ir kt.

Technologinių procesų valdymo sektoriaus darbuotojai parengė ir išleido dvi monografijas:

- Kazys Kazlauskas, Rimantas Pupeikis. *Duomenų apdorojimo skaitmeninės sistemos*. Vilnius: Mokslas, 1991, 220 psl. (rusų k.);
- Vytautas Slivinskas, Virginija Šimonytė. *Dinaminių sistemų ir signalų minimali realizacija ir formantinė analizė*. Vilnius: Mokslas, 1990, 168 psl. (rusų k.).

1991 metais, sektoriaus vadovui Celestinui Paulauskui išėjus į mokslininko pensiją, o daliai darbuotojų perėjus dirbtį į kitas organizacijas, Technologinių procesų valdymo sektorius pertvarkomas į Atpažinimo procesų skyriaus Technologinių procesų valdymo grupę (vadovas – Kazys Kazlauskas).

Reikėtų atskirai paminėti 1973 metais Technologinių procesų valdymo sektoriaus vadovo Celestino Paulausko (dalyvaujant bendradarbiams Alfredui Gabrijolavičiui ir Kaziui Kazlauskui) pasiūlytą originalų metodą nežinomo įjėjimo signalo atstatymui, kai jis tiesiogiai nestebimas, bet praleidžiamas vienu metu per dvi dinamines sistemas (tiesiogines sistemas) su skirtingais nežinomais parametrais.

Čia, be nežinomo įjėjimo signalo atstatymo, atliekama ir dvikanalės (bendru atveju daugiakanalės) sistemos su nežinomais parametrais tiesioginių ar atvirkštinių modelių akloji identifikacija. Šiam metodui 1973 metais buvo gautas TSRS Išradimų komiteto išduotas autorinis liudijimas Nr. 409190, prioritetas nuo 1972-02-28.

Šis darbas tuo metu nesulaukė dėmesio ir nebuvo tēsiamas nei plėtojamas. Panašus metodas buvo pasiūlytas 1993 metais H. Liu, G. Hu, L. Tong: „A deterministic approach to blind equalization“. Šis darbas dabar minimas kaip padarės pradžią aklosios daugiakanalės identifikacijos metodų ir taikymų plėtrai. Paskutinį dešimtmetį šie darbai užsienyje vykdomi intensyviai ir įvairiomis kryptimis, ypač mobiliojo ryšio srityje.

Optimizavimo skyrius

Optimizavimo skyriaus pradžia laikytina 1969 m. lapkričio 16 d. Tada beveik visa Fizikinių-techninių energetikos problemų instituto Kaune Eks-tremalių uždavinių laboratorija persikelė į dabartinį Matematikos ir informatikos institutą ir persivadino Optimalių sprendimų teorijos sektoriumi (vad. Jonas Mockus).

1959 m. Energetikos ir elektrotechnikos Institute Kaune iškūrė ekstre-malinių uždavinių laboratorija, kuriai pradėjo vadovauti Maskvoje aspirantūrą baigęs J. Mockus. Iš skyrių jis pasikvietė dirbti Kauno politechnikos instituto

Optimizavimo
skyriaus
darbuotojai
jau Vilniuje:
V.Šaltenis,
G.Dievulis,
D.Dievulienė,
J.Valevičienė,
E.Juškienė,
A.Katkauskaitė,
F.Juška

Skyrius 1986 m.: L.Sakalauskas, F.Juška, S.Kaikarytė, E.Juškienė, J.Mockus, J.Valevičienė, E.Senkienė, V.Šaltenis, G.Dzemyda, V.Tiešis

J. Mockaus jubiliejus 2001 m. Sédi A. Mockus, J. Valevičienė, D. Mockienė, J. Mockus, J. Radvilavičiūtė, V. Šaltenis; stovi G. Dzemyda, H. Kuryla, E. Senkienė, E. Juškienė, O. Kurasova, V. Tiešis, L. Sakalauskas, G. Davulis

A. Žilinskas,
V. Šaltenis ir
G. Dzemyda
po Mokslo
premijos
iteikimo
2002 m.

absolventus Algimantą Ališauską, Faustą Jušką, Vytenį Leoną ir Vydūną Šaltenį.

Jau vėliau skyriaus gretas papildė įvairius universitetus baigę Elena Juškienė, Doloresa Jakutavičienė, Laima Rudaitytė, Irena Ašakėnienė, Gediminas Dievulis, Aldona Žilinskienė, Bronė Žvirblienė, Algimantas Burba, Rimas Nogis, Kęstutis Petrauskas, Jūratė Valevičienė, Rimas Marcinkevičius, Aldona Katkauskaitė, Antanas Žilinskas ir Leonas Sakalauskas. Po to – Vytautas Tiesis, Arūnas Barauskas, Skirmantas Jankauskas, Gintautas Dzemyda, Linas ir Audrius Mockai, Lolita Žukauskaitė, Henrikas Kuryla, Audrius Našlėnas. Dar vėliau – Olga Kurasova, Jolita Bernatavičienė, Virginijus Marcinkevičius.

Teorinių ir praktinių darbų sąrašas labai platus. Optimizavimo skyriuje nagrinėtų teorinių darbų pagrindas buvo globalinio optimizavimo metodų, algoritmu bei programų sistemų kūrimas ir tyrimas. Pasiūlyti bei patobulinti optimizavimo metodai leido efektyviau optimizuoti modelius, aprašančius techninius bei ekonominius uždavinius.

Skyriuje buvo nagrinėjama apie 50 skirtingu praktinių uždavinių, atspindinčių esmines optimizavimo problemas įvairiose techninėse bei ekonominėse sistemose.

Skyriaus darbuotojai – nuolatiniai ir aktyvūs tarptautinių ir nacionalinių konferencijų dalyviai, konferencijose perskaitę daugybę pranešimų.

Skyriaus vadovas J. Mockus nuo 1970 m. yra Lietuvos MA narys korespondentas, o nuo 1974 m. – akademikas. Atsiskyrus Sistemų analizės

J. Mockus su studentais

skyriui, šiuo metu Optimizavimo skyriuje dirba trys mokslinius laipsnius turintys mokslininkai. Tai Jonas Mockus, Antanas Žilinskas ir Aistis Raudys. Darbuojasi daug doktorantų. Svarbus pastarųjų metų darbas – prof. J. Mockaus kartu su jo studentais sukurta priemonių sistema nuotolinėms aukštosioms studijoms bei bendriems moksliniams tyrimams interneto aplinkoje. Skirtingai nuo standartinių nuotolinio mokymo sistemų, šis darbas skirtas studentų savarankiškumui vystyti, jų kūrybinei minčiai ugdyti.

Optimizavimo skyriaus darbuotojų gautos Lietuvos valstybinės mokslo premijos:

- 1969 m. – J. Mockaus monografija „Daugiaekstremaliniai projektavimo uždaviniai“;
- 1999 m. – J. Mockaus darbų ciklas „Inžineriniai globalinio optimizavimo metodai“;
- 2001 m. – G. Dzemydos, V. Šaltenio ir A. Žilinsko darbų ciklas „Efektyvus optimizavimas technikoje“.

Sistemų analizės skyrius

Sistemų analizės skyrius 2003 m. atskyrė nuo Optimizavimo skyriaus. Skyriaus vadovu išrinktas Lietuvos MA narys ekspertas Gintautas Dzemyda, nuo 2005 metų išrinktas ir Instituto direktoriumi. Tradicijos – derinti teorinius ir taikomuosius tyrimus – buvo paveldėtos ir naujojo skyriaus darbuose. Imta labiau orientuotis į sudėtingą duomenų analizę ir vizualizavimą,

Sistemų analizės skyrius 2006 m.: J. Bernatavičienė, R. Karbauskaitė, O. Kurasova, P. Treigys, V. Medvedev, R. Paulavičius, R. Tumasonis, G. Dzemyda, V. Marcinkevičius, S. Ivanikovas, V. Šaltenis, V. Tiešis, J. Žilinskas

Doktorantai,
papildę Sistemų
analizės skyrių
2006 m.:
V. Putna,
A. Molytė,
E. Filatovas,
R. Karbauskaitė,
R. Paulavičius

dirbtinius neuroninius tinklus, lygiagrečiuosius skaičiavimus. Analizuojant duomenis aktyviai bendradarbiaujama su medikais, biologais. Sprendžiamų uždavinių spektrą atspindi pastaraisiais metais skyriuje kartu su partneriais vykdysi projektai: „Informacinės technologijos žmogaus sveikatai – klinikių sprendimų palaikymas (e-sveikata)“, „Žmogaus genomo įvairovės ypatumų nulemti aterosklerozės patogenesės ypatumai“, „Metodai ir algoritmai technologinių procesų optimizavimui ir valdymui“, „Lietuvos GRID – lygiagrečių ir paskirstytų skaičiavimų tinklas“, „Globali optimizacija, integruojanti deterministinius ir stochastinius metodus chemijos inžinerijai“.

Skyriuje daug jaunų mokslininkų, sėkmingai parengusių arba rengiančių daktaro diseracijas: Jolita Bernatavičienė, Sergejus Ivanikovas, Olga Kurasova, Virginijus Marcinkevičius, Viktor Medvedev, Povilas Treigys, Romanas Tumasonis, Julius Žilinskas. Su jais aktyviai dirba patyrę mokslininkai – Vyduunas Šaltenis, Gintautas Dzemyda ir Vytautas Tiešis. 2006 m. į doktorantūrą išstojo šeši doktorantai. Tai Ernestas Filatovas, Rasa Karbauskaitė, Romualdas Kizlaitis, Alma Molytė, Vytautas Putna ir Remigijus Paulavičius.

Skyriuje veikia nuolatinis Sistemų analizės seminaras, kuris tapo gerai žinomas tarp Lietuvos informatikos specialistų. Čia pristatomi ne tik Instituto darbuotojų moksliniai rezultatai, bet ir svarstomos kituose mokslo institutuose ir universitetuose parengtos disertacijos ar gauti moksliniai rezultatai. Darbuotojai aktyviai kelia kvalifikaciją. Pastaraisiais metais jie vyko į stažuotes Edinburgo universiteto lygiagrečiųjų skaičiavimų centre,

Magistro diplomų įteikimas
Vilniaus pedagoginiame
universitete 2005 m.: T. Petkus,
J. Lipeikienė, S. Ivanikovas,
G. Dzemyda

Kopenhagos universiteto Struktūrinės biologijos vasaros mokykloje, Europos operacijų tyrimo draugijos vasaros Institute Turkijoje ir Vokietijoje, Lublianos Josef Stefan Institute Slovénijoje. 2005 m. apginta pirmoji skyriuje daktaro disertacija – Olga Kurasova, „Daugiamacių duomenų vizuali analizė taikant savireguliuojančius neuroninius tinklus (SOM)“.

Nuolat dalyvaujama tarptautinėse konferencijose. Tai leidžia įvertinti atliekamų tyrimų kokybę, taip pat „parsivežti“ naujų idėjų. Skyriaus pagrindą sudaro jauni mokslininkai, todėl aktyviai dalyvaujama ir patiemis organizuojant Lietuvos bei tarptautines jaunųjų mokslininkų konferencijas. Tikslas – ne tik igyti naujų žinių, bet ir susirasti daugiau bendraminčių.

Pažymėtina ir pedagoginė veikla. Skyriaus darbuotojai skaito paskaitas Vilniaus pedagoginiame universitete, Vilniaus Gedimino technikos universitete ir Vilniaus kolegijoje. Glaudžiausi yra per daugelį metų nusistovėję ryšiai su Vilniaus pedagoginiu universitetu. Gal todėl šio universiteto absolventai dažnai renkasi doktorantūros studijas MII.

Duomenų analizės skyrius

Skyriaus ištakos siekia 1971 metus. Tada būsimasis Duomenų analizės skyriaus (DAS) vadovas Šarūnas Raudys, tuomet dar Atpažinimo procesų skyriaus vyr. mokslinis bendradarbis, priėmė į doktorantūrą labai gabu, originaliai mąstantį ir darbštų inžinierių Vitalijų Pikelį, vėliau apgynusį kandidatinę disertaciją bei tapusį pagrindiniu skyriaus darbuotoju. 1980-asis išaugus tyrinėtojų grupės darbuotojų skaičiui ir Šarūnui Raudžiui apgynus daktaro disertaciją (dabar habil. dr.), buvo įsteigta Duomenų analizės skyrius.

Per paskutinį dešimtmetį į Duomenų analizės skyriaus sudėtį buvo įtrauktos Algio Garliausko ir Leonido Sakalausko vadovaujamos tyrinėtojų grupės.

DAS tikslas – terti žinomus duomenų analizės metodus, daugiausia kreipiant dėmesį į metodo sudėtingumą ir algoritmui sudaryti naudojamų mokymo duomenų kiekį, praktiskai spręsti duomenų analizės uždavinius. Skyriuje sukurtas naujas asymptotinis (kai požymių kiekis didelis) statistinių klasifikatorių tyrimo metodas, leidžiantis teoriškai apskaičiuoti teisingo atpažinimo tikimybę priklausomai nuo mokymui naudotų objektų skaičiaus. Šis tyrimo metodas leido išnagrinėti ir palyginti visą eilę populiarų įvairaus sudėtingumo klasifikavimo metodų. Šis rezultatas salygojo tolimesnius skyriaus darbuotojų, taip pat kitų TSRS ir užsienio tyrinėtojų darbus.

Tęsiant pradėtus tyrimus statistinių ir neuroniniais tinklais paremtų duomenų analizės metodų mokymo ypatybes nuo 2002 metų skyriuje pradėti dirbtinio intelekto tyrimai. Šioje srityje sukurta nauja metodika terti intelektualių agentų populiacijų adaptavimąsi besikeičiančioje aplinkoje. Metodika pagrįsta skyriuje nustatytu faktu, kad sekmingo mokymo metu dirbtinis neuronas „pasensta“ ir pasikeitus salygomis nebesugeba greitai adaptuotis. Senėjimo proceso formulavimas, kaip negebėjimas greitai mokytis, prisitaikyti prie staiga pasikeitusių salygų tinkta ne tik biologiniams tyrimams

1978 m. spalį Rygoje. Po
Š. Raudžio daktaro disertacijos
gynimo: V. Pikelis, Š. Raudys,
K. Urba ir V. Pivoriūnas

„matematizuoti“, mašinų senėjimui tirti, bet ir tirti tokius, galima sakyti „intelektualius“ procesus, kaip automobilių markių, kompiuterių tipų, jų programinės įrangos, įstatymų ir pojstatyminių aktų senėjimas, nesugebėjimas paprastais pakeitimais jų pritaikyti prie pokyčių, vykstančių konkurencinėje kovoje ir visuomenės vystymesi. Toks uždavinio formulavimas atveria naują kryptį visuomenės ir pramonės vystymosi tyrimams ir prognozavimui.

Nuo 1989 m. skyriuje pradėta domėtis dirbtinių neuroninių tinklų taikymu duomenų analizės uždaviniam spręsti. Skyriaus darbuotojai Tauvydas Cibas ir Marina Skurichina buvo pasiūsti studijuoti į Paryžiaus ir į Delfto technologinio universitetų doktorantūras. Skyriuje sukauptos teorinės žinios tiriant statistinius metodus leido išsiaiškinti, kad mokant paprastą netiesinį perceptroną (dirbtinį neuroną), tam tikromis sąlygomis iš principo galima gauti net septynis žinomus klasifikavimo arba šešis prognozavimo algoritmus. Toks dirbtinio neurono apibendrinimas leido pasiūlyti originalų būdą – kaip suvienyti matematine statistika ir dirbtinių neuronų teorija paremtas klasifikavimo ir prognozavimo algoritmų sudarymo strategijas panaudojant kiekvienos iš jų teigiamas savybes. Sukurti metodai valdyti neuroninių tinklų mokymo procesui.

Mokslinio tyrimo srityje DAS darbuotojai daug bendradarbiavo su įvairiomis ir Lietuvos ir užsienio mokslienėmis ir gamybinėmis organizacijomis. Paskelbta per dvidešimt moksliinių straipsnių su Olandijos, Prancūzijos, Italijos, Turkijos, Malaizijos, Japonijos, JAV bei Kanados mokslininkais. Kai kurie iš bendraautorų (S. Amari, A. Jain, F. Fogelman) – paties aukščiausio pasaulinio lygio mokslininkai. Tarybiniais laikais Lietuvoje surengtos trys visasajunginės moksliinės konferencijos, o po Lietuvos Neprisklausomybės paskelbimo – septynios tarptautinės konferencijos Lietuvoje. Dalyvauta

trisdešimties tarptautinių konferencijų organizaciniuose komitetuose. Perskaityta per dvidešimt kviestinių pranešimų stambiausiose pasaulinio lygio tarptautinėse konferencijose, būta kelių prestižinių Rusijos, Latvijos, Anglijos, JAV mokslinių žurnalų redkolegijų nariais.

Kelios iš mokslui reikšmingiausių arba labiausiai cituojamų DAS darbuotojų publikacijų (pagal ISI duomenų bazę):

- S. Raudys and A.K. Jain (1991). Small sample size effects in statistical pattern recognition: Recommendations for practitioners. *IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence*, PAMI -13(3), 252–264 (per 150 kartų).
- S. Raudys and V. Pikelis (1980). On dimensionality, sample size, classification error and complexity of classification algorithm in pattern recognition. *IEEE Trans. on Pattern Analysis and Machine Intelligence*, PAMI-2(3), 242–252 (per 50 kartų).
- S. Raudys (1998). Evolution and generalization of a single neuron. I. SLP as seven statistical classifiers. *Neural Networks*, 11(2), 283–296 (per 30 kartų).

Iš viso DAS darbuotojų straipsnių cituota ISI duomenų bazėje apie 800 kartų. Tarybų Sajungoje išleistose knygose DAS darbuotojų darbai cituojami per trisdešimt kartų, Vakarų pasaulyje – penkiolikoje monografijų, taip pat dviejuose vadoveliuose (JAV).

Jau apie 1976 m. DAS darbuotojų (Šarūno Raudžio, Vitalijaus Pikelio, Kęstučio Juškevičiaus ir kt.) mokslo darbai atpažinimo algoritmų kūrimo

2000 m. lapkritis. Po Aušros Saudargienės (centre, greta Š. Raudžio) disertacinio darbo svarstymo

Algimantas Garliauskas 1999 m. kartu su Smegenų mokslo instituto direktoriu Shun-Ichi Amari stažuotės metu Japonijoje

klausimais tapo gerai žinomi tuometinėje Tarybų Sąjungoje. 1987 m. du skyriaus darbuotojai (Šarūnas Raudys ir Vitalijus Pikelis) gavo LTSR Ministerijos tarybos premiją. Skyriaus vadovui Šarūnui Raudžiui paskirta 2002 m. Lietuvos mokslo premija. Be abejo, tai viso skyriaus darbo įvertinimas.

1982 m. Institute buvo įkurtas Sudėtingų sistemų sektorius, vėliau (1993 m.) pervardintas Neuroinformatikos skyriumi (vadovas habil. dr. prof. Algimantas Garliauskas). 1996 m. šis skyrius buvo prijungtas prie Duomenų analizės skyriaus.

Algimantas Garliauskas technikos mokslų daktaro laipsnių apgynė 1977 m. TSRS MA Sibiro skyriaus Skaičiavimo centre. Jo publikacijų skaičius siekia 200, iš jų – 5 monografijos (A. Garliausko arba su bendraautoriais), turi 45 metų mokslinio darbo stažą.

Algimantas Garliauskas savo mokslinę veiklą Institute pradėjo 1982 m. Pa-skirtas Sudėtingų sistemų sektoriaus vadovu, tėsė mokslinius tyrimus energetikos srityje ir naujose matematinės ekologijos bei imunologijos srityse. Sudėtingų sistemų sektoriuje dirbo ir paskelbė nemažai mokslinių straipsnių, metodikų, programinių produktų šie darbuotojai: Gintaras Lesinskas, Val-das Limanauskas, Laima Pilukaitė, Antanas Burkauskas, Kęstutis Lašinskas (1989 m. sėkmingai apgynęs mokslų daktaro laipsnį), Agimantas Malickas (apgynęs mokslų daktaro laipsnį), Remigijus Andžiūnas, Pranas Aleksiūnas, Vytautas Steponėnas ir kt.

Mokslo darbai šioje srityje 1987 m. buvo įvertinti suteikiant A. Garliauskui Lietuvos TSR MT premijos laureato diplomą. Nuo 1989 m.

Sudėtingų sistemų skyriuje, vėliau Neuroinformatikos skyriuje, Duomenų analizės skyriuje pradėti ir tęsiami iki šiol darbai pažangioje dirbtinio intelekto arba dirbtinių neurotinklų ir smegenų stiliaus sistemų srityje. Buvo sukurtos intelektinės sąsajos neurotinklų pagrindu, parengti neuromolekulinį kompiuterių pagrindų programų projektai, tiriamos chaoso reiškiniai neuroinformatikos srityje problemos, saviorganizacijos principai, smegenų stiliaus programos, taikomosios neuroinformatikos pagrindai.

2006 m. tiriamą informacijos perdavimo neurotinklinių sistemų pagrindu ir neurosistemų netiesiskumai Izingo spinų modelio prasme.

Operacijų tyrimo sektorius

Operacijų tyrimo sektorius įsteigtas 2003 metais Statistikinio modeliavimo grupės (SMG) pagrindu. SMG įsteigta 1993 metais. Tuomet joje dirbo Leonidas Sakalauskas, Stela Banaitienė, Tatjana Rusak. Šiuo metu skyriuje dirba vyriausasis mokslo darbuotojas Leonidas Sakalauskas (sektorius vadovas), vyresnysis mokslo darbuotojas Saulius Minkevičius, mokslo darbuotojai Igoris Belovas ir Stasys Steišūnas, doktorantai Donatas Bakšys, Vaida Bartkutė, Gražvydas Felinskas, Audrius Kabašinskas, Aneta Nijazova, Kęstutis Žilinskas.

Nuo sektorius įsteigimo pradžios apgintos disertacijos:

- habilituoto daktaro – Leonidas Sakalauskas 2000 m.

Sektoriaus
doktorantų
seminaras

Europos XXI
vasaros instituto
Neringoje
dalyviai
susitikime
su Neringos
miesto
vicemeru
R. Giedraičiu

- daktaro – Saulius Minkevičius 1995 m.
- daktaro – Igoris Belovas 2003 m.

Operacijų tyrimo sektorius pasižymi aktyvia moksline ir organizacine veikla, inicijavo Lietuvos operacijų tyrimų draugijos steigimą ir aktyviai palaiko jos veiklą, taip pat surengė keletą tarptautinių konferencijų bei išleido keletą straipsnių rinkinių.

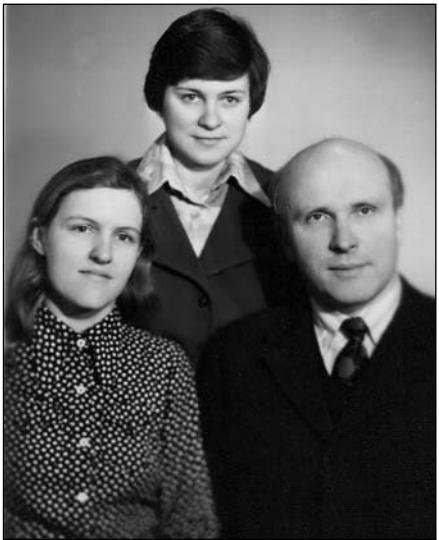
Informatikos metodologijos skyrius

Prieistorė. Skyriaus branduolys ir tematika pradėjo formuotis 1975 m. rudenį, kai į Matematinės logikos ir algoritmų teorijos skyrių mokslo žinių pasisemti atėjo dvi Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakulteto (tuo metu Matematikos ir mechanikos) taikomosios matematikos specialybės trečiojo kurso studentės Valentina Piekaitė (Dagienė) ir Alma Baliūnaitė (Petrauskienė). Jas sudomino vyresniojo mokslinio bendradarbio Gintauto Grigo tematika. Šis jau buvo išleidęs keletą knygų apie programavimo kalbas (Algol 60, Fortran, PL/1) bei paskelbęs keletą mokslinių darbų iš programavimo kalbų. Taip susibūrė trijų asmenų grupėlė. Visi turėjo vieną rašomajį stalą bendrame kambaryje su kito skyriaus darbuotoju Liudu Stupeliu. Kambaryje dar darbavosi Rolandas Markevičius. Besiklausydamas trijulės diskusijų, jis ėmė domėties problemomis ir vėliau apgynė disertaciją iš šios grupės tematikos – abstrakčiųjų duomenų tipų.

1978 m. Alma ir Valentina baigė Vilniaus universitetą ir nuo rugpjūčio mén. abi pradėjo dirbti Institute.

Sekatoriaus įsteigimas ir tolesnė padalinio raida. Institutas ruošesi įsigytį Vieningosios sistemos elektroninę skaičiavimo mašiną ES-1045. Buvo reikalinga jos operacinės sistemos priežiūra. Šiam tikslui 1981 m. vasarą Matematinės logikos ir algoritmų teorijos skyriuje buvo įsteigtas Sisteminio programavimo sektorius. Jo vadovu paskirtas Gintautas Grigas. Sektoriuje buvo tēsiami programavimo metodikos grupės atliekami darbai ir sudaryta nauja grupė specialistų skaičiavimo mašinos programinei įrangai tvarkyti. Šiai grupei vadovavo patyres Vieningosios sistemos mašinų operacinių sistemų žinovas Algimantas Oškinis.

1984 m. balandžio 24 d. sektorius pertvarkytas į savarankišką Sisteminio programavimo skyrių.

Valentina Dagienė, Alma Petruskienė, Gintautas Grigas
(1980 m.)

Skyrius émė didéti, buvo priimta keletas jaunų žmonių. Intensyviai imta dométi mokinių mokymu taikant varžybų metodą. Jaunujų programuotojų mokyklos rengtos olimpiados 1990 metais peraugo į Nacionalinę informatikos moksleivių olimpiadą, kuri dabar rengiama kasmet keliais etapais (mokyklose, rajonuose, šalies lygmeniu).

1992–1994 m. buvo gauta UNESCO parama tolimojo mokymo darbams vykdyti (sutartis CII 408 018.2). Iš gautų lėšų atsirado galimybė išsigiti du kompiuterius AT-386 su legalia programme įranga ir kopijuoklį, prenumeruoti užsienio žurnalus, dalyvauti užsienyje vykstančiose konferencijose, kelti kvalifikaciją mokymo kursuose. Jūraté Bulotaitė (Skūpienė) mokėsi Anglijoje, Aidas Žandaris stažavo Prancūzijoje.

1993 metų pradžioje skyrius pervadinamas Programavimo metodologijos skyriumi. Vis labiau užsiimama mokymo metodikos klausimais. Tai aktualu, nes atkūrus Nepriklausomybę imta reformuoti švietimo sistemą, reikėjo kurti informatikos mokymo programas, vadovelius, mokomąsių knygas, rengti mokytojams kursus, skaityti paskaitas. Ypač reikėjo ištirti, kas padaryta pasaulyje, kuria kryptimi pasukti informatikos mokymą Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose. Kadangi turėta daug patirties programavimo mokymo srityje (Jaunujų programuotojų mokykla, įkurta 1981 m., jau gyvavo daugiau kaip dešimtį metų), tai pirmiausia buvo užsiimama programavimo ir algoritmavimo metodika. Kiek vėliau tiriamujų darbų kryptys plétési, apémé įvairius informatikos ir informacinių technologijų mokymo aspektus.

R. Markevičius,
A. Čaplinskas, G. Grigas,
E. Židonis (IVPK prie LRV)

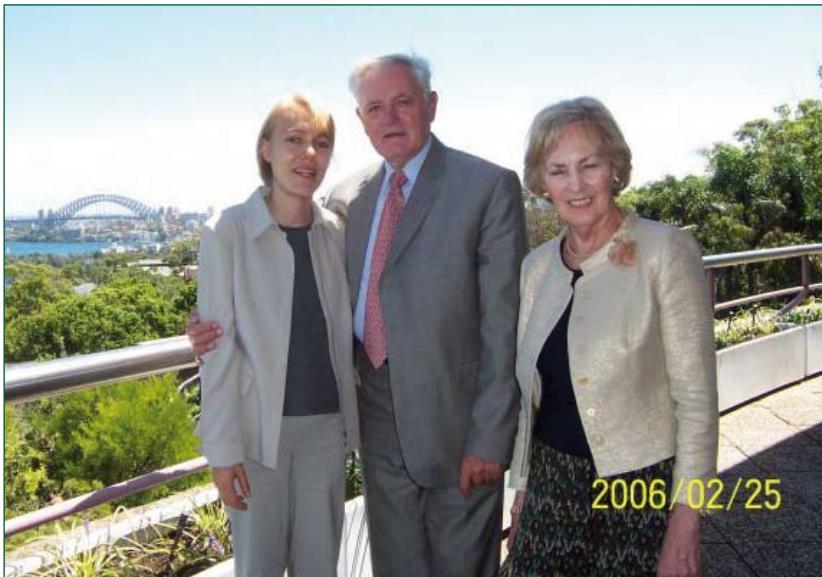
2000 m. Lina Markauskaitė apgynė mokslų daktaro disertaciją „Kompiuterinių mokymo formų bendrojo lavinimo mokykloje analizė“ (vadovė V. Dagienė). 2003 m. laimėjusi prestižinį Sidnėjaus universiteto „Sesqui“ konkursą Lina išvyko 3 metų mokslinei stažuotei į Sidnėjaus Universiteto Kompiuterizuoto mokymosi ir pažinimo tyrimų centrą.

2002 m. sausio 2 d. skyriaus vadove paskirta Valentina Dagienė. Kadangi skyriuje programavimo darbų buvo atliekama mažiau, o daugiau dėmesio skiriama informatikos mokymui, tai buvo pakeistas pavadinimas – tapo Informatikos metodologijos skyriumi. Po kelerių metų, 2005 m. kovo 1 d., prie skyriaus prijungta Kompiuterinės lingvistikos grupė (anksčiau buvusi MTAL laboratorija). Grupės vadovė – Snieguolė Meškauskienė.

Programavimo metodika. Nagrinėjami abstrakčių duomenų tipų specifikavimo ir realizavimo, programavimo mokymo metodikos klausimai. Paskelbta keletas straipsnių iš algebrinių specifikacijų. Realizavimo link buvo einama dviem kryptimis: panaudojant esamą programavimo kalbą galimybes ir kuriant naujas kalbas bei jų transliatorius.

Pirmasis uždavinys buvo paprastesnis. Buvo sukurtas programavimo stilus pritaikius klasterių modelį PL/1 kalboje (1980) bei asemblerlyje (1981).

Vėliau buvo apsiribota programavimo ir algoritmavimo stiliaus tyrimais siekiant visa tai panaudoti programavimo mokymui. Buvo išleista keletas

Šiuo metu Sidnėjaus universitete (Australija) dirbanti dr. Lina Markauskaitė (kaireje) su 2006 m. pavasarį Australiją aplankiusiais LR Prezidentu Valdu Adamkumi ir Alma Adamkiene

knygų iš duomenų tipų (1984, 1986), duomenų tipų vadovėlis aukštosioms mokykloms (1997).

Jaunujų programuotojų mokykla (JPM). Neakivaizdinę mokyklą moksleiviams sumanė MKI tuo metu egzistavusio Sisteminio programavimo skyriaus darbuotojai. Įkūrimo data laikoma 1981 m. sausio 27 d., kai dienraštyje „Komjaunimo tiesa“ buvo išspausdinta pirmoji JPM pamoka. JPM davė pradžią arba darė įtaką daugeliui mokslo tiriamujų darbų skyriuje ir Institute, ypač edukologijai.

Programavimui mokytis buvo pasirinkta Paskalio kalba, kaip metodiskai tinkamiausia. Kalba buvo nauja, transliatorių nebuvo. Mokymui skirtą transliatorių Vieningos sistemos mašinų operacinei sistemai DOS sukūrė Valentina Dagienė, Gintautas Grigas ir Alma Petruskienė. I OS sistemą perkélé Gediminas Stirbys. Buvo išleistos dvi knygos apie Paskalį ir jo transliatorių (1980 ir 1984 m.).

Transliatoriaus autoriams buvo paskirta 1984 metų Lietuvos komjainimo premija.

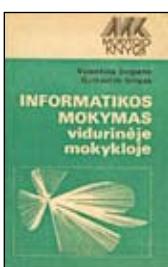
Transliatorius neutralizuodavo klaidas, pateikdavo išsamius pranešimus apie klaidas ir kitą besimokančiam reikalingą informaciją lietuvių kalba.

Petrapavlovsko pedagoginio instituto prašymu transliatorius buvo išverstas į rusų kalbą ir perduotas šiam institutui.

Ilgą laiką informatikos dalyke svarbiausia buvo programavimas. Jo mokymo patirtis buvo perimta iš JPM. Svarbiausi bruožai: 1) pirmiau teorija,

Leidinio
„Informatika“
pirmasis
numeris

Pirmoji
originali
informatikos
mokytojo
knyga lietuvių
kalba

po to praktika, 2) pirmiau valdymo struktūros, po to duomenų struktūros, 3) pirmiau ir ilgą laiką sveikieji skaičiai, po to realieji, 4) mokoma programuoti, o ne programavimo kalbą, 5) kreipiamas dėmesys į programavimo stilijų.

Iš programavimo ir algoritmavimo mokymo metodikos 1993 m. Valentina Dagienė Vytauto Didžiojo universitete apgynė daktaro disertaciją „Algoritmavimas vidurinėje mokykloje“.

Vėliau buvo užsiimama informatikos mokymo programų ir išsilavinimo standartų kūrimu. Buvo sukurtos Informatikos mokymo Lietuvos bendrojo lavinimo mokykloje koncepcijos, išskirti būdingi koncepcijų raidos etapai.

2005 metų pavasarį V. Dagienė atliko habilitacин procedūrą „Informacinė kultūra bendrojo lavinimo mokykloje: ugdymo turinio ir mokymosi proceso modeliavimas“.

Leidinys „Informatika“. Rengiantis visuotiniam informatikos mokymui, gimė idėja leisti informatikos žurnalą. Anais laikais tai buvo labai drąsi mintis, nes leidimą naujam lietuviškam žurnalui reikėjo gauti iš Maskvos, o tai buvo ne taip lengva, jei iš viso įmanoma. Todėl nutarta pavadinti ne žurnalą, o leidiniu. Daugiau nei metus truko raštų rašymai ir vaikščiojimai į Komunistų partijos centro komitetą, Švietimo ministeriją, kol pagaliau gautas leidimas. Pirmajį numerį Glavlitas (taip buvo vadinama cenzūros išstaiga) pasirašė spaudai 1986 m. rugpjūčio 16 d., bet nutryne „Nr. 1“. Esą nebuvo suteikta teisė tēstiniam leidiniui. Taip pirmas numeris išėjo nenumeruotas, o dar tais pačiais metais Nr. 2 – jau su numeriu!

Pagrindinį leidybos darbą atliko Viktoras Dagys. Prie jo rengimo daug prisdėjo Valentina Dagienė, Gintautas Grigas, Aidas Žandaris. Toks leidinys ėjo iki 1999 m. Iš viso buvo išleisti 34 numeriai. Buvo spausdinami įvairių autorų – mokslininkų, mokytojų ir moksleivių – straipsniai. Buvo ir labai populiarū straipsnių kompiuterijos „pradinukams“, ir rūmtų metodinių bei mokslinių.

Palaipsniui populiarū straipsnių poreikis mažėjo, nes šią funkciją atliko kiti žurnalai („Kompiuterija“, „Nauoji komunikacija“). Reikalingesni buvo metodiniai bei moksliniai straipsniai, ypač norint mažinti mokslo ir praktikos atskirtį. Tačiau iki tol leista „Informatika“ neturėjo mokslinio žurnalo statuso ir dėl to nebuvo patraukli mokslininkams. Todėl nuo 2000 m. leidinys buvo pertvarkytas į mokslinį žurnalą, kuriame būtų spausdinami ir metodiniai straipsniai (ne daugiau kaip pusė, kas leistina žurnalui, turinčiam mokslinio statusą).

Į redaktorių kolegiją buvo pakvieti žinomi informatikos mokymo specialistai iš Slovakijos, Vengrijos, Bulgarijos ir Lenkijos. Straipsniai buvo

spausdinami lietuvių kalba su išsamiomis santraukomis anglų, prancūzų, rusų arba vokiečių kalba. Žurnalas buvo leidžiamas dvejus metus (2000, 2001) po du numerius per metus. Išėjo keturi numeriai: (35–38).

Mokslinis žurnalas „Informatics in education“. Nuo 2002 metų leidžiamas tarptautinis mokslinis žurnalas „Informatics in Education“. Pradžioje išėjo vienas numeris per metus, dabar leidžiami du numeriai per metus.

Vyr. redaktoriai: prof. Gintautas Dzemyda ir prof. Laimutis Telksnys, atsakingoji redaktorė dr. Valentina Dagienė, redkolegijos nariai: David Ginat (Tel-Avivo universitetas, Izraelis), Gerald Futschek (Vienos universitetas, Austrija), Peter Hubwieser (Miuncheno technikos universitetas, Vokietija), Ossama Ismail (Arabų mokslo ir technologijos akademija, Egiptas), Ivan Kalaš (Comenius universitetas, Bratislava, Slovakija), Ville Leppänen (Turku universitetas,

Dabartinis skyrius: pirmoje eilėje sėdi A. Pozniakov, V. Dagys, V. Dagienė, T. Jevsikova, J. Skūpienė, G. Grigas; antroje eilėje – R. Laucius, M. Rimkus, A. Smetona, G. Pulokas, E. Jasutienė, I. Žilinskienė, S. Meškauskienė, G. Svetikienė, A. Grincevičius, R. Ališauskienė

Suomija), Roland Mittermeir (Klagenfurto universitetas, Austrija), Richard Noss (Londono universitetas, Jungtinė Karalystė), Don Piele (Wisconsin Parkside universitetas, JAV), Maciej M. Syslo (Vroclavo universitetas, Lenkija), Erkki Sutinen (Joensuu universitetas, Suomija), Marta Turscányj-Szábó (Loránd Eötvös universitetas, Vengrija), Tom Verhoeff (Eindhoven technologijos universitetas, Olandija). Vietinę redaktorių kolegiją sudaro: Auksė Balčytienė (Vytauto Didžiojo universitetas), Marija Barkauskaitė (Vilniaus pedagoginis universitetas), Aleksandras Targamadzé (Kauno technologijos universitetas), Margarita Teresevičienė (Vytauto Didžiojo universitetas), Vitalijus Denisovas (Klaipėdos universitetas), Mifodijus Sapagovas (Matematikos ir informatikos institutas), ...

Užsienio autorų straipsniai sudaro per 70 procentų žurnalo medžiagos.

Žurnalas registruotas tarptautinėse duomenų bazėse VINITI (All-Russian Institute of Scientific and Technical Information), C.E.E.O.L. (Central and Eastern European Online Library) ir kt.

Apie 2001 m. susiformavo programinės įrangos lokalizavimo ir internacinalizavimo mokslinė kryptis. Šią tematiką pasirinko disertacijoms doktorantai Rimgaudas Laucius (nuo 2002 m.) ir Tatjana Jevsikova (nuo 2005 m.).

Informatikos ir informacinių technologijų terminų komisijos posėdyje

Mokslinių tyrimų automatizavimo laboratorija:
R. Andžius,
A. Grincevičius,
V. Černiauskas,
S. Meškauskienė,
G. Svetikienė
(2004 m.)

Nuo 2005 m. skyrius perėmė interneto svetainės „Lietvių kalba informacinėje visuomenėje“ (<http://www.likit.lt>) tvarkymą ir priežiūrą.

Informatikos terminija. Terminijos srityje dirbama nuo pat skyriaus įsikūrimo. 2004 metais Institute įkurtą Informatikos ir informacinių technologijų terminų komisija, kurios darbą iš esmės tvarko skyrius. Komisijos pirmmininkė Valentina Dagienė, sekretorius Modestas Rimkus.

Kompiuterinės lingvistikos grupė

Kompiuterinės lingvistikos grupė (buv. Mokslinių tyrimų automatizavimo laboratorija) įsteigta 1980 m. Atpažinimo procesų skyriuje. Laboratorijos vadovu tapo technikos mokslų kandidatas Valentinas Černiauskas. Nuo 2004 m. gegužės mėn. laboratorijai laikinai vadovavo Snieguolė Meškauskienė.

Siekiant kryptingai vystyti Mokslų akademijos mokslinių tyrimų automatizavimo darbus kolektyviai naudojant skaičiavimo techniką, 1979 m. spalio 1 d. (nuo 1980 m. sausio 1 d. pagal MA Prezidiumą) įsteigta Mokslinių tyrimų automatizavimo laboratorija, kuriai buvo pavesta:

- projektuoti Mokslų akademijos kolektyvinio naudojimo skaičiavimo sistemą (KNSS), skirtą mokslinių tyrimų automatizavimui;
- plėtoti skaičiavimo technikos panaudojimo metodus mokslinių tyrimų automatizavimui.

S. Meškauskienė,
G. Svetikienė
R. Andžius,
A. Grincevičius,
V. Žilinskienė

Sprendžiant pirmąjį užduotį susiklostė tokios pagrindinės laboratorijos darbų kryptys: KNSS struktūros, duomenų perdavimo tinklo bei terminalų tinklo tyrimas ir projektavimas. Vykdant antrosios krypties darbus buvo tiriamos mini ESM ir mikro ESM panaudojimo mokslo darbuose galimybės.

1987 m. laboratorija kartu su Lietuvių kalbos ir literatūros institutu pradėjo ne tik mokslui, bet ir Lietuvos kultūrai svarbią lietuvių kalbos duomenų apdorojimo kompiuterizaciją, pirmiausia – *Dabartinės lietuvių kalbos žodyno*, o nuo 1993 m. – lietuvių kalbos terminų bazės kūrimo darbus, kuriuos nuo 1996 m. parėmė Valstybinė lietuvių kalbos komisija, įtraukusi juos į Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos vartojimo ir ugdymo 1996–2005 m. programą.

Verta pažymėti, kad bendradarbiaujant Matematikos ir informatikos instituto bei Lietuvių kalbos instituto mokslininkams (darbo vadovai informatikas Valentinas Černiauskas ir kalbininkas Aleksandras Vanagas), 1995 metais buvo išleista kompiuteriu (tiksliau, su specialia programine įranga) parengta knyga „Atgalinis dabartinės lietuvių kalbos žodynas“ (74 081 žodis, sudarė Vida Žilinskienė), šiltai sutikta ir įvertinta tuose pasaulio universitetuose, kuriuose dominasi lituanistika.

Laboratorijoje įvairiu metu dirbo šie informatikos specialistai: Remigijus Andžius, Irena Čalkaitė-Macionienė, Valentinas Černiauskas, Rūta Didelevičiūtė, Antanas Grincevičius, Alfredas Jacunskas, Petras Jakavonis, Loreta Jurevičiūtė-Ignatavičienė, Romas Jūrėnas, Nijolė Kliukaitė-Lazauskienė, Darius Lazauskas, Nora Maksimavičiūtė, Snieguolė Misiūnaitė-Meškauskienė, Daiva Petrikaitė, Laima Pilukaitė, Rimantas Poznanskas, Danutė Poznanskienė, Vida Rinkauskaitė, Pranciška Ripskytė, Julius Sruogis, Antanina Sutkutė, Giedrė Svetikienė, Rimantas Voldemaras, Gintaras Žilys bei kalbininkai: Nijolė Banovičienė, Jolanta Gaivenytė, Daiva Murmulaitytė, Arnoldas Riekumas, Robertas Stunžinas, Alvydas Umbrasas, Vida Žilinskienė.

Svarbiausi laboratorijos rezultatai:

- sukurtas elektroninis dabartinės lietuvių kalbos žodyno 3-iojo leidimo variantas;
- sukurta bendrinės lietuvių kalbos kompiuterizuotos darybinės analizės sistema;
- sudaryta dabartinės rašomosios lietuvių kalbos vartosenos duomenų bazė;
- sukurta lietuvių kalbos terminų bazė, kuri nuo 2003 m. prieinama interneto vartotojams (www.terminynas.lt).

2005 m. laboratorija reorganizuota į Kompiuterinės lingvistikos grupę Informatikos metodologijos skyriuje. Pagrindinė grupės veikla:

- Lietuvių kalbos terminų bazės plėtra;
- Lietuvos Respublikos terminų banko pildymo darbai.

Programų sistemų inžinerijos skyrius

Skyriaus tyrimų sritis – sistemų ir procesų inžinerija, apimanti:

- integruotą organizacijos informacinių sistemų inžineriją,
- programų sistemų inžineriją,
- ontologijų inžineriją,
- teisės sistemų inžineriją,
- geografinių informacinių sistemų inžineriją.

Skyriaus praktinė veikla susideda iš dviejų dalių: užsakomujų darbų (skyrius plėtoja, prižiūri ir tvarko Lietuvos mokslininkų duomenų bazę, mokslo institucijų ataskaitų duomenų bazę, mokslo publikacijų duomenų bazę, magistrų ir bakalaurų darbų duomenų bazę) ir įvairių ekspertizių, konsultacijų bei recenzavimo darbų (jų per metus atliekama 20–30).

Skyriaus ištakos siekia 1962 metus. Būtent tuo metu būsimasis Matematinės logikos ir programavimo skyriaus vadovas Vilius Matulis (jis vadovavo skyriui iki 1993 <http://mpkelias.mch.mii.lt/geografinesm>) pradėjo burti jaunų programuotojų ir logikų grupę, kurios pagrindu 1964 m. buvo įsteigta Matematinės logikos ir programavimo skyrius. 1967 m. skyrius buvo pervadintas į Matematinės logikos ir algoritmų teorijos skyrių (MLATS). Jame ilgą laiką glaudžiai bendradarbiaudamos dirbo matematinės logikos (vadovas Regimantas Pliuškevičius), programavimo metodikos (vadovas Gintautas Grigas) ir programų sistemų inžinerijos (vadovas Albertas Čaplinskas) specialistų grupės. Kaip savarankiška grupė, Programų sistemų inžinerijos grupė pradėjo formuotis apie 1970 m. 1993 m. jos pagrindu buvo įkurtas Programų sistemų inžinerijos skyrius (PSIS). MLATS programų sistemų inžinerijos grupė sudarė daugiau kaip pusę viso skyriaus, t.y. kelias dešimtis darbuotojų. 1977 m. iš jos buvo išskirti duomenų bazę ir duomenų inžinerijos specialistai ir įsteigta savarankiškas Valdymo sistemų skyrius

Vilius Matulis, Aida Pliuškevičienė, Regina Vitkutė-Siniuvienė ir Viktoras Tonkich

(vadovas Antanas Baskas). 1996 m., sumažėjus instituto darbuotojų skaičiui ir jo atliekamų darbų apimtims, šis skyrius buvo „grąžintas“ PSIS.

Pirmosios programos buvo skirtos konkretiems fizikiniams bei inžineriniams uždaviniams spręsti, tačiau jau nuo 1963 m. pradėti pirmieji darbai dirbtinio intelekto srityje (bandyta spręsti mašininio teoremų įrodymo, mašininio vertimo ir kitas problemas) ir programavimo automatizavimo srityje. MLATS darbuotojai kūrė (tiesa, nelabai sėkmingai) programavimo kalbos ALGOL 60 transliatorių ir autokodo programą lietuviškai ESM “Rūta 110”. Jie (Rima Bražionytė-Paškevičienė, Vanda Malisauskaitė-Bikelienė, Dangutė Petrenaitė-Sapagovienė, Aida Pliuškevičienė, Gintautas Grigas) buvo pirmieji algoritminių ir simbolinių programavimo kalbų propaguotojai Lietuvoje.

Jau apie 1976 m. MLATS darbuotojų (Viliaus Matulio, Broniaus Vaičiulio, Birutės Pilkšrienės, Reginos Siniuvienės, Viktoro Tonkicho, Alberto Čaplinsko ir kt.) mokslo darbai kompiuterizuotų tinklinio planavimo ir valdymo sistemų kūrimo klausimais tapo gerai žinomi tuometinėje Tarybų Sajungoje. Dar 1969 m. skyriaus sukurtos programos buvo demonstruotos TSRS liaudies ūkio pasiekimų parodoje ir apdovanotos aukso medaliu. 1984 m. skyriaus mokslinei rezultatai buvo išskirti iš kitų TSRS mokslo akademijos Informatikos ir skaičiavimo technikos skyriaus metinėje ataskaitoje. 1987 m. du skyriaus darbuotojai (Vilius Matulis ir Albertas Čaplinskas) gavo LTSR Ministrų tarybos premiją. Be abejo, tai buvo viso skyriaus įvertinimas.

1973 m. MLATS organizavo respublikinį mėnesinį seminarą „Planavimo ir valdymo procesų automatizavimas“. Tais pačiais metais pradėti leisti šio seminaro darbai (iš viso išleista 13 tomų, paskutinis išėjo 1992 m.). Netrukus

seminaras faktiškai tapo sąjunginiu, Jame pristatinėjo savo disertacijas ir kitus mokslo darbus ne tik Lietuvos, bet ir Latvijos, Estijos, Ukrainos ir Rusijos mokslininkai.

Pirmieji tyrimai programų sistemų inžinerijos srityje visų pirma buvo daromi dėl praktinių poreikių. Skyriaus darbuotojų kuriamos programų sistemos buvo labai didelės (iki pusės milijono ir daugiau pradinio teksto eilučių), skirtos naudoti pramonėje. Vieną sistemą kurdavo keliasdešimt žmonių. Tokio masto darbai TSRS buvo vykdomi vos keliose grupėse. Programų inžinerijos metodai tuo metu dar buvo tik pradedami kurti (NATO konferencija, kurioje pirmą kartą diskutuoti programų sistemų inžinerijos klausimai įvyko 1968 m. Vokietijoje). Todėl teko kurti ir didelių programų sistemų architektūras, ir pramoninių sistemų kūrimo metodus. Be rimtų mokslinių tyrimų to padaryti buvo neįmanoma. Tęsiant darbus programavimo automatizavimo ir dirbtinio intelekto srityse, buvo pradėta tyrinėti surenkamojo programavimo problematika. Nuo 1968 m. MLATS darbuotojai nuolat publikavo straipsnius šia tematika, skaitė pranešimus visose žymesnėse TSRS ir joje vykusiose tarptautinėse konferencijose.

Skyriaus darbuotojai buvo pirmieji programų sistemų inžinerijos metodų propaguotojai Lietuvoje. 1976 m. Albertas Čaplinskas Vilniaus universiteto Matematikos fakulteto studentams pradėjo skaityti kursą „Programavimo technologija“. Tai buvo pirmasis programų sistemų inžinerijos kursas tuometinės TSRS universitetuose. Netrukus panašius kursus jis

MLATS
skyriaus
darbuotojai
apie 1976 m.

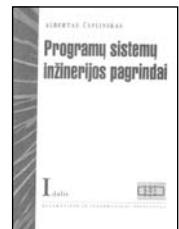
Prof. Albertas Čaplinskas ir prof. Franca Garzotto (Italija) konferencijos ADBIS'2001 metu

pradėjo skaityti ir Liaudies ūkio specialistų tobulinimosi Institute bei Vilniaus universiteto Specialistų tobulinimo fakultete. Vėliau jis paskelbė dviejų dalių monografiją „Programų sistemų inžinerijos pagrindai“ (I dalis 1996 m.; II dalis 1998 m.).

Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, buvę skyriaus darbuotojai sudarė Ryšių ir informatikos ministerijos informatikos dalies darbuotojų branduolį (Romualdas Krukauskas, Rolandas Markevičius, Regina Valentukonienė, Algimantas Stanislavaitis, Ona Povilaitienė), pradėjo vadovauti privačioms informatikos bendrovėms bei įvairių institucijų informatikos padaliniam (Viktoras Tonkich, Dmitrijus Bereščanskis, Valdas Monkus, Vidmantas Kučas, Rimantas Kanopa, Rimgaudas Žaldokas) arba perėjo dirbtį programuotojais į įvairias bendroves bei organizacijas (Regina Pamedienė, Krimhilda Kučienė, Aldona Bentkuvienė, Gražina Taučaitė, Violeta Štaraitė, Aldona Bražūnė, Gražina Jucienė, Regina Siniuvienė, Gražina Juozevičiūtė, Zigmantas Pamedys, Eugenijus Tiešis, Vytas Jazukevičius, Galina Tonkich). Turėdami aukštą kvalifikaciją programų sistemų inžinerijos srityje ir didžiulę pramoninio programų sistemų kūrimo patirtį, tie žmonės daug prisidėjo prie informatikos pramonės kūrimo Lietuvoje.

Nuo pat savo gyvavimo pradžios skyrius vykdo plačią mokslo organizavimo veiklą. Skyriaus darbuotojai aktyviai dalyvauja Lietuvos kompiuterinininkų sąjungos ir kitų moksliinių bei profesinių organizacijų veikloje, nuolat dirba įvairių tarptautinių konferencijų programiniuose ir organizaciniuose komitetuose. Kartu su partneriais iš Lietuvos ir kitų šalių, skyrius pats nuolat organizuoja tarptautines konferencijas ir kitus renginius.

Svarbiausieji skyriaus organizuoti mokslo renginiai:

A. Čaplinsko monografija „Programų sistemų inžinerijos pagrindai“

Programų sistemų inžinerijos skyrius šiandien: pirmoje eilėje – A. Čaplinskas (skyriaus vadovas), O. Petrénienė, J. Gasperovič; antroje eilėje – A. Lupeikienė, S. Žilionytė; trečioje eilėje – D. Burokienė, A. Žaldokienė, L. Paliulionienė, N. Astrauskiėnė, A. Baskas; ketvirtroje eilėje – S. Maskeliūnas, V. Paliulionis, D. Vansevičienė, D. Dzemydienė, L. Tankelevičienė, V. Giedrimas, L. Bagušytė

- bendras TSRS ir Suomijos simpoziumas tinklinio planavimo ir valdymo klausimais (Vilnius, 1971);
- sajunginė konferencija „Matematinės logikos metodai dirbtinio intelekto problemoms spręsti ir sistemiškas programavimas“ (Palanga, 1980);
- tarptautinės konferencijos duomenų bazių ir informaciinių sistemų klausimais BalticDB&IS'94 (Trakai, 1994), BalticDB&IS'2000 (Vilnius, 2000), BalticDB&IS'2004 (Ryga, 2004), BalticDB&IS'2006 (Vilnius, 2006);
- tarptautinė konferencija moderniųjų duomenų bazių ir informaciinių sistemų klausimais ADBIS'2001 (Vilnius, 2001);
- tarptautinė konferencija informacinių sistemų kūrimo klausimais ISD'2004 (Vilnius, 2004).

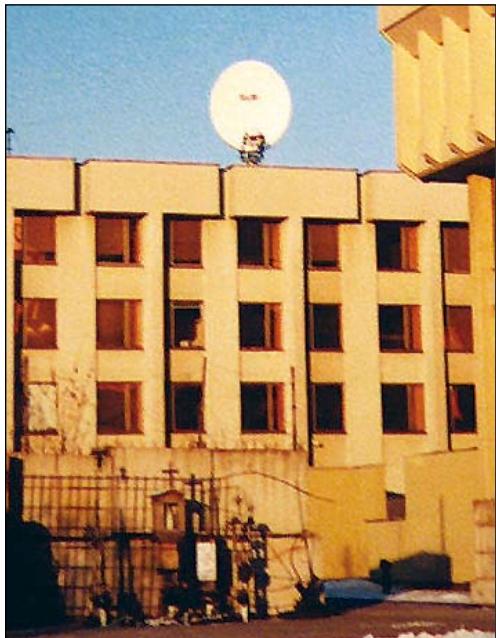
Kompiuterių tinklų laboratorija

Devintojo dešimtmečio pabaigoje ir dešimtojo pradžioje asmeniniai kompiuteriai per keletą metų iš skaičiavimo centrų ištūmė didžiasias elektronines skaičiavimo mašinas. 1991 m. Instituto Skaičiavimo centre buvo išjungta paskutinė didžioji ESM ES-1066. Su jos išjungimu praktiškai buvo panaikinta elektroninių skaičiavimo mašinų laboratorija, veikusi nuo 1961 m. gegužės 1 d. Iš laboratorijos specialistų, dirbusių kompiuterių tinklų srityje, buvo sudaryta grupė (vadovas P. Šulcas), kuri buvo pavaldži Skaičiavimų valdymo laboratorijai (vadovas dr. G. Veiveris). Sukurta grupė dalyvavo reniant ir įgyvendinant BALTBONE ir Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių

1986 m.
Instituto
vadovybė juos
pripažino
geriausiais
metų SC
darbuotojais:
R. Čiegis
(SMS),
P. Šulcas
(ESML),
G. Masiulienė
(PRJS),
A. Čeida
(PML)

Pirmasis ne per Maskvą einantis palydovinis ryšio kanalas buvo įrengtas ant Lietuvos Respublikos Seimo rūmų stogo

tinklo (LITNET) projektus, bandė ir diegė Institute kompiuterių tinklų paslaugas. 1993 metais sausio 5 d. grupė reorganizuota į Kompiuterių tinklų laboratoriją (KTL), vadovaujamą P. Šulco.

Iki 1991 metų buvo bandoma susijungti su pasaulio kompiuterių tinklais per Maskvą, naudojant techninę ir programinę įrangą, kurią tuo metu naudojo TSRS. Praeito šimtmečio devintajame dešimtmetyje TSRS buvo bandoma sukurti X.25 protokolo TSRS Mokslo akademijos duomenų perdavimo tinklą *Akademset*. Šis tinklas turėjo jungti visų respublikų Mokslo akademijas bei pagrindinius mokslo centrus. Buvo gauta komutacinė įranga, atlikti bandymai. Dėl blogos kokybės ryšio kanalų, ribotų kompiuterių galimybių, nesant duomenų bazii, *Akademset* taip ir nebuvo realizuota.

Realiai veikiantis ryšys su pasaulio duomenų bazėmis įrengtas Institute 1982 metais. Tai buvo terminalas, skirtine linija 300 bitų/s spartos modeemu per Maskvą sujungtas su Viena (Austrija). Naudojantis Matematikos ir informatikos Institute įrengtu terminalu buvo galima gauti informaciją iš Vakarų Europos bei pasaulio duomenų bazii. 1990 metais, Maskvai pradėjus reikalauti mokėti už ryšį užsienio valiuta, šio ryšio buvo atsisakyta.

1991 metų pradžioje, naudojant ES-1066, Institute pradėjo veikti Lietuvos EARN mazgas (mazgo administratorius R.Jonušas) 1200 bitų per sekundę kanalu sujungtas su SUEARN mazgu Maskvoje. Deja, po sėkmingų

Kompiuterių tinklų laboratorijos darbuotojai: sėdi – D. Vansevičienė, P. Šulcas, G. Stapčinskienė; stovi – B. Samuolis, A. Racevičienė, Z. Matelytė, R. Mažonaitė, R. Jonušas, K. Lelys

bandymų, sustabdžius ES 1066 buvo nutraukta tolesnė EARN mazgo plėtra bei vartotojų aptarnavimas.

Dalyvaujant šiuose projektuose, laboratorijoje buvo paruošti tuo metu aukštos kvalifikacijos ryšio bei kompiuterių tinklų specialistai, sukurta neblo-ga ryšio su mokslo institutais infrastruktūra, kuri vėliau panaudota kuriant interneto, TCP/IP protokolais pagrįstą Lietuvos mokslo ir studijų kompiu-terių tinklą LITNET. 1991 metų pabaigoje buvo parengtas BALTBONE projektas, kuriamė buvo numatyta įrengti TCP/IP magistralę, jungiančią 5 Baltijos šalių miestus – Vilnių, Kauną, Rygą, Taliną ir Tartu. UNESCO parėmus buvo užsakyta CISCO įranga. Deja, leidimas įvežti šią įrangą į Baltijos šalis buvo gautas tik 1993 metais ir TCP/IP protokolo bandymai pradėti tik 1993 metų pabaigoje.

Pirmasis ne per Maskvą einantis ryšio kanalas su Vakarų Europa ir pasaulio kompiuterių tinklais įrengtas 1991 m. spalio mén. Norvegija dovanėjo Lietuvos Respublikos Seimui 64 Kbps palydovinio ryšio įrangą, kurioje be telefoninių kanalų buvo 9,6 Kbps duomenų perdavimo kanalas. Matematikos ir informatikos institutui buvo dovanotas ir paleistas *Norsk*

Data kompiuterių kompleksas su programine įranga, reikalinga X.25 protokolo ryšiui bei X.400 elektroniniam paštui. 1991 metais pradėtas kurti X.25 LITNET tinklas. Remiant Norvegijai bei Šiaurės šalims 1993 metais jau veikė 3 stambūs X.25 (MII, KTU ir VU), sujungti tarpusavyje 64 Kbps X.25 ryšio kanalais. Elektroniniu paštu bei kitomis paslaugomis naudojosi 6 universitetai, 11 institutų, per 60 vyriausybinių bei ne pelno organizacijų. Deja, *Norsk Data* kompiuteriai nepalaikė sparčiai pasaulyje besiplečiančio interneto paslaugų, turėjo specifinę architektūrą ir programinę įrangą, todėl jau 1993 metų gale, gavus pirmuosius BALTBONE projektui skirtus įrenginius, pradėti pirmieji TCP/IP protokolo bandymai. 1994 metų kovo mėn. įrengta pirmoji 64 Kbps TCP/IP magistralė MII–KTU. LITNET nuo pat įkūrimo pradžios remia Švietimo ir mokslo ministerija.

KTL specialistai kartu su Kauno technologijos universitetu ir Vilniaus universitetu parengė LITNET ekspluatacijos ir plėtros programas LITNET1 (2000–2004 metais) ir LITNET2 (2005–2009 metais). Programų vykdytojai yra Matematikos ir informatikos institutas ir 6 universitetai. KTL ekspluoatuoją vieną iš trijų pagrindinių LITNET regioninių centrų. 2006 m. pradžioje KTL teikė interneto ir LITNET paslaugas visiems Vilniaus zonos mokslo institutams, 137 švietimo įstaigoms bei 94 kitoms kultūros ir visuomeninėms organizacijoms. Naudojant programų lėšas buvo įrengti (100–1000 Mbbps) optinio ryšio kanalai į daugumą mokslo institutų, įrengti optinio ryšio kanalai į visas mokslą ir švietimą koordinuojančias įstaigas

KTL
darbuotojos
N. Vaitiekoniene,
L. Raupyte
(Vainienė),
L. Klasinskaite

KTL darbuotojai parodoje „Mokslas ir studijos 2004“: sėdi – K. Lelys, stovi – P. Šulcas, R. Mažonaitė, Z. Matelytė, G. Stapčinskienė, R. Jonušas, D. Vansevičienė, B. Samuolis

miesto centre, įrengtas optinis ryšys į Kauną (KTU) ir Klaipėdą (KU). MII LITNET regioninio centro modernizavimui 2006 m. buvo panaudotos Europos Sajungos remiamo LITNET regioninių centrų projekto lėšos.

Be LITNET eksplotacijos ir plėtros, KTL dalyvauja įgyvendinant Europos Sajungos remiamą 53,3 mln. Lt. vertės Kaimiškujų vietovių informacinių technologijų plačiaujuočio tinklo RAIN projektą. Dalyvauja ren-giant RAIN tėsinio RAIN2 – „paskutinės mylios“ projekto dokumentacija. Informacija apie projektus yra pateikta svetainėje www.rain.lt.

Informacijos ir leidybos skyrius

Informacijos ir leidybos skyriaus įkūrimo data laikytina 1968 m. spalio mėn. 16 d. Fizikos ir matematikos instituto direktoriaus įsakymu įsteigiamą Mokslinės – techninės informacijos ir patentų grupę. Pradžioje joje buvo 3 darbuotojai: Jonas Masiulis (grupės vadovas), Olga Drževeckaja ir Boleslovas Strumskis. 1976 m. grupė pertvarkyta į Informacijos ir patentų sek-

ILS darbuotojai: T. Golubovskaja, R. Činčienė, R. Marcinkevičiūtė, A. Ališauskienė, R. Gedvilaitė, J. Kazlauskaitė, A. Žandarė (skyriaus vadovas), D. Miežinis, G. Masiulienė, R. Usovienė, E. Ramelienė ir P. Plakienė

IPS vadovas dr. Jonas Masiulis (pirmas iš kairės) su skyriaus darbuotojais ir svečiais

torių, dar vėliau – Informacijos ir patentų skyrių. Skyriuje buvo forminamos išradimų paraiškos, skyriaus darbuotojai diegė naują techniką. Laikui bėgant keitėsi bei buvo plečiama skyriaus veikla. Prie jo buvo prijungtos kopijavimo, leidybos bei ryšių su užsieniu grupės, instituto dailininkas, fotografas.

Atkūrus Nepriklausomybę nutrūko išradėjų bei racionalizatorių veikla. Skyriuje liko kopijavimo ir leidybos grupės, vertėjas, fotografas ir biblioteka. 2005 m. kovo 1 d. reformavus instituto struktūrą, prie skyriaus buvo prijungta kompiutertinės leidybos grupė, skyrius pavadintas Informacijos ir leidybos skyriumi. Skyriaus vadovu paskirtas Aidas Žandaris.

Įvairiaisiais laikotarpiais skyriuje dirbo Regina Gudeliénė, Gené Bačiulienė, Regina Urbonavičienė, Valerija Juchnevič, Virginija Milkeraitytė, Jūratė Blonskytė, Raimundas Savickas, Olga Baguškienė, Bangutė Rudalevičienė, Terėzė Komkienė, Danutė Balsytė, Antanas Bendikas, Albertas Markauskas, Stanislovas Račkovskis, Ričardas Rimkus, Lidija Skiporaitė, Justas Mickevičius, Jonas Survila, Marija Litvinskaitė, Marija Beinortienė,

Liudmila Ščiokolova, Marija Ledienė, Jonas Variakojis, Marija Vitienė, Aurelija Panavaitė, Dalia Stankevičienė, Danutė Dievulienė, Ramunė Garšvienė, Rimantas Dijokas, Antanas Ribikauskas, Dangiras Stasiulionis, Bernardas Michailovskis, Algirdas Sagatas, Janina Kaminskienė, Vidmantas Juršėnas, Laima Lebežinskienė, Gediminas Šinkūnas, Juozas Milčius, Jurgita Krupavičienė.

Kompiuterinės leidybos grupė

Kompiuterinės leidybos grupė buvo įsteigta 1990 m. kovo 1 d. Ji buvo suformuota iš Skaičiavimų valdymo laboratorijos darbuotojų. Pirmieji jos darbuotojai – Roma Balčiūnaitė, Jurgita Dudutytė (Zinkevičienė), Ramunė Gubistaitė (Pundienė), Audronė Janavičiūtė ir Marija Šostak. Grupei vadovauti buvo pavesta Programinės įrangos skyriaus darbuotojai Genovaitei Masiulienei.

Nupirkusdu IBM PC-286 kompiuterius ir lazerinį spausdintuvą, kompiuterinės leidybos grupei buvo pavesta ruošti spaudai tarptautinių

Kompiuterinės
leidybos grupės
darbuotojos
A. Janavičiūtė,
R. Pundienė,
R. Činčiene,
G. Masiuliéné
(grupės vadovė)
ir R. Usovienė

žurnalą „Informatica“. 1990 m. birželio 12 d. buvo atiduotas spaudai pirmasis jo numeris. Tais pačiais metais buvo išleistas ir antrasis numeris, o nuo 1991 metų iki šiol išleidžiami 4 numeriai per metus.

Šiuo metu Kompiuterinės leidybos grupė rengia spaudai žurnalus „Informatica“, „Informatics in Education“ ir „Lietuvos matematikos rinkinį“. Taip pat grupė rengia spausdinimui kituose žurnaluose ir leidiniuose Instituto mokslininkų straipsnius. Paminėtini grupės darbuotojų paruošti leidiniai:

- L. Saulis, V. Statulevičius, „Предельные теоремы о больших уклонениях“, 1991.
- „Annual report – 1995“, Matematikos ir informatikos institutas.
- „Annual report – 1996“, Matematikos ir informatikos institutas.
- „Vytautas Statulevičius. Literatūros rodyklė“, 1999.
- „Akademikas Laimutis Telksnys“, 2000.
- „Akademikas Jonas Mockus“, 2001.
- J. Kubilius, „Antanas Baranauskas ir matematika“, 2001.
- „Akademikas Vytautas Statulevičius 1929–2003“, 2004.
- „Abstracts of Communications 9th International Vilnius Conference on Probability and Mathematical Statistics“, 2006.
- „Matematika Lietuvoje po 1945 metų“, 2006.

Šiuo metu Kompiuterinės leidybos grupėje dirba 2 inžinierės programuotojos Rita Činčienė, Raimonda Usovienė ir grupės vadovė Genovaite Masiulienė.

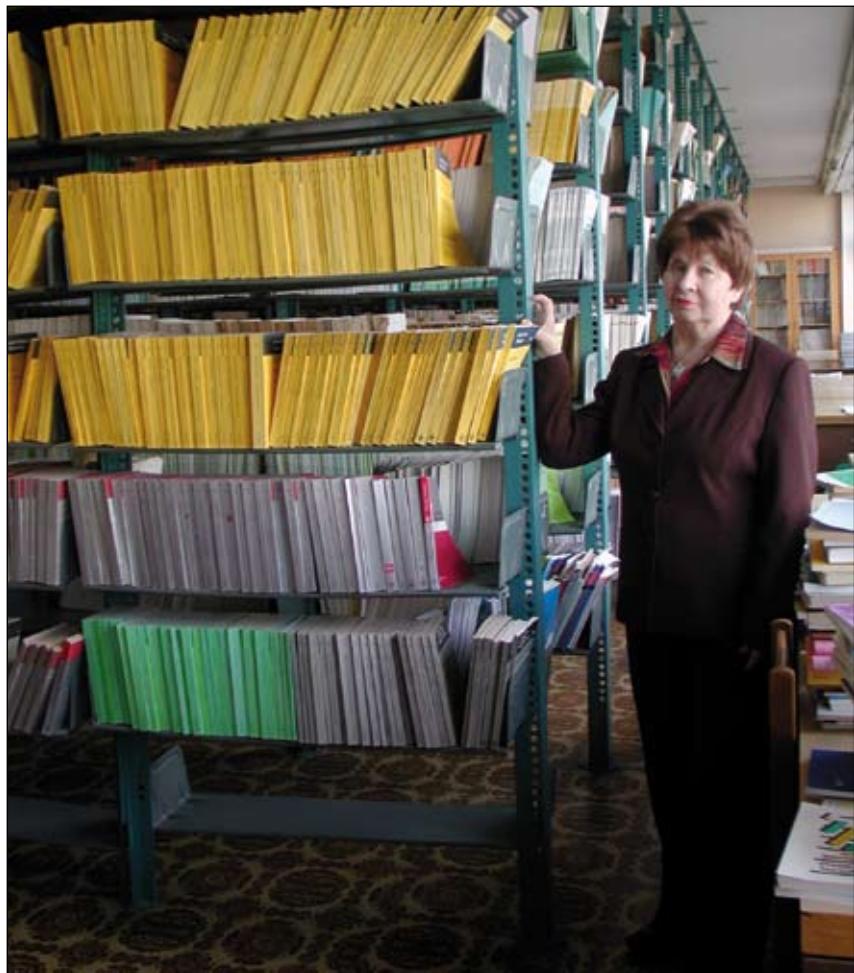
Biblioteka

Mokslinės institucijos neįsivaizduojame be bibliotekos, be knygų ir kitų informacijos šaltinių. Iš pradžių tai buvo instituto biblioteka, vėliau – Lietuvos mokslų akademijos Centrinės bibliotekos filialas, galiausiai – Lietuvos mokslų akademijos Centrinės bibliotekos skyrius Matematikos ir informatikos institute.

1985 m. balandžio 1 d. LTSR MA Prezidiumo nutarimu Nr. 115 Matematikos ir kibernetikos Institute įkuriamas naujas MA Centrinės bibliotekos skyrius, kuriam perduodama apie 20 000 spaudos vienetų.

Skyriaus fondas yra Mokslų akademijos bibliotekos fondų sudėtinė dalis, o patalpos, įrengimai, rémimas, konsultavimas, moralinis ir praktinis palaikymas – Matematikos ir informatikos instituto.

Bibliotekos vedėja
Aurelija Ališauskiene
leidinių saugykloje

Bibliotekoje atliekami tokie darbai:

- kaupiami dokumentai (2006 m. sausio 1 d. turėta 76 238 sp. vnt.) instituto vykdomų moksliinių darbų tematika;
- aptarnaujami instituto bei kitų giminingų mokslo įstaigų darbuotojai, mokslininkams suteikiama galimybė iš savo darbo vietų naudotis elektroninėmis žurnalų versijomis, Mokslo akademijos bibliotekai prieinamomis duomenų bazėmis (EBSCO, ProQuest, IEEE/IEE, Zentralblatt MATH, Springer LINK), MathSciNet baze gali naudotis tik skyriaus skaitykloje;
- pildomi ir redaguojami elektroniniai knygų ir serijinių leidinių katalogai, teikiamos tarpbibliotekinio abonemento paslaugos;

Bibliotekos
darbuotojos
Rimule
Marcinkevičiūtė
ir Tatjana
Golubovskaja

- instituto mokslininkų publikacijos registruojamos Mokslinių publikacijų duomenų bazėje.

Instituto bibliotekoje bei Mokslo akademijos bibliotekos patalpose reniamos leidinių parodos žymiems mokslininkams bei renkama apie juos bibliografija. Pavyzdžiui, buvo paruoštos leidybai šios bibliografijos rodyklės:

- Vytautas Statulevičius [akademikas]. – Vilnius: LMAB; MII, 1999. – 112 p. – ISBN 9986-680-11-5.
- Akademikas Adolfas Laimutis Telksnys. – Vilnius: MII; LMAB, 2000. – 136 p. – ISBN 9986-680-14-X.
- Akademikas Jonas Mockus. – Vilnius: MII; LMAB, 2001. – 66 p. – ISBN 9986-680-9-0.
- Akademikas Bronius Grigelionis. – Vilnius: MII; LMAB, 2001. – 126 p. – ISBN 9986-680-31-X.

Šiuo metu bibliotekoje dirba 3 darbuotojos: Aurelija Ališauskienė – vedėja (nuo skyriaus įkūrimo), Rima Marcinkevičiūtė – vyr. bibliotekininkė ir Tatjana Golubovskaja – inžinierė.

Su pagarba prisimename buvusias mūsų bibliotekos vedėjas G. Rimkaite, E. Venclovaitė, E. Gudavičiūtė.

Mokslinės informacijos grupė

Instituto moksliniai sekretoriai S. Maskeliūnas, S. Rutkauskas, S. Skėrus ir K. Bulota

Mokslinės
informacijos
grupė:
D. Daugaravičienė (grupės vadovė),
J. Zinkevičienė,
V. Kašiubaitė,
D. Rimeisienė,
V.T. Dragūnienė ir instituto
mokslinis
sekretorius
S. Maskeliūnas

Buhalterija

Instituto buhalterija tradiciškai atlieka buhalterinės apskaitos, finansų ir planavimo skyrių funkcijas. Pastaraisiais metais atsirado nauja labai imli veiklos sritis – tarptautiniai ir ES struktūrinių fondų projektai.

Mireta Židonienė, Irena Gladkovskaja, Birutė Jakubauskienė (vyriausioji buhalterė), Genovaitė Piliponienė ir Daiva Kačkauskaitė.

B. Jakubauskienė svečiuose pas buvusias bendradarbes – vyr. buhalterę K. Kalasauskaitę ir R. Lesnickienę.

Ūkio tarnyba

Ūkio tarnybą sudaro inžinerinių tinklų tarnyba, kurioje dirba 5 darbuotojai, ir aptarnaujančio personalo tarnyba, kurioje dirba 24 darbuotojai. Tarnybos eksploatuoja du pastatus – A. Goštauto g. 12 (3 541 m²) ir Akademijos g. 4 (11 287 m²) – iš viso 14 828 m².

Ūkio tarnybos darbų baras labai didelis. Ji prižiūri energetinius įrengimus, atsako už pastatų priešgaisrinę ir darbo saugą, pastatų ir patalpų eksploatavimą, jų priežiūrą, švaros palaikymą, remontą ir daug kitų darbų.

Tarnyboje dirba daug sąžiningų, stropių, darbui atsidavusių ilgamečių darbuotojų: S. Mickus, V. Rutkauskienė, H. Pavilonis, M. Lisauskienė, K. Petrauskaitė ir kt.

Instituto pastato Akademijos gatvėje statybose: vyriausias inžinierius Jonas Kaunelis, direktorius Vytautas Statulevičius ir direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Gediminas Baguška (1983 m.)

Direktorius pavaduotojas G. Baguška, P. Umbrasas, vairuotojai J. Suchodolskis ir V. Michailovskis

Instituto budėtojai
R. Židonis,
M. Dereškevičiūtė,
K. Petrauskaitė,
A. Rinkevičius, A. Kairys

Inžinerinių tinklų tarnybos
darbuotojai H. Pavilonis,
V. Tiniauskas, A. Venskus,
S. Mickus, A. Stankevičius
ir L. Jasenka

SKAIČIAVIMO CENTRAS

Skaičiavimo centras – visiškai naujo tipo struktūrinis padalinys mokslo Institute

Fizikos ir matematikos institutui įsigijus pirmąjį Lietuvoje didžiają elektro-ninę skaičiavimo mašiną BESM-2M, pradėti steigti šiai mašinai aptarnauti reikalini-gi struktūriniai padalinių. Kartu MA ir Vyriausybės nutarimuose atsirado savoka „FMI Skaičiavimo centras“, kurio įsteigimo data, matyt, tiksliausia būtų laikyt i 1961 m. gegužės 1 d. Tada Institute buvo įkurtas pirmasis struktūrinis padalinys – Elektroninių skaičiavimo mašinų laboratorija (ESML), kurios vadovu buvo pa-skirtas Konstantinas Žukauskas. K. Žukauską teisėtai galima vadinti pirmojo Lie-tuvos Skaičiavimo centro pirmuoju vadovu, nors tokio etato to meto dokumen-tuose nepavyko rasti. Lietuvos MA Prezidiumas nuo 1967 m. sausio 1 d. oficialiai įvardijo pareigas – FMI direktoriaus pavaduotojas Skaičiavimo centro vadovas, ir i šias pareigas paskyrė Mifodijų Sapagovą. Nuo 1979 m. Skaičiavimo centrui ėmė vadovauti Instituto direktoriaus pavaduotojas Laimutis Adolfas Telksnys. Nuo 1988 m. Matematikos ir informatikos Institute su didžiosiomis elektroninėmis skaičiavimo mašinomis pradėjo sparčiai konkuruoti asmeniniai kompiuteriai. Didžiajias skaičiavimo mašinas vieną po kitos teko nurašyti. Skaičiavimo centras, atlikęs svarbią misiją Institute, Mokslų akademijoje ir visoje Lietuvoje, nustojo egzistavęs. Oficialia Skaičiavimo centro panaikinimo data reikėtų laikyt 1993 m. sausio 5 d., kai Matematikos ir informatikos instituto Senatas padarė keletą struktūrinų pakeitimų ir įsteigė šiuolaikinę Kompiuterių tinklų laboratoriją (vadovas Petras Šulcas).

Per daugiau nei tris dešimtmečius Instituto Skaičiavimo centre dirbo di-delis būrys specialistų, dabar žinomų savo pasiekimais moksle ar informacinių technologijų srityje: Arvydas Bartkevičius, dr. Vanda Bikeliénė, dr. Vytautas

Liesis, dr. Vilius Matulis, dr. Romas Mikušauskas, dr. Algirdas Krupovnickas, dr. Bronius Kvedaras, Jonas Petkevičius, dr. Aida Pliuškevičienė, prof. Rimantas Rakauskas, dr. Pranas Rumšas, prof. Mifodijus Sapagovas, dr. Danguė Sapagovienė, Brunonas Šičkus, akad. Laimutis Adolfas Telksnys, Viktoras Veitas, akad. Eduardas Vilkas, dr. Juozas Zalatorius, dr. Konstantinas Žukauskas. Absoliuti dauguma jų savo profesionalią karjerą pradėjo šiame skaičiavimo centre.

Įdomu, kad jau nuo pat pirmųjų MA FMI Skaičiavimo centro gyvavimo dienų jo paslaugomis naudojosi ne tik mokslininkai, bet ir gamybininkai. Pirmieji pradėjo naudotis Specialaus konstravimo biuro prie Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos darbuotojai. Jie sprendė naujos skaičiavimo technikos – skaitančių automatų konstravimo uždavinius.

Daug kam, kas buvo atlikta FMI Skaičiavimo centre, galima taikyti žodžius „pirmą kartą Lietuvoje“. Dar su ESM BESM-2M prieš 1967 metus pirmą kartą Lietuvoje operatyviam planavimui ir valdymui duomenys į ESM buvo perduodami ryšio linijomis (naudojant teletaipą ir perforatorių) – taip buvo bandoma sudaryti racionalius krovinių transporto maršrutus. Vėliau, apie 1978 m., pirmą kartą dvi ESM BESM-6 (tuo metu tai buvo galingiausios ESM Tarybų Sajungoje) buvo sujungtos į vieną sistemą – gimė MA kolektyvinio naudojimo sistema (KNS, nuo 1985 m. – sistema MOKSLAS). Pirmą kartą buvo sukurtas

Instituto
skaičiavimo
centre:
Instituto
direktorius
V. Statulevičius,
TSRS MA
Skaičiavimo
centro
direktorius
A. Dorodnycinas,
Lietuvos MA
prezidentas
J. Požela,
Plano komiteto
pirmininkas
A. Drobny

ir pradėtas efektyviai naudoti terminalų tinklas (pakeitęs operatoriaus darbą prie ESM valdymo pulto). 1978 metais prof. L. Telksnys, MA KNS iniciatorius ir vadovas, vienoje iš ataskaitų raše: „Didelį efektą davė, pavyzdžiui, sukurtas terminalų tinklas su displejais. Jo pagalba jau dabar 16 darbuotojų, vienu metu dirbančių skirtingose vietose (Vilniuje, Kaune, Palangoje) gali patogiai spręsti uždavinius naudodamiesi skaičiavimo sistemos resursais“.

Ir pagaliau, MII Skaičiavimo centre pirmą kartą Lietuvoje buvo išbandyta tai, kas dabar visiems suprantama ir labai priimtina – naudojimasis internetu. O 1988 m. rugpjūto 27 d. Matematikos ir informatikos institutas tapo pirmosios Lietuvoje ir vienos iš pirmųjų TSRS tarptautinės (TSRS ir Austrijos) informacinių technologijų firmos steigėju. Taip gimė „Baltic Amadeus“.

Skaičiavimo centro techninė bazė

1961 m. gegužės 1 d. Fizikos ir matematikos Institute buvo įsteigta Elektroninių skaičiavimo mašinų laboratorija (ESML). Institutas teorinės fizikos uždavinių sprendimui planavo gauti elektroninę skaičiavimo mašiną (ESM) ir jau 1957 metais fizikai teoretikai J. Glembockis ir K. Žukauskas buvo išvykę

Prie pirmosios ESM BESM-2: sėdi akademikai V. Statulevičius ir A. Jucys; stovi: J. Srugis, V. Černiauskas, L. Telksnys, J. Petkevičius, V. Pelanis, K. Žukauskas, R. Rakauskas, Š. Raudys, J. Zdanavičius, J. Kušlikis

BESM-4

ilgalaikeiems stažuotėms į Maskvą. Jie ir buvo pirmieji ESML specialistai, išgytas žinias panaudoję pirmojo kompiuterio Lietuvoje paleidimui, eksploatacijai ir uždavinų sprendimui. Pirmoji skaičiavimo mašina BESM-2 tuo metu dar nebaigtame Skaičiavimo centre pradėjo veikti 1962 m. liepos 14 d.

Tai buvo modernizuota lempinė BESM 2, turėjusi apie 3000 lempų, 10 000 diodų, naudojo 45 kW elektros energijos. Ši ESM buvo programuojama mašininėmis komandomis, turėjo 2047 žodžių (39 bitų) operatyviajā atmintį (RAM), du magnetinius būgnus talpinančius po 12 290 žodžių.

Taip Institute prasidėjo ir iki 1990 metų tęsėsi teoriniams uždaviniams spręsti skirtų BESM tipo mašinų era. Šios ESM buvo projektuojamos atominės energetikos ir karinio komplekso užsakymais, buvo gana patikimos ir gerai tiko moksliniams skaičiavimams.

1968 metais paleista BESM 4, turėjusi 4000 žodžių (po 45 bitus) RAM, 64 000 žodžių būgnų atmintį ir apie 2000 operacijų per sekundę spartą. BESM-4 aptarnaujančios grupės vadovas buvo A. Čeida. Ši ESM buvo sustabdyta 1982 metais ruošiant patalpas ES 1045 skaičiavimo mašinai.

1971 metais institutui paskirta tuo metu galingiausia Tarybų Sąjungoje skaičiavimo mašina BESM-6. Rengiant patalpas naujai ESM buvo demonsttuota BESM-2. Pirmoji BESM 6 paleista 1972 pavasarį, o antroji 1976 metais, kiekviena turėjo 1 milijono operacijų per sekundę spartą. BESM-6 aptarnavimo grupių vadovais buvo V. Veitas, P. Šulcas.

1978–1980 metais Institute abiejų BESM-6 mašinų pagrindu (bendras magnetinių diskų laukas) sukurta kolektyvinio naudojimo sistema. Tokia sistema buvo vienintelė Pabaltijyje ir jos paslaugomis, be Lietuvos mokslų

Grupės vadovas
V. Veitas prie
BESM 6 pulto

Skaičiavimo mašinos ELBRUS salėje

akademijos institutų, Lietuvos organizacijų, naudojosi ir kitų respublikų mokslo centralai. Prie sistemos buvo prijungta apie 50 lokalių ir nutolusių terminalų, veikė analoginių signalų įvedimo ir išvedimo įrenginys, grafikų bražiklis bei grafinis terminalas. Naudojant telekomo linijas veikė terminalai Palangoje, Kaune, buvo išbandytas ryšys su Maskva, Talinu, Ryga.

Tęsiant BESM liniją, 1986 metais Institute paleistas daugiaprocesorinis kompleksas ELBRUS, kuris pagal konstruktorių sumanymus turėjo siekti šimtus milijonų operacijų per sekundę spartą.

1983–1990 metais ekonominių ir valdymo uždavinių sprendimui Institute veikė ES 1045. 1990 m. balandžio mėn. vietoj ES-1045 paleista ES-1066, kuri buvo sustabdyta 1991 metais.

Skaičiavimo centro struktūra ir jos kaita

1961 m. gegužės 1 d. įsteigta Elektroninių skaičiavimo mašinų laboratorija (ESML). Jos vadovu paskirtas dr. Konstantinas Žukauskas.

Nuo 1955 metų akademikas A. Jucys ėmė ieškoti mokslo įstaigų, kurios galėtų parrengti Lietuvai specialistus dirbtį kompiuterių mokslo srityse. 1957 metų pavasarį ilgomis stažuotėmis į TSRS MA Skaičiavimo centrą išvyko fizikai teoretikai J. Glembockis ir K. Žukauskas. Pirmasis studijavo programavimo pagrindus ir mokėsi spręsti kvantinės atomo teorijos uždavinius. Antrasis studijavo elektroninių skaičiavimo mašinų konstrukciją.

Vėliau TSRS MA Tiksliosios mechanikos ir skaičiavimo technikos Institute K. Žukauskas studijavo mašinos „BESM“ konstrukciją, o Maskvos inžinerinės fizikos Institute išnagrinėjo specializuoto keitiklio analogas–kodas konstrukciją. Vėliau šios žinios buvo panaudotos konstruojant analogas–kodas keitiklį Lietuvos mokslų akademijos elektroninei skaičiavimo mašinai „BESM-2M“.

1964 m. liepos 1 d., įsteigus Techninės kibernetikos sektorių (vad. dr. K. Žukauskas), ESML vadovu paskiriamas Jonas Petkevičius.

1967 m. sausio 1 d. J. Petkevičiu ėmus vadovauti naujai Perforacinių skaičiavimo mašinų laboratorijai (PML), ESML vadovu paskiriamas Vytautas Liesis.

1969 m. gegužės 5 d. ESML vadovu paskiriamas dr. Boleslovas Binkauskas. V. Liesis tampa mašiną BESM-2M aptarnaujančios grupės viršininku.

1990 m. birželio 15 d. ESML panaikinta. Jos pagrindu surukta elektronikos grupė, kuri 1993 m. sausio 5 d. reorganizuota į Kompiuterių tinklų laboratoriją.

Laboratorijoje dirbo VU ir KPI auklėtiniai, tapę pirmaisiais skaičiavimo technikos specialistais Lietuvoje: A. Čeida, J. Karosas, A. Kilna, V. Mudėnas, V. Pelanis, V. Petrėnas, R. Rakauskas, P. Šulcas, V. Veitas ir kt.

Prie ES-1045
dirba inžinieriai
V. Bacevičienė ir
A. Čeida

1962 m. spalio 1 d. įsteigtas Skaičiavimo matematikos sektorius (SkMS) Sektoriaus vadovu tapo dr. Vilius Matulis.

Skaičiavimo matematikos sektorius įsteigimas atspindėjo naują kokybinį šuolį FMI, o drauge ir visos Lietuvos MA istorijoje: skaičiavimo technikos ir jos programinės įrangos mokslo (dabar – informatikos) tyrimų pradžią.

1964 m. liepos 1 d. nuo SkMS atskilo Matematinės logikos ir programavimo sektorius, kuriam émė vadovauti dr. Vilius Matulis. SkMS vadovu tapo dr. Eduardas Vilkas. Iš esmës pasikeitë Skaičiavimo matematikos sektorius darbų pobūdis – į sektorių buvo priimti keli darbuotojai, dirbę mokslinių darbų lošimų teorijos ir matematinio programavimo srityje.

1964 m. liepos 1 d. įsteigtas Techninės kibernetikos sektorius (TKS; vad. K. Žukauskas).

Eksplotuojant skaičiavimo techniką, paaiškėjo, kad Institute reikia organizuoti naujus padalinius, kurie galėtų spręsti kylančius elektroninių skaičiavimo mašinų eksplatacijos, patikimumo, programų paruošimo, uždavinių sprendimo klausimus.

1977 m. gruodžio 1 d. TKS pavadinimas pakeistas į Patikimumo teorijos sektorių (PTS). Vadovas – K. Žukauskas.

1986 m. balandžio 28 d. PTS buvo reorganizuotas į Atpažinimo procesų skyriaus Vaizdų analizés laboratoriją (vadovas – Konsatntinas Žukauskas). Laboratorijoje – Signalų apdorojimo techninių priemonių grupė (vadovas – Algimantas Kilna), kuri

Prie ES-1066
pulto
specialistai
L. Dovydėnas,
P. Šulcas ir
B. Samuolis

1988 m. vasario 1 d. pervaista į Atpažinimo procesų skyrių.
1993 m. sausio 5 d. laboratorija panaikinta.

1964 m. liepos 1 d. nuo SkMS atsiskyrė naujas padalinys – Matematinės logikos ir programavimo sektorius (MLPS). MLPS vadovu tapo V. Matulis.

1967 m. sausio 1 d. Matematinės logikos ir programavimo sektoriaus pavadinimas pakeistas į Matematinės logikos ir algoritmų teorijos sektorių (MLATS). Vadovu liko V. Matulis.

Dalį programavimo ir uždavininių sprendimo darbų perkėlus į PUSS, naujasis pavadinimas geriau atspindėjo sektoriuje vykdomų tyrimų kryptį.

1993 m. sausio 5 d. MLATS padalytas į du skyrius: Matematinės logikos skyrių (vad. dr. Regimantas Pliuškevičius), ir Programų sistemų inžinerijos skyrių (vad. dr. Albertas Čaplinskas).

1967 m. sausio 1 d. įsteigta Perforacinių skaičiavimo mašinų laboratorija (PML). Laboratorijos vadovu paskirtas J. Petkevičius.

Išsiplėtus skaičiavimų srautui, padidėjo ruošiamos skaičiavimams informacijos (perforavimo, dubliavimo) apimtys, daug didesnio reikalavo perforacinių mašinų priežiūra, jų darbo organizavimas. Laukė dar didesni darbai rengiantis paleisti naują ESM – BESM-4. Siekiant geriau organizuoti tuos darbus informacijos ruošimo technikos valdymas buvo atskirtas nuo ESM priežiūros ir skaičiavimų organizavimo.

Iš FMI SC
pažymos apie
BESM-2M
panaudojimą
Respublikos
liaudies ūkio
uždaviniams
spresti per
1967 m. tris
pirmuosius
ketvirčius

„Per 1967 m. pirmuosius tris ketvirčius viso buvo 4800 val.
naudingo mašininio laiko, iš jų 2900 val. – moksliniams tyrimams
ir 1900 val. – liaudies ūkio uždaviniams spresti.“

„Vilniaus Skaičiavimo mašinų gamyklos Specialiam konstravimo
biurui Skaičiavimo centre atliekami dideli skaičiavimai, surišti
su kuriamos naujos mašinos „Rūta“-110“ atskirų įrenginių pro-
jektavimu ir šios mašinos matematiniu aprūpinimu“.

„Iš ekonominė, valdymo ir planavimo uždavinii, sprendžiamų
BESM-2M pagalba, pažymėtini krovininio autotransporto raci-
onaliai maršrutų skaičiavimas Vilniaus automobilių trestui;
statybinių medžiagų normų gyvenamujų namų remontui sudarymas
(Komunalinės statybos projektavimo institutui); tinklinių gra-
fikų skaičiavimai statybinėms ir kitoms organizacijoms...“

„Tačiau ekonominii uždavinii MA Skaičiavimo centre
sprendžiama palyginti mažai (tuo pačiu, ir visoje respublikoje).
Pagindine to priežastimi yra respublikos liaudies ūkio orga-
nizacijų nepasiruošimas ir elektroninės skaičiavimo technikos
netinkamumas uždaviniams, susijusiems su ekonominės informacijos
paruošimu, apdirbimu ir perdavimu, spresti.“

Lietuvos organizacijų naudojimosi BESM-2M apimtys
per tris 1967 metų ketvirčius (ESM darbo valandos)

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Iš viso	Savo jėgomis	FMI ir jo SC jėgomis
1.	Vilniaus skaičiavimo mašinų SKB	823	133	690
2.	Vilniaus konstravimo biuras	617	197	420
3.	Vilniaus radijo matavimo prietaisų mokslo tiriamasis institutas	180	-	180
4.	Miestų statybos projektavimo ins- titutas	58	58	-
5.	Vilniaus automobilių trestas	55	-	55
6.	Vyriausioji energetikos ir elektrifika- cijos valdyba	41	41	-
7.	Metalo pjovimo staklių eksperimen- tinis mokslo tiriamasis institutas (ENIMS)	29	29	-
8.	Geologijos institutas (Vilnius)	18	-	18
9.	Trestas „Orgtechstatyba“	12	9	3
10.	Kitos organizacijos	90	5	85
Ið viso:		1923	472	1451

1970 m. kovo 27 d. Perforacinių mašinų laboratorija (PML) reorganizuota į Informacijos paruošimo įrengimų laboratoriją (IPL). Vadovu liko J. Petkevičius.
1982 m. birželio 11 d. Perforacinių mašinų laboratorija panaikinta.

1967 m. sausio 1 d. įsteigtas Skaičiavimo metodų sektorius (SMS). Sektoriaus vadovu paskiriamas dr. Mifodijus Sapagovas.

Skyriaus įsteigimas buvo Instituto vadovybės bandymas burti į vieną struktūrinį padalinį diferencialinių lygčių skaitinių metodų specialistus ir tuos, kas sprendžia praktinius uždavinius. Vėliau paaiškėjo, kad diferencialinės lygtys yra tinkamas modelis daugeliui praktinių uždaviniių spręsti. Prof. habil dr. M. Sapagovas šiam skyriui vadovauja iki šiol.

1967 m. sausio 1 d. įsteigtas Programavimo ir uždavinių sprendimo sektorius (PUSS). Jo vadovu tapo Bronius Kvedaras.

Sektorius sudarytas iš programuotojų, dirbusių Skaičiavimo matematikos sektoriuje, ir grupės diferencialinių lygčių specialistų, dirbusių Matematinės logikos ir programavimo sektoriuje. Per 10 metų skyriaus darbuotojai, naudodamiesi elektroninėmis skaičiavimo mašinomis, išsprendė daug svarbių uždaviniių.

1977 m. sausio 27 d. PUSS reorganizuotas į Diferencialinių lygčių sektorių (DLS). Vadovas – B. Kvedaras. Nuo 1997 m. kovo 1 d. DLS vadovauja K. Pileckas.

1969 m. lapkričio 20 d. steigtas Matematinio aprūpinimo sektorius (MAS). Sektoriaus vadovu tapo Pranas Rumšas.

PUSS sudėtyje ilgai ir sėkmingai dirbo grupė specialistų, kurie rūpinosi ESM programinės įrangos išsavinimu, tvarkymu ir palaikymu. Jie ir sudarė pagrindą naujojo sektoriaus, kuriam buvo pavesti ESM programinės įrangos kūrimo, adaptavimo ir eksploracijos darbai. Taip buvo pasiekta didesnis skaičiavimų efektyvumas.

**Uždaviniai, išspręsti Skaičiavimo centruose
ekonominės informacijos apdorojimo srityje**

1. Lietuvos MA FMI SC aptarnaujamų organizacijų skaičius – 33.
Darbų pavadinimai:
 - Finansinių planų sudarymas Vilniaus gamybinio autotransporto susivienijimo ATK No2, No5.
 - Krovininio autotransporto žiedinių maršrutų skaičiavimas Kauno ATK No4.
 - Metinių ir ketvirtinių planų sudarymas VS PKB, „Sigma“.
 - Tinklinis planavimas Nikolajevu laivų statybos gamykla, Leningrado radioelektronikos institutui, Vilniaus namų statybos kombinatui.

Iš Lietuvos centrinės statistikos valdybos ataskaitos apie Skaičiavimo centrų darbą 1969 m. IV ketvirtį

1980 m. lapkričio 25 d. Matematinio aprūpinimo sektorius pavadintas Programinės įrangos skyriumi (PRĮS). Vadovu liko P. Rumšas.

1990 m. sausio 5 d. skyrius reorganizuotas į Kompiuterinės leidybos grupę (gr. vad. G. Masiulienė), kuri 2005 m. kovo 1 d. prijungta prie Informacijos ir leidybos skyriaus.

1969 m. lapkričio 20 d. MAS sudėtyje įsteigta Algoritmų ir programų fondo (APF) grupė (vad. Vilma Dragūnienė).

Grupei pavesta tvarkyti Lietuvos respublikinį BSEM tipo ESM skyrių bei TSRs Mokslų akademijos žinybinio APF Lietuvos skyrių.

1974 m. sausio 16 d. įkurta savarankiška Algortimų ir programų fondo grupė, pavaldi direktoriaus pavaduotojui – Skaičiavimo centro vadovui. Grupei ir toliau vadovavo V. Dragūnienė.

1966 – 1989 m. laikotarpiu APF grupė užregistruavo daugiau kaip 300 darbų, algoritmų, programų, taikomųjų programų paketų. Užregistruoti darbai turėjo publikacijų statusą. Buvo leidžiamas užregistruotų darbų katalogas.

Pradėjus naudoti asmeninius kompiuterius, kurie buvo jau neblogai aprūpinti programine įranga, išsigyta iš jų platinančių firmų, 1999 m. balandžio 1 d. APF grupė buvo panaikinta.

1981 m. birželio 9 d. įsteigtas Sisteminio programavimo sektorius (SPS). Sektoriaus vadovu paskirtas dr. Gintautas Grigas.

Prie BESM-6
braižymo
įrenginio
„Benson“
skyrių vaovai
V. Černiauskas,
B. Binkauskas
ir P. Rumšas

Programinės
įrangos skyrius:
pirmoje eilėje –
Z. Kietytė,
A. Mišcikienė,
D. Burokiéné,
G. Masiulienė,
V. Beliūnaitė;
antroje eileje –
D. Siciūniénė,
Z. Obelenytė,
P. Ripskytė;
trečioje eileje –
A. Bartkevičius,
B. Šičkus,
P. Rumšas,
L. Misiūnas,
V. Jusius,
J. Zalatorius

SC darbuotojos:
V. Čeidiénė,
J. Rimšaitė,
V. Dragūniénė,
V. Slušnienė

Švenčiant Instituto Skaičavimo centro 25-erių metų jubiliejų...

Skaičiavimo mašinos ELBRUS komanda

Sektorius įsteigtas kaip Matematinės logikos ir algoritmų teorijos (MLATS) skyriaus padalinys. Tai buvo pirmasis naujo statuso skyriaus sektorius.

1984 m. balandžio 29 d. sektorius buvo reorganizuotas į savarankišką Sisteminio programavimo skyrių. Jam pavesta rūpintis naujo tipo skaičiavimo mašinos ES-1045 programine įranga.

1993 m. skyriaus pavadinimas pakeistas į Programavimo metodologijos skyrių.

2002 m. sausio 2 d. Programavimo metodologijos skyriui vadovauti paskirta dr. Valentina Dagienė.

2002 m. vasario 27 d. skyrius pavadintas Informatikos metodologijos skyriumi (vad. dr. Valentina Dagienė).

2005 m. kovo 1 d. prie skyriaus prijungta Kompiuterinės lingvistikos grupė (vad. Snieguolė Meškauskienė).

1984 m. balandžio 29 d. įsteigta Skaičiavimų valdymo laboratorija (vad. dr. Gediminas Veiveris).

Laboratorijai buvo pavesta tvarkyti uždavinių, sprendžiamų paketiniame (ne nuotoliniame) režime, skaičiavimo procesą nuo užsakymų priėmimo iki rezultatų išgavimo.

1990 m. balandžio 30 d. Skaičiavimų valdymo laboratorija reorganizuota į Skaičiavimų laboratoriją (vad. dr. G. Veiveris).

1990 m. sausio 5 d. laboratorija reorganizuota į Kompiuterių tinklų laboratoriją (prie jos prijungta ir iš ESML likusi elektronikos grupė) bei leidybos grupę „Serentis“.

1985 m. gruodžio 5 d pradėta eksploatuoti kolektyvinio naudojimo sistema „Mokslas“.

Sistema sukurta sujungus abi BESM-6. Sistema dirbo valdoma vienos operacinės sistemos ir naudojo bendrą diskų erdvę. Videoton-340 monitoriai buvo naudojami kaip terminalai. Sistema dirbo visą parą, turėjo 19 200 žodžių po 50 bitų atmintį, 24 keičiamus MB po 51 2000 žodžių, 20 MJ. Telefono linijomis buvo prijungti terminalai ne tik Vilniuje, bet ir kituose miestuose. Vienu metu galėjo spręsti 6 uždavinius, dirbo 10 terminalų. Buvo naudojamos Algol-60, FORTRAN IV, LISP programavimo kalbos, asembleris. Valdymui naudojama KRAB sistema. Buvo prijungtos 25 organizacijos.

1987 m. sistemą „Mokslas“ sudarė: 2 BESM-6, ES-1045, ELBRUS-1-K2 ir 115 terminalų.

Skaičiavimo technikos įjungimo bei išjungimo istorija

Skaičiavimo mašina	Pradėjo dirbti	Išjungta
BESM-2M	1962	1971
BESM-4	1968	1982
BESM-6	1972	1990
BESM-6	1976	1990
ES-1045	1983	1990
ELBRUS	1985	1989
ES-1066	1990	1991

STATISTINĖ INFORMACIJA

Lietuvos mokslo premijos laureatai

Jau pirmaisiais instituto gyvavimo metais Instituto mokslo darbuotojams buvo keliami dideli reikalavimai. Susiklostęs reiklus požiūris į mokslinio darbo kokybę išliko ir vėliau. Antra vertus, Institute niekada nebuvo talentingų mokslininkų stygiaus. Visa tai sudarė prielaidas gauti svarius mokslo rezultatus. Nemažam Instituto mokslininkų būriui už reikšmingus darbus buvo paskirtos Lietuvos mokslo (ir kitos) premijos.

Per visą Instituto gyvavimo laikotarpį Lietuvos mokslo premijomis buvo įvertinti šie buvusių ir dabartinių Instituto mokslininkų ar mokslininkų grupių, iš kurias išėjo Instituto darbuotojai, darbai:

- 1958 m. „Tikimybinės skaičių teorijos mokslinių darbų ciklas“ (**J. Kubilius**);
- 1967 m. darbų ciklas „Nepriklausomų ir susietų į Markovo graninę atsitiktinių dydžių ribinės teoremos“ (**V. Statulevičius**);
- 1968 m. „Rašto ženklus skaitančio aparato „Rūta-701“ sukūrimas“ (P. Jašinskas, A. Kvedaravičius, R. Našliūnas, **L. Telksnys**, R. Žlabys);
- 1969 m. knyga „Daugiaekstremaliniai projektavimo uždaviniai“ (**J. Mockus**);
- 1969 m. darbų ciklas „Valdomų Markovo procesų ir masinio ap tarnavimo problemų tyrimai“ (**B. Grigelionis**);
- 1977 m. darbų ciklas „Optimalumo principai lošimų teorijoje“ (**E. Vilkas**);
- 1980 m. darbų ciklas „Nestacionariųjų atsitiktinių procesų atpažinimo teorija ir metodai“ (**L. Telksnys**);
- 1985 m. darbų ciklas „Automodeliųjų ir Markovo laukų tyrimai“ (**H. Pragarauskas, D. Surgailis**);

- 1987 m. darbų ciklas „Atsitiktinių procesų funkacionalų, statistinių įverčių ir jų pasiskirstymų asymptotinė analizė“ (**A. Aleškevičienė, V. K. Bentkus, R. Bentkus, L. Saulis, V. Statulevičius, A. Tempelemanas**);
- 1995 m. darbų ciklas „Netiesinių diferencialinių lygčių sprendimo metodai ir jų taikymas“ (**R. Čiegeis, F. Ivanauskas, M. Sapagovas**);
- 1999 m. darbų ciklas „Banacho erdvų skirstinių asymptotinė analizė“ (**V. K. Bentkus, V. Paulauskas, A. Račkauskas**);
- 1999 m. darbų ciklas „Inžineriniai globalinio optimizavimo metodai“ (**J. Mockus**);
- 2001 m. darbų ciklas „Efektyvus optimizavimas technikoje“ (**G. Dzemyda, V. Šaltenis, A. Žilinskas**).
- 2002 m. darbų ciklas „Stochastinių, aritmetinių ir kombinatorinių procesų ribinės teoremos ir modeliavimas“ (**M. Bložnelis, V. Mackevičius, E. Manstavičius**);
- 2003 m. darbų ciklas „Statistiniai ir neuroniniai klasifikatoriai: integruoto panaudojimo technologijos“ (**Š. Raudys**);
- 2004 m. darbų ciklas „Tolimoji priklausomybė: modeliai, ribiniai dėsniai, statistinės išvados“ (**L. Giraitis, R. Leipus, D. Surgailis**).

Šiuo metu Institute dirbančių (ar dirbusių premijos įteikimo metu) mokslininkų pavardės paryškintos.

Toliau – išsamesnės žinios apie laureatus. Dauguma pateikiamų nuotraukų darytos tuo metu, kai laureatai gavo pirmąsias premijas.

**Akademikas
Jonas KUBILIUS**

Jonas Kubilius gimė 1921 m. 1940 m. baigė Raseinių gimnaziją, 1946 m. – Vilniaus universitetą. 1948–1951 m. mokėsi aspirantūroje Leningrado universitete. 1957 m. apgynė fizikos–matematikos mokslų daktaro (dabar – habil. daktaro) disertaciją. 1958 m. jam suteiktas profesoriaus vardas, 1962 m. išrinktas Lietuvos MA tikruoju nariu.

Baigęs Vilniaus universitetą, J. Kubilius pradėjo dirbti tame dėstytoju, o nuo 1953 m. tapo dar ir Lietuvos MA Fizikos ir technikos instituto moksliniu bendradarbiu. 1956 m. reorganizavus šį institutą buvo įsteigtas Fizikos ir matematikos institutas, kuriaame 1956–1959 m. J. Kubilius dirbo direktoriaus pavaduotoju mokslo reikalams bei Matematikos sektoriaus vadovu. 1958–1991 m. prof. J. Kubilius – Vilniaus universiteto rektorius, 1961–1993 m. – VU Tikimybių teorijos ir skaičių teorijos katedros vedėjas, 1962–1992 m. – Lietuvos MA Prezidiumo narys.

J. Kubiliaus darbai tiriant Milerio hipotezę metrinėje skaičių teorijoje, pirmiui skaičius, adityviąsias ir multiplikatyviąsias funkcijas, atsitiktinių dydžių sumas ir jų funkcionalus, Markovo procesus pagrindė naują mokslo šaką matematikoje – tikimybinę skaičių teoriją.

„Kubiliaus fundamentalioji lema“, „Kubiliaus (arba Turano–Kubiliaus) nelygybė“, „Kubiliaus H klasė“, „Kubiliaus metodas“, „Kubiliaus tikimybinės erdvės modelis“ dabar jau įprasti matematikos prasminiai žodžiai.

Profesoriaus J. Kubiliaus mokytojas Rusijos MA akademikas Jurijus Linikas apie savo buvusį mokinį taip rašė: „Dabar jo sukurta darni ir toli į priekį žvelgianti teorija. Nustatytas esminis skaičių teorijos ir tikimybių teorijos lygiagretumas, kurio mokslinė reikšmė turi netgi filosofinį atspalvį“. Po J. Kubiliaus darbų tikimybinių metodų taikymas tapo vaisingas funkcijų teorijoje, kombinatorikoje ir kitose matematikos šakose.

J. Kubilius – pirmosios Lietuvos istorijoje matematinės monografijos „Tikimybiniai metodai skaičių teorijoje“ autorius. Knyga išleista 1959, 1962 m. rusų k., 1964, 1968, 1978, 1992, 1997 m. anglų kalba.

Profesorius yra vadovėlių „Realaus kintamojo funkcijų teorija“ (1970 m.), „Tikimybių teorija ir matematinė statistika“ (1980 m.), „Ribinės teoremos“, 4 uždavinynų, apie 100 mokslinių, kelių šimtų publicistinių, matematikos istorijos straipsnių autorius. Akad. J. Kubiliaus mokslo darbai du kartus įvertinti Lietuvos mokslo premija, jam suteikti Lietuvos nusipelniusio mokslo ir nusipelnusių kultūros veikėjo vardas.

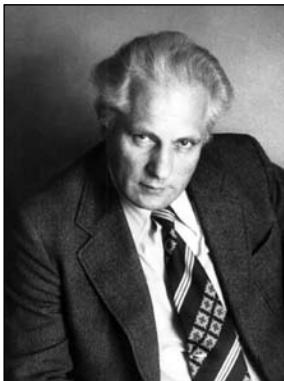
Profesorius J. Kubilius suaktyvino ir organizavo visą pokario Lietuvos matematinę gyvenimą.

1960 m. J. Kubilius su kolegomis sutelkė Lietuvos matematikų draugiją ir nuo jos įkūrimo iki dabar yra šios draugijos valdybos pirmininkas. Jis buvo vienas svarbiausių periodinio žurnalo Lietuvos matematikų oficiozo „Lietuvos matematikos rinkinys“ steigėjų. Pirmasis žurnalo numeris pasirodė 1961 m. Nuo 1973 m. žurnalas verčiamas į anglų kalbą.

Kartu su prof. Z. Žemaičiu J. Kubilius buvo pagrindinis Jaunųjų matematikų olimpiadų organizatorius. Šios olimpiados vyksta kasmet nuo 1952 m. Nuo 1960 m. rengiamos kasmetinės Lietuvos matematikų draugijos mokslinės konferencijos – ir visų konferencijų organizacinio komiteto pirmininkas yra J. Kubilius.

Akad. J. Kubilius – Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordino kavalierius, Greifsvaldo (Vokietija), Prahos (Čekija), Zalcburgo (Austrija) ir Latvijos universitetų Garbės daktaras, LR Seimo narys (1992–1996 m.).

Dabar akad. prof. Jonas Kubilius – VU Matematikos ir informatikos fakulteto Tikimybių teorijos ir skaičių teorijos katedros profesorius, Matematikos ir informatikos instituto vyriausiasis mokslo darbuotojas.

**Akademikas
Vytautas STATULEVIČIUS**

Vytautas Statulevičius gimė 1929 m. 1945–1946 m. mokėsi Antalieptės (Zarasų raj.). žemės ūkio mokykloje, 1947–1949 m. – Parengiamuosiuose kursuose prie Vilniaus universiteto. 1954 m. baigė Vilniaus universitetą, 1954–1957 m. mokėsi Leningrado (dabar – Sankt Peterburgas) universiteto aspirantūroje ir dėstė Vilniaus universitete. 1959–1960 m. stažavosi Maskvos universitete pas akad. A. Kolmogorovą. 1959 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslo kandidato disertaciją (dabartiniais terminais – daktaro), 1967 m. – fizikos ir matematikos mokslo daktaro (dabartiniais terminais – habil. daktaro) disertaciją. 1968 m. V. Statulevičiui suteiktas profesoriaus vardas, 1972 m. jis išrinktas Lietuvos MA tikruoju nariu. V. Statulevičius 1976–1985 m. buvo Lietuvos MA Fizikos, technikos ir matematikos skyriaus akademikas sekretorius, 1985–1991 m. – Lietuvos MA viceprezidentas.

Nuo 1959 m. iki mirties 2003 m. vadovavo Matematikos sektoriui (dabar Tikimybių teorijos skyrius), 1967–1995 m. buvo Instituto direktorius, nuo 1995 m. vadovavo Senatui, buvo visuomeninis LR Ministro Pirmininko konsultantas mokslo ir švietimo klausimais.

V. Statulevičius su akad. J. Kubiliumi ir kitais mokslininkais išugdė vieną pajėgiausių buvusioje Tarybų Sąjungoje tikimybių teorijos mokyklą. Jis yra kelių monografijų autorius arba bendraautorius, apie 100 moksliinių ir daugiau kaip 150 publicistinių straipsnių autorius. 2006 m. buvo išleisti jo mokslo darbų raštai.

V. Statulevičiaus darbų ciklas „Nepriklausomų atsitiktinių dydžių ir Markovo grandinių ribinės teoremos“ 1971 m. apdovanotas TSRS MA A. Markovo premija. Už darbų ciklą „Tikimybių teorijos asymptotiniai metodai“ V. Statulevičiui 1979 m. paskirta TSRS Valstybinė premija. Lietuvos mokslo premija jo moksliniai darbai buvo įvertinti du kartus – 1967 ir 1987 m. V. Statulevičius apdovanotas Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi.

**Akademikas
Adolfas Laimutis TELKSNYS**

Laimutis Telksnys gimė 1930 m. 1948 m. baigė Krakių vidurinę mokyklą (Kėdainių raj.), 1953 m. – Kauno politechnikos institutą (dabar – Kauno technologijos universitetas), po to mokėsi TSRS MA valdymo problemų instituto aspirantūroje pas akad. V. S. Pugačovą. 1960 m apgynė technikos mokslų kandidato (dabartiniais terminais – daktaro), o 1971 m. – technikos mokslų daktaro (dabar – habil. daktaro) disertacijas. 1977 m. L. Telksniui suteiktas profesoriaus vardas, 1994 m. jis išrinktas Lietuvos MA tikruoju nariu.

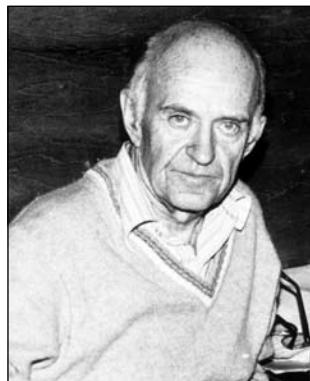
L. Telksnys atejo dirbti į Institutą 1965 m. iš Specialaus konstravimo biuro prie Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos. Tapo tais pačiais metais Institute įsteigto Atpažinimo sektoriaus (dabar – skyrius) vadovu. 1967–1993 – direktoriaus pavaduotojas moklo reikalams. Nuo 1994 m. – UNESCO katedros Informatika humanitarams vadovas.

L. Telksnio mokslinio darbo kryptys – atsitiktinių procesų ir lietuvių šnekos atpažinimo problemų sprendimas, multimedijos sistemų bei kompiuterių tinklų plėtra ir naudojimas. Tyrinėjo ir sukonstravo specializuotas skaičiavimo mašinas atsitiktinių procesų analizei ir rašto ženklų atpažinimui. Jis yra 155 mokslinių straipsnių ir 6 išradimų autorius.

L. Telksnys 1963 ir 1968 m. apdovanotas TSRS Prietaisų pramonės mokslinės techninės draugijos premija, pasaulinės parodos EXPO 2000 medaliu, Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi.

Lietuvos mokslo premija jam buvo paskirta du kartus – 1968 ir 1980 m.

Dabar L. Telksnys – Instituto Atpažinimo procesų skyriaus vadovas. Be to, jis yra Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklo LITNET valdybos pirmyninkas, Lietuvos žinių visuomenės prie LR Prezidento tarybos narys, Europos Komisijos Europos Sąjungos mokslo, technologijų ir inovacijų plėtros problemų bei Švietimo ir mokymo perspektyvų ekspertų grupių narys.

Akademikas Jonas MOCKUS

Jonas Mockus gimė 1931 m. 1947 m. baigė vidurinę mokyklą Rokiškyje, 1947–1952 m. studijavo Kauno politechnikos Institute (dabar – Kauno technologijos universitetas). 1953–1957 m. mokėsi TSRS MA Energetikos instituto aspirantūroje. 1957 m apgynė technikos mokslų kandidato (dabartiniais terminais – daktaro), o 1966 m. – technikos mokslų daktaro (dabar – habil. daktaro) disertacijas. 1968 m. J. Mockui suteiktas profesoriaus vardas, 1974 m. jis išrinktas Lietuvos MA tikruoju nariu.

Iki 1969 m. J. Mockus dirbo Lietuvos MA Fizikinių ir techninių energetikos problemų Institute Kaune. 1969 m. jis su grupė darbuotojų persikelė į Vilnių, kur tapo Institute naujai įkurto Optimalių sprendimų teorijos sektoriaus (dabar – Optimizavimo skyrius) vadovu.

J. Mockaus mokslo tyrimų sritis – globaliojo ir diskrečiojo optimizavimo teorija, metodai, algoritmai, programinė įranga. Ypač paminėtiniai jo fundamentiniai rezultatai globaliojo optimizavimo teorijos, pagrįstos Bajeso principu, srityje. J. Mockus yra 4 monografijų, per 100 mokslinių straipsnių autorius.

Lietuvos mokslo premiją J. Mockus gavo du kartus – 1969 m. už knygą „Daugiaekstremaliniai projektavimo uždaviniai“ (Moskva: Nauka, 1967 m.) ir 1999 m. už monografijas „Bayesian approach to global optimisation“ (Kluwer Acad. Publ., Dordrecht–London–Boston, 1989 m.) bei „Bayesian Heuristic Approach to Discrete and Global Optimization“ (Kluwer Acad. Publ., Dordrecht–London–Boston, 1997 m.).

Dabar J. Mockus – Optimizavimo skyriaus vadovas, taip pat dirba profesoriumi Kauno technologijos, Vytauto Didžiojo ir Vilniaus Gedimino technikos universitetuose.

**Akademikas
Bronius GRIGELIONIS**

Bronius Grigelionis gimė 1935 m. 1954 m. baigė Žeimelio (Pakruojo raj.) vidurinę mokyklą. 1954–1959 m. studijavo Vilniaus universiteto Fizikos ir matematikos fakultete, 1959–1962 m. mokėsi aspirantūroje Kijevo ir Maskvos universitetuose. 1963 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabar – daktaro), o 1969 m. – fizikos ir matematikos mokslų daktaro (dabar – habil. daktaro) disertacijas. 1971 m. B. Grigelioniui suteiktas profesoriaus vardas, 1987 m. jis išrinktas Lietuvos MA akademiku.

B. Grigelionis 1959 m. pradėjo dirbti tuometiniame Fizikos ir matematikos Institute vyresniuoju moksliniu bendradarbiu, 1970 m. tapo Matematinės statistikos sektoriaus (dabar – skyrius) vadovu, kuriam vadovavo iki 2005 m. pabaigos.

B. Grigelionio mokslinio darbo sritis – atsitiktinių procesų statistika. Jis yra daugiau kaip 130 mokslinių publikacijų tikimybių teorijos ir matematinės statistikos tematika autorius. Sukūrė stiprią atsitiktinių procesų teorijos mokyklą.

Jo mokslo darbai 1969 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija.

Dabar B. Grigelionis – Instituto Matematinės statistikos skyriaus vyriausasis mokslo darbuotojas, Vilniaus universiteto Matematinės statistikos katedros profesorius. Be to, jis yra Tarptautinio statistikos instituto, Tarptautinės Bernulio draugijos, Lietvių katalikų MA akademikas. Apydovanotas Lietuvos Nepriklausomybės medaliu.

Akademikas **Eduardas VILKAS**

Eduardas Vilkas gimė 1935 m. 1953 m. baigė Klaipėdos pedagoginę mokyklą, 1958 m. – Vilniaus universitetą. 1958–1962 m. – Lietuvos MA Fizikos ir matematikos instituto aspirantūrą. 1963 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabartiniai terminai – daktaro), 1976 m. – fizikos ir matematikos mokslų daktaro (dabar – habil. daktaro) disertacijas. 1976 m. E. Vilkui suteiktas profesoriaus vardas, 1980 m. jis išrinktas Lietuvos MA akademiku. 1985–1991 m. – Lietuvos MA mokslinis sekretorius, 1991–2001 m. – Lietuvos MA viceprezidentas.

Fizikos ir matematikos Institute E. Vilkas pradėjo dirbti 1962 m. jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu, 1964–1967 m. vadovavo Skaičiavimo matematikos sektoriui, o nuo 1967 m. – Operacijų tyrimo sektoriui. 1977–1985 m. buvo Instituto direktoriaus pavaduotoju mokslo reikalams.

E. Vilko mokslo tiriamojo darbo kryptys – lošimų teorija, matematinė ekonomika, sprendimų priėmimo teorija. Jis yra trijų monografijų, daugiau kaip 60 mokslo, daugelio mokslo populiarinimo bei publicistikos straipsnių autorius ar bendraautorius.

Jo mokslo darbai 1977 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija.

Dabar E. Vilkas – Lietuvos MA Ekonomikos instituto direktorius.

**Profesorius
Henrikas PRAGARAUSKAS**

Henrikas Pragarauskas gimė 1947 m. 1964 m. baigė Panevėžio 1-ają vidurinę mokyklą (dabar – J. Balčikonio gimnazija), 1969 m. – Kauno politechnikos institutą (dabar – Kauno technologijos universitetas). 1971–1973 m. mokėsi Lietuvos MA tuometinio Fizikos ir matematikos instituto aspirantūroje. 1974 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslo kandidato (dabar – daktaro), o 1984 m. – fizikos ir matematikos mokslo daktaro (dabar – habil. daktaro) disertacijas. 1996 m. H. Pragarauskas išrinktas Lietuvos Mokslo akademijos nariu korespondentu, 2000 m. jam suteiktas profesoriaus vardas. 1996–2005 m. – Lietuvos MA Matematikos, fizikos ir chemijos mokslo skyriaus pirmininkas.

H. Pragarauskas pradėjo dirbti Institute 1973 m. jaunesniuoju moksliiu bendradarbiu. 1977 m. jis išrinktas vyresniuoju moksliiniu bendradarbiu, o 1990 m. – vyriausiuoju mokslo darbuotoju. 1990–2004 m. – direktoriaus pavaduotoju mokslo reikalams.

H. Pragarausko mokslo tyrimų kryptys – stochastinių procesų optimiliojo valdymo ir netiesinių integralinių diferencialinių lygčių teorijos klausimai. Jis yra daugiau nei 70 moksliinių straipsnių, paskelbtų Lietuvos ir tarptautiniuose mokslo žurnaluose, autorius arba bendraautoris.

Už reikšmingus moksliinius tyrimus 1985 m. apdovanotas Lietuvos mokslo premija (kartu su D. Surgaliu).

Dabar H. Pragarauskas – Instituto Matematinės statistikos skyriaus vyriausasis mokslo darbuotojas, Vilniaus Gedimino technikos universiteto Matematinės statistikos katedros profesorius.

**Profesorius
Donatas SURGAILIS**

Donatas Surgailis gimė 1943 m. 1962 m. baigė Šiaulių J. Janonio vidurinę mokyklą. 1962–1967 m. studijavo Vilniaus universitete, 1967–1970 m. – Vilniaus universiteto aspirantūroje. 1970 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabar – daktaro), o 1981 m. – matematikos mokslų daktaro (dabar – habil. daktaro) disertacijas. 1985 m. D. Surgailiui suteiktas profesoriaus vardas. 1989 m. jis išrinktas Lietuvos MA nariu korespondentu.

D. Surgailis 1970 m. pradėjo dirbti Institute jaunesniuoju moksliiniu bendradarbiu. Nuo 1973 m. dirbo vyresniuoju moksliiniu bendradarbiu, nuo 1982 m. – vyriausiuoju moksliiniu bendradarbiu. Tais pačiais metais tapo Instituto Tikimybinių laukų sektoriaus prie Matematinės statistikos skyriaus vadovu. Dažnai kviečiamas dirbti prestižiniuose užsienio mokslo centruose

D. Surgailio mokslo darbo kryptys – laiko eilučių su tolimaja priklausomybe, taip pat Markovo laukų tyrimas. Jis virš 80 mokslo darbų autorius. Aktyviai dirba pedagoginį darbą Lietuvoje ir užsienio universitetuose.

Jo mokslo darbai 1985 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su H. Pragarauskui).

Dabar D. Surgailis – Matematinės statistikos skyriaus vadovas. Jis yra Tarptautinio statistikos instituto, Tarptautinės Bernulio draugijos narys.

**Profesorė
Aldona ALEŠKEVIČIENĖ-STATULEVIČIENĖ**

Aldona Aleškevičienė-Statulevičienė gimė 1936 m. 1954 m. baigė Ukmergės pedagoginę mokyklą. 1954–1959 m studijavo Vilniaus universiteto Fizikos ir matematikos fakultete. 1964 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslo kandidato (dabar – daktaro), 1981 m. – fizikos ir matematikos mokslo daktaro (dabartiniais terminais – habil. daktaro) disertacijas. 1988 m. A. Aleškevičienei-Statulevičienei suteiktas profesorės vardas.

A. Aleškevičienė-Statulevičienė 1959 m. pradėjo dirbti Institute jaunesnijai moksline bendradarbe. 1965–1986 m. ji – Instituto vyresnioji mokslinė bendradarbė, o nuo 1986 m. –vyriausioji mokslo darbuotoja.

A. Aleškevičienės-Statulevičienės mokslinio darbo sritis – tikimybių teorijos ir matematinės statistikos ribinės teoremos. Ji Lietuvos ir užsienio žurnaluose paskelbė daugiau kaip 70 mokslinių straipsnių.

Jos mokslo darbai 1987 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su kitais mokslininkais).

Dabar A. Aleškevičienė-Statulevičienė – Instituto Tikimybių teorijos skyriaus vyriausioji mokslo darbuotoja. Ji – Tarptautinės Bernulio draugijos narė.

**Profesorius
Raimundas BENTKUS**

Raimundas Bentkus gimė 1944 m. 1961 m. baigė Šilutės 1-ąją vidurinę mokyklą, 1966 m. – Kauno politechnikos institutą (dabar – Kauno technologijos universitetas). 1968–1971 m. mokėsi Lietuvos MA tuometinio Fizikos ir matematikos instituto aspirantūroje. 1972 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabar – daktaro), 1986 m. – fizikos ir matematikos mokslų daktaro (dabar – habil. daktaro) disertacijas.

1972–1990 m. R. Bentkus dirbo Institute moksliniu bendradarbiu, vyriausiuoju mokslo darbuotoju, Taikomosios statistikos skyriaus vadovu. 1990–1993 m. – Vytauto Didžiojo universiteto Matematikos katedros vedėjas. 1994–1998 m. dirbo profesoriumi Vilniaus Gedimino technikos universitete.

R. Bentkaus mokslo darbų kryptys – tikimybių teorija ir matematinė statistika, matematikos ir informatikos metodų taikymai technikoje, ekonomikoje ir finansuose, kompiuterinės sprendimų paramos sistemos, mokesčių mokėjimo proceso statistika ir analizė. Jis paskelbė daugiau kaip 70 mokslo straipsnių Lietuvos ir tarptautiniuose moksliniuose žurnaluose.

R. Bentkaus mokslo darbai 1987 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su kitais mokslininkais).

Dabar R. Bentkus dirba Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Finansų ministerijos.

**Profesorius
Vidmantas Kastytis BENTKUS**

Vidmantas Kastytis Bentkus gimė 1949 m. 1967 m. baigė Šilutės 1-ają vidurinę mokyklą, 1973 m. – Maskvos M. Lomonosovo universitetą. 1973–1976 m. mokėsi šio universiteto aspirantūroje. 1977 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabar – daktaro), 1986 m. – fizikos ir matematikos mokslų daktaro (dabartiniais terminais – habil. daktaro) disertacijas. 1989–1990 m. V. K. Bentkui buvo paskirta Humboldto stipendija.

1977 m. V. K. Bentkus pradėjo dirbti Institute jaunesniuoju moksliui bendradarbiu, 1978 m. išrinktas vyresniuoju mokslo darbuotoju. Nuo 1988 m. – vyriausiasis mokslo darbuotojas. 2001–2002 m. dirbo Makso Planko matematikos Institute Bonoje. Dažnai kviečiamas darbui garsiouse užsienio mokslo centruose.

V. K. Bentkaus mokslo tyrimų kryptys – funkcinė analizė, tikimybių teorija ir matematinė statistika, skaičių teorija. Jis paskelbė daugiau kaip 80 moksliinių straipsnių. Dauguma jų išspausdinta prestižiniuose tarptautiniuose mokslo žurnaluose.

V. K. Bentkus Lietuvos mokslo premija apdovanotas du kartus – 1987 m. ir 1999 m.

Dabar V. K. Bentkus – Instituto Tikimybių teorijos skyriaus vadovas, Vilniaus pedagoginio universiteto Matematikos ir informatikos fakulteto vyriausiasis mokslo darbuotojas.

Profesorius Leonas SAULIS

Leonas Saulis gimė 1941 m. 1958 m. baigė Naujojo Daugėliškio (Ignalinos raj.) vidurinę mokyklą. Nuo 1958 m. studijavo Vilniaus universiteto Fizikos ir matematikos fakultete, kurį 1963 m. baigė. 1964–1968 m. mokėsi Lietuvos MA Fizikos ir matematikos instituto aspirantūroje. 1970 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslo kandidato (dabartiniais terminais – daktaro), 1986 m. – fizikos ir matematikos mokslo daktaro (dabar – habil. daktaro) disertacijas. 1992 m. L. Sauliui suteiktas profesoriaus vardas, o 1999 m. jis išrinktas Lietuvos mokslo tarybos ekspertu.

L. Saulis 1969 m. pradėjo dirbti Institute jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu. 1972–1986 m. – vyresnysis mokslinis bendradarbis, nuo 1987 m. – vyriausiasis mokslo darbuotojas. 1995 m. perėjo dirbti profesoriumi į Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) Fundamentinių mokslo fakultetą, kur tapo Matematinės statistikos katedros vedėju. 1996–2000 m. buvo VGTU Senato pirmininkas. Nuo 2002 m. – VGTU Fundamentinių mokslo fakulteto Tarybos pirmininkas. Apdovanotas Sausio 13-osios atminimo medaliu.

L. Saulio mokslinio darbo sritis – atsitiktinių dydžių sumų skirstinių asimptotiniai skleidiniai didžiųjų nuokrypių Kramerio ir Liniko zonose. Jis – dviejų monografijų bendraautoris, virš 70 mokslo publikacijų, paskelbtų Lietuvos ir užsienio žurnaluose, autorius.

L. Saulio mokslo darbai 1987 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su kitais mokslininkais).

Dabar jis – VGTU Matematinės statistikos katedros vedėjas, profesorius, Instituto Tikimybių teorijos skyriaus vyriausiasis mokslo darbuotojas.

**Profesorius
Arkadijus TEMPELMANAS**

Arkadijus Tempelmanas gimė 1934 m. 1952–1957 m. studijavo Vilniaus universitete, 1958–1961 m. – Maskvos pedagoginiame universitete aspirantūroje. 1978 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslų daktaro (dabar – habil. daktaro) disertaciją. 1987 m. jam suteiktas profesoriaus vardas.

A. Tempelmanas pradėjo dirbti Fizikos ir matematikos Institute 1961 m. jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu, iki 1990 m. – vyresnysis mokslinis bendradarbis. 1990 m. išvyko į JAV, kur iki 1991 m. dirbo profesoriumi Šiaurės Dakotos universitete. 1991 m. perėjo dirbti profesoriumi į Pensilvanijos universitetą.

A. Tempelmanas paskelbė daug reikšmingų rezultatų iš bendrujų dinaminių sistemų bei homogeninių laukų ergodinės teorijos, statistinės fizikos ir atsitiktinių funkcijų statistikos. Ypač pažymėtinas jo darbas – monografija „Ergodinės teoremos grupėse“ (Vilnius, Mokslas, 1986 (rusų k.)), kurią Kluverio leidykla 1992 m. išvertė į anglų kalbą.

A. Tempelmano mokslo darbai 1987 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su kitais mokslininkais).

Dabar A. Tempelmanas – Pensilvanijos universiteto profesorius. Dažnai lankosi Lietuvoje, palaiko ryšius su Institutu, buvusiais kolegomis.

Profesorius Raimondas ČIEGIS

Raimondas Čiegis gimė 1958 m. 1977 m. baigė Kauno 7-ąjį vidurinę mokyklą, 1982 m. – Vilniaus universitetą. 1983–1985 m. mokėsi Instituto aspirantūroje, 1985 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslo kandidato (dabartiniais terminais – daktaro), 1993 m. – matematikos habil. daktaro disertacijas. 1994 m. R. Čiegiui suteiktas profesoriaus vardas.

R. Čiegis 1982 m. pradėjo dirbti Institute jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu. Nuo 1985 m. – vyresnysis mokslinis bendradarbis, nuo 1993 m. – vyriausasis mokslo darbuotojas. 1999 m. R. Čiegis perejo dirbti profesoriumi į Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) Fundamentinių mokslo fakultetą.

Jo mokslinio darbo kryptys – skaitiniai algoritmai netiesinėms diferencialinėms lygtims spręsti, lygiagretieji algoritmai, matematinis modeliavimas. Jis yra 4 vadovėlių, apie 160 mokslo straipsnių autorius.

R. Čiego mokslo darbai 1995 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su M. Sapagovu ir F. Ivanauskų).

Dabar R. Čiegis – VGTU Matematinio modeliavimo katedros vedėjas. Jis yra Latvijos MA užsienio narys.

**Profesorius
Feliksas IVANAUSKAS**

Feliksas Ivanauskas gimė 1945 m. 1963 m. baigė Adutiškio vidurinę mokyklą. 1963-1965 m. studijavo Kauno Politechnikos institute (dabar Kauno Technologijos universitetas), 1965–1966 m. – Vilniaus universitete. 1969 m. baigė Maskvos Lomonosovo universiteto Mechanikos-matematikos fakultetą. 1974 m. Maskvos universitete apgynė fizikos ir matematikos mokslo kandidato (dabar – daktaro), o 1992 m. TSRS MA Matematinio modeliavimo institute fizikos ir matematikos mokslų daktaro (dabar – habilituoto daktaro) disertacijas. 1992 m. F. Ivanauskui suteiktas profesoriaus vardas. 2001 m. jis išrinktas Lietuvos MA nariu-ekspertu.

1972 m. F. Ivanauskas pradėjo dirbti Vilniaus universiteto Matematikos fakulteto Skaičiavimo matematikos katedroje. 1982-1983 m. jis stažavosi Oksfordo universitete. Instituto F. Ivanauskas dirba nuo 1996 m.

F. Ivanausko mokslo darbo kryptys – skaitinė analizė, diferencialinės lygtys, netiesinės optikos ir elektrochemijos matematiniai modeliai, biojuistiklių kompiuterinis modeliavimas, paukščių migracija. Paskelbė per 200 moksliinių darbų.

F. Ivanausko mokslo darbai 1995 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su R. Čiegiu ir M. Sapagovu).

Dabar F. Ivanauskas Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakulteto dekanas bei Kompiuterijos katedros vedėjas, Instituto Skaičiavimo metodų skyriaus vyriausasis darbuotojas. Be to, jis yra Lietuvos matematikų draugijos valdybos narys, Lietuvos Netiesinių reiškiniių analitikų asociacijos prezidentas.

Profesorius Mifodijus SAPAGOVAS

Mifodijus Sapagovas gimė 1939 m. 1956 m. baigė Rokiškio pirmąjį vidurinę mokyklą, 1956–1961 m. studijavo Vilniaus universitete, 1961–1964 m. mokėsi Ukrainos MA Matematikos instituto aspirantūroje. 1965 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabar – daktaro), 1986 m. – fizikos ir matematikos mokslų daktaro (dabartiniais terminais – habil. daktaro) disertacijas. 1989 m. M. Sapagovui suteiktas profesoriaus vardas, 1987 m. jis išrinktas Lietuvos MA nariu korespondentu.

M. Sapagovas 1961 m. pradėjo dirbti Institute jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu. 1966–1976 m. –Instituto direktoriaus pavaduotojas Skaičiavimo centro reikalams, 1985–1995 m.– Instituto direktoriaus pavaduotojas, 1995–2004 m.– Instituto direktorius. Nuo 1966 m.– Skaičiavimo metodų sektoriaus (dabar – Skaičiavimo metodų skyrius) vadovas, nuo 2000 m.– Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Matematikos ir statistikos katedros vedėjas.

M. Sapagovo mokslinių tyrimų kryptys – netiesinių diferencialinių lygčių sprendimo metodai, matematinis modeliavimas. Jis paskelbė daugiau nei 110 mokslinių straipsnių, yra vadovėlio aukštosioms mokykloms „Skaičiavimo metodai“ bendraautoris.

Jo mokslo darbai 1995 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su R. Čiegiu ir F. Ivanauskui).

Dabar M. Sapagovas – Instituto Skaičiavimo metodų skyriaus vadovas, VDU Matematikos ir statistikos katedros profesorius. Be to jis yra Lietuvos MA Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriaus pirmininko pavaduotojas.

**Profesorius
Alfredas RAČKAUSKAS**

Alfredas Račkauskas gimė 1953 m. 1970 m. baigė Salantų vidurinę mokyklą. 1970–1975 m. studijavo Vilniaus universiteto Matematikos fakultete. 1981 m. Vilniaus universitete apgynė fizikos ir matematikos mokslo kandidato (dabar – daktaro), o 1985 m. – matematikos habilituoto daktaro disertacijas. 1996 m. A. Račkauskui suteiktas profesoriaus vardas.

1975 m. A. Račkauskas pradėjo dirbti Vilniaus universiteto Matematikos fakulteto Tikimybių teorijos ir skaičių teorijos katedroje.

A. Račkausko mokslo darbo kryptys – ribinės teoremos Banacho atsitiktinių elementų erdvėse, ekonometrika, neparametrinė analizė. Kartu su V. Paulausku parašė monografiją, kuri išleista rusų ir anglų kalbomis. A. Račkauskas dirba Institute nuo 1995 m. A. Račkausko mokslo darbai 1998 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su V. Bentkumi ir V. Paulausku).

Dabar A. Račkauskas – Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakulteto Ekonometrinės analizės katedros vedėjas, Instituto Tikimybių teorijos skyriaus vyriausasis mokslo darbuotojas. Be to, A. Račkauskas yra žurnalo „Lietuvos matematikos rinkinys“ tvarkantysis redaktorius.

Profesorius Vytautas PAULIAUSKAS

Vytautas Paulauskas gimė 1944 m. 1962 m. baigė Kauno 8-ąjį vidurinę mokyklą (dabar – „Saulės“ gimnazija). 1962–1967 m. studijavo Vilniaus universitete, 1968–1969 m. – Vilniaus universiteto aspirantūroje. 1969 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabartiniais terminais – daktaro), o 1978 m. – matematikos mokslų daktaro (dabar – habil. daktaro) disertacijas. 1981 m. jam suteiktas profesoriaus vardas, tais pačiais metais tapo Vilniaus universiteto Matematinės analizės katedros vedėju. 1990 m. V. Paulauskas išrinktas Lietuvos MA nariu korespondentu.

V. Paulausko mokslinio darbo kryptys – ribinės teoremos begalinio matavimo erdvėse, operatorių pusgrupių aproksimacija. Jis yra paskelbę daugiau nei 100 publikacijų, kartu su A. Račkauskui parašė monografiją, kuri išleista rusų ir anglų kalbomis. Paruošė 14 mokslo daktarų, iš kurių 4 jau tapo habil. daktarais. V. Paulauskas dirba Institute vyriausiuoju mokslo darbuotoju nuo 1995 m.

V. Paulausko mokslo darbai įvertinti Lietuvos mokslo premija du kartus – 1979 m. ir 1999 m. (kartu su V. Bentkumi ir A. Račkauskui).

Dabar V. Paulauskas – Vilniaus universiteto Matematinės analizės katedros vedėjas, Instituto Tikimybių teorijos skyriaus vyriausasis mokslo darbuotojas. Be to, jis yra Lietuvos matematikų draugijos valdybos narys, Lietuvos statistikų sąjungos prezidentas, Amerikos matematikų draugijos bei Tarptautinio statistikos instituto narys.

**Profesorius
Gintautas DZEMYDA**

Gintautas Dzemyda gimė 1957 m. 1975 m. baigė Vilniaus 15-ąjį vidurinę mokyklą, 1980 m. – Kauno politechnikos institutą (dabar – Kauno technologijos universitetas). Habil. daktaras (1997), profesorius (1998), Lietuvos MA narys ekspertas (2006).

MII dirba nuo 1980 m. Dabar vyriausiasis mokslo darbuotojas (1999), Sistemų analizės skyriaus vadovas (2003), Instituto direktorius (2005), VPU Informatikos katedros profesorius (1998) ir VGTU Grafinių sistemų katedros profesorius (2002).

Žurnalo „Informatics in Education“ vyriausiasis redaktorius, „Informatica“ atsakingasis redaktorius, tarptautinių žurnalų „Information Technology and Management Science“ ir „Journal of Civil Engineering and Management“ redkolegijų narys.

Paskelbė mokslinių rezultatų iš optimizavimo, vizualios daugiamacių duomenų analizės, medicinos duomenų (oftalmologinių, kardiologinių, genetinių) analizės, lygiagrečių skaičiavimų, daugiakriterinio sprendimų priėmimo, dirbtinių, neuroninių tinklų sričių. Dalyvavo vykdant NATO, Europos Sąjungos Komisijos, Lietuvos Valstybinio mokslo ir studijų fondo, Atviros Lietuvos fondo, Švietimo ir mokslo ministerijos projektus. Paskelbta apie 170 mokslo darbų, viena monografija. Išleisti trys vadovėliai, parengti dirbtinių neuroninių tinklų ir optimizavimo metodų magistro studijų kursai internete.

Jo mokslo darbai 2001 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su V. Šalteniu ir A. Žilinsku).

Profesorius Vyduñas ŠALTENIS

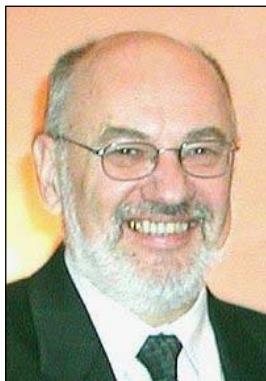
Vydunas Šaltenis gimė 1938 m. 1954 m. baigė Utenos pirmąjį vidurinę mokyklą, 1959 m. – Kauno politechnikos institutą (dabar – Kauno technologijos universitetas). 1964–1966 m. mokėsi aspirantūroje, 1966 m. apgynė technikos mokslo kandidato (dabar – daktaro), 1998 m. – informatikos habil. daktaro disertaciją. 2001 m. V. Šalteniui suteiktas profesoriaus vardas.

1969 m. V. Šaltenis pradėjo dirbti Institute vyresniuoju moksliniu bendradarbiu.

V. Šaltenio mokslo tyrimų kryptys – daugelio kintamųjų modelių optimizavimas, klasifikavimas, eksperimentų planavimas, struktūros analizė, optimaliejis tinklai. Taikomieji darbai: infekcijų plitimą valdymas, daugia-kriteris optimalių sprendimų priėmimas, taikinių paieškos radaro sistemos optimizavimas, Lietuvos švietimo sistemos plėtros prognozavimas. V. Šaltenis yra 4 monografijų, 4 vadovelių aukštosioms mokykloms, daugiau kaip 90 mokslinių straipsnių, kurių daugelis paskelbtas tarptautiniuose žurnaluose, autorius arba bendraautorius. V. Šaltenis 1996–2000 m. dalyvavo vykdant du tarptautinius “Copernicus” projektus.

Jo mokslo darbai 2001 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su G. Dzemyda ir A. Žilinsku).

Dabar V. Šaltenis – Instituto Sistemų analizės skyriaus vyriausiasis mokslo darbuotojas, Vilniaus pedagoginio universiteto profesorius, UNESCO informatikos ekspertas.

**Profesorius
Antanas ŽILINSKAS**

Antanas Žilinskas gimė 1946 metais. 1963 m. baigė Kauno 2-ąjį vidurinę mokyklą, 1968 m. – Kauno politechnikos institutą (dabar – Kauno technologijos universitetas). 1970–1973 m. mokėsi aspirantūroje. 1973 m. apgynė technikos mokslų kandidato (dabartiniais terminais – daktaro, 1985 m. – fizikos ir matematikos daktaro (dabar – habil. daktaro) disertacijas. 1990 m. A. Žilinskui suteiktas profesoriaus vardas, 1994 m. jis išrinktas tarptautinės Inžinerinės akademijos tikruoju nariu.

1973 m. A. Žilinskas pradėjo dirbti Fizikos ir matematikos Institute jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu. Nuo 1974 m. dirba vyresniuoju moksliniu darbuotoju.

A. Žilinsko mokslo tiriamojo darbo kryptys – globalioji optimizacija, optimalusis projektavimas, daugiaičių duomenų vizualizacija. Sukūrė daugiaekstremalios optimizacijos statistinių modelių teoriją, metodus bei algoritmus, taikomus projektavimo uždaviniams spręsti. A. Žilinskas yra 5 monografijų, 7 vadovelių aukštosioms mokykloms, daugiau kaip 100 mokslo straipsnių, kurių dauguma paskelbta tarptautiniuose žurnaluose, autorius arba bendraautoris. Jis dirbo vizituojančiu profesoriumi Dortmundo, Amicheno, Kopenhagos, Danijos technikos, Londono universitetuose.

A. Žilinsko mokslo darbai 2001 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su G. Dzemyda ir V. Šalteniu).

Dabar A. Žilinskas – Instituto Optimizavimo skyriaus vyriausiasis mokslo darbuotojas, Vytauto Didžiojo universiteto profesorius, Taikomosios informatikos katedros vedėjas. Be to, jis yra Amerikos matematikų draugijos narys, IFIP darbo grupės WG7.6 narys, IEEE Computer Society narys.

Profesorius
Mindaugas BLOZNELIS

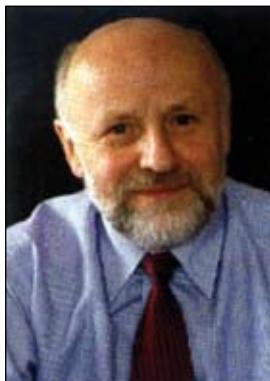
Mindaugas Bloznelis gimė 1963 m. 1981 m. baigė Kauno 8-ąjį vidurinę mokyklą. 1981–1986 m. studijavo Vilniaus universiteto Matematikos fakultete. 1990 m. Vilniaus universitete apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabartiniais terminais – daktaro), o 2000 m. – matematikos habil. daktaro disertacijas. 2001 m. M. Blozneliui suteiktas profesoriaus vardas.

1986 m. M. Bloznelis pradėjo dirbti Vilniaus universiteto Matematikos fakultete. M. Bloznelis – Lietuvos jaunųjų mokslininkų (1993–1998) stipendininkas. 1999 m. jam buvo paskirta Humboldt'o stipendija moksliniams darbui Vokietijoje. Institute dirba nuo 1993 m.

M. Bloznelio mokslo darbo kryptys – tikimybių teorija ir matematinė statistika, diskrečioji matematika, algoritmų analizė. Jis gavo vertingų rezultatų, nagrinėdamas stochastiškai tolydžiųjų procesų centrinės ribinės teoremos pakankamąsias sąlygas bei baigtinių populiacijų statistikų skleidinius.

M. Bloznelio mokslo darbai 2002 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su V. Mackevičiumi ir E. Manstavičiumi).

Dabar M. Bloznelis – Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakulteto Matematinės informatikos katedros vedėjas, Instituto Tikimybių teorijos skyriaus vyriausasis mokslo darbuotojas.

**Profesorius
Eugenijus MANSTAVIČIUS**

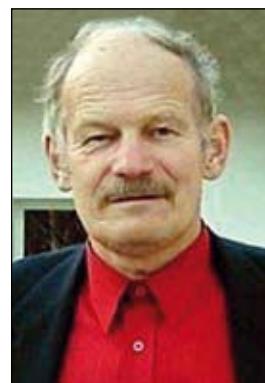
Eugenijus Manstavičius gimė 1947 m. 1964 m. baigė Klaipėdos pirmąjį internatinę mokyklą. 1964–1969 m. studijavo Vilniaus universitete Matematikos fakultete, 1969–1972 m. – aspirantūroje. 1974 m. Vilniaus universitete apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabar – daktaro), o 1994 m. – matematikos mokslų habil. daktaro disertacijas. 1995 m. E. Manstavičiui suteiktas profesoriaus vardas, 2004 m. jis išrinktas Lietuvos MA nariu-ekspertu.

1966 m. E. Manstavičius pradėjo dirbti Vilniaus universiteto Matematikos fakulteto Tikimybių teorijos ir skaičių teorijos katedroje – iš pradžių laborantu (1966–1969 m.), vėliau asistentu (1972–1974 m.), vyr. dėstytoju (1976), docentu (1976–1994 m.) Nuo 1995 m. E. Manstavičius – šios katedros vedėjas.

E. Manstavičiaus mokslo darbo kryptys – skaičių teorija, kombinatorika, mokslo istorija. Jis yra daugiau kaip 160 mokslinių straipsnių autorius ar bendraautorius. Stažavosi ir dirbo mokslinį darbą daugelyje užsienio šalių universitetų (Praha, Bordo, Frankfurtas prie Maino, Graco ir kt.). Institute E. Manstavičius dirba nuo 2005 m.

E. Manstavičiaus mokslo darbai 2002 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su M. Blozneliu ir V. Mackevičiumi).

Dabar E. Manstavičius – Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakulteto Tikimybių teorijos ir skaičių teorijos katedros vedėjas, Instituto Tikimybių teorijos skyriaus vyriausasis mokslo darbuotojas. E. Manstavičius yra JAV matematikų draugijos narys.

**Profesorius
Šarūnas RAUDYS**

Šarūnas Raudys gimė 1941 m. Kaune. 1958 m. baigė Panevėžio 1-ąją vi-durinę mokyklą (dabar – J.Balčikonio gimnazija), 1963 m. Kauno politechnikos institutą (dabar – Kauno technologijos universitetas). 1965-1968 m. mokėsi Lietuvos mokslo akademijos Fizikos ir matematikos instituto aspirantūroje. 1969 m. Kaune apgynė technikos mokslo kandidato disertaciją, o 1978 m. Rygoje – technikos mokslo daktaro (habilituoto) disertaciją. 1999 m. ir 2004 m. išrinktas Lietuvos mokslo akademijos nariu ekspertu, 1984 m. jam suteiktas profesoriaus vardas.

1969 m. Š. Raudys pradėjo dirbti Fizikos ir matematikos institute jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu, vėliau – vyresniuoju moksliniu moksliniu bendradarbiu. Nuo 1981 m. Duomenų analizės skyriaus vadovas.

Prof. Š. Raudžio mokslinio darbo sritys – statistinis vaizdų atpažinimas, dirbtiniai neuroniniai tinklai bei jais paremta dirbtinio intelekto teorija. Jis sukūrė statistinių ir dirbtinių neuroninių tinklų paremtų klasifikavimo metodų mokymo teoriją, kuri pripažinta pasaulyje, išdėstyta dvejose monografijose, atspausdintose Vilniuje ir Niujorke, 200 mokslinių straipsnių, vos ne tūkstantį kartų cituojamų ISI impact indekso moksliniuose žurnaluose, dešimtyse monografijų, keliuose JAV išleistuose vadoveliuose. Jis dirbo mokslinį darbą Kanadoje, JAV, Olandijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Turkijoje, Malaizijoje, Japonijoje, paruošė keliolika žurnalinių publikacijų su šių šalių mokslininkais. Jis trisdešimties tarptautinių mokslinių konferencijų kviečtinis pranešėjas, kelių tarptautinių mokslinių žurnalų, leidžiamų Vilniuje, Rygoje, Maskvoje, Londono, Vašingtone, redkolegijų narys. Jis 1987 m. Lietuvos Ministrų tarybos premijos bei 2003 m. Lietuvos mokslo premijos laureatas.

**Daktaras
Liudas GIRAITIS**

Liudas Giraitis gimė 1957 m. Krasnojarsko krašte. 1975 m. baigė Marijampolės V. Mykolaičio-Putino vidurinę mokyklą. 1975–1980 m. studijavo Vilniaus universiteto Matematikos fakultete. 1980 m. pradėjo dirbti Matematikos ir kibernetikos institute. 1984 m. Vilniaus universitete apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabar – daktaro) disertaciją.

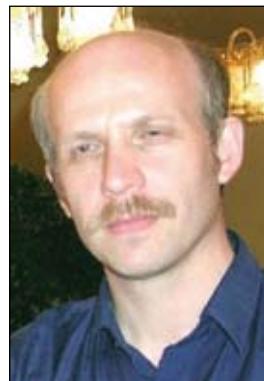
L. Giraičio mokslo darbo kryptys – laiko eilučių modelių su tolimaja ir artimaja priklausomybe tikimybinė ir statistinė analizė, parametriniai ir semiparametriniai įverčiai. Turi paskelbęs mokslinių straipsnių aukšto prestižo moksliniuose žurnaluose.

Nuo 1993 m. L. Giraitis dirbo (su pertraukomis) mokslinių darbų užsienio universitetuose: 1993-1995 m.m. Heidelbergo universitete, 1995-1996 Bostono universitete, 1996-2002 m. Londono Ekonomikos mokykloje ir kt.

L. Giraičio mokslo darbai 2005 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su R. Leipumi ir D. Surgailiu).

Dabar L. Giraitis dirba Londono Ekonomikos mokykloje (London School of Economics).

Be to, L. Giraitis yra poetas, eseistas, vertėjas. Išvertė O. Milašiaus kūrybos (1998 m.), išleido eileraščių knygą „Senų žodžių albumas“ (1999 m.).

**Profesorius
Remigijus LEIPUS**

Remigijus Leipus gimė 1961 m. Vilniuje. 1979 m. baigė Vilniaus A. Vienuolio vidurinę mokyklą. 1979–1984 m. studijavo Vilniaus universiteto Matematikos fakultete. 1990 m. Vilniaus universitete apgynė fizikos ir matematikos mokslų daktaro (dabartiniais terminais – daktaro), o 2001 m. – matematikos habil. daktaro disertacijas. 2004 m. R. Leipui suteiktas profesoriaus vardas.

1984 m. R. Leipus pradėjo dirbti Vilniaus universiteto Matematikos fakulteto Matematinės statistikos katedroje. 1993–1994 m. jam buvo paskirta Fullbright stipendija darbui Virdžinijos Technikos universitete (JAV). 2005 metais dirbo moslinį darbą ir skaitė paskaitas Jutos universitete (JAV). R. Leipus dirba Institute nuo 1995 m.

R. Leipaus mokslo darbo kryptys – laiko eilutės su tolimaja priklausomybe, finansų ir draudimo matematika, finansų ekonometrija. Jis yra daugiau nei 50 mokslinių straipsnių, paskelbtų Lietuvos ir tarptautiniuose mokslo žurnaluose autorius arba bendraautoris.

R. Leipaus mokslo darbai 2005 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija (kartu su L. Giraičiu ir D. Surgailiu).

Dabar jis – Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakulteto prodekanas bei Matematinės statistikos katedros profesorius, Instituto Matematinės statistikos skyriaus vyriausasis mokslinis darbuotojas.

Pagrindiniai mokslo tyrimų taikymo darbai, projektai, užsakymai

Pirmasis rimtas ESM BESM-2M panaudojimas gamybos reikmėms – Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos Specialajame konstravimo biure pradėtų kurti lietuviškų ESM „Rūta“ -110 ir skaitančiojo automato „Rūta“ -701 projektavimas bei jų programinė įranga. Kartu su gamybininkais Fizikos ir matematikos Institute ši projektą keletą metų vykdė net kelių sektorių mokslininkai (Atpažinimo procesų, Matematinės logikos ir programavimo, Skaičiavimo metodų). Dar nepradėjus veikti bandomajam „Rūta“ -110 egzemplioriui, programinė įranga jai (tarp jų ir ALGOL transliatorius) buvo derinama naudojant specialias programines priemones su ESM BESM-2M.

1964 m. Viliaus Matulio iniciatyva Matematinės logikos ir programavimo skyriuje pradėta domėtis tinklinio planavimo ir valdymo uždaviniais. Šia tematika buvo dirbama iki 1990 m., pagal ją apgintos dvi disertacijos (Bro-

Viliaus Matulio jubiliejas 2003 m. – skyriuje išugdyti mokslininkai, specialistai, verslininkai

niaus Vaičiulio, 1973 m.; Antano Basko, 1973 m.), sukurta daug planavimo programų sistemų projektavimo ir konstravimo biurams, statybos, radioelektronikos pramonės ir kitoms organizacijoms įvairiausiuose tuometinės Tarybų Sąjungos miestuose (Maskva, Leningradas, Kijevas, Novosibirskas, Charkovas, Kuibyševas, Kaliningradas, Voronežas, Permė, Rostovas prie Dono, Vilnius, Klaipėda, Nikolajevskas ir kt.). Viena iš sistemų – „RitmPlan“ – buvo įdiegta netgi prie Kosminių skrydžių valdymo centro (pamaskvės mieste Podlipki, dabar Koroliovas) veikusiam projektavimo ir konstravimo biure. Naudojant šią sistemą pirmą kartą TSRS kompiuteriniu būdu buvo suformuotas visos pramonės šakos (bendrosios mašinų gamybos) metinės veiklos planas.

Matematinis modeliavimas

Nuo 1966 metų kartu su Geologijos instituto mokslininkais (vadovas V. Juodkazis) Fizikos ir matematikos Institute apie dešimtmetį buvo vykdomi darbai, susiję su požeminiių vandens atsargų įvertinimu bei prognozavimu, hidrodinamikos lygčių sprendimo metodų tolesniu vystymu, hidrogeologinės informacijos apdorojimu, hidrogeologinių Lietuvos žemėlapių sudarymu naudojant ESM (O. Dulkytė, B. Kvedaras, M. Sapagovas). Buvo sudarytas Šiaulių vandenvietės matematinis modelis. Su ESM BESM-4 atlikus apskaičiavimus, buvo gautos prognozinės slėgimo kritimo linijos ekspluatuojamame vandeningame horizonte. Taikant matematinį modelį nustatyta, kiek, ekspluatujant Šiaulių vandenvietę, nukris vandens lygis aplinkinių miestų ir gyvenviečių grėžiniuose. Tai buvo vieni iš pirmųjų darbų Lietuvoje taikant ESM hidrogeologijoje.

Septintajame–aštuntajame praeito amžiaus dešimtmetyje Lietuvoje gana sparčiais tempais buvo plėtojami tiksliosios mechanikos, radiotechnikos bei elektronikos mokslo tiriamieji darbai ir vystoma pramonė. Gamyba kėlė naujus uždavinius, kurių dalis buvo formuluojama diferencialinių lygčių kalba. Taip natūraliai FMI Diferencialinių lygčių bei Skaičiavimo metodų skyriuose buvo sprendžiami diferencialinių lygčių taikymo uždaviniai, ir tai iš esmės nulėmė teorinių tyrimų diferencialinių lygčių srityje plėtrą. Štai keletas būdingų išspręstų uždavinijų: bangolaidžių geometrinių parametru optimizavimas, skaičiuojant diferencialinių lygčių tikrines reikšmes (B. Kvedaras, D. Levinskaitė, M. Sapagovas, D. Sapagovienė); didelio tikslumo koordinatinių matavimo staklių paklaidos įvertinimas bei matavimo tikslumo didinimas (R. Bentkus, M. Sapagovas, T. Veidaitė); precizinės vibromechanikos prietaisų bei mazgų projektavimas, sprendžiant netiesines diferencialines

lygtis (R. Čiupaila, G. Kairytė, M. Sapagovas, D. Sapagovienė, T. Veidaitė); integralinių schemų gamybos kai kurių technologinių procesų tobulinimas atliekant skaitinę eksperimentą (V. Būda, R. Čiegeis, M. Sapagovas). Kartu su Kijevo statybos inžinerijos institutu (A. Agalcevas) buvo sukurtas ir praktiškai išbandytas dvigubo kreivumo vantiinių perdangų visuomeninės paskirties pastatams projektavimas (G. Kairytė, M. Sapagovas).

Procesų analizė ir atpažinimas

Atpažinimo procesų skyriaus mokslininkams bendradarbiaujant su Kauno medicinos institutu, 1968 metais pradėti elektrofiziologinių procesų – elektroencefalogramų, elektrokardiogramų – savybių tyrimai, kurių rezultatus siekta panaudoti organizmų funkcinei būsenai nustatyti. Nuo 1970 metų beveik du dešimtmečius daug dėmesio buvo skiriamas širdies ir kraujagyslių sistemos funkcinės būsenos analizei ir atpažinimui, šiam tikslui pasitelkiant širdies ritmogramas. Šių tyrimų rezultatas – sukurti nauji kompiuterizuoti prietaisai ir sistemos. 1977 metais sukurta širdies ritmogramų analizės sistema organizmo funkcinei būsenai vertinti ramybės būsenoje ir funkciinių mėginių metu, sudaryta iš naujai sukurtų originalių prietaisų, skaičiavimo ir ryšių ir ryšių technikos elementų. Diegiant širdies ritmogramų analizės sistemą, pirmą kartą Lietuvoje buvo panaudotas terminalas, veikiantis Palangoje, sujungtas 350 km ryšio linija su skaičiavimo mašina BESM, dirbančia Vilniuje, Matematikos ir kibernetikos instituto

Gydytojas G. Žiliukas analizuojant paciento būseną širdies ritmogramų registravimo prietaisu, sukurtu MII

Skaičiavimo centre (1979). Sukurtas ritmoskopas, širdies ritmo analizės prietaisas, padarytas naudojant to laiko naujienas – mikro ESM Elektronika-60. Sukurta programinė įranga širdies ir kraujagyslių sistemos būsenų analizei ir atpažinimui, kuriai buvo suteiktas geriausios Lietuvoje sukurtos 1981 metais programinės įrangos titulas. Širdies ritmogramą analizės sistema, instaliuota Matematikos ir informatikos instituto Skaičiavimo centro mašinoje BESM-6, buvo demonstruojama per terminalą, esančį už 1000 kilometrų, Maskvoje vykusioje tarptautinėje parodoje Kardiologija 82. Tuo metu tai buvo neeilinis įvykis pasaulyje mastu.

Pažangūs Atpažinimo procesų skyriaus procesų analizės ir atpažinimo darbai, kuriems įgyvendinti buvo naudojamos skaičiavimo technikos galimybės, atkreipę dėmesį Čekoslovakijos Mokslų akademijos Informacijos teorijos ir automatizacijos instituto mokslininkų dėmesį. Bendradarbiaujant su jais 1979 metais buvo sukurta Atsitiktinių signalų statistinės analizės dialoginė sistema STADIA. Ją sudarė procesų analizės algoritmulų kompleksas su transportabilia programine įranga, galinčia veikti įvairių tipų mini ESM terpeje. Sistema STADIA su itin patogia sąsaja tarp žmogaus ir mašinos atvėrė galimybę eksperimentatoriams kompiuteriu greitai, patogiai ir nuodugniai analizuoti atsitiktinių signalų savybes, spręsti signalų atpažinimo uždavinius.

Procesų analizės ir atpažinimo teoriniai tyrimai ir stipri eksperimentinė bazė patraukė ir kitų užsakovų dėmesį. Sprendžiant jų keliamus uždavinius, devintajį dešimtmetį Atpažinimo procesų skyriuje buvo atliekami povandeninių laivų atpažinimo tyrimai, pasitelkiant šiam tikslui povandeninių laivų skleidžiamus akustinius signalus. Šiuo laikotarpiu buvo atliekami ir šnekos signalų savybių tyrimai, reikalingi šnekos signalų perdavimui ryšių kanalais naudojant vokoderius. Darbai buvo vykdomi su Leningrado universitetu ir kitomis šio miesto įstaigomis. 1982–1990 metais buvo nagrinėjamos skraidančiųjų aparatu – lėktuvų, malūnsparnių, raketų – atpažinimo problemas, analizuojant skraidančiųjų aparatu virpesių sukeliamus signalus.

Pastaruoju metu Atpažinimo teorijos skyriuje vykdomi teoriniai ir eksperimentiniai lietuvių šnekos atpažinimo tyrimai, kuriami konstruktyvūs metodai, grindžiami informacinių technologijų naudojimu lietuviškos šnekos atpažintuvų gamybai. Šiuo metu sukurtas atskirai sakomų žodžių ir frazių atpažintuvu prototipas. Tai nuo kalbėtojo priklausoma atpažinimo sistema. Atpažinimas įgyvendinamas pasitelkiant dinaminį laiko skalės kraipymą. Atpažintuvas gali atpažinti iki 1000 vienos sekundės trukmės žodžių ir iki 200 penkių sekundžių

trukmės frazių. Šio atpažintuvo prototipo bazėje galima konstruoti įvairios paskirties lietuvių šnekos atpažinimo įtaisus: informacijos paieškai balsu, teksto įvedimui į kompiuterį diktuojant balsu, balsu valdomai įrangai neigaliems, mobiliesiems telefonams valdyti balsu, duomenims apie sandėlyje esančias prekes balsu įvesti į duomenų bazę, balsu valdomiems vartams, durims, buitiniams prietaisams, balsu valdomai automobilio įrangai, kompiuterių programų informacijos internete paieškai balsu. Plėtojami tyrimai, grindžiami paslėptų Markovo modelių teorijos naudojimu siekiant sukurti nepriklausomas nuo kalbėtojų lietuvių šnekos atpažinimo sistemas. Atliekami darbai siekiant daryti lietuvių šnekos specializuotą duomenų saugykлą – garsyną. Garsynas padës sukurti itin saugius įvairių poveikių atžvilgiu lietuvių šnekos atpažintuvus, atliliki sukurta atpažintuvų testavimo darbus.

Optimalių sprendimų paieška

Tarp pirmųjų taikomujų uždavinių, spręstų Optimalų sprendimų teorijos skyrius), dominuoja technologiniai. Pirmieji darbai – tai elektros tinklų optimizavimas; elektros skaitiklio optimizavimas; tvarkaraščių sudarymas mažų serijų gamybai. Vėliau – radiolokacinės paieškos ir priešlėktuvinės gynybos valdymas; vibrovariklių, kineskopų, bangolaidžių projektavimas; spaudsintinių plokščių, dažų gamybos optimizavimas, infekcijų plitimo prognozavimas, pašarų sudėties optimizavimas; puslaidininkinių prietaisų gamybos technologijų kūrimas, daugiakriteriniai optimizavimo uždaviniai energetikoje. Pastaruoju metu – susirgimų diagozavimas analizuojant oftalmologinius, kardiologinius, fiziologinius duomenis, saugomus sudetingose duomenų bazėse, taip pat ir skaitmeninėse nuotraukose.

Siekiant palengvinti taikomujų uždavinių sprendimą, optimizavimo metodus realizuojančios programos buvo sujungtos į globaliam optimizavimui skirtą programų paketą. Jame yra ir pasaulyje pripažintų metodų, ir Instituto mokslininkų sukurtų. Kintant technologinei bazei ir kompiuteriams, paketas irgi „evoliucionavo“. Energetikoje kylandžioms problemoms spręsti kilo būtinumas sukurti daugiakriterinių sprendimų paramos sistemą. Sistema skirta išrinkti geriausiai (arba kelioms geriausioms) alternatyvai iš daugelio, kuomet jos apibūdinamos daugeliu kriterijų. Alternatyvų pavyzdžiai gali būti verslo planai, pramonės srities vystymo strategijos. Kriterijų pavyzdžiai: gaunamas pelnas, patikimumas, taip pat ne skaičiais nusakomi kokybiniai kriterijai. Sistema lengvina ekspertų darbą, suskaidydama sprendimų

priėmimo procesą į eilę etapų, patogiai pateikdama informaciją. Sistemoje yra galimybė naudotis keliais metodais, iš kurių populiariausias yra porinių palyginimų metoda. Kiti metodai – Pareto, leidžiantis pasirinkti kriterijų svarbą, ir Fuzzy, leidžiantis ekspertui abejoti. Modeliavimui ir optimizavimui sukurta specializuota sistema „Aukštųjų studijų ir tyrimų interneto aplinka“ (optimum2.mii.lt/~jonas2; tarptautinis „veidrodis“: mockus.org/optimum). Sistemą sudaro teorinė medžiaga, pavyzdžių rinkinys ir programinė įranga, skirta darbui internete. Studijų ir tyrimų objektas yra ekonominiai, socialiniai, ir techninių sistemų modeliavimas ir optimizavimas.

Pažymėtini Sistemų analizės skyriaus darbuotojų vykdyti Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo remti projektai, skirti visuomenės sveikatai.

Vykstant projektą „ŽIV/AIDS infekcijos plitimo modeliai, epidemijos prognozės ir valdymas“ (1995 m.), sukurta nehomogeninio ŽIV/AIDS infekcijos plitimo modelis, kur atsižvelgiama į infekcijos perdayimo kelių įvairovę, į užsikrėtimą, mirčių bei kitų parametru priklausomybę nuo infekcijos trukmės ir į kitus esminius faktorius. Šis modelis ir jį realizuojanti programinė įranga įgalina prognozuoti infekcijos mastą ir įvertinti dabartinių profilaktikos priemonių efektyvumą. Teoriškai ir kompiuterinio modeliavimo būdu gauti optimalūs kiekybiniai įverčiai, kaip stabilizuoti infekcijos plitimą plečiant AIDS testavimo apimtį, asmeninių apsaugos priemonių naudojimą ir keičiant ŽIV infekuotų asmenų elgseną.

Pagrindinis projekto „Informacinės technologijos žmogaus sveikatai – klinikių sprendimų palaikymas (el. sveikata)“ (2003-2006 m.) tikslas – sukurti informatikos technologijomis ir metodais grindžiamas sprendimų priėmimo strategijas, leidžiančias palengvinti ligų diagnostavimą remiantis sukauptais kardiologiniais ir oftalmologiniai duomenimis bei vaizdais. Vykdymoje: Kauno medicinos universiteto Biomedicininį tyrimų ir Kardiologijos institutai bei Kardiologijos klinika, Kauno technologijos universiteto Biomedicininės inžinerijos institutas, MII Sistemų analizės skyrius. MII sukurti algoritmai oftalmologinių vaizdų diagnostinių objektų išskyrimui, parametrizavimui bei kiekybinei analizei, taip pat pasiūlyti būdai parametrizuotų vaizdų ir signalų vizualiai analizei. Tyrimų pagrindu sukurtos programos įtrauktos į eksperimentinę sprendimų priėmimo sistemą.

Projekto „Žmogaus genomo įvairovės ypatumų nulemti aterosklerozės patogenezės mechanizmai“ (2004–2006 m.) tikslas – nustatyti žmogaus genomo įvairovės ypatumus, lemiančius aterosklerozės patogenezės mechanizmų skirčiatus, ir jų pagrindu gerinti šios patologijos ir jos komplikacijų diagnostiką,

gydymą ir profilaktiką. Partneriai: VU Medicinos fakulteto Žmogaus ir medicininės genetikos ir Fiziologijos, biochemijos ir laboratorinės medicinos katedros, VU MF Širdies ir kraujagyslių ligų klinika, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos Kardiologijos ir angiologijos centras, Biotechnologijos institutas. MII darbuotojai sukūrė Lietuvos aterosklerozės biobanko duomenų bazės valdymo sistemą ir internetinę prieigą; taip pat atliko pacientų ir jų giminių biologinių bei klinikinių duomenų analizę, įvertinant duomenų kokybę, tarpusavio statistines priklausomybes ir naudingumą aterosklerozės tyrimams.

Pastaruoju metu dažni duomenų, sukauptų sudėtingose duomenų bazėse, analizės uždaviniai. Būdingas pavyzdys – Instituto, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir Atviros Lietuvos fondo bendras projektas „Lietuvos pedagogų duomenų bazės kokybinis laidavimas, tyrimas (regioninė specifika) ir pedagogų poreikio prognozė“ (www.mii.lt/pedagogai/). Tyrimai apima duomenų apie Lietuvos pedagogus kokybės įvertinimą, pedagogų srautų analizę bei jų amžiaus dinamikos problematiką, bendrojo lavinimo mokyklų lyginamają analizę, mokyklų kolektyvo kokybės tyrimą, pedagoginio personalo ir moksleivių skaičiaus dinamikos modeliavimą bei prognozę, įvertinančią regioninę bendrojo lavinimo specifiką. Gauta pedagoginio personalo poreikio prognozė bei kiti esminiai kiekybiniai ir kokybiniai įverčiai, leidžiantys geriau supokti bendrojo lavinimo problemas ir švietimo sistemoje vykstančius procesus bei juos valdyti.

Taikomoji statistika

Ne tik tuometinėje Tarybų Sajungoje, bet ir Vakarų pasaulyje plačiai pagarsėjęs daugiamate statistika paremtais tyrimo darbais nustatant ryšį tarp klasifikavimo algoritmulių darbo tikslumo ir mokymo duomenų kieko, Duomenų analizės skyrius buvo žinomas kaip pirmojo TSRS programų paketo, leidžiančio kurti atpažinimo algoritmus interaktyviame režime, kūrėjas. Šio darbo entuziastai buvo Duomenų analizės skyriaus mokslininkai Šarūnas Raudys ir Vitalijus Pikelis, sukūrės paketo valdymo algoritmus. Didelį indėlį į paketo sukūrimą įnešė Deimantas Stasaitis, Saulius Marčiulaitis, Kęstutis Juškevičius, Valdas Vaitukaitis, Kęstutis Čeponis, Vytautas Pivoriūnas, Vytautas Grabauskas, Kęstutis Plauška, Jonas Kaukėnas, Kęstutis Urba, Arturas Norušis ir kiti. Per 25 Duomenų analizės skyriaus gyvavimo metus išspręsta apie pusantro šimto įvairaus sudėtingumo duomenų analizės uždavinių.

Vadovaujant prof. R. Bentkui, nemažai statistikos taikymo darbų buvo vykdoma Dinaminė sekų analizės sektoriuje, vėliau pertvarkytame

į Taikomosios statistikos skyrių: buvo aktyviai bendradarbiaujama su Kauno politechnikos instituto padaliniu „Vibrotehnika“ (jam vadovavo žymus mokslininkas akad. K. Ragulskis), tiriant atsitiktines vibrusojančias mechanines sistemas; Elektrografijos MTI užsakymu buvo sukurti specialūs dokumentų vaizdų skaitmeninių įrašų filtracijos algoritmai; buvusios TSRS Staklių MTI Vilniaus filialui buvo sukurti koordinatinių matavimo mašinų geometriniai ir temperatūrinių paklaidų aproksimacijos metodai.

Kelerius metus intensyviai bendradarbiauta su Udmurtijos naftos ir dujų gamybiniu susivienijimu „Udmurtgeologija“, kuriam buvo sudaryti karotažo duomenų statistinės analizės algoritmai. Taikomieji darbai geologijoje nutrūko, subyrėjus Tarybų Sąjungai.

Pradėjus Taikomosios statistikos skyriui vadovauti prof. R. Rudzkiui, didesnis dėmesys buvo skirtas ekonominės prigimties duomenų statistikai. Ypač vaizingas bendradarbiavimas užsimezgė su Statistikos departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kuris tėsiasi iki šiol – vystomi ir valstybinėje statistikoje diegiami nauji imčių metodai ir algoritmai. Be to, pastaruoju metu dalyvaujama vykdant programą „Lietuvos ekonomikos matematiniai modeliai makroekonominiams procesams prognozuoti“, kurią finansuoja Valstybinis mokslo ir studijų fondas.

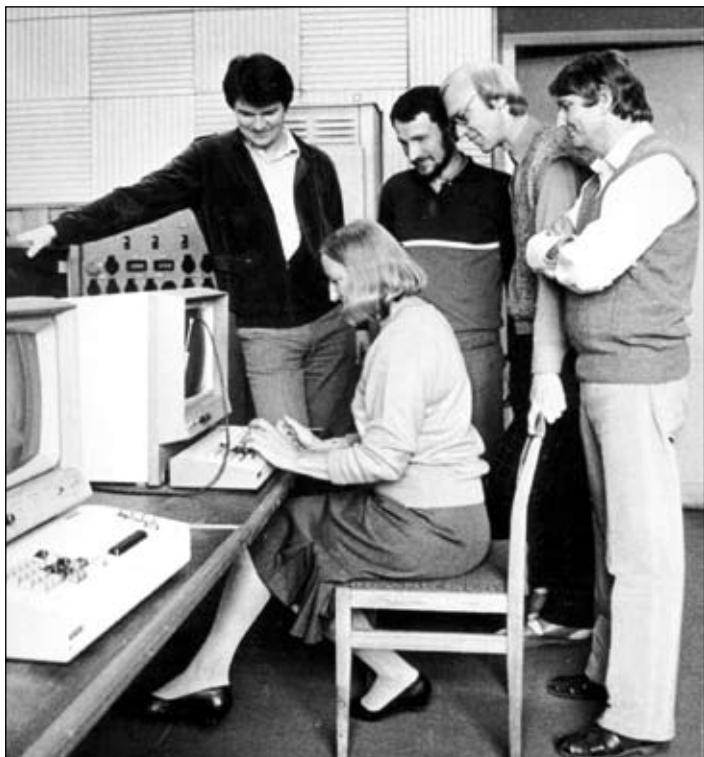
Leidybinės paslaugų bendrovės UAB BĮ VTEX užsakymu nuo 2004 metų vykdomi aktualūs tyrimai, susiję su mokslinių publikacijų klasifikavimo sistemos kūrimu. Šiais darbais suinteresuotos didžiausios pasaulio mokslo leidyklos „Elsevier“ ir „Springer“, susidomėjimą išreiskė ir JAV Matematinės statistikos institutas (IMS), suteikę galimybę naudotis jų turima publikacijų duomenų baze.

Sprendžiami uždaviniai susiję su užsakovo leidybine veikla ir apima tokias taikomąsias sritis, kaip mokslinių straipsnių klasifikavimas ir indeksavimas, specialių paieškos sistemų kūrimas, atskirų leidybos objektų ar kitų veiklos sričių atitikimo nustatymas, automatinis prasminių žodžių priskyrimas, mokslo srities ar leidybinio objekto (mokslo žurnalo) plėtros ivertinimas ir kt. Užsakovo pateikto tikimybų teorijos ir matematinės statistikos srities publikacijų archyvo pagrindu kuriamo mokslo leidinių bazė, kurioje pateikiama tiek techninių transformacijų būdu išgauta bei susisteminta mokslinė informacija (straipsnių metaduomenys, terminų bei prasminių žodžių sąrašai, sutvarkytai tekstai ir kt.), tiek įvarių teorija pagristą statistinių tyrimų rezultatai, kurių svarbiausias – mokslo terminų aplinkos (vadinamieji identifikaciniai debesėliai). Skyriuje tiriamų algoritmų pagrindu

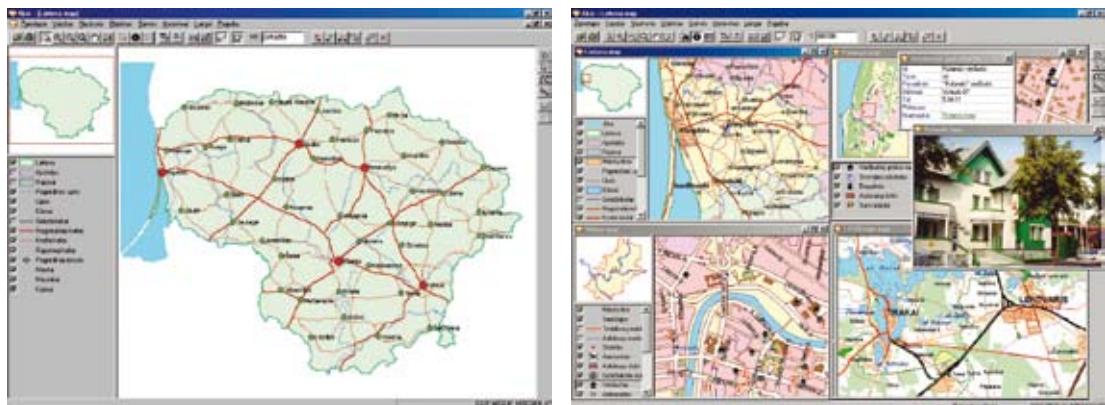
kuriamos vartotojo priemonės, leidžiančios atligli specifines užsakovo numatytyas užduotis, panaudojant sukauptus duomenis, pvz., sistemai pateiktam straipsniui parinkti sąrašą rekomenduojamų prasminių žodžių, pasirinktam prasminiam žodžiui pateikti jį apibūdinančius mokslinius terminus, arba nurodytam straipsniui surasti keliis pagal tematiką artimiausius

Programų sistemų inžinerija

1976 m. buvo pradėtas projektas „Vilnius“ (vadovas Albertas Čaplinskas), kuriuo siekta sukurti surenkamojo programavimo metodiką ir ją palaikančią instrumentinę programų sistemą. Pirmoji sistemos versija buvo sukurta ir pradėta naudoti praktiniams darbams 1980 m., o apskritai projektas tęsėsi net 14 metų. Nuo 1980 m. (tais metais buvo perskaityti trys plenariniai pranešimai sajunginėse konferencijose) Matematinės logikos ir algoritmų teorijos skyriaus Programų sistemų inžinerijos grupė pelnė platų pripažinimą visoje TSRS ir pradėta traktuoti kaip savarankiška mokslinė mokykla.

Prie skaičiavimo mašinos ES terminalo R. Kanopa, J. Šostak,
V. Jazukevičius, E. Tiešis,
A. Čaplinskas

GIS technologijos ir taikymai (AKIS)

Po 1993 m. tyrimai programų inžinerijos srityje buvo išplėsti, apimant geografinių informacinių sistemų (GIS) inžinerijos (Viktoras Paliulionis), teisės sistemų inžinerijos (Albertas Čaplinskas, Laima Paliulionienė, Sigita Sinkevičiūtė) ir integrnuojančių organizacijos informacinių sistemų inžinerijos klausimus (Albertas Čaplinskas, Dalė Dzemydienė, Audronė Lupeikienė, Jelena Gasperovič, Donatas Čiuksys). V. Paliulionis 2000 m. iš GIS tematikos apgynė daktaro disertaciją. Lietuvoje plačiai žinoma jo sukurta sistema „Akis“. Geografinės informacijos sistema AKIS skirta darbui su skaitmeniniais žemėlapiais ir geografine informacija. Programa išlina žūrėti žemėlapius skirtingais masteliais, redaguoti juos, kurti savo sluoksnius ir objektus, ieškoti informacijos žemėlapyje, matuoti atstumus, ieškoti trumpiausių maršrutų, analizuoti duomenis. AKIS pagrindu sukurta keletas specializuotų sistemų. AKIS-AVL – programa, skirta stebeti judančius objektus pagal GPS duomenis, perduotus GSM arba radijo ryšiu. AKIS-R – programa, skirta radijo bangų sklidimui analizuoti, elektromagnetinio lauko stiprumui prognozuoti, atsižvelgiant į reljefą, augalijos įtaką ir kitus faktorius. Sukurta mokomoji programos versija bendrojo lavinimo mokykloms.

Multimedijos technologijos humanitarams ir visuomenei

Atpažinimo procesų skyriaus ir Institute veikiančios UNESCO katedros „Informatika humanitarams“ darbuotojai kartu su kitų lietuvių institucijų specialistais (lituanistais, kabotyrininkais, bibliotekininkais, menotyrininkais, muzikais ir kt.) padarė daug bendrų darbų taikant multimedijos technologijas raštijos ir kultūros paveldui išsaugomui ir atkurimui nauju pavidalu skaitmeninėje terpeje. Pažymėtina: „M. Mažvydo Katekizmui – 450 metų.

Lietvių tarmių kompiuterinio multimedijos žodyno kūrėjai, Lietvių kalbos ir literatūros instituto bei MII darbuotojai.

Lietviškos Knygos Metai – 1998“ (PirmojiKnyga.mch.mii.lt/); „Daukšos POSTILEI – 400“ (postilla.mch.mii.lt); „Lietuvos Nacionalinės Bibliotekos Rankraščių Kolekcija“ (<http://pergamentai.mch.mii.lt>); „Meno Leidiniai“ (leidiniai.mch.mii.lt).

Išleistas lietvių tarmių kompiuterinis multimedijos žodynas kompaktinėje plokštelyje ir internete (www.mch.mii.lt/tarmes/Tarmes/). Tai pirmasis tarmių kompiuterizuotas žodynas. Jis ypatingas tuo, kad pasitelkę multimedijos priemonės juo gali naudotis nemokantys nei bendrinės kalbos, nei jos tarmių. Įvairiomis tarmėmis pasakyti žodžius galima rasti per juos vaizduojančius paveikslėlius. Žodyne pateikiami žmogaus gyvenamosios aplinkos – (sodybos, kaimo) objektai, kurie įvardijami 120 žodžių. Tarmiškai sakomus žodžius galima išgirsti, jų paplitimą pamatyti žemėlapiuose. Galima pasiklausyti, kaip žodžiai vartojami įvairiuose pasakymuose, skaityti paaškinimus, teikiamus lietuvių ir anglų kalbomis. Žodynas, sukurtas ir išleistas kaip bendras kūrybinis Lietvių kalbos instituto kalbininkų bei Matematikos ir informatikos instituto informatikų darbas, paremtas UNESCO. Žodynui paskirtas Pasaulinės parodos EXPO 2000 medalis.

Pasaulinės parodos EXPO 2000 medalis

Virtualūs Lietuvos muziejų ir kultūros paveldo atvaizdai interneite ir CD: „Lietuvos dailės muziejus“ (<http://LDmuziejus.mch.mii.lt>); „Lietuvos muziejai“ (www.muziejai.lt); „Lietuvos kultūros paveldo tūkstantmečio virtuali paroda“ (alka.mch.mii.lt/); „Lietuvos vienuolynai“ (vienuolynai.mch.mii.lt/).

Liaudies kultūra skaitmeninėje erdvėje: „Žemaitijos skaitmeninė enciklopedija“ (<http://samogitia.mch.mii.lt/>); „Žemaitijos parkų ir muziejų kelias“ (<http://mpkelias.mch.mii.lt/>); „Lietuviškų audinių raštai“ (<http://alka.mch.mii.lt/Lkultura/AudiniuRastai/trumpa.lt.htm>); „Kūryba ir tradicijos. Geometriniai lietuvių audinių raštai“ (www.emokykla.lt/cd/AudiniuRastai/knyga.htm).

Lietuvos tautinių mažumų identiteto atskleidimas – produktai, kuriuose atskleidžiama Lietuvos etninių bendrijų praeitis, kalba, religija, papročiai, kultūra, pristatomos ižymios asmenybės, visuomeninių organizacijų veikla ir tautinių bendrijų (karaimų, totorių, žydų, rusų) šiandien: „Žydai Lietuvoje“ (litvakai.mch.mii.lt/); „Lietuvos tautinės mažumos. Kultūros paveldas“ (CD).

Igyvendintas projektas „Įrankiai nykstančio kultūros paveldo išsaugojimui, tyrimui ir intelektinės nuosavybės teisių tvarkymui“. Remiantis tyrimų rezultatais sukurta programinė įranga multimedijos duomenų (tekstų, vaizdų, garsų) ir teisių į intelektinę nuosavybę saugyklos tvarkymui bei interaktyviam rezultatų pateikimui naudojantis interneto aplinka. Sukurti metodai ir standartai jog efektyviai veikimui išteklių taupos režimu. Iđiegtos novatoriškos multimedijos priemonės nykstančiam kultūros paveldui išsaugoti skaitmeninėje

Pirmoji lietuviška elektroninė knyga ir tarptautinį pripažinimą pelnės kompaktinis diskas

erdvėje, moksliniams sukauptų duomenų tyrimui ir moderniam kultūros objektų pristatymui naudojant kompiuterių tinklus ir skaitmeninę leidybą kompaktiniuose diskuose, kartu suteikiant realią galimybę kultūros institucijoms turėti pajamų šaltinį iš jų saugomų kultūros vertybų.

Sukurta Lietuvos mokslo akademijos bibliotekos senųjų muzikinių rankraščių skaitmeninių vaizdų, muzikos kūrinių garso ir vaizdo įrašų interneite skaitmeninė saugykla ir svetainė MUSICALIA (www.musicalia.lt). Atliekant darbą padaryta programinė įranga vaizdų, tekstų, garsų saugyklos tvarkymui bei interaktyviams rezultatų pateikimui naudojantis interneto aplinka. Novatoriškos multimedijos priemonės pritaikytos kuriant skaitmeninę saugykłą, aprépiant Lietuvos mokslo akademijos bibliotekoje saugomų senovinės muzikos rankraščių išsamius bibliografinius aprašus, puslapių vaizdus, tekstus ir kitokią medžiagą. Saugykla papildyta kai kurių muzikos kūrinių šiuolaikiniai garso įrašais, vaizdo siužetais.

Programų lokalizavimas ir informatikos terminija

Programinės įrangos lietuvinimo darbai vydomi Informatikos metodologijos skyriuje. 1995 m. buvo sulietuvinta mokymui skirta programa „Logo Writer“. Vėliau – tokios pat paskirties programos „Komenskio Logo“ (1998) ir „Imagine Logo“ (2006). Pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos programą „Lietuvių kalba informacineje visuomenėje (2000–2006)“ buvo lietuvinamos, atnaujinamos ir prižiūrimos interneto ir elektroninio pašto programos: „Mozilla“, „Opera“, „Firefox“, „Thunderbird“ bei jų papildinai. Taip pat sulietuvinta duomenų tvarkymo programa „Total Commander“ (Windows Commander), geometrijos mokymo programa, „Dinaminė geometrija“, antivirusinė programa „DrWeb“, raštinės programų paketas

Instituto specialistų lokalizuota
programinė įranga

Lietuvos Nepriklausomybės
atkūrimo dešimtmečio proga už
nuopelnus
LR Prezidentas Valdas Adamkus
Didžiojo Lietuvos Kunigaikštio
Gedimino ordino medaliu
apdovanojo Valentinę Dagičienę
(2000 m. liepos 6 d.)

„Open office“, tekstų rengykla „AbiWord“, programavimo kalbos „Free Pascal“ transliatorius ir kt.

Skyriaus darbuotojai taip pat lokalizavo programas „Komenskio Logo“ bei „Imagine Logo“, „Windows Commander“, „Dinaminė geometrija“, raštinės paketą „OpenOffice“, antivirusinę programinę įrangą „SpIDer“ ir „Dr. Web“, programavimo sistemą „Free Pascal“, mokomąją kompiuterinę priemonę „AbiWord“.

Siekiant palengvinti lokalizuotojų bei lietuviškų programų kūrėjų darbą parenkant komandą, parametrų pavadinimus, kompiuterio dialogų pranešimus, verčiant elektroninius žinynus bei rengiant kitus darbui kompiuteriu reikalingus tekstus, Informatikos metodologijos skyriaus darbuotojai parengė Aiškinamąjį kompiuterijos žodyną (<http://www.likit.lt/>). Žodyne aprašyti kompiuterijos terminai, žodžiai, jų junginiai, dažniausiai matomi kompiuterio ekrane, sutinkami mokymo priemonėse. Taip pat įtrauktos svarbiausios sąvokos, susijusios su programų lietuvinimu. Žodynas skiriamas kompiuterių programų naudotojams, programinės įrangos gamintojams ir lokalizuotojams. Šitaip bus vienodinamos sąvokos ir tai padės kompiuterių naudotojams vienareikšmiškai suprasti tai, ką paraše programų autoriai ar vertėjai. Žodžių aprašuose pateikiamas jų apibrėžtys, jei reikia – paaiskinimai, pavyzdžiai. Daugelis aprašų iliustruoti. Tuo sudaromos sąlygos, kad skaitytojas galėtų vien iš lietuviško žodžio aprašo aiškiai ir vienareikšmiškai suprasti, ką kuris žodis reiškia. Jam neberezikės ieškoti žodžio atitikmenų ar prasmės kitomis kalbomis. Iš viso aprašyta 4000 žodžių. Aiškinamasis kompiuterijos žodynas sukurtas Informacinių visuomenės plėtros komiteto užsakymu. Daugiau kaip

pusė šio žodyno terminų, aprobuotų Valstybinės lietuvių kalbos komisijos, išleista atskira knyga „Enciklopedinis kompiuterijos žodynas“.

Informatikos metodologijos skyriaus Kompiuterinės lingvistikos grupė, remiama Valstybinei lietuvių kalbos komisijos (Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos vartojimo ir ugdymo 1996–2005 metų programa) ir bendradarbiaudama su Lietuvių kalbos instituto Terminologijos centru, sukūrė ir plėtoja Lietuvių kalbos terminų bazę (www.terminynas.lt). Ji skirta įvairiems su terminijos tvarkymu ir vartojimu susijusiems darbams (mokslo tiriamiesiems; esamiems terminams sisteminti, norminti, standartizuoti; naujiems terminų žodynams bei žinynams sudaryti; kaip informacijos šaltinis vertėjams, redaktoriams ir kitiems kalbos vartotojams; mokymo reikalams ir kt.). Terminų bazėje kaupiami mokslo, technikos, meno ir kitų sričių terminai su išsamiu jų aprašu. Bazėje esančius terminus galima lengvai surasti, analizuoti, taisyt, operatyviai pildyti naujais duomenimis, gauti juos ryšio priemonėmis, keistis duomenimis su kitų šalių terminų bazėmis. Šiuo metu bazėje yra apie 280 000 terminų iš 27 įvairių mokslo sričių terminų žodynų.

Kitas ne mažiau svarbus projektas – elektroninė dabartinės rašomosios lietuvių kalbos leksikos duomenų bazė. Duomenų bazėje sukaupta keturių lietuvių kalbos funkcinį stilų – beletristikos, dalykinio, mokslinio ir publicistikos – tekstuose rastų 1 200 000 žodžių pavartojimų. Tokia duomenų bazė, esant atitinkamoms priemonėms, leidžia sudarinėti įvairaus tipo ir apimties dažninius žodynus, kurie reikalingi kalboms ar jų stiliams lyginti, kalbos ar kurio nors stiliaus aktyviajai ir pasyviajai leksikai nustatyti, vartosenai tirti, jai norminti, kodifikuoti, įvairiems vienkalbiams, daugialkalbiams ar specializuotiems žodynams, mokomosioms priemonėms rengti, mašininio vertimo, teksto atpažinimo klausimams spręsti. Iš šios bazės buvo suskaičiuoti 6 kiekvieno funkcinio stiliaus ir 6 visos kalbos elektroniniai dažniniai žodynai. Iš jų parengti spaudai ir išleisti: „Dažninis dabartinės rašomosios lietuvių kalbos žodynas (mažėjančio dažnio tvarka)“, „Dažninis dabartinės rašomosios lietuvių kalbos žodynas (abécélės tvarka)“. Bazė sudaryta pagal V. Žilinskienės (Matematikos ir informatikos institutas) ir L. Grumadienės (Lietuvių kalbos institutas) parengtą metodiką. Darbą remė Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas, Vilniaus bankas, Valstybinė lietuvių kalbos komisija.

Bendruomenių informatika

Pradėjus puoselėti Lietuvos kaimo vietovių informatizavimo darbus, 2003 metais pradėta plėtoti bendruomenių informatika, aktyviai bendradarbiaujant su Atviros Lietuvos fondo vykdoma Informacijos programa. Ši veikla tapo ypač aktuali pradėjus 2005 metų rugpjūto 13 dieną įgyvendinti Matematikos ir informatikos instituto inicijuotą Europos Sąjungos struktūrinių fondų projektą „Kaimiškuojų vietovių plačiajuostis tinklas RAIN“ (www.rain.lt), kurį užbaigus 2008 metais visos 410 Lietuvos kaimo seniūnijos turės plačiajuostį optinę ryšį su internetu ir galės naudotis moderniausiomis interneto galimybėmis.

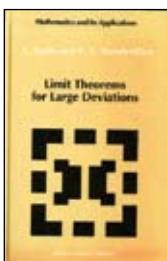
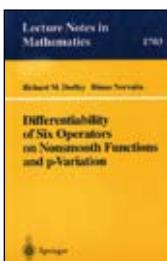
Bendruomenių informatikos veiklos tikslas – atverti naujausias informacines technologijas kaimo bendruomenių gebėjimų, kūrybiškumo ugdymui, jų veiklumo skatinimui. Siekiant šio tiksloto: tyrinėjamos ir adaptuojamos informacinės technologijos siekiant ugdyti kaimiškuojų bendruomenių gebėjimus, kūrybiškumą, skatinti jų veiklumą; vykdomi darbai, padedantys rengti darbuotojus, galinčius mokytis, švesti kaimiškuojų bendruomenių narius pasitelkti naujausias informacines technologijas kylančiams uždaviniamams spręsti; rengiami mokymo kursai bei seminarai kaimo bendruomenėms, grindžiami informacinių technologijų bei kompiuterinių tinklų naudojimu.

Sukurta informacinė sistema, kurios paskirtis – pateikti svarstyti bei viešinti Ilgalaikę Lietuvos ūkio plėtros 2001–2015 m. strategiją ir palengvinti ekspertų darbą. Tai pirma Lietuvoje sistema, skirta ekspertams konsultuoti su visuomene per internetą. Informacinė sistema realizuota kaip interaktyvi interneto svetainė (www.svarstome.lt) ir speciali duomenų bazė. Lankytojai interne te atsako į ekspertų iškeltus klausimus ir pareiškia savo nuomonę. Interneto svetainės turinys generuojamas iš DB pagal lankytojų užklausas. Ekspertams sukurtos darbo sritys, kuriose jie gali operatyviai pateikti, redaguoti savo srities medžiagą (iškelti klausimus, skelbtai rengiamus strategijos dokumentus), reaguoti į specialistų ir visuomenės nuomones.

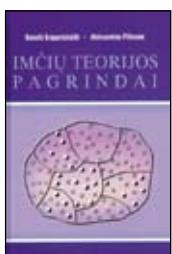
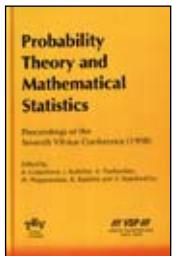
Monografijos, vadovėliai, konferencijų darbai, kiti leidiniai

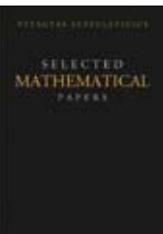
Tikimybių teorija, matematinė statistika

1. Й. Кубилюс. *Вероятностные методы в теории чисел*. Вильнюс: Гос. изд. научн. и полит. литературы, 1959.
2. Й. Кубилюс. *Вероятностные методы в теории чисел*. 2-ое доп. изд., Вильнюс: Гос. изд. научн. и полит. литературы, 1962.
3. *1-oji tarptautinė tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencija*. 1973 m. birželio 25-30. [pranešimų tezės lietuvių, anglų rusų k.] / Red. E. Gečiauskas. Vilnius, 1973.
4. *2-oji Vilniaus tarptautinė tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencija*. 1–2 dalys [pranešimų tezės lietuvių, anglų rusų k.] / Red. E. Gečiauskas, L. Saulis. Vilnius, 1973, 389, 380 p.
5. *Atsitiktinių procesų valdymas*. I, II dalys [seminarų medžiaga rusų k.] / Red. B. Grigelionis. Vilnius, 1975, 283, 354 p.
6. B. Kaminskienė. *Matematinės statistikos elementai*, I dalis. Vilnius, 1976, 278 p.
7. V. Svetulevičienė. *Matematinės statistikos elementai*, II dalis. Vilnius, 1976, 142 p.
8. *Tikimybių teorijos ir matematinės statistikos taikymai*. 2–7 laida [seminarų darbai rusų k.] / Red. B. Grigelionis. 1978–1988.
9. Stochastic differential systems. Filtering and control. *Proceedings of the IFIP-WG 71 Working Conference*, Vilnius, Lithuania, USSR, Aug. 28–Sept. 2, 1978, edited by B. Grigelionis. *Lecture Notes in Control and Information Sciences*, vol. 25. Berlin–Heidelberg–New York: Springer-Verlag, 1980, 364 p. ISBN 3-540-10498-4. Berlin–Heidelberg–New York: Springer-Verlag. ISBN 0-387-10498-4.
10. А. Темпельман. *Эргодические теоремы на группах*. Монография. Литов. АН, Ин-т математики и кибернетики. Вильнюс: Мокслас, 1986, 224 с.
11. В. Паулаускас, А. Рачкаускас. *Точность аппроксимаций в центральной предельной теореме в банаховых пространствах*. Вильнюс: Мокслас, 1989, 188 с.
12. Л. Саулис, В. Статулявичус. *Предельные теоремы о больших уклонениях*. Вильнюс: Мокслас, 1989, 206 с.
13. V. Paulauskas, A. Račkauskas. Approximation theory in the central limit theorem. Exact results in Banach spaces. Translated from the Russian by B. Svecevičius and V. Paulauskas. *Mathematics and its Applications* (Soviet Series), 32. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers Group, 1989, xviii+156 pp. ISBN 90-277-2825-9 60B12.
14. *5-oji Vilniaus tarptautinė tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencija*. 1–4

- dalys [pranešimų tezės lietuvių, anglų, rusų k.] / Red. E. Gečiauskas, L. Saulis. Vilnius, 1989, 250, 254, 382, 404 p.
15. 5-osios Vilniaus tarptautinės tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencijos medžiaga. 1, 2 tomai [konferencijos pranešimai anglų k.] / Red. B. Grigelionis, J.V. Prochorov, V.V. Sazonov, V. Statulevičius. Vilnius, 1989, 646, 616 p. ISBN 90-6764-128-6, ISBN 90-6764-129-4.
16. B. Bentkus, F. Götze, P. Gudynas, V. Paulauskas, V.B. Petrov, A. Račkauskas, L. Saulis, V. Statulevičius, J. Sunklodas. Пределные теоремы вероятностей. Современные проблемы математики. Фундаментальные направления, том 81, Теория вероятностей – 6. Москва: Академия Наук СССР, ВИНИТИ, 1991, 320 с.
17. L. Saulis and V. Statulevičius. *Limit theorems for large deviations*. Dordrecht –Boston–London: Kluwer Academic Publishers, 1991, 232 p.
18. Р.В. Янушкевичюс. Устойчивость характеристизаций вероятностных распределений. Вильнюс: Мокслас, 1991.
19. New Trends in Probability and Statistics, vol. 2. *Analytic and Probabilistic Methods in Number Theory: Proceedings of the International Conference in honour of J. Kubilius*, Palanga, Lithuania, 24–28 September 1991 / Eds. E. Manstavičius, F. Schweiger. Utrecht: VSP, Vilnius: TEV, 1992, 388 p. ISBN 90-6764-094-8.
20. A. Tempelman. Ergodic theorems for group actions. Informational and thermodynamical aspects. [Translated and revised from the 1986 Russian original.] *Mathematics and its Applications*, 78. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers Group 1992, xviii+399 pp. ISBN 0-7923-1717-3.
21. 6-oji Vilniaus tarptautinė tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencija. 1–2 dalys [pranešimų tezės lietuvių, anglų rusų k.] / Red. E. Gečiauskas. Vilnius, 1993, 214 p.
22. A. Tempelman. *Ergodic Theorems on Groups*. Dordrecht: Kluwer, 1996.
23. New Trends in Probability and Statistics, vol. 4. *Analytic and Probabilistic Methods in Number Theory: Proceedings of the Second International Conference in Honour of J. Kubilius*, Palanga, Lithuania, 23–27 September 1996 / Eds. A. Laurinčikas, E. Manstavičius, V. Stakėnas. Utrecht: VSP, Vilnius: TEV, 1997, 502 p. ISBN 90-6764-255-X (VSP); ISBN 9986-546-23-0 (TEV).
24. 7-oji Vilniaus tarptautinė tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencija [pranešimų tezės anglų k.]. / Red. E. Žalys. Vilnius, 1998, 470 p.
25. R.M. Dudley, R. Norvaiša. *Differentiability of six operators on nonsmooth functions and p -variation* /With the collab. of Jinghua Qian. Berlin–Heidelberg–New York–Barcelona–Hong Kong–London–Milan–Paris–Singapoure–Tokyo: Springer, 1999, 281 p. (Lecture notes in mathematics; Vol. 1703). ISBN 3-540-65975-7, ISSN 0075-8434.
26. V. Bentkus, F. Gotze, P. Gudynas, V. Paulauskas, V.V. Petrov, A. Račkauskas, L. Saulis, V. Statulevičius, J. Sunklodas. *Limit Theorems of Probability Theory* /Eds. Yu.V. Prokhorov, V. Statulevičius. Berlin–Heidelberg–New York: Springer-Verlag, 2000, 273 p. ISBN 3-540-57045-4.
27. R. Januškevičius. *Statistikos įvadas*. Vilnius: VPU I-kla, 2000, 172 p. ISBN 9986-869-57-9.
28. Yu.V. Prokhorov, V. Statulevičius (Eds.). *Limit Theorems of Probability Theory*. Berlin–Heidelberg: Springer-Verlag, 2000, 276 p. Printed in Germany. ISBN 3-540-57045-4.
29. 8-oji Vilniaus tarptautinė tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencija [pranešimų tezės anglų k.] / Red. E. Žalys. Vilnius, 2002, 355 p.

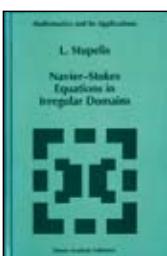

30. J.K. Sunkladas. *Tikimybių teorijos kursas*. Vilnius: Technika, 2003, 272 p. ISBN 9986-05-668-3.
31. Workshop on survey sampling theory and methodology. Abstracts. Org. com. D. Krapavickaitė, A. Plikusas et al. Vilnius: Statistics Lithuania, 2003. 134 p. ISBN 9986-589-98-3.
32. Workshop on survey sampling theory and methodology. (Abstracts). Org. com.: D. Krapavickaitė, A. Plikusas et al. Vilnius: Statistics Lithuania, 2003. 170 p. ISBN 9955-588-98-87-X.
33. D. Krapavickaitė, A. Plikusas. *Imčių teorijos pagrindai*. Vilnius: Technika, 2005. 312 p. ISBN 9986-05-927-5.
34. D. Krapavickaitė (sudarytoja ir vertėja). *Imčių tyrimai statistiniuose tyrimuose. Kompiuterinė programa APKLAUSA ir jos duomenis nagrinėjantys pratimai*. Vilnius: Technika, 2002. 53 p. ISBN 9986-05-550-4.
35. V. Statulevičius. *Selected Mathematical Papers*. Vilnius, IMI, 2006, 652 p.

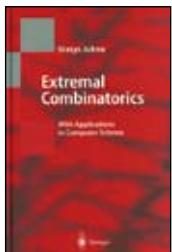
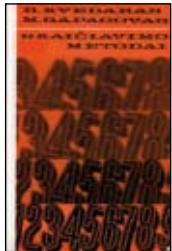

Diferencialinės lygtys, skaitiniai metodai

1. *Diferencialinės lygtys ir jų taikymas*. 1–47 laida [seminarų medžiaga rusų k.] / Red. M. Sapagovas, B. Kvedaras. Vilnius, 1971–1991.
2. B. Kvedaras, M. Sapagovas. *Skaičiavimo metodai*. Vilnius: Mintis, 1974, 516 p.
3. А.И. Янушаускас. *Границные задачи для эллиптических уравнений в частных производных и интегро-дифференциальные уравнения*. Иркутск: ИУ, 1976, 168 с.
4. Ю.С. Колесов, Д.И. Швitra. *Автоколебания в системах с запаздыванием*. Vilnius: Mokslas, 1979, 148 p.
5. Г. Мазья, В.А. Пламеневский, Л.И. Ступялис. Трехмерная задача об установившемся движении жидкости со свободной поверхностью. *Diferencialinės lygtys ir jų taikymai*, 23 leidinys. Vilnius: MKI, 1979, 155 p.
6. Matematiniai metodai biologijoje ir medicinoje. 1 leidinys. *Biologinių sistemų matematinis modeliavimas* [teminis rinkinys rusų k.] / Red. A. Garliauskas, D. Švitra. Vilnius, 1985, 168 p.
7. Matematiniai metodai biologijoje ir medicinoje. 2 leidinys. *Biologinių sistemų dinamika* [teminis rinkinys rusų k.] / Red. D. Švitra. Vilnius, 1987, 185 p. ISSN 0234-6583.
8. A. Kregždė, M. Sapagovas. *Tiesinės algebro skaitiniai metodai*. Vilnius: VU, 1988, 84 p.
9. A. Štaras, M. Sapagovas, I. Uždaviny. *Skaičiavimo metodų laboratorinių darbai. Algebra ir analizė*. Vilnius: VU, 1988, 104 p.
10. Д. Швitra. *Динамика физиологических систем*. Монография. Литов. АН, Ин-т математики и кибернетики. Вильнюс: Мокслас, 1989, 169 с. ISBN 5-420-00609-X.
11. Matematiniai metodai biologijoje ir medicinoje. 3 leidinys. *Netiesinės diferencialinės lygtys ekologijoje ir medicinoje* [teminis rinkinys rusų k.] / Red. D. Švitra, A. Garliauskas ir kt. Vilnius, 1989, 185 p. ISSN 0234-6583.
12. А. Янушаускас. Методы потенциала в теории эллиптических уравнений. Vilnius: Mokslas, 1990, 180 p.
13. А. Янушаускас. Многомерные эллиптические системы с переменными коэффициентами. Vilnius: Mokslas, 1990, 264 p.
14. V. Būda, S. Rutkauskas. *Pagrindiniai matematinės fizikos uždaviniai ir sprendimo metodai*. Vilnius: Technika, 1992, 54 p.

15. A.A. Samarskii, M.P. Sapagovas (Eds.). *Mathematical Modelling and Applied Mathematics*. North-Holland, 1992, 470 p.
16. L. Stupylis. *Краевые задачи для уравнений Навье-Стокса*. Vilnius: Mokslas, 1992, 406 p.
17. Ed. Th. Rassias, H.M. Srivastava, A. Yanushauskas. *Topics in polynomials of one and several variables and their applications*. Singapore–New Jersey–London–Hong Kong: World Scientific, 1993, 638 p.
18. V. Būda, R. Čiegis. *Skaičiuojamosios matematikos įvadas*. Vilnius: ŠMM, 1995, 118 p.
19. L. Stupelis. *Navier-Stokes equations in irregular domain*. Dordrecht: Kluwer Academic Publisher, 1995, 584 p.
20. H. Amann, G.P. Galdi, K. Pileckas and V.A. Solonnikov (Eds.). *Navier-Stokes Equations and Related Nonlinear Problems. Proceedings of the Sixth International Conference NSEC-6*, Palanga, Lithuania, May 22–29, 1997. Vilnius: TEV, 1998, 438 p.
21. V. Būda, M. Sapagovas. *Skaitiniai metodai. Algoritmai, uždaviniai, projekta*. Vilnius: Technika, 1998, 140 p.
22. B. Kvedaras. *Matricų teorija*. Kaunas: VDU leidykla, 1999, 362 p.
23. B. Kvedaras. *Matricų teorija, II dalis*. Vilnius: Mokslo aidai, 2000, 390 p.
24. Finite Difference Schemes: Theory and Applications / Editors R. Čiegis, A. Samarskii and M. Sapagovas. *Proceedings of the Conference FDS2000*, September 1–4, 2000, Palanga. Matematikos ir informatikos institutas, Vilnius: Mokslo aidai, 2000. ISBN 9986-680-15-8.
25. S. Rutkauskas. *Įvadas į diferencialinių lygčių kursą*. Vilnius: VPU leidykla, 2006, 237 p.

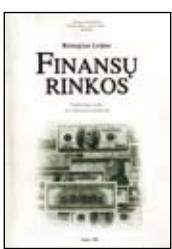

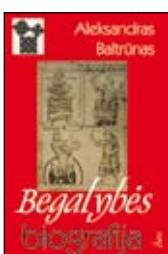
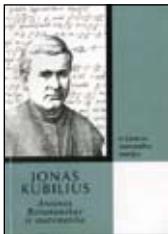
Matematinė logika

1. *Sąjunginė konferencija „Matematinės logikos metodai ir dirbtinio intelekto problemose ir sisteminis programavimas“*, Palanga, 1980 m. rugpjėjo 3–5 d. 1, 2 dalys [pranešimų tezės rusų k.] / Red. R. Pliuškevičius. Vilnius, 1980, 181, 270 p.
2. *Matematinė logika ir jos taikymas*. 1–7 laida [seminarų darbai rusų k.] / Red. R. Pliuškevičius. Vilnius: 1981–1989.
3. R. Pliuškevičius. *Susipažinkime su matematine logika*. Vilnius: Mokslas, 1983.
4. S. Jukna. *Extremal Combinatorics: with Applications in Computer*. Springer-Verlag, 2001.

Lošimų teorija, operacijų tyrimas, matematinė ekonomika

1. *Matematiniai metodai socialiniuose moksluose*. 1–17 laida [metodinė medžiaga rusų k.] / Red. E. Vilkas, Č. Šimelis. Vilnius: 1971–1984.
2. *Современные направления теории игр* (Сборник статей) / Под редакцией Э. Вилкаса и А. Корбута. Литов. АН, Ин-т физики и математики. Вильнюс: Мокслас, 1976, 144 с.
3. *Sąjunginis seminaras „Matematinės ekonomikos šiuolaikinės problemos“*, Vilnius, 1984 m. liepos 3–4 d. [pranešimų tezės rusų k.] / Red. E. Vilkas, Č. Šimelis. Vilnius: 1984, 86 p.
4. *Proceedings of the 52nd Meeting of the EWG on Multicriteria Decisions* / Eds. L. Sakalauskas, E.K. Zavadskas. *Informatica*, 2001, vol. 12, No 1.

5. Proceedings of the 28th Workshop of the EWG on Financial Modelling / Ed. L. Sakalauskas. *Informatica*, 2001, vol. 12, No 4.
6. *Proceedings of the International Conference “Sustainable Development in Information Society”*(SDIS-2001) / Eds. W.L. Filho, R. Pakalnis, L. Sakalauskas. Vilnius: Institute of Botany, 2001. ISBN 996-662-17-6.
7. Financial risk in open economies / Ed. L. Sakalauskas, feature issue of the *European journal of Operational Research*, 2004, No 155.
8. Stochastic and Heuristic Methods in Optimization / Eds. J. Kraup and L. Sakalauskas, special issue of the *European Journal of Operational Research*, 2006, No 171.
9. *Proceedings of the 5th Workshop of the European Chapter of Metaheuristics “Metaheuristics and Large-Scale Optimization”, “Technological and economic development of economy”*, 2006, vol. XII, No 1.

Matematikos istorija

1. A. Baltrūnas. *Šimtas matematikos mislių* (Noriu žinoti). Vilnius, Vaga, 1983, 330 p.
2. A. Baltrūnas. *Pirmieji matematikos žingsniai* (Matematikos mokykla). Vilnius, Mokslas, 1986, 87 p.
3. A. Baltrūnas. *Pagrindinės matematikos vystymo kryptys Lietuvoje*. Vilnius, 1986, 17 p.
4. A. Baltrūnas. *Matematiniai galvosūkiai*. Kaunas : Šviesa, 1989, 191 p.
5. A. Baltrūnas. *Nuo nulio iki...* Vilnius : Vytyrys, 1991, 206 p.
6. J. Banionis. *Matematikos mokslo raida Lietuvoje 1920–1940 m.* Vilnius: MII, 1994, 152 p.
7. J. Kubilius. *Antanas Baranauskas ir matematika* (Iš Lietuvos matematikos istorijos – 1). Vilnius: MII, 2001, 92 p.
8. A. Baltrūnas. *Begalybės biografija*. Vilnius: Žara, 2004, 120 p.
9. *Matematika Lietuvoje po 1945 metų* (Iš Lietuvos matematikos istorijos – 2) / Red. J. Kubilius. Vilnius: MII, 2006, 352 p.

Matematikos metodika

1. *Matematikos olimpiados uždaviniai* / Red. A. Plikusas, J. Mačys. Vilnius: 1988, 99 p.
2. *1990 m. Lietuvos jaunųjų matematikų olimpiados uždaviniai* / Red. J. Mačys. Vilnius: 1991, 38 p.
3. *Lietuvos jaunųjų matematikų olimpiados uždaviniai* / Red. A. Plikusas. Vilnius: 1992, 83 p.
4. *1991 m. Lietuvos jaunųjų matematikų olimpiados uždaviniai* / Red. J. Mačys. Vilnius: 1992, 30 p.
5. *1992 m. Lietuvos jaunųjų matematikų olimpiados uždaviniai* / Red. J. Mačys. Vilnius: 1993, 40 p.
6. *1993 m. Lietuvos jaunųjų matematikų olimpiados uždaviniai* / Red. J. Mačys. Vilnius: 1994, 40 p.
7. *1994 m. Lietuvos jaunųjų matematikų olimpiados uždaviniai* / Red. J. Mačys. Vilnius: 1995, 48 p.
8. *1995 m. Lietuvos jaunųjų matematikų olimpiados uždaviniai* / Red. J. Mačys. Vilnius: 1996, 40 psl. ISBN 9986-680-01-8.
9. *1996 m. Lietuvos jaunųjų matematikų olimpiados uždaviniai* / Red. J. Mačys. Vilnius: 1997, 32 p. ISBN 9986-680-06-9.
10. *1997 m. Lietuvos jaunųjų matematikų olimpiados uždaviniai* / Red. J. Mačys. Vilnius: 1998, 32 p.

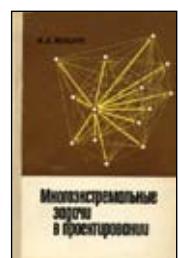
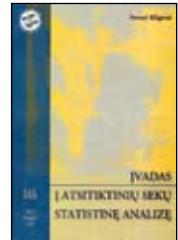

11. 1998 m. Lietuvos jaunųjų matematikų olimpiados uždaviniai / Red. J. Mačys. Vilnius: 1999, 32 p.
12. K. Kubilius, L. Saulis. Matematinės analizės uždavinynas. Vilnius: TEV, 2000, 143 p. ISBN 9986-546-92-3.
13. J. Mačys. Moksleivių matematikos olimpiadų uždaviniai 1986–2002 m. Vilnius: 2003, 214 p. ISBN 9955-491-35-3.
14. K. Kubilius, L. Saulis. Matematinės analizės praktikumas. Vilnius: TEV, 2004, 134 p. ISBN 9955-491-78-7.

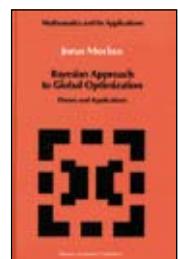
Atpažinimo procesai

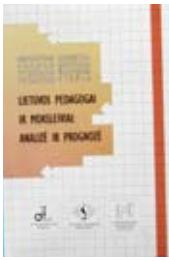
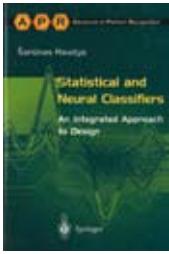
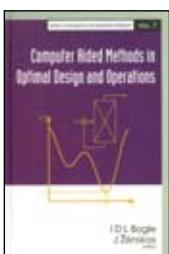
1. Statistinės valdymo problemos. 1–94 laida [seminarų darbai rusų k.] / Red. E. Gečiauskas, L. Telksnys. Vilnius, 1971–1992.
2. Анализ сердечного ритма / Под ред. Д. Жемайтите, Л. Тельксниса. Институт математики и кибернетики АН Лит. ССР. Вильнюс: Мокслас, 1982, 130 с.
3. Статистические проблемы управления: отображение изменений случайных процессов. Литов. АН Ин-т математики и кибернетики. Вильнюс: Мокслас, 1984.
4. L. Telksnys. Detection of Changes in Random Processes. New York: Optimization Software, Inc., Publitions Division, 1986, 226 p. ISBN 0-911575-20-0.
5. В. Сливинскас, В. Шимоните. Минимальная реализация и формантный анализ динамических систем и сигналов. Монография. Литов. АН Ин-т математики и информатики. Вильнюс: Мокслас, 1990, 168 с. ISBN 5-420-00703-7.
6. К. Казлаускас, Р. Пупейкис. Цифровые системы обработки данных. Монография. Литов. АН, Ин-т математики и информатики. Вильнюс: Мокслас, 1991, 220 с. ISBN 5-420-00874-2.
7. A. Šimoliūnas. Tiesioginis žmogaus elektroencefalogramos uždavinys. Monografija. Vilnius, 1992, 94 p. [rusų k.]
8. N. Kligienė. Ivadas į atsitiktinių sekų statistinę analizę. Vadovėlis aukštuojų mokyklų studentams. Vilnius: Technika, 1998, 140 p.

Optimizavimo metodai, duomenų analizė, modeliavimas

1. И.Б. Моцкус. Многократмальные задачи в проектировании. Москва: Наука, 1969, 215 с.
2. V.T. Sergovancev, B.L. Kučin, A.I. Garliauskas, E.I. Tichomirov. Centralizuota kontrolė ir optimalus valdymas magisraliniuose dujotiekiuose. Maskva: Nedra, 1973, 328 p. (rusų kalba).
3. Optimalių sprendimų teorija. 1–14 laida [seminarų darbai rusų k.] / Red. A. Žilinskas. Vilnius, 1975–1990.
4. A.I. Garliauskas. Dujų transporto sistemų operatyvus ir perspektivinio planavimo matematinis modeliavimas. Maskva: Nedra, 1975, 160 p. (rusų kalba).
5. S.A. Bobrovskis, S.G. Ščerbakov, E. I. Jakovlev, A.I. Garliauskas, V.V. Gračiov. Dujų transportas vamzdynais. TSRS MA, Maskva: Nauka, 1976, 496 p. (rusų kalba).
6. E.L. Volskis, A.I. Garliauskas, S.V. Gerčikov. Dujų gavybos ir magistralinių dujotiekiių patikimumas ir optimalus rezervavimas. Maskva: Nedra, 1980, 279 p. (rusų kalba).
7. V. Šaltenis, A. Žilinskas. Techninių optimizavimo uždaviniių sprendimas. Vilnius: Mokslas, 1986, 121 p.

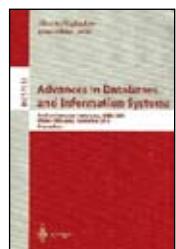
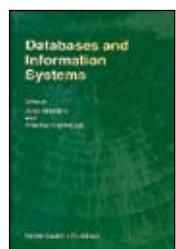
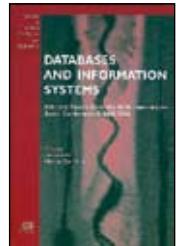
-
8. А. Жилинскас. *Глобальная оптимизация. Аксиоматика статистических моделей, алгоритмы, применения*. Институт математики и кибернетики АН Литовской ССР. Вильнюс: Мокслас, 1986, 168 с.
 9. А. Гарляускас, В. Фейгин. *Системный анализ и оптимизация сложных сетей*. Монография. Литов. АН, Ин-т математики и кибернетики. Вильнюс: Мокслас, 1989, 212 с.
 10. J. Mockus. *Bayesian Heuristic Approach to Global Optimization*. Dordrecht–Boston–London: Kluwer Acad. Publ., 1989, 254 p.
 11. А. Пакштас. *Распределенные программные конфигурации. Анализ и разработка*. Монография. Литов. АН, Ин-т математики и кибернетики. Вильнюс: Мокслас, 1989, 223 с. ISBN 5-420-00637-5.
 12. В. Шальтянис. *Анализ структуры задач оптимизации*. Монография. Литов. АН, Ин-т математики и кибернетики. Вильнюс: Мокслас, 1989, 123 с. ISBN 5-420-00385-6.
 13. A. Törn, A. Žilinskas. *Global Optimization. Lecture Notes in Computer Science*, vol. 350. Berlin–Heidelberg–New York–London–Paris–Tokyo: Springer-Verlag, 1989, 255 p. ISBN 3-540-50871-6.
 14. А. Жилинскас. *Глобальная оптимизация: аксиоматика статистических моделей, алгоритмы и применения*. Вильнюс: Мокслас, 1989.
 15. А. Жилинскас, В. Шальтянис. *Поиск оптимума: компьютер расширяет возможности*. Москва: Наука, 1989, 128 с. ISBN 5-02-006737.
 16. A. Žilinskas. *Šiuolaikiniai projektavimo metodai*. Vilnius: Mokslas, 1990.
 17. А. Жиглявский, А. Жилинскас. *Методы поиска глобального экстремума*. Москва: Наука, 1991, 248 с. ISBN 5-020104257-3.
 18. *System analysis, Design and Optimization. An Introduction* / General editing by A. Žilinskas. Russian Engeneering Academy, Siberian Department, Krasnoyarsk Space Technology University. Krasnoyarsk, 1993, 203 p.
 19. J. Mockus, W. Eddy, A. Mockus, L. Mockus, G.V. Reklaitis. *Bayesian Heuristic Approach to Discrete and Global Optimization: Algorithms, Visualization, Software and Applications*. Dordrecht ets.: Kluwer, 1997, 396 p.
 20. J. Mockus. *Bayesian Heuristic Approach to Global and Discrete Optimization* / with W. Eddy, G. Reklaitis, A. Mockus and L. Mockus. Dordrecht: Kluwer Acad. Publ., 1997.
 21. A. Žilinskas. *Matematinių programavimų*. Pirmas ir antras leidimai. Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 1999, 2000, 184 p.
 22. J. Mockus. *A Set of Examples of Global and Discrete Optimization: Applications of Bayesian Heuristic Approach*. Dordrecht ets.: Kluwer Academic Publishers, 2000, 321 p. ISBN 0-7923-6359-0
 23. G. Dzemyda, P. Gudynas, V. Šaltenis, V. Tiešis. *Lietuvos pedagogai ir moksleiviai: analizė ir prognozė*. Vilnius: Mokslo aidai, 2001, 166 p.
 24. Š. Raudys. *Statistical and Neural Classifiers: an Integrated Approach to Design*. Springer, 2001, 296 p. (Advances in pattern recognition). ISBN 1-85233-297-2 London Berlin Heidelberg: Springer-Verlag. Printed in Great Britain.
 25. *Stochastic and Global Optimization* / Edited by G. Dzemyda, V. Šaltenis, A. Žilinskas. (Nonconvex Optimization and its Application). ISBN 1-4020-0484-2. Dordrecht–Boston–London: Kluwer Academic Publishers, 2001, 238 p. (The Jubilee of Prof. Dr. Habil. Jonas Mockus).
-
-
-
-

26. I.D.L. Bogle, J. Žilinskas (Eds.). Computer Aided Methods in Optimal Design and Operations. Series on Computers and Operations Research, World Scientific, Vol. 7, 2006, ISBN 981-256-909-X.
27. A. Törn, J. Žilinskas (Eds.). Models and Algorithms for Global Optimization. Springer Optimization and Its Applications, Springer, ISSN 1931-6828, Vol. 4, 2006, ISBN 0-387-36720-9.

Programų sistemų inžinerija

1. *Planavimo ir valdymo procesų automatizavimas*. 1–13 laida [seminarų darbai rusų k.] / Red. V. Matulis. Vilnius, 1973–1988.
2. А.А. Чаплинская, В.А. Матулис. Система “Вильнюс” [Концепция, структура и технология ее использования]. 1981.
3. *Sistema „Vilnius“*, 2 dalis [metodinė medžiaga rusų k.] / Red. V. Matulis, A. Čaplinskas. Vilnius, 1983.
4. *Sistema „Vilnius“*, 3 dalis [metodinė medžiaga rusų k.] / Red. V. Matulis, A. Čaplinskas. Vilnius, 1984.
5. А.А. Чаплинская, Р.И. Памядене. Система “Вильнюс” [Эскизное проектирование объектных ППП].
6. А. Чаплинская. Принципы конструирования проблемно-ориентированных программных систем.
7. A. Čaplinskas. *Programų sistemų inžinerijos pagrindai*, I dalis, 1996, II dalis, 1998.
8. Databases & Information Systems. *Proceedings of the 4th IEEE International Baltic Workshop*, vol. 1. Vilnius, Lithuania, May 1–5, 2000 / Edited by A. Čaplinskas. Vilnius Gediminas Technical University, Institute of Mathematics and Informatics, Lithuanian Computer Society. Vilnius: Technika, 2000, 256 p. ISBN 9986-05-404-4.
9. Databases & Information Systems. *Proceedings of the 4th IEEE International Baltic Workshop*, vol. 2. Vilnius, Lithuania, May 1–5, 2000 / Edited by A. Čaplinskas. Vilnius Gediminas Technical University, Institute of Mathematics and Informatics, Lithuanian Computer Society. Vilnius: Technika, 2000, 316 p. ISBN 9986-05-405-2.
10. Databases and Information Systems. *Fourth International Baltic Workshop, Baltic DB&IS 2000*, Vilnius, Lithuania, May 1–5, 2000. Selected Papers / Edited by J. Barzdins and A. Čaplinskas. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 2001, 348 p. ISBN 0-7923-6823-1.
11. Advances in Databases and Information System: *5th East European Conference ADBIS. Proceedings*. Vilnius, Lithuania, September 25–28, 2001 / A. Čaplinskas, J. Eder (eds.). Berlin–Heidelberg–New York–Barcelona–Hong Kong–London–Milan–Paris–Tokyo: Springer, 2001, 384 p. (Lectures notes in computer science, vol. 2151). ISBN 3-540-42555-1.
12. A. Čaplinskas, O. Vasilecas (Eds.). *Modern Curriculum in Information Systems at Master Level. Module Catalogue*. VGTU. Vilnius: Technika, 2004, 168 p. ISBN 9986-05-758-2.
13. Databases and Information Systems. *Selected Papers from the Sixth International Baltic Conference DB&IS 2004* / Edited by J. Barzdins and A. Čaplinskas. Amsterdam: IOS Press, 2005, 300 p. ISBN 1-58603-485-5.

Informatikos metodologija, programavimas

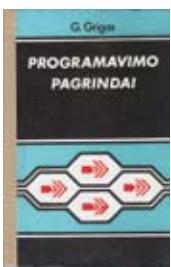
1. G. Grigas. *Kaip mašina sprendžia uždavinį?*. Vilnius: Mintis, 1965, 56 p.
2. P. Валаткайте, Г. Григас. Электронный вычислительный перфоматор ЭВП-80-2 (Румы). Москва: Статистика, 1965, 60 с.

3. *ESM programavimas*. 1–13 laida [metodinė medžiaga SC vartotojams rusų k.] / Red. P. Rumšas. Vilnius, 1970–1989.
4. G. Grigas. *Programavimas algoritmine kalba Algol-60*. Vilnius: Mintis, 1971, 167 p.
5. *Algoritmų ir programų fondas*. 1–8 laida [sukauptos medžiagos anotuotas katalogas rusų k.] / Sud. V. Dragūnienė. Vilnius, 1974–1988.
6. G. Grigas. *Algoritminė kalba Algol-60*. Vilnius: Mokslas, 1976, 148 p.
7. G. Grigas. *Algoritminė kalba FORTRAN*. Vilnius: Mokslas, 1976, 147 p.
8. G. Grigas. *Fortrano pagrindai*. Vilnius: LTSR MA MKI, 1976, 48 p.
9. G. Grigas. Fortrano pagrindai. Mokymo priemonė kolektyvinės skaičiavimo sistemos vartotojams. Vilnius, 1976, 47 p.

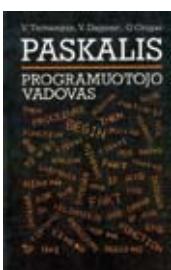
10. G. Grigas. *Programavimo kalba PL/1*. Vilnius: Mokslas, 1978, 236 p.
11. V. Dagienė, G. Grigas, A. Petruskienė. *Programavimo kalba PASCAL*. Vilnius: LTSR MA MKI, 1980, 125 p.
12. G. Grigas. *Funkcijos ir procedūros* [Metodinė medžiaga neakivaizdinės Jaunujų programuotojų mokyklos klausytojams]. Vilnius: MKI, 1981, 48 p.
13. G. Grigas. *Programavimo pradmenys*. Vilnius: Mokslas, 1982, 116 p.
14. K. Augustis, V. Dagienė, G. Grigas. *Duomenų tipų uždavinynas*. Vilnius: LTSR MA MKI, 1983, 84 p.
15. V. Dagienė, G. Grigas, A. Petruskienė. *Paskalio programavimo kalba*. Vilnius: Mokslas, 1983, 112 p.
16. V. Dagienė, G. Grigas. *Programavimo pradmenų uždavinynas*. Vilnius: LTSR MA MKI, 1983, 43 p.

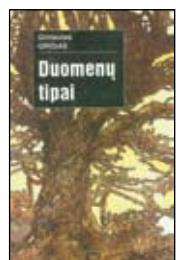
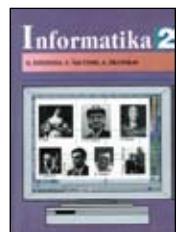
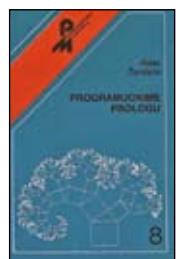
17. G. Grigas. *Duomenų tipai*. Vilnius: LTSR MA MKI, 1984, 62 p.
18. G. Grigas. *Duomenų tipai ir struktūros*. Vilnius: Mokslas, 1986, 104 p.
19. V. Dagienė, G. Grigas, K. Augustis. *Šimtas programavimo uždaviniai*. Kaunas: Šviesa, 1986, 224 p.
20. V. Dagienė. *Programavimo pamokos ir uždaviniai*. Vilnius: LTSR MA MKI, 1986, 63 p.
21. *Informatika*. Nr. 1 – 34 [metodinis leidinys] / Red. G. Grigas. Vilnius, 1986–2000.
22. G. Grigas. *Programavimo pagrindai*. Kaunas: Šviesa, 1987, 190 p.
23. V. Dagienė, G. Grigas. *Programavimo uždaviniai*. Vilnius: LTSR MA MKI, 1987, 60 p.

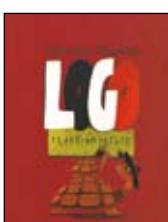
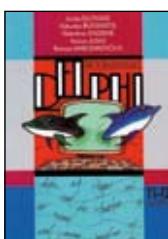
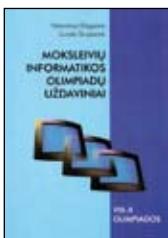
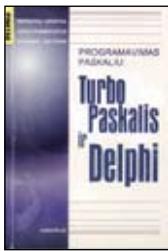
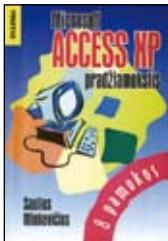

24. Г. Григас. *Начала программирования* [Перевод с литовского Ю. Первина, И. Вербицкайтė]. Москва: Просвещение, 1987, 112 с.
25. A. Žilinskas. *Programavimas Beisiko ir Fokalo kalbomis: mokomoji knyga technikos disciplinų ir darbų spec. studentams* // A. Žilinskas, R. Petruskė, J. Klapatauskas; LTSR aukščio ir specialaus vidurinio mokslo ministerija, VVPI. Vilnius: LTSR aukšt. ir spec. vid. mokslo m-ja, 1987, 99 p.
26. G. Grigas. *Programų sudarymas Paskalio kalba*. Vilnius: RMTI, 1988, 64 p.
27. V. Dagienė, V. Dagys. *Algoritmų sudarymas*. 1 d. Vilnius: RMTI, 1988, 75 p.
28. V. Dagienė, V. Dagys. *Algoritmų sudarymas*. 2 d. Vilnius: RMTI, 1988, 55 p.
29. G. Grigas. *Programų sudarymas* (Informatikos ir skaičiavimo technikos pagrindų mokytojams). Vilnius: Liaudies švietimo darbuotojų tobulinimosi institutas, 1989, 65 p.
30. V. Dagienė. *Mokomės programuoti*. Kaunas: Šviesa, 1989, 56 p.
31. V. Dagienė. *Trinadcat urokov programirovaniya. Vičislitelnaja technika i jejo prime-nenie*, 1989, Nr. 10.
32. V. Tumasonis, V. Dagienė, G. Grigas. *Paskalis. Programuotojo vadovas*. Vilnius: Mokslas, 1990, 208 p. ISBN 5-420-00021-0.

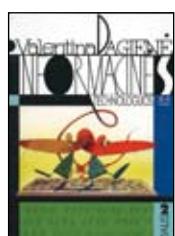
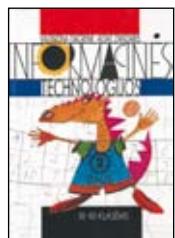
33. V. Dagienė, G. Grigas. *Informatika. Bandomoji mokymo priemonė X–XII klasei*. Kaunas: Šviesa, 1991, 200 p. ISBN 5-430-01218-1.
34. V. Dagienė. *Lietuvos jaunujuų programuotojų olimpiados*. Kaunas: Šviesa, 1991, 71 p. ISBN 5-430-01052-9.
35. V. Dagienė, G. Grigas. *Informatikos mokymas vidurinėje mokykloje. Mokytojo knyga*. Kaunas: Šviesa, 1992, 184 p. ISBN 5-430-01410-9.
36. V. Dagienė, G. Grigas. *Programavimo uždavinynas*. Kaunas: Šviesa, 1992, 272 p. ISBN 5-430-01026-X.
37. V. Dagienė, G. Grigas. *Informatika: Bandomoji mokymo priemonė X–XII klasei*. 2-as leidimas. Kaunas: Šviesa, 1992, 200 p. ISBN 5-430-01312-9.
38. В. Дагене, Г. Григас, К. Аугутис. 100 задач по программированию [Перевод с литовского А. Шмелева]. Москва: Просвещение, 1992, 256 с. – ISBN 5-09-003864-3.
39. В. Тумасонис, В. Дагене, Г. Григас. ПАСКАЛЬ. Руководство для программиста [Перевод с литовского К. Аугутиса]. Москва: Радио и связь, 1992, 192 с. ISBN 5-256-01007-7.
40. V. Dagienė, G. Grigas. *Informatyka: próbna pomoc naukowa dla klas X–XI*. Kaunas: Šviesa, 1993, 216 s. ISBN 5-430-01350-1.
41. V. Dagienė, G. Grigas. *Lietuvos jaunujuų programuotojų konkursai*. Kaunas: Šviesa, 1994, 88 p. ISBN 5-430-01446-X.
42. V. Grabauskienė. *Susipažinkite – transliatorius*. Kaunas: Šviesa, 1994, 85 p. ISBN 5-430-01051-0.
43. A. Žandaris. Programuokime Prologu. Kaunas: Šviesa, 1995, 131 p. ISBN 5-430-01764-7.
44. V. Dagienė. *Kelionė į kompiuterių šalį*. Vilnius: Lietus, 1995, 127 p.
45. A. Balčytienė, G. Leonavičius, J. Stankevičius, A. Talutis, E. Valavičius, A. Žilinskas. *Informatikos įvadas*. Vilnius, 1996.
46. T. Balvočienė, V. Dagienė, A. Klupšaitė. *Logo žinynas: „LogoWriter“ komandų žinynas mokytojams ir mokiniams*. Vilnius: Folium, 1996, 246 p. ISBN 9986-624-07-X.
47. V. Dagienė, A. Klupšaitė. *Duomenų tipų ir kompiuterinės grafikos uždavinynas*. Kaunas: Šviesa, 1996, 95 p.
48. A. Balčytienė, G. Leonavičius, J. Stankevičius, E. Valavičius, G. Dzemyda, V. Šaltenis, A. Žilinskas. *Informatika*, 1 ir 2 dalys. Vilnius: "Baltic EKO" leidybos centras, 1997, 1998.
49. T. Balvočienė, V. Dagienė, A. Klupšaitė. *Aš mokausi Logo: Projekčių knyga mokiniams*. Vilnius: Folium, 1997, 334 p. ISBN 9986-624-10-X.
50. G. Grigas. *Duomenų tipai*. Vilnius: Žuvėdra, 1997, 272 p. ISBN 9986-500-18-4: 9.00.
51. J. Bulotaitė (Ed.). *Baltic olympiads in informatics*. Vilnius: Žara, 1997, 48 p. ISBN 9986-34-017-9: 5.00
52. G. Dzemyda, V. Šaltenis. *Turbo Paskalis*. Vilnius: Mokslo aidai, 1997, 114 p.
53. V. Šaltenis. *Visual Basic pradžiamokslis*. Vilnius: Mokslo aidai. 1997, 96 p.
54. V. Dagienė. *Informatikos pradmenys IX–X klasei*, I dalis. Vilnius: TEV, 1998, 104 p.
55. V. Dagienė. *Informatikos pradmenys IX–X klasei*, II dalis. Vilnius: TEV, 1998, 104 p.
56. S. Minkevičius, *Kaip valdyti ir kompiuterizuoti verslą*. Piketas, 1998.
57. G. Grigas. *Programavimas Paskaliu*. Publikavimui Internete, 193 p.
58. D. Kirkas, J. Vercinskis, R. Žemaitis. *Elektroninio pašto įdiegimo ir naudojimo aprašymas: vartotojo vadovas* / Parengė ir naujai programos versijai pritaikė J. Aušraitė ir G. Grigas. Vilnius: ALF, 1998, 56 p.

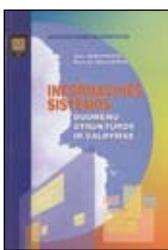
59. V. Dagienė. *Informatikos pradmenys IX–X klasei*, III dalis: *Kompiuteris*. Vilnius: TEV, 1999.
60. V. Dagienė. *Informatikos pradmenys IX–X klasei*, IV dalis: *Informacijos technologija*. Vilnius: TEV, 1999.
61. D. Švanytė-Dzemydienė, R. Naujikienė. *Informatikos pagrindai: teksto tvarkymas kompiuteriu*. Vilnius, Lietuvos teisės universiteto Leidybos centras, 1999, 117 p. ISBN 9986-518-90-3.
62. V. Dagienė, J. Skūprienė. *Moksleivių informatikos olimpiados uždaviniai*, I dalis. Vilnius: TEV, 1999. ISBN 9986-546-62-1.
63. V. Dagienė. *Bendrojo lavinimo mokyklų bendrosios programos: Informatika*. Pagrindinės mokyklos IX–X kl., profiliinės mokyklos XI–XII kl. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija. Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras, 2000.
64. V. Dagienė. *Informatikos pradmenys IX–X klasei*, IV dalis: *Informacijos technologija*. Vilnius: TEV, 2000.
65. V. Dagienė, G. Grigas. *Programavimo pradmenų uždavinynas XI–XII klasėms*. Vilnius: TEV, 2000.
66. G. Dzemyda, J. Stankevičius, V. Šaltenis. *Turbo Paskalis ir Delphi*. Vilnius: Piketas, 2000, 215 p.
67. *Informatika*. Nr.1 (35) [mokslo darbai ir mokomoji medžiaga] / Red. V. Dagienė. Vilnius, 2000, 121 psl. ISSN 0134-8639.
68. *Informatika*. Nr.2 (36) [mokslo darbai ir mokomoji medžiaga] / Red. V. Dagienė. Vilnius, 2000, 153 psl. ISSN 0134-8639.
69. *Informatika*. Nr.1 (37) [mokslo darbai ir mokomoji medžiaga] / Red. V. Dagienė. Vilnius, 2000. ISSN 0134-8639.
70. *Informatika*. Nr.2 (38) [mokslo darbai ir mokomoji medžiaga] / Red. V. Dagienė. Vilnius, 2000. ISSN 0134-8639.
71. *Programavimas Paskaliu: Turbo Paskalis ir Delphi* [vadovėlis] / G. Dzemyda, J. Stankevičius, V. Šaltenis. Vilnius: Piketas, 2000, 215 p.
72. A. Žilinskas, G. Leonavičius, E. Valavičius. *Informatika*. Vilnius, 2000.
73. V. Dagienė, J. Blonskis. *Programavimo pradmenys*. Vadovėlis XI–XII klasėms. Vilnius: TEV, 2001, 270 p. ISBN 9955-491-01-9
74. V. Dagienė. *Logo pradžiamokslis*. Mokymo priemonė darbui su „Komenskio Logo“. Vilnius: Žara, 2001, 143 p.
75. V. Dagienė. *Informatikos pradmenys*, I d.: *Informacija*, 9–10 kl. Pataisytais ir papildytas leidimas. Vilnius: TEV, 2001, 112 p. ISBN 9986-546-41-9.
76. V. Dagienė. *Informatikos pradmenys*, II d.: *Algoritmai*, 9–10 kl. Pataisytais ir papildytas leidimas. Vilnius: TEV, 2001, 112 p. ISBN 9986-546-46-X.
77. V. Dagienė. *Informatikos pradmenys*, III d.: *Kompiuteris*, 9–10 kl. Pataisytais ir papildytas leidimas. Vilnius: TEV, 2001, 112 p. ISBN 9986-546-68-0.
78. V. Dagienė. *Informatikos pradmenys*, IV d.: *Informacijos technologija*, 9–10 kl. Pataisytais ir papildytas leidimas. Vilnius: TEV, 2001, 112 p. ISBN 9986-546-42-7.
79. D. Švanytė-Dzemydienė, R. Naujikienė. *Informatikos pagrindai: šiuolaikiniai teksto tvarkymo būdai*. Vilnius, Lietuvos teisės universiteto Leidybos centras, 2001, 171 p. ISBN 9955-442-52-2.
80. V. Dagienė, J. Skūprienė. *Lietuvos moksleivių olimpiadų uždaviniai*. II dalis. Vilnius: TEV, 2001, 288 p. ISBN 9986-546-70-2.

81. V. Dagienė, A. Žandarė. Informatika. *Informacijos technologija*. I dalis. Eksperimentinis leidimas. Vilnius: TEV, 2002, 96 p.
82. V. Dagienė, A. Žandarė. *Informacijos technologija*. II dalis. Eksperimentinis leidimas. Vilnius: TEV, 2002, 96 p.
83. V. Dagienė. *Informatika. Trumpas informatikos kursas*. Vilnius: UAB „Gimtinė“, 2002.
84. V. Dagienė. *Moksleivių visuotinio kompiuterinio raštingumo testas*. Knygelė prie „Infoteksto“ klausimų kompaktinės plokštelių, 30 p.
85. V. Denisovas, S. Maciulevičius, A. Otas, V. Šakys, E. Telešius, A. Vidžiūnas, A. Žandarė. *Pagrindinės informacijos technologijos sąvokos*. Vilnius: Žara, 2001.
86. V. Denisovas, S. Maciulevičius, A. Otas, V. Šakys, E. Telešius, A. Vidžiūnas, A. Žandarė. *Kompiuterio naudojimas ir bylyt tvarumas*. Vilnius: Žara, 2001.
87. V. Denisovas, S. Maciulevičius, A. Otas, V. Šakys, E. Telešius, A. Vidžiūnas, A. Žandarė. *Tekstu tvarumas*. Vilnius: Žara, 2001.
88. V. Denisovas, S. Maciulevičius, A. Otas, V. Šakys, E. Telešius, A. Vidžiūnas, A. Žandarė. *Skaičiuoklės*. Vilnius: Žara, 2001.
89. V. Denisovas, S. Maciulevičius, A. Otas, V. Šakys, E. Telešius, A. Vidžiūnas, A. Žandarė. *Duomenų bazės*. Vilnius: Žara, 2001.
90. V. Denisovas, S. Maciulevičius, A. Otas, V. Šakys, E. Telešius, A. Vidžiūnas, A. Žandarė. *Pateikčių rengimas*. Vilnius: Žara, 2001.
91. V. Denisovas, S. Maciulevičius, A. Otas, V. Šakys, E. Telešius, A. Vidžiūnas, A. Žandarė. *Informacija ir komunikacija*. Vilnius: Žara, 2001.
92. V. Denisovas, S. Maciulevičius, A. Otas, V. Šakys, E. Telešius, A. Vidžiūnas, A. Žandarė. *Kompiuterinis raštingumas: ECDL pradmenys*. Vilnius: Žara, 2001. ISBN 9986-34-069-1.
93. V. Denisovas, S. Maciulevičius, A. Otas, V. Šakys, E. Telešius, A. Vidžiūnas, A. Žandarė. *Kompiuterinis raštingumas: ECDL pagrindai*. Vilnius: Žara, 2001. ISBN 9986-34-070-5.
94. *Lithuanian olympiads in informatics, Year 1999–2002*. Vilnius: Institute of Mathematics and Informatics, 2002, 62 p.
95. J. Lipekienė. *Matematika su kompiuteriu* [metodinė medžiaga]. Vilnius, 2002, 120 p. ISBN 9986-680-23-9.
96. V. Denisovas, S. Maciulevičius, A. Otas, V. Šakys, E. Telešius, A. Vidžiūnas, A. Žandarė. *Skaičiuoklės sąrašas ir duomenų bazės: Microsoft Excel 2000*. Vilnius : AB „Lietuvos telekomas“, 2002, ISBN 9955-504-04-8.
97. P. Abarius, A. Balvočius, V. Dagienė, P. Jucevičienė, A. Lozdienė, A. Otas, E. Valavičius. *Informacinių technologijų naudojimo edukologiniai aspektai* [Vadovavo dr. V. Dagiene]. Vilnius: Švietimo informacinių technologijų centras (medžiaga mokytojams internete ir kompaktinėje plokšteliuje, apie 3000 psl.).
98. V. Dagienė, A. Žandarė. *Informacinių technologijos*. Vadovėlis XI–XII kl., I dalis. Vilnius: TEV, 2003, 256 p. ISBN 9955-491-46-9.
99. V. Dagienė, A. Žandarė. *Informacinių technologijos*. Vadovėlis XI–XII kl., II dalis. Vilnius: TEV, 2003, 256 p. ISBN 9955-491-51-5.
100. V. Dagienė. *Informacinių technologijos*. Vadovėlis IX–X kl., I dalis. Vilnius: TEV, 2003, 224 p. ISBN 9955-491-38-8.

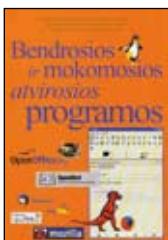

101. V. Dagienė. *Informacinių technologijos*. Vadovėlis IX–X kl., II dalis. Vilnius: TEV, 2003, 256 p. ISBN 9955-491-39-6.
102. J. Blonskis, V. Burkšnaitis, V. Dagienė, V. Jusas, R. Marcinkevičius. *Programavimas DELPHI*. Vadovėlis XI–XII kl. Vilnius: TEV, 2003, 320 p. ISBN 9955-491-43-4.
103. V. Dagienė, V. Paulikaitė. *OpenOffice.org. Grafikos rengykłė. Pateikčių rengykłė. Matematinė rengykłė*. Vilnius: Technologija, 2003, 102 p. ISBN 9955-09-540-7.
104. V. Dagienė, G. Pulokas. *OpenOffice.org. Tekstų rengykłė. HTML rengykłė*. Vilnius: Technologija, 2003, 66 p. ISBN 9955-09-541-5.

105. V. Dagienė, E. Jasutienė. *OpenOffice.org. Diegimas. Trumpa programų apžvalga. Ryšių tvarkykłė*. Vilnius: Technologija, 2003, 59 p. ISBN 9955-09-539-3.
106. V. Dagienė, E. Jasutienė. *OpenOffice.org. Skaičiuoklė*. Vilnius: Technologija, 2003, 67 p. ISBN 9955-09-542-3.
107. G. Grigas, T. Jevsikova. *Naršykłė „Mozilla 1.4“*. *Elektroninis paštas. Kalendorius*. Vilnius: Technologija, 2003, 102 p. ISBN 9955-09-538-5.
108. V. Dagienė, A. Žandaris. *Informacinių technologijos*. Vadovėlis XI–XII kl., I dalis. Vilnius: TEV, 2004, 256 p. ISBN 9955-491-46-9.
109. V. Dagienė, A. Žandaris. *Informacinių technologijos*. Vadovėlis XI–XII kl., II dalis. Vilnius: TEV, 2004, 254 p. ISBN 9955-491-51-5.

110. D. Dzemydienė, R. Naujikienė. *Informacinių sistemos. Duomenų struktūros ir valdymas*. Vilnius, Lietuvos teisės universiteto Leidybos centras, 2004, 263 p. ISBN 9955-563-45-1.
111. V. Dagienė. *Informacinių technologijos*. Vadovėlis IX–X kl., I dalis. Vilnius: TEV, 2004, 224 p. ISBN 9955-491-38-8.
112. V. Dagienė. *Informacinių technologijos*. Vadovėlis IX–X kl., II dalis. Vilnius: TEV, 2004, 256 p. ISBN 9955-491-39-6.

113. V. Dagienė, R. Zabarauskas. *Tekstų rengimas*. 2004, 60 p.

114. M. Rimkus, I. Žilinskienė. *Lokalizuota „Dinaminės geometrijos“ 4.06 versija*. Mokomoji kompiuterinė priemonė su kompaktine plokšteli. Vilnius, 2004, 24 p.

115. R. Laucius. *Lokalizuota „Free Pascal“ programavimo sistema*. Mokomoji kompiuterinė priemonė su kompaktine plokšteli. Vilnius, 2004, 24 p.

116. V. Dagienė, G. Grigas, E. Jasutienė, T. Jevsikova, J. Mačiuitis, V. Paulikaitė, G. Pulokas, M. Rimkus, R. Subačienė. *Mozilla 1.7.3: Naršykłė; Elektroninis paštas; Kalendorius*. Vilnius, 2004, 76 p.

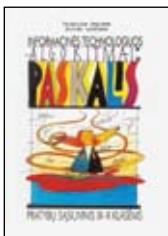
117. V. Dagienė, G. Grigas, E. Jasutienė, T. Jevsikova, J. Mačiuitis, V. Paulikaitė, G. Pulokas, M. Rimkus, R. Subačienė. *OpenOffice.org 1.1.3: Tekstų rengykłė; HTML rengykłė*. Vilnius, 2004, 63 p.

118. V. Dagienė, G. Grigas, E. Jasutienė, T. Jevsikova, J. Mačiuitis, V. Paulikaitė, G. Pulokas, M. Rimkus, R. Subačienė. *OpenOffice.org 1.1.3: Skaičiuoklė*. Vilnius, 2004, 67 p.

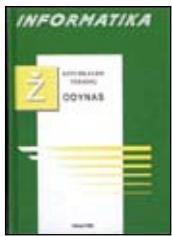
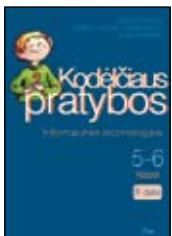
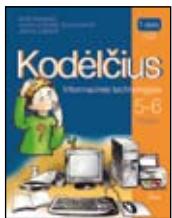
119. V. Dagienė, G. Grigas, E. Jasutienė, T. Jevsikova, J. Mačiuitis, V. Paulikaitė, G. Pulokas, M. Rimkus, R. Subačienė. *OpenOffice.org 1.1.3: Grafikos rengykłė; Pateikčių rengykłė*. Vilnius, 2004, 63 p.

120. V. Dagienė, G. Grigas, E. Jasutienė, T. Jevsikova, J. Mačiuitis, V. Paulikaitė, G. Pulokas, M. Rimkus, R. Subačienė. *OpenOffice.org 1.1.3: Matematinė rengykłė; Ryšių rengykłė*. Vilnius, 2004, 52 p.

121. V. Dagienė, G. Grigas, E. Jasutienė, T. Jevsikova, J. Mačiuitis, V. Paulikaitė, G. Pulokas, M. Rimkus, R. Subačienė. *OpenOffice.org 1.1.3: Trumpa programų apžvalga; Diegimas*. Vilnius, 2004, 50 p.

122. V. Dagienė, R. Zabarauskas. *Tekstų rengimas*. Vilnius: TEV, 2004, 60 p.
123. V. Dagienė, T. Jevsikova. *Bendrosios ir mokomojių atviros programos*. Vilnius: Žara, 2004, 87 p., su kompaktine plokšteli.
124. V. Dagienė, E. Jasutienė. *Dinaminė geometrija*. Vilnius, 2004, 24 p., su kompaktine plokšteli.
125. V. Dagienė. *Informacinių technologijos 5–6 kl. Tavo bičiulis kompiuteris*, I dalis. Vilnius: TEV, 2005, 96 p. ISBN 9955-680-06-7.
126. V. Dagienė. *Informacinių technologijos 5–6 kl. Tavo bičiulis kompiuteris*, II dalis. Vilnius: TEV, 2005, 104 p. ISBN 9955-680-16-4.
127. J. Aušraitė, A. Lozdienė, I. Mackevič, A. Žandarė. *Kodėlčius: Informacinių technologijos 5–6 klasei*. I dalis. Bandomoji mokymo priemonė. Vilnius: Žara, 2005, 40 p. ISBN 9986-34-146-9.
128. V. Dagienė, R. Simanavičienė. *Programavimas Logo*. Vilnius: TEV, 2005, 60 p. ISBN 9955-491-82-5.
129. V. Dagienė, A. Lozdienė. *Programavimas Paskaliu*. Vilnius: TEV, 2005, 60 p. ISBN 9955-491-83-3.
130. V. Dagienė. *Informacinių technologijos 5–6 kl. Tavo bičiulis kompiuteris*, I dalis. Vilnius: TEV, 2006, 168 p. ISBN 9955-680-35-0.
131. V. Dagienė. *Informacinių technologijos 5–6 kl. Tavo bičiulis kompiuteris*, II dalis. Vilnius: TEV, 2006, 159 p. ISBN 9955-680-39-3.
132. A. Žandarė, A. Lozdienė, I. Mackevič, J. Aušraitė. *Kodėlčius: Informacinių technologijos 5–6 klasei*. I dalis. Vilnius: Žara, 2006, 72 p. ISBN 9986-34-156-6.
133. A. Žandarė, A. Lozdienė, I. Mackevič, J. Aušraitė. *Kodėlčius: Informacinių technologijos 5–6 klasei*. II dalis. Vilnius: Žara, 2006, 72 p. ISBN 9986-34-157-4.
134. I. Mackevič, J. Aušraitė, A. Lozdienė, A. Žandarė. *Kodėlčiaus pratybos: Informacinių technologijos 5–6 klasei*. I dalis. Vilnius: Žara, 2006, 68 p. ISBN 9986-34-158-2.
135. J. Aušraitė, A. Lozdienė, I. Mackevič, A. Žandarė. *Kodėlčiaus pratybos: Informacinių technologijos 5–6 klasei*. II dalis. Vilnius: Žara, 2006, 72 p. ISBN 9986-34-159-0.
136. L. Petruskas, J. Skūpienė. *Informatikos olimpiados: algoritmai ir taikymo pavyzdžiai*. Vilnius: Nacionalinė moksleivių akademija, 2006, 234 p. ISBN 9955-9894-0-8.
137. V. Dagienė. *Informatikos keliai*. Vilnius: TEV, 2006, 168 p. ISBN 9955-680-48-2.
138. V. Dagienė, R. Mittermeir (Editors). *Information technologies at School. Proceedings of the Second International Conference „Informatics in Secondary Schools: Evolution and Perspectives“*, Vilnius, Lithuania, 7–11 November, 2006. ISBN 9955-680-47-4.

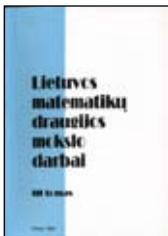

Žodynai

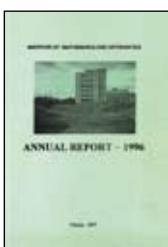
1. V. Būda, R. Skirmantas, A. Štaras. *Rusų–lietuvių–anglų kalbos skaičiuojamosios matematikos terminų žodynas*. Vilnius: VU, 1992, 76 p.
2. V. Dagys, A. Klupšaitė, A. Žandarė. *Informatika ir kompiuterinė įranga: aiškinamasis anglų–lietuvių kalbų terminų žodynėlis*. Vilnius, „Baltic Amadeus“, 1993, 71 p.
3. *Matematikos terminų žodynas* // Mokslinis redakt. J. Kubilius (9 autorai). Vilnius, 1994, 728 p.
4. *Atgalinis dabartinės lietuvių kalbos žodynas* / Sud. V. Žilinskienė. Vilnius: MII, LKI, 1995, 892 p.
5. V. Dagys, A. Klupšaitė, A. Žandarė. *Informatika ir kompiuterinė įranga: aiškinamasis anglų–lietuvių kalbų terminų žodynėlis*. Vilnius, „Baltic Amadeus“, 1995, 96 p. ISBN 9986-484-04-9.

6. *Informatika. Lietuvių-anglų-rusų-vokiečių kalbų terminų žodynas*. Vilnius: MII, 1999, 946 p.
7. V. Dagienė, G. Grigas. *Mokyklinis aiškinamasis informacinių technologijų žodynėlis*. Vilnius: TEV, 2003, 78 p.
8. V. Dagienė, T. Jevsikova, G. Grigas. *Enciklopedinis kompiuterijos žodynas*. Vilnius: TEV, 2005, 388 p.

Proginiai leidiniai

1. *Lietuvos matematikų darugijos XXIV konferencija*, Vilnius, 1983 m. birželio 22–23 d. [pranešimų tezės rusų k.] / Red. E. Gečiauskas. Vilnius, 1983, 233 p.
2. *Lietuvos matematikų draugijos XXVI konferencija*, Vilnius, 1985 m. birželio 13–14 d. [pranešimų tezės rusų k.] / Red. E. Gečiauskas. Vilnius, 1985, 328 p.
3. *Lietuvos matematikų draugijos XXVIII konferencija*, Vilnius, 1987 m. birželio 22–23 d. [pranešimų tezės rusų k.] / Red. E. Gečiauskas. Vilnius, 1987, 412 p.
4. *Lietuvos matematikų draugijos XXX konferencija*, Vilnius, 1989 m. birželio 22–23 d. [pranešimų tezės] / Red. E. Gečiauskas. Vilnius, 1989, 334 p.
5. *Lietuvos matematikų draugijos XXXII konferencija*, Vilnius, 1991 m. gegužės mėn. [pranešimų tezės] / Red. E. Gečiauskas. Vilnius, 1991, 242 p.
6. *Lietuvos matematikų draugijos XXXIV konferencija*, Vilnius, 1993 m. birželio mėn. I, II t. [pranešimų tezės] / Red. E. Gečiauskas. Vilnius, 1993, 152, 144 p.
7. *Lietuvos matematikų draugijos XXXVI konferencija*, Vilnius, 1995 m. birželio 22–23 d. [pranešimų tezės] / Red. H. Jasiūnas. Vilnius, 1995, 235 p. ISBN 9986-680-00-X.
8. *Annual Report – 1995* [metinė ataskaita] / Red. H. Pragarauskas, S. Rutkauskas. Vilnius, 1996, 128 p. ISBN 9986-680-02-6.
9. *Annual Report – 1996* [metinė ataskaita] / Red. H. Pragarauskas, S. Rutkauskas. Vilnius, 1997, 145 p. ISSN 1392-3765.
10. *Lietuvos matematikų draugijos XXXIX konferencija*, Kaunas, 1998 m. birželio 18–19 d. [pranešimų tezės] / Red. J. Sapagovas. Vilnius, 1998, 148 p. ISBN 9986-680-07-7.
11. *Vytautas Statulevičius* [literatūros rodyklė]. / Sud. A. Ališauskienė. Vilnius, 1999, 111 p. ISBN 9986-680-11-5.
12. *Akademikas Adolfas Laimutis Telksnys*. Specialus leidinio „Informatika“ numeris [bibliografinė rodyklė] / Sud. A. Ališauskienė. Vilnius, 2000, 137 psl. ISBN 9986-680-14-X.
13. *Akademikas Jonas Mockus* [bibliografinė rodyklė]. / Sud. A. Ališauskienė. Vilnius, 2001, 67 p. ISBN 9986-680-9-0.
14. *Lietuvos matematikos rinkinys*. 1–40 tomų autorų rodyklė / Sud. V. Verikaitė, H. Jasiūnas. Vilnius, 2001, 254 p.
15. *Akademikas Vytautas Statulevičius 1929–2003* / Sud. A. Ališauskienė, G. Masiulienė ir kt. Vilnius, 2004, 57 psl. ISBN 9986-680-26-3.
16. *Akademikas Bronius Grigelionis* [bibliografinė rodyklė]. Vilnius: MII, LMA biblioteka, 2005, 67 p.
17. *Gintautas Grigas* [bibliografinė rodyklė] / Sud. A. Žandaris. Vilnius: MII, 2006, 58 p.

Moksliniai žurnalai

1. *Lietuvos matematikos rinkinys* (4 numeriai per metus, leidžiamas nuo 1961 m.) / Vyr. red. M. Sapagovas, ats. redaktorius A. Račkauskas. ISSN 0132–2818 (kartu su LMD, VU).

Instituto leidžiami moksliniai žurnalai (kai kurie – kartu su kitomis mokslo įstaigomis)

2. *Informatica* (4 numeriai per metus, leidžiamas nuo 1990 m.) / Vyr. red. J. Mockus, ats. redaktorius G. Dzemyda. ISSN 0868–4952 (kartu su Lietuvos MA).
3. *Nonlinear Analysis: Modelling and Control* (4 numeriai per metus, leidžiamas nuo 1996 m.) / Vyr. red. M. Sapagovas, vyr. red. pavaduotojas F. Ivanauskas. ISSN 1392–5113 (kartu su LANA, Lietuvos MA).
4. *Mathematical Modelling and Analysis. The Baltic Journal on Mathematical Applications, Numerical Analysis and Differential Equations* (4 numeriai per metus, leidžiamas nuo 1996 m.) / Vyr. red. R. Čiegis, ats. redaktorius A. Krylovas, A. Štikonas. ISSN 1392–6292 (kartu su VGTU, Latvijos MA MI, Tartu universitetu).
5. *Informatics in Education* (2 numeriai per metus, leidžiamas nuo 2002 m.) / Vyr. red. G. Dzemyda, L. Telksnys, ats. redaktorius V. Dagienė. ISSN 1648–5831 (kartu su Lietuvos MA).

Kompiuteriniai multimedijos leidiniai

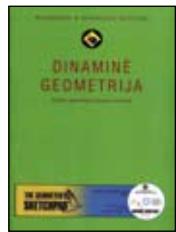
1. Interneto svetainės
2. *Lietuviškos knygos metai* / M. Mažvydo Katekizmo 450 metų sukakties minėjimo el. leidinys [<http://PirmojiKnyga.mch.mii.lt/>] nuo 1997 (lietuvių, anglų, vokiečių kalbomis).
3. *Lietuvos kultūros paveldo tūkstantmečio virtuali paroda* [<http://alka.mch.mii.lt/>] nuo 1998 (lietuvių, anglų kalbomis).
4. *Lietuvos dailės muziejus* [<http://LDmuziejus.mch.mii.lt/>] nuo 1999
5. *Lietuvos muziejai* [<http://www.muziejai.lt/>] / Lietuvos muziejų portalas nuo 1999.
6. *Lietuvos vienuolynai* [<http://vienuolynai.mch.mii.lt/>] / Lietuvos vienuolynų istorijos, architektūros ir meno leidinys nuo 1999 (lietuvių, anglų kalbomis)..

7. *Žemaitija-Samogitia* [<http://samogitia.mch.mii.lt/>] / Žemaitijos portalas nuo 1998.
8. *Postilla – 400* [<http://postilla.mch.mii.lt/>] / M. Daukšos „Postilės“ išleidimo 400-ųjų metinių proga nuo 1999.
9. *Žemaitijos parkų ir muziejų kelias* [<http://daugenis.mch.mii.lt/mpkelias/>] nuo 1999.
10. *Žydai Lietuvoje* [<http://litvakai.mch.mii.lt/>]. Lietuvos tautinės mažumos istorija, kultūra nuo 1999.
11. *Meno leidiniai* [<http://leidiniai.mch.mii.lt/>] / Vilniaus dailės akademijos leidinių pristatymas nuo 2000.
12. *Multimedijos centras humanitarams* [<http://www.mch.mii.lt/>] nuo 2000.
13. *Skaitmeninė kultūra humanitarams* [<http://sk.mch.mii.lt/>] / Straipsnių rinkinys naujujuj technologijų taikymui nuo 2000.
14. *Unesco katedra informatika humanitarams* [<http://www.unesco.mii.lt/>] nuo 2000
15. *Multimedijos mokytojai* [<http://mm.mch.mii.lt/>] / Elektroninės leidybos mokymo medžiaga nuo 2001.
16. *Courseware for training of trainers and users on the special applications of internet-based services in fields of cultural education.* (anglų kalba) [<http://daugenis.mch.mii.lt/UNESCOeducation> nuo 2001].
17. *Chimer-Vaikai*, IT ir kultūros paveldas, EK 5BP projektas [<http://www.chimer.lt>] nuo 2002.
18. *Pergamentų kolekcija* [<http://pergamentai.mch.mii.lt/>] / M. Mažvydo bibliotekos kolekcija nuo 2002.
19. *Aruodai*. Lietuvių kultūros šaltinių elektroninis sąvadas, multimedijos duomenų bazė [www.aruodai.lt] nuo 2003.
20. *Svarstome.lt* [<http://www.svarstome.lt>] / Interaktyviosios politikos ir specialistų el. bendravimo, el. konsultavimosi svetainė nuo 2003.

Instituto elektroniniai leidiniai

21. *Musicalia* [www.musicalia.lt] /Prieiga prie LMA bibliotekos Rankraščių skyriuje sau-gomų muzikinių rankraščių aprašų, jų puslapių vaizdų, garso iliustracijų nuo 2003.
22. *LDK-skaitmena* – projekto, kuriuo siekiama parengti Lietuvos didžiosios kunigalkštystės rankraščinių dokumentų skaitmeninio publikavimo principus bei metodologiją, inter-neto svetainė <http://www.svarstome.lt/LDK/> (lietuvių, anglų, rusų kalbomis).

Kompiuteriniai multimedijos kompaktiniai diskai

1. *Lietuviškos knygos metai – Year of the lithuanian book – Jahr des litauischen buches*, 1998 [CD-ROM, ISBN 9986-680-09-3]
2. *Training of trainers on digital publishing /Skaitmeninės leidybos dėstytojų ruošimas*. UNESCO remto mokymo projekto CD, 1999.
3. *Lietuvos vienuolynai – Lithuanian monasteries*, 2000 [CD-ROM ISBN 9986-571-X]
4. *Žemaitija – Samogitia*, 2000 [CD-ROM ISBN 9955-441-01-1].
5. *Lietuvos tautinių mažumų kultūros paveldas*, 2001 [ISBN 9986-680-20-4]
6. *Komenskio Logo. Kūrybiškoji informatika*. – 2001. ISBN 9986-34-076-4.
7. *Kūryba ir tradicijos. Geometriniai lietuvių audinių raštai*, 2002 [ISBN 9986-780-40-3]
8. *Lietuvos nacionalinės bibliotekos rankraščių kolekcija*, 2002 [ISBN 9986-530-86-5]
9. *Lietuvių kalbos tarmės. I dalis. Knyga ir kompaktinis diskas* [ISBN 9986-668-37-3], 2002.
10. *Openoffice.org*. Lokalizuotas atviro kodo standartinio biuro programinės įrangos rinkinys.– 2003.
11. *Lietuvos knygos veikėjai. Biografijų žodynas*. 2004 [ISBN 9986-680-27-1]
12. *Free Pascal. Lokalizuota Free Pascal programavimo sistema*. – 2004.
13. *Dinaminė geometrija* (4.06 versija). Vaizdinė geometrijos priemonė. 2004.
14. *Bendrosios ir mokomojos atvirosių programų*. – 2004. ISBN 9986-34-134-50.
15. *XVII a. Gaidų rankraštis Cancione* [Sapiegų Albumas], užsakomasis CD, 2005.
16. *Tekstų rengykla „Abiword“* (2.4.1 versija). Mokomoji kompiuterinė priemonė. 2005.

Habilitaciniai darbai

1957 m.

1. Jonas **Kubilius**. „Tikimybinės skaičių teorijos tyrimai“. Maskva, TSRS MA V.A. Steklovo matematikos institutas, 1957-11-21, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1966 m.

2. Jonas **Mockus**. „Daugiaeckstremaliniai uždaviniai projektavime“. Ryga, Latvijos TSR MA Fizikos ir technikos skyrius, 1966-11-16, technikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, technikos mokslai).

1967 m.

3. Vytautas **Statulevičius**. „Tikimybių teorijos ribinių teoremu tyrimai“. Vilnius, VU, 1967-06-13, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1969 m.

4. Bronius **Grigelionis**. „Atsitiktinių procesų tyrimai“. Vilnius, VU, 1969-04-22, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1971 m.

5. Adolfas Laimutis **Telksnys**. „Atsitiktinių reiškiniių savybių pasikeitimo ir atpažinimo tyrimas“. Maskva, Valdymo problemų institutas, 1971-06-30, technikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, technikos mokslai, informatika).

1973 m.

6. Algimantas **Janušauskas**. „Harmoninių funkcijų globalūs uždaviniai“. Novosibirskas, TSRS MA Sibiro skyriaus Matematikos institutas, 1973-05-11, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

7. Eduardas **Vilkas**. „Lošimų teorijos optimalumo principai“. Vilnius, VU, 1973-12-18, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1975 m.

8. Arkadijus **Tempelmanas**. „Regresijos įverčių konvergavimas ir pagrįstumas“. Vilnius, VU, 1975-05-30, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1977 m.

9. Algis **Garliauskas**. „Dujų tiekimo sistemos optimizacijos teoriniai ir taikomieji tyrimai“. Novosibirskas, TSRS MA Sibiro skyriaus Skaičiavimo centras, 1977 10 25, technikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, technikos mokslai, informatika).

1978 m.

10. Šarūnas **Raudys**. „Esminiai apribotų bandymų statistinis klasifikavimas“. Ryga, Elektronikos ir skaičiavimo technikos institutas, 1978-10-13, technikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, technikos mokslai, informatika).

1981 m.

11. Aldona **Aleškevičienė**. „Nepriklausomų atsitiktinių dydžių ir atstatymo procesų sumų maksimumo ribinės teoremos“. Taškentas, Uzbekijos MA, Matematikos institutas, 1981-05-06, fizikos ir matematikos mokslų daktarė (habilituota daktarė, fiziniai mokslai, matematika).

12. Donatas **Surgailis**. „Tiesiniai ir jiems pavaldūs atsitiktiniai laukai“. Vilnius, VU, 1981-12-22, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1984 m.

13. Eduardas **Špilevskis**. „Stochastinių procesų ir sistemų automatinio valdymo ir kontroleς dinaminis atpažinimas“. Maskva, Valdymo problemų institutas, 1984-01-16, technikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, technikos mokslai).

14. Henrikas **Pragarauskas**. „Stochastinių integralinių lygčių sprendinių optimalaus valdymo teorijos kai kurie klausimai“. Vilnius, VU, 1984-02-14, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1985 m.

15. Antanas **Žilinskas**. „Daugiaeikstremalių funkcijų ir algoritmų globalinės optimizacijos statistinių modelių aksiomatinius sudarymas“. Leningradas, Leningrado universitetas, 1985-06-18, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai).

16. Raimundas **Bentkus**. „Stacionarių atsitiktinių procesų neparametrinės spektrinės analizės tyrimai“. Vilnius, VU, 1985-12-03, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1986 m.
gruodžio 24 d.
keturiems MII
darbuotojams –
V. K. Bentkui,
R. Mikulevičiui,
M. Sapagovui ir
L. Sauliui –
Mokslininkų
rūmuose buvo
išteikti habil. dr.
diplomai

1986 m.

17. Vidmantas Kastytis **Bentkus**. „Banacho erdvės nepriklausomų atsitiktinių elementų sumų asymptotinė analizė“. Vilnius, VU, 1986-03-11, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).
18. Remigijus **Mikulevičius**. „Apie martingalų problemos sprendimus“. Vilnius, VVU, 1986-03-12, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).
19. Mifodijus **Sapagovas**. „Netiesinių elipsinių lygčių sprendimo skirtuminiai metodai“. Maskva, TSRS MA, M. Keldyšo taikomosios matematikos institutas, 1986-04-29, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).
20. Leonas **Saulis**. „Didelių nuokrypių normalinio pasiskirstymo aproksimacija“. Vilnius, VU, 1986-06-10, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1988 m.

21. Donatas **Švitra**. „Biologinių sistemų funkcionavimo ir organizacijos matematinis modeliavimas diferencialinių skirtuminių lygčių pagalba“. Leningradas, TSRS MA Mokslinis techninis susivienijimas, 1988-11-01, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1993 m.

22. Raimondas **Čiegis**. „Apie matematinės fizikos uždaviniių sprendimą ekonomiškais skirtuminiais metodais“. Vilnius, MII, 1993-06-28, habilituotas daktaras, matematikos mokslai (fiziniai mokslai, matematika).

23. Romanas Januškevičius. „Tikimybinių dėsniių charakterizacijų stabilumas“. Vilnius, MII, 1993-10-29, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, matematika).
24. Kęstutis **Kubilius**. „Robinės teoremos semimartingalamas“. Vilnius, MII, 1993-12-21, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, matematika).
25. Rimantas **Rudzkis**. „Atsitiktinių procesų didžiųjų nuokrypių teoremos ir jų taikymai neparametrinėje statistikoje“. Vilnius, MII, 1993-12-29, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, matematika).

1995 m.

26. Konstantinas **Pileckas**. „Stokso bei Nayjė ir Stokso lygčių L^q – teorija, tolygieji įverčiai ir asymptotika srityse su nekompaktišku kontūru“. Vokietija, Padeborne universitetas, 1995-01-20, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, matematika).

1996 m.

27. Liudvikas **Stupelis**. „Vientisųjų terpių magnetinės hidrodinamikos matematiniai klausimai“. Sankt Peterburgas, Rusijos MA, V. A. Steklovo matematikos instituto Sankt Peterburgo skyrius, 1996-05-22, fizikos ir matematikos mokslų daktaras (habilituotas daktaras, fiziniai mokslai, matematika).

1997 m.

28. Gintautas **Dzemyda**. „Reikiamų žinių išskyrimas optimizavimo efektyvumui gerinti“. Kaunas, KTU, 1997-09-17, habilituotas daktaras (technologijos mokslai, informatikos inžinerija, valdymas ir informatikos technologija).

1998 m.

29. Vydunas **Šaltenis**. „Struktūros analizė daugelio kintamujų uždaviniuose“. Vilnius, MII, 1998-12-29, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, informatika).

J. K. Sunkladas
gina habilitacinių
darbų sėdi –
R. Rudzkis ir
V. Statulevičius

1999 m.

30. Jonas Kazys **Sunklodas**. „Konvergavimo greičių įverčiai centrinėje ribinėje teoremoje silpnai priklausomiems atsitiktiniams dydžiams ir laukams“. Vilnius, MII, 1999-08-25, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, matematika).
31. Kazys **Kazlauskas**. „Diskretinių signalų apdorojimo sistemų kokybės pagerinimas“. Vilnius, MII, 1999-09-23, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, informatika).

2000 m.

32. Leonidas **Sakalauskas**. „Monte Karlo sekų taikymas sprendimų priėmimo efektyvumui gerinti“. Vilnius, MII, 2000-12-28, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, informatika).

2001 m.

33. Rimas **Norvaiša**. „Šiurkščiujų funkcijų stochastinė ir funkcinė analizė su taikymais finansų matematikoje“. Vilnius, MII, 2001-12-28, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, matematika).

2002 m.

34. Regimantas **Pliuškevičius**. „Prisotinimo metodas tiesinei laiko logikai“. Vilnius, MII, 2002-03-22, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, matematika).

V. Dagienės habilitacijos procedūros komitetas:
Vytautas Šernas (konsultantas),
Feliksas Ivanauskas,
Rimantas Laužackas,
Aleksandras Targamadzė,
Marija Barkauskaitė,
Margarita Teresevičienė,
Gintautas Dzemyda,
Kęstutis Pukelis

S. Rutkauskas habilitacijos procedūroje

2004 m.

35. Dalė **Dzemydienė**. „Sprendimų paramos sistemos subalansuotos plėtros valdymo ir administrevimo procesuose“. Vilnius, Teisės universitetas, 2004-06-12, habilitacijos procedūra (socialiniai mokslai, vadyba ir administrevimas, įmonių vadyba).
36. Albertas **Čaplinskas**. „Integruotų organizacijos informacinių sistemų kūrimo proceso modeliavimas ir tyrimai“. Vilnius, MII, 2004-10-20, habilitacijos procedūra (fiziniai mokslai, informatika).
37. Aleksandras **Baltrūnas**. „SubekspONENTINIŲ SKIRSTINIŲ ANTROS EILĖS ASIMPTOTINĖ ANALIZĖ: TEORINIAI IR PRAKТИNIAI MODELIAI“. Vilnius, MII, 2004-12-15, habilitacijos procedūra (fiziniai mokslai, matematika).
38. Vytautas **Kleiza**. „Stacionarių procesų, vykstančių homogeninėse ir heterogeninėse terpėse, matematiniai modeliai ir jų skaitmeninė realizacija“. Vilnius, MII, 2004-12-15, habilitacijos procedūra (fiziniai mokslai, matematika).

2005 m.

39. Valentina **Dagienė**. „Informacinė kultūra bendrojo lavinimo mokykloje: ugdymo turinio ir mokymosi proceso modeliavimas“. Kaunas, VDU, 2005-04-26, habilitacijos procedūra (socialiniai mokslai, edukologija).
40. Stasys **Rutkauskas**. „Išsigimstančiųjų elipsinių lygčių ir jų sistemų Dirichlė tipo kraštinių uždaviniai.“. Vilnius, MII, 2005-10-21, habilitacijos procedūra (fiziniai mokslai, matematika).

Instituto doktorantūra (aspirantūra)^{*}

* duomenys
nepilni

1. Romualdas **Uždaviny**s, mokësi aspirantûroje 1955-10-16–1958-10-06, apgynë disertaciją 1962-02-26 (vadovas J. Kubilius), KPI VF matematikos katedros vedëjas (iki 1968 m.), VU docentas.
2. Vytautas **Kalinka**, mokësi aspirantûroje 1958-10-5–1961-10-15 (vadovas J. Kubilius), VGTU dëstytojas.
3. Vilius **Matulis**, mokësi aspirantûroje 1958-10-15–1961-10-15, apgynë disertaciją 1964-02-13 (vadovas N. Šaninas), MII skyriaus vadovas (iki 1993 m.).
4. Bronius **Riauba**, mokësi aspirantûroje 1958-11-01–1961-11-01, apgynë disertaciją 1963-03-26 (vadovas V. Statulevičius), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1994 m.).
5. Bronius **Grigelionis**, mokësi aspirantûroje 1959-10-15–1962-10-15, apgynë disertaciją 1963-02-26 (vadovas B. Gnedenko), skyriaus vadovas (iki 2006 m.), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas.
6. Gerutis Juozas **Aleškevičius**, mokësi aspirantûroje 1959-10-15–1962-10-15, apgynë disertaciją 1967-09-26 (vadovas V. Statulevičius), buvës FMI vyresnysis mokslo darbuotojas, LVA docentas.

R. Uždaviny
gina kandidato
disertacijų
1963 m.;
už stalo sėdi
V. Kybartas,
P. Slavénas,
J. Prochorovas,
V. Zolotariovas,
J. Kubilius

7. Eduardas **Vilkas**, mokësi aspirantûroje 1959-10-01–1962-10-01, apgynë disertaciją 1963-11-26 (vadovas N. Vorobjovas), MKI direktoriaus pavaduotojas (iki 1985 m.), Lietuvos MA Ekonomikos instituto direktorius.
8. Pranas **Survila**, mokësi aspirantûroje 1960-11-01–1963-11-01, apgynë disertaciją 1968-11-25 (vadovas V. Statulevičius), FMI vyresnysis mokslo darbuotojas, VPU profesorius.
9. Stanislovas **Vozbinas**, mokësi aspirantûroje 1961-10-16–1964-10-16, apgynë disertaciją 1967-11-17 (vadovas J. Siforovas), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1991 m.).
10. Algimantas **Bikelis**, mokësi aspirantûroje 1961-11-01–1964-11-01, apgynë disertaciją 1965-04-26 (vadovas J. Kubilius), VU profesorius.
11. Pranas **Rumšas**, mokësi aspirantûroje 1961-11-01–1964-11-01, apgynë disertaciją 1966-06-28 (vadovai V. Statulevičius, A. Jucys), MII skyriaus vadovas (iki 1992 m.)
12. Nijolė **Kalinauskaitė**, mokësi aspirantûroje 1961-11-16–1964-11-16, apgynë disertaciją 1966-05-31 (vadovas V. Statulevičius), MII vyresnioji mokslo darbuotoja (iki 1994 m.).
13. Bronius **Kvedaras**, mokësi aspirantûroje 1961-12-01–1964-12-01, apgynë disertaciją 1966-03-25 (vadovas S. Kreinas), MII skyriaus vadovas (iki 1997 m.), vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 2002 m.).
14. Mifodijus **Sapagovas**, mokësi aspirantûroje 1961-12-01–1964-12-01, apgynë disertaciją 1965-10-09 (vadovas V. Šamanskis), MII direktorius (iki 2005 m.), vyriausiasis mokslo darbuotojas, skyriaus vadovas.
15. Evaldas **Gečiauskas**, mokësi aspirantûroje 1962-07-01–1965-07-01, apgynë disertaciją 1965-04-27 (vadovas I. Prochorovas), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 2005 m.).
16. Leonardas **Vilkauskas**, mokësi aspirantûroje 1962-11-16–1965-11-16, apgynë disertaciją 1965-04-20 (vadovas V. Statulevičius), MII vyresnysis mokslo darbuotojas, VDU docentas.
17. Vytautas **Liutikas**, mokësi aspirantûroje 1963-11-16–1966-11 -6, apgynë disertaciją 1967-09-12 (vadovas V. Statulevičius), buvës VGTU profesorius, katedros vedéjas.
18. Regimantas **Pliuškevičius**, mokësi aspirantûroje 1963-12-30–1966-12-30, apgynë disertaciją 1967-12-07 (vadovai J. Kubilius, V. Matulis), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, skyriaus vadovas.
19. Eduardas **Špilevskis**, mokësi aspirantûroje 1964-09-16–1967-09-16, apgynë disertaciją 1968-01-11 (vadovai L. Telksnys, B. Koganas), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 2004 m.).
20. Juozas Juvencijus **Mačys**, mokësi aspirantûroje 1964-05-16–1967-05-17, apgynë disertaciją 1968-02-27 (vadovas V. M. Zolotariovas), MII vyresnysis mokslo darbuotojas.
21. Rimutis Juozapas **Jasilionis**, mokësi aspirantûroje 1964-06-16–1967-06-16, apgynë disertaciją 1968-12-19 (vadovas E. Vilkas), buvës FMI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1969 m.), VGTU docentas, katedros vedéjas.
22. Leonas **Saulis**, mokësi aspirantûroje 1964-07-01–1968-07-01, apgynë disertaciją 1970-03-03 (vadovas V. Statulevičius), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, VGTU profesorius, katedros vedéjas.
23. Sigutė **Urbonaitė-Vakrinienė**, mokësi aspirantûroje 1964-12-31–1968-12-31, apgynë disertaciją 1972-06-06 (vadovas E. Vilkas), FMI jaunesnioji mokslo darbuotoja (iki 1974 m.), VGTU docente.

K. Bulotos
disertacijos
gynimas; vyksta
balsavimas:
V. Statulevičius,
J. Požela,
B. Voronkovas,
sėdi prof.
Z. Žemaitis,
1964-02-18

24. Ignotas **Jačiauskas**, mokësi aspirantûroje 1964-09-01–1967-09-01, apgynë disertaciją 1968-09-24 (vadovas E. Vilkas), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1985 m.), VGTU docentas.
25. Jonas **Sapagovas**, mokësi aspirantûroje 1964-10-16–1967-10-16, apgynë disertaciją 1969-09-16 (vadovas B. Grigelionis), KMU profesorius.
26. Viktoras **Pipiras**, mokësi aspirantûroje 1964-10-25–1967-10-16, apgynë disertaciją 1970-06-02 (vadovas V. Statulevičius), VPU docentas.
27. Valentinas **Černiauskas**, mokësi aspirantûroje 1964-11-09–1967-11-01, apgynë disertaciją 1970-12-11 (vadovas L. Telksnys), MII laboratorijos vadovas (iki 2004 m.).
28. Šarūnas **Raudys**, mokësi aspirantûroje 1965-11-13–1968-11-13, apgynë disertaciją 1969-04-04 (vadovas L. Telksnys), MII vyriausasis mokslo darbuotojas, skyriaus vadovas.
29. Stasys **Skėrus**, mokësi aspirantûroje 1965-11-01–1968-11-01, apgynë disertaciją 1973-06-19 (vadovai E. Vilkas, I. Jačiauskas), MKI mokslinis sekretorius (iki 1994 m.).
30. Arvydas Juozapas **Motuza**, mokësi aspirantûroje 1965-11-15–1968-11-16, apgynë disertaciją 1969-10-30 (vadovas L. Telksnys), FMI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1970 m.), 1970 m. žuvo lëktuvo katastrofoje.
31. Boleslovas **Binkauskas**, mokësi aspirantûroje 1965-12-27–1968-12-25, apgynë disertaciją 1971-02-12 (vadovas B. Dostupovas), MII laboratorijos vadovas (iki 1991 m.), LR Aplinkos apsaugos ministerijos skyriaus vadovas.
32. Aleksandras **Rutkauskas**, mokësi aspirantûroje 1966-12-31–1969-12-31, apgynë disertaciją 1974 m. (vadovas V. Statulevičius), VGTU profesorius, fakulteto dekanas.
33. Vilius **Bistrickas**, mokësi aspirantûroje 1966-12-10–1968-12-15, apgynë disertaciją 1968-09-24 (vadovas E. Vilkas), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1977 m.).
34. Algirdas Mykolas **Montvilas**, mokësi aspirantûroje 1966-12-10–1969-12-10, apgynë disertaciją 1974-12-26 (vadovas L. Telksnys), MII vyresnysis mokslo darbuotojas.

35. Kazimieras **Serapinas**, mokësi aspirantûroje 1966-12-10–1970-12-10, apgynë disertaciją 1972-02-11 (vadovas K. Žukauskas), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1994 m.).
36. Vytautas Antanas **Liesis**, mokësi aspirantûroje 1966-12-10–1970-12-10, apgynë disertaciją 1972-04-02 (vadovas K. Žukauskas), MII laboratorijos vadovas (iki 1973 m.).
37. Antanas Gintautas **Grigas**, mokësi aspirantûroje 1966-12-10–1970-12-10, apgynë disertaciją 1970-06-05 (vadovas V. Matulis), MII skyriaus vadovas (iki 2002 m.), vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 2004).
38. Algimantas Antanas **Stanislavaitis**, mokësi aspirantûroje 1966-12-26–1969-12-26, apgynë disertaciją 1976-07-07 (vadovai C. Paulauskas, Z. Rabinovičius), MKI jauunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1974 m.).
39. Aida **Pliuškevičienė**, mokësi aspirantûroje 1967-02-01–1970-02-01, apgynë disertaciją 1972-03-16 (vadovas S. Maslovas), MII vyresnioji mokslo darbuotoja.
40. Bronė **Kuprytė-Kaminskiene**, mokësi aspirantûroje 1967-04-01–1970-04-01, apgynë disertaciją 1972-04-04 (vadovė A. Aleškevičienė), MII vyresnioji mokslo darbuotoja (iki 2001 m.), Statistikos departamento skyriaus vadovė.
41. Stasys **Steišūnas**, mokësi aspirantûroje 1967-06-16–1970-06-16, apgynë disertaciją 1975-04-15 (vadovas V. Statulevičius), MII mokslo darbuotojas.
42. Liudas **Stupelis**, mokësi aspirantûroje 1967-06-01–1967-06-29, apgynë disertaciją 1967-06-29 (vadovai V. Matulis, A. Ladyženskaja), MII vyresnysis mokslo darbuotojas.
43. Remigijus Petras **Gyllys**, mokësi aspirantûroje 1986-03-15–1971-03-15, apgynë disertaciją 1979-02-06 (vadovai V. Statulevičius, A. Rozanovas), MII mokslo darbuotojas.
44. Raimundas **Bentkus**, mokësi aspirantûroje 1968-11-01–1971-11-01, apgynë disertaciją 1972-04-04 (vadovas V. Statulevičius), MII skyriaus vadovas (iki 1990 m.), Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR Finansų ministerijos Tarpžinybinės duomenų saugyklos skyriaus vedėjas.
45. Gediminas **Veiveris**, mokësi aspirantûroje 1968-11-18–1971-11-18, apgynë disertaciją 1972-10-13 (vadovas K. Žukauskas), buvęs MII laboratorijos vadovas (iki 1992 m.).
46. Elvyra **Senkienė**, mokësi aspirantûroje 1968-12-05–1971-12-05, apgynë disertaciją 1974-06-11 (vadovas A. Tempelmanas), MII vyresnioji mokslo darbuotoja (iki 2000 m.).
47. Dangutė **Sapagovienė**, mokësi aspirantûroje 1968-12-16–1971-12-31, apgynë disertaciją 1976-10-29 (vadovas B. Kvedaras), MII vyresnioji mokslo darbuotoja (iki 1994 m.), LR Finansų ministerijos skyriaus vedėjo pavaduotoja.
48. Borisas **Kornejėvas**, mokësi aspirantûroje 1968-04-01–1972-04-01, apgynë disertaciją 1972-09-29 (vadovai K. Žukauskas, N.J. Gurvičius).
49. Juozas **Jaura**, mokësi aspirantûroje 1968-12-25–1972-09-01, apgynë disertaciją 1983-10-11 (vadovai J. V. Linikas ir A. Tempelmanas), buvęs MII mokslo darbuotojas (iki 1992 m.).
50. Alfredas **Gabrijolavičius**, mokësi aspirantûroje 1969-10-15–1972-10-15, apgynë disertaciją 1974-03-22 (vadovas C. Paulauskas), buvęs MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1983 m.), Technologinio inovacinių centro *KILTIS* vadovas.
51. Kazys **Kazlauskas**, mokësi aspirantûroje 1969-11-01–1972-11-01, apgynë disertaciją 1973-06-22 (vadovas C. Paulauskas), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, grupės vadovas.
52. Ona Dalė **Povilaitytė**, mokësi aspirantûroje 1969-12-31–1972-12-31 (vadovas E. Vilkas), MII grupės vadovė.

53. Vilius **Viliūnas**, mokësi aspirantûroje 1969-11-01–1973-11-01, apgynë disertaciją 1974-04-05 (vadovas A. Kilna).
54. Bronislovas **Vaičiulis**, mokësi aspirantûroje 1969-12-31–1973-10-01, apgynë disertaciją 1973-05-25 (vadovas V. Matulis), buvës MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1977 m.), Finansų ministerijos skyriaus vadovas.
55. Juozas Algimantas **Senkus**, mokësi aspirantûroje 1979-01-08–1973-01-08 (vadovas L. Telksnys), MII vyresnysis inžinierius (iki 1993 m.).
56. Regina Nijolė **Šimelienė**, mokësi aspirantûroje 1970-02-15–1973-07-05, apgynë disertaciją 1999-05-26 (vadovai E. Vilkas ir I. Jačiauskas).
57. Juozas **Simonavičius**, mokësi aspirantûroje 1970-06-01–1973-06-01, apgynë disertaciją 1976-01-30 (vadovas K. Žukauskas), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas, leidyklos *MOKSLO AIDAI* direktorius.
58. Česlovas **Šimelis**, mokësi aspirantûroje 1970-06-27–1973-06-27, apgynë disertaciją 1974-03-12 (vadovas E. Vilkas), buvës MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1985 m.), EI vyresnysis mokslo darbuotojas.
59. Stanislava Nerutė **Kligienė**, mokësi aspirantûroje 1970-07-15–1973-07-15, apgynë disertaciją 1973-05-15 (vadovai L. Telksnys, V. Statulevičius), MII vyresnioji mokslo darbuotoja.
60. Aldona **Katkauškaitė**, mokësi aspirantûroje 1970-09-10–1973-09-10, apgynë disertaciją 1975-04-08 (vadovai J. Mockus, V. Statulevičius), buvusi MKI vyresnioji mokslo darbuotoja (iki 1989 m.), Genocido tyrimo centro darbuotoja.
61. Vytautas **Kleiza**, mokësi aspirantûroje 1970-09-15–1973-09-15, apgynë disertaciją 1973-12-27 (vadovas M. Sapagovas), MII vyresnysis mokslo darbuotojas, KTU profesorius, Panevëžio instituto katedros vedėjas.
62. Vytautas **Slivinskas**, mokësi aspirantûroje 1970-10-01–1973-10-01, apgynë disertaciją 1974-03-22 (vadovas C. Paulauskas), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1999 m.), UAB *ASTERA* direktorius.
63. Antanas **Žilinskas**, mokësi aspirantûroje 1970-10-01–1973-09-01, apgynë disertaciją 1973-10-05 (vadovas J. Mockus), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas.
64. Liucija **Poviliauskaitė-Griniuvienė**, mokësi aspirantûroje 1970-11-12–1974-03-01, apgynë disertaciją 1977-05-17 (vadovė A. Aleškevičienė), MKI jaunesnioji mokslo darbuotoja (iki 1977 m.), VPU docentė.
65. Antanas **Baskas**, mokësi aspirantûroje 1970-12-31–1974-01-15, apgynë disertaciją 1973-12-14 (vadovas E. Vilkas), MII mokslo darbuotojas.
66. Nijolė **Janušauskaitė**, mokësi aspirantûroje 1971-03-15–1974-03-15, apgynë disertaciją 1989-05-26 (vadovai V. Bistrickas ir H. Pranevičius), KTU docentė.
67. Vitalijus Hiacintas **Pikelis**, mokësi aspirantûroje 1971-03-24–1974-03-24, apgynë disertaciją 1974-12-13 (vadovas Š. Raudys), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1994 m.), *REGITROS* darbuotojas.
68. Leonidas **Timofejevas-Sakalauskas**, mokësi aspirantûroje 1971-11-10–1974-11-10, apgynë disertaciją 1974-12-16 (vadovas J. Mockus), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, sektorius vadovas.
69. Jonas Kazys **Sunklodus**, mokësi aspirantûroje 1971-12-31–1974-12-31, apgynë disertaciją 1979-06-20 (vadovas V. Statulevičius), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, skyriaus vadovo pavaduotojas.

70. Henrikas **Pragarauskas**, mokësi aspirantûroje 1971-12-31–1974-12-31, apgynë disertaciją 1975-04-15 (vadovas B. Grigelionis), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas.
71. Donatas **Švitra**, mokësi aspirantûroje 1971-12-31–1974-12-31, apgynë disertaciją 1975-06-06 (vadovas B. Kvedaras), MII vyresnysis mokslo darbuotojas, skyriaus vadovas (iki 1990m.), KU katedros vedëjas.
72. Vladimiras **Prusakovas**, mokësi aspirantûroje 1975-12-15–1975-12-15, apgynë disertaciją 1976-03-26 (vadovas A. Kilna), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1976 m.).
73. Albertas **Čaplinskas**, mokësi aspirantûroje 1971-12-31–1975-12-31, apgynë disertaciją 1993-05-15 (vadovas V. Matulis), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, skyriaus vadovas.
74. Antanas Leonas **Lipeika**, mokësi aspirantûroje 1972- 06-01– 1975-06-01, apgynë disertaciją 1975-10-17 (vadovas L. Telksnys), MII vyresnysis mokslo darbuotojas.
75. Jonas **Macionis**, mokësi aspirantûroje 1972-11-01–1975-11-01, apgynë disertaciją 1977-02-18 (vadovas B. Kvedaras), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 2000 m.), VTEX redaktorius.
76. Aleksandras **Baltrūnas**, mokësi aspirantûroje 1972-11-01–1975-11-01, apgynë disertaciją 1976-12-21 (vadovas . Skorochodas), buvës MII vyriausiasis mokslo darbuotojas (iki 2005 m.).
77. Rimas **Banys**, mokësi aspirantûroje 1972-11-01–1975-11-01, apgynë disertaciją 1976-11-17 (vadovas B. Grigelionis), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1990 m.), VGTU docentas.
78. Rimantas **Morkvėnas**, mokësi aspirantûroje 1972-11-01–1975-11-01, apgynë disertaciją 1976-12-21 (vadovas B. Grigelionis), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1990 m.), LR Užsienio reikalų ministerijos darbuotojas.
79. Valentinas **Bubelis**, mokësi aspirantûroje 1972-12-30–1975-12-30, apgynë disertaciją 1977-06-07(vadovas E. Vilkas), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1985 m.), EI vyresnysis mokslo darbuotojas.
80. Algirdas **Saudargas**, mokësi aspirantûroje 1972-12-30–1975-12-30 (vadovas L. Telksnys), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1977 m.), LR Užsienio reikalų ministras (1990–1992 m.), Ambasadorius prie Šventojo Sosto ir Maltos Ordinui.
81. Georgijus **Petrovas**, mokësi aspirantûroje 1972-12-01–1976-12-01, apgynë disertaciją 1978-03-03 (vadovas E. Špilevskis).
82. Justinas **Laurinskas**, mokësi aspirantûroje 1973-05-15–1976-12-01, apgynë disertaciją 1976-04-16 (vadovas G. Grigas), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1992 m.), „Baltic Amadeus“ darbuotojas.
83. Edmundas **Gaigalas**, mokësi aspirantûroje 1973-12-01–1976-12-01, apgynë disertaciją 1980-12-23 (vadovas J. Kubilius), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1989 m.), VU docentas.
84. Jonas **Genys**, mokësi aspirantûroje 1973-12-01–1976-12-01 (vadovai G. Aleškevičius ir B. Grigelionis), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1976 m.), ŠU docentas.
85. Juozas **Zalatorius**, mokësi aspirantûroje 1973-11-15–1977-11-15, apgynë disertaciją 1988-06-17 (vadovas N. N. Govorūnas), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1984 m.), konsultantas informacinës visuomenës plėtros klausimais.
86. Pranas **Gudynas**, mokësi aspirantûroje 1973-12-01–1977-12-01, apgynë disertaciją 1978-06-13 (vadovas V. Statulevičius), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1996 m.), Mokyklų MTI direktorius.

87. Rimantas **Rudzkis**, mokësi aspirantûroje 1974-04-01–1977-04-01, apgynë disertaciją 1978-02-21 (vadovai V. Statulevičius, R. Bentkus), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, skyriaus vadovas.
88. Algimantas **Slivinskas**, mokësi aspirantûroje 1974-06-01–1977-06-01, apgynë disertaciją 1979-11-23 (vadovas E. Vilkas), MKI mokslo darbuotojas (iki 1985 m.), LR Vyriausybës kanceliarijos Ekonomikos skyriaus vadovas.
89. Stasys **Rutkauskas**, mokësi aspirantûroje 1974-11-15–1977-11-15, apgynë disertaciją 1978-09-16 (vadovas A. Janušauskas), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, direktoriaus pavaduotojas.
90. Zigmantas Kęstutis **Juškevičius**, mokësi aspirantûroje 1974-10-01–1978-10-01, apgynë disertaciją 1984-12-28 (vadovas Š. Raudys), MII mokslo darbuotojas.
91. Algirdas **Šimoliūnas-Umbrasas**, mokësi aspirantûroje 1974-12-01–1978-12-01, apgynë disertaciją 1987-02-11 (vadovas L. Telksnys), MII mokslo darbuotojas (iki 1998 m.).
92. Vidmantas **Kučas**, mokësi aspirantûroje 1974-12-16–1978-12-16 (vadovas V. Matulis), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1994 m.).
93. Viktoras **Tonkich**, mokësi aspirantûroje 1974-12-16–1978-12-16 (vadovas V. Matulis), MKI mokslo darbuotojas (iki 1986 m.), „*Baltic Amadeus*“ prezidentas.
94. Jonas **Masiulis**, mokësi aspirantûroje 1974-12-16–1978-12-16, apgynë disertaciją 1975 10 31 (vadovas K. Žukauskas), buvës MII skyriaus vadovas (iki 2005 m.).
95. Remigijus **Mikulevičius**, mokësi aspirantûroje 1975-11-15–1978-11-15, apgynë disertaciją 1978-10-25 (vadovas B. Grigelionis), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, Pietų Kalifornijos (JAV) universiteto profesorius.
96. Rimantas **Skirmantas**, mokësi aspirantûroje 1975-12-01–1978-12-01, apgynë disertaciją 1982-06-04 (vadovai B. Grigelionis, M. Sapagovas), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 2002 m.), Tarptautinių mokslo ir technologijų programų agentūros vyriausiasis specialistas.
97. Rolandas Antanas **Markevičius**, mokësi aspirantûroje 1975-11-01–1979-11-01, apgynë disertaciją 1981-12-04 (vadovai L. Telksnys, G. Grigas), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1990 m.), UAB „*Algoritmų sistemos*“ verslo plėtros direktorius, MII Tarybos narys.
98. Ona **Dulkytė**, mokësi aspirantûroje 1975-12-01–1979-12-01, apgynë disertaciją 1986-01-05 (vadovai N. Ogilvi, B. Kvedaras), buvusi MII mokslo darbuotoja (iki 2002 m.).
99. Kirilas **Kamenevas**, mokësi aspirantûroje 1975-06-18–1979-06-18, apgynë disertaciją 1980-09-26 (vadovai J. Mockus ir V. Šaltenis).
100. Zigmantas **Kryžius**, mokësi aspirantûroje 1976-10-04–1979-10-04, apgynë disertaciją 1980-09-02 (vadovas J. Kubilius), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas, VTEX vyresnysis redaktorius.
101. Aleksandras Ernestas **Plikusas**, mokësi aspirantûroje 1976-10-27–1979-10-27, apgynë disertaciją 1980-12-02 (vadovas V. Statulevičius), MII vyresnysis mokslo darbuotojas.
102. Kęstutis **Kubilius**, mokësi aspirantûroje 1976-11-01–1980-11-01, apgynë disertaciją 1981-03-03 (vadovas B. Grigelionis), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, Tarybos pirmininkas.
103. Vytautas **Tiešis**, mokësi aspirantûroje 1976-12-15–1980-12-15 (vadovas J. Mockus), MII jaunesnysis mokslo darbuotojas.

104. Remigijus **Procharkas**, mokësi aspirantûroje 1976-12-15–1980-12-15, apgynë disertaciją 1981-03-13 (vadovai L. Telksnys, Š. Raudys).
105. Eugenijus **Paliokas**, mokësi aspirantûroje 1977-12-01–1980-12-01, apgynë disertaciją 1985-06-21 (vadovas V. Mazja), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1999 m.), VGTU docentas.
106. Teodoras **Tamošiūnas**, mokësi aspirantûroje 1977-12-01–1980-12-01, apgynë disertaciją 1998-11-11 (vadovai E. Vilkas, I. Jačiauskas), ŠU docentas.
107. Jurgis **Sušinskas**, mokësi aspirantûroje 1977-12-15–1980-12-15, apgynë disertaciją 1989-05-05 (vadovas R. Bentkus), MII mokslo darbuotojas.
108. Janina **Radvilavičiūtė**, mokësi aspirantûroje 1977-05-15–1981-05-15, apgynë disertaciją 1982-06-25 (vadovas V. Šaltenis).
109. Romas **Mikušauskas**, mokësi aspirantûroje 1977-10-15–1981-10-15, apgynë disertaciją 1986-02-27 (vadovai V. Širikovas, V. Galaktionovas), MKI mokslo darbuotojas (iki 1989m.).
110. Biruté Aldona **Kryžienė**, mokësi aspirantûroje 1977-12-01–1982-07-07, apgynë disertaciją 1983-10-11 (vadovai V. Statulevičius, A. Aleškevičienė), MKI vyresnioji mokslo darbuotoja (iki 1987 m.), VGTU docente.
111. Jonas **Mozalis**, mokësi aspirantûroje 1977-12-01–1981-12-01, apgynë disertaciją 1983-11-02 (vadovas G. Veiveris).
112. Joana **Lipeikienė**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1981-11-01, apgynë disertaciją 1980-09-26 (vadovas L. Telksnys), MII vyresnijoji mokslo darbuotoja, VPU profesorė, katedros vedėja.
113. Arūnas **Barauskas**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1981-11-01, apgynë disertaciją 1982-06-04 (vadovas J. Mockus), MKI vyr. m. d. (iki 1992 m.), „*Baltic Amadeus*“ projekto direktorius.
114. Raimondas **Tamošiūnas**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1981-11-01, apgynë disertaciją 1986-12-11 (vadovas E. Vilkas), buvęs MKI j. m.b. (iki 1985 m.), Lietuvos banko skyriaus vedėjas.
115. Algimantas **Valevičius**, mokësi aspirantûroje 1978-1-01–1981-11-01 (vadovas V. Matulis), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1983 m.).
116. Konstantinas **Pileckas**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1981-11-01, apgynë disertaciją 1982-03-25 (vadovas V. Solonikovas), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, skyriaus vadovas.
117. Aleksandras **Savičevas**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1981-11-01, apgynë disertaciją 1985-05-14 (vadovas A. Tempelmanas).
118. Markas **Atamukas**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1982-11-01, apgynë disertaciją 1988-03-25 (vadovas E. Špilevskis).
119. Algirdas **Krupovnickas**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1982-11-01, apgynë disertaciją 1984-01-12 (vadovai A. Bikelis, A. Gabrijolavičius), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1986 m.).
120. Romualdas **Krukauskas**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1982-11-01 (vadovas A. Baskas), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1990 m.), *INFO BALT* direktoriaus pavaduotojas.
121. Arvydas **Bartkevičius**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1982-11-01 (vadovas H. Govorūnas), MKI vyr.inž.matem.programuotojas (iki 1984 m.), „*Baltic Amadeus*“ viceprezidentas.

122. Vaidevutis Ipolitas **Geralavičius**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1982-11-01, apgynë disertaciją 1980-02-26 (vadovas E. Vilkas), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1985 m.), Lietuvos ambasadorius Vokietijoje, Lietuvos banko vyriausiasis specialistas.
123. Rimantas **Kanopa**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1982-11-01 (vadovai K. Meškauskas, V. Matulis), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1992 m.), Riomerio universiteto Informacinių technologijų direktorius.
124. Vilia **Svetulevičienė**, mokësi aspirantûroje 1978-11-01–1982-11-01, apgynë disertaciją 1983-02-19 (vadovai V. Statulevičius, A. Aleškevičienė), MKI mokslo darbuotoja (iki 1994 m.), LR Finansų ministerijos darbuotoja.
125. Stasys **Jukna**, mokësi aspirantûroje 1979-10-01–1980-02-01, apgynë disertaciją 1980-01-24 (vadovas J. Janovas), MII vyresnysis mokslo darbuotojas, Frankfurto universiteto profesorius Vokietijoje.
126. Arūnas **Baltėnas**, mokësi aspirantûroje 1979-10-31–1982-10-31, apgynë disertaciją 1983-10-11 (vadovas B. Grigelionis), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1985 m.), fotografas.
127. Rimgaudas **Žaldokas**, mokësi aspirantûroje 1979-10-31–1982-10-31 (vadovai L. Telksnys, R. Pliuškevičius), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1992 m.), UAB „Algoritmų sistemos“ generalinis direktorius.
128. Donatas **Jurgaitis**, mokësi aspirantûroje 1979-10-31–1982-10-31, apgynë disertaciją 1984-01-20 (vadovas A. Janušauskas), ŠU profesorius.
129. Kazimieras **Samaitis**, mokësi aspirantûroje 1979-10-31–1983-10-31, apgynë disertaciją 1991-05 (vadovas L. Stupelis), MII mokslo darbuotojas, VGTU lektorius.
130. Alma **Baliūnaitė-Petrauskienė**, mokësi aspirantûroje 1979-10-31–1985-05-01, (vadovai L. Telksnys, G. Grigas), MKI jaunesnioji mokslo darbuotoja (iki 1987 m.), AB „Informacinių raidų“ informacinių sistemų analitikė .
131. Romualdas **Orlinis**, mokësi aspirantûroje 1979-10-31–1983-10-31 (vadovai L. Telksnys, A. Kilna), MKI vr. inžinierius (iki 1990 m.).
132. Vladas **Leonas**, mokësi aspirantûroje 1980-06-13–1983-06-13, apgynë disertaciją 1984-10-26 (vadovai E. Žogolevas, P. Rumšas).
133. Gintautas **Jakimauskas**, mokësi aspirantûroje 1980-10-31–1983-10-31 (vadovai V. Statulevičius, R. Bentkus), MII jaunesnysis mokslo darbuotojas.
134. Kastytis **Gečas**, mokësi aspirantûroje 1980-10-31–1984-10-31, apgynë disertaciją 1987-01 (vadovas A. Letičevskij), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1993 m.), Inovacijų centro direktorius.
135. Vytautas **Pivoriūnas**, mokësi aspirantûroje 1980-10-31–1983-10-31, apgynë disertaciją 1984-11-30 (vadovas Š. Raudys), MKI (iki 1992 m.).
136. Evaldas **Ožeraitis**, mokësi aspirantûroje 1980-10-31–1984-10-31 (vadovas L. Telksnys), MII vr. inžinierius.
137. Valerijonas **Dumskis**, mokësi aspirantûroje 1981-10-30–1984-10-30 (vadovas E. Vilkas), ŠU lektorius.
138. Valentinas **Kriauciukas**, mokësi aspirantûroje 1981-10-30–1984-10, apgynë disertaciją 1988-05-30 (vadovas A. Slisenko), MII mokslo darbuotojas, VTEX redaktorius.
139. Gintautas **Dzemyda**, mokësi aspirantûroje 1981-10-30–1984-10-30, apgynë disertaciją 1984-12-14 (vadovas J. Mockus), MII vyriausiasis mokslo darbuotojas, Instituto direktorius.

140. Alfredas **Basalykas**, mokësi aspirantûroje 1981-10-30–1984-10-30, apgynë disertaciją 1984-12-04 (vadovas V. Statulevičius), MII mokslo darbuotojas, VTEX redaktorius.
141. Arūnas **Grikienis**, mokësi aspirantûroje 1981-10-30–1984-10-30, apgynë disertaciją 1990-01-12 (vadovas E. Vilkas), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1985 m.), verslininkas.
142. Vytautas Jonas **Kligys**, mokësi aspirantûroje 1981-10-30–1984-10-30, apgynë disertaciją 1988-01-15 (vadovas Š. Raudys).
143. Zenonas **Kažurna**, mokësi aspirantûroje 1981-10-30–1984-10-30, apgynë disertaciją 1984-12-14 (vadovas L. Telksnys).
144. Vida **Stukaitė**, mokësi aspirantûroje 1982-10-29–1985-10-29, apgynë disertaciją 1984-12-14 (vadovas A. Janušauskas), ŠU docentė.
145. Liudas **Giraitis**, mokësi aspirantûroje 1981-06-10–1985-06-10, apgynë disertaciją 1984-12-04 (vadovas D. Surgailis), MII vyresnysis mokslo darbuotojas, Kwin Mary College profesorius (Anglija).
146. Gintaras **Pridotkas**, mokësi aspirantûroje 1982-10-29–1985-10-29, apgynë disertaciją 1988-10-21 (vadovas E. Vilkas), KU docentas.
147. Regimantas **Laugalys**, mokësi aspirantûroje 1982-10-01–1985-10-01, apgynë disertaciją 1990-02-22 (vadovas A. Garliauskas), MII jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1983 m.).
148. Egidijus **Ostaševičius-Ostašius**, mokësi aspirantûroje 1982-10-29–1985-10-29, apgynë disertaciją 1989-09-08 (vadovas L. Telksnys), MII jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1993 m.).
149. Albertas **Žalys**, mokësi aspirantûroje 1982-06-09–1986-06-09, apgynë disertaciją 1986-12-09 (vadovas A. Tempelmanas), MII mokslo darbuotojas (iki 1990 m.), LR Švietimo ir mokslo ministerijos Mokslo ir technologijų departamento direktorius.
150. Arvydas **Astrauskas**, mokësi aspirantûroje 1982-06-01–1986-06-01, apgynë disertaciją 1986-12-10 (vadovas D. Surgailis), MII vyresnysis mokslo darbuotojas.
151. Eigirdas **Gudžinskas**, mokësi aspirantûroje 1982-10-29–1986-10-29 (vadovas R. Pliuškevičius), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1986 m.).
152. Valentina **Dagienė**, mokësi aspirantûroje 1982-10-29–1986-10-29, apgynë disertaciją 1992-05-24 (vadovas G. Grigas), MII vyriausioji mokslo darbuotoja, skyriaus vadovė.
153. Kęstutis **Bacevičius**, mokësi aspirantûroje 1982-10-29–1986-10-29, apgynë disertaciją 1990-02-22 (vadovas C. Paulauskas), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1994 m.).
154. Vytautas **Statulevičius**, mokësi aspirantûroje 1983-02-10–1986-02-10, apgynë disertaciją 1986-12-10 (vadovas R. Bentkus), MII sektoriaus vadovas, VTEX viceprezidentas.
155. Virginija **Šimonytė**, mokësi aspirantûroje 1983-05-23–1986-05-23, apgynë disertaciją 1988-01-15 (vadovas V. Slivinskas), MII vyresnioji mokslo darbuotoja (iki 1999 m.), UAB ASTERA direktoriaus pavaduotoja.
156. Raimondas **Ciegis**, mokësi aspirantûroje 1983-05-31–1986-05-31, apgynë disertaciją 1985-09-12 (vadovas M. Sapagovas), MII vyriausiasis mokslo darbuotoja (iki 2000 m.), VGTU katedros vedėjas.
157. Rimas **Maliukevičius**, mokësi aspirantûroje 1983-11-26–1986-11-26, apgynë disertaciją 1987-09-22 (vadovas R. Bentkus), MII vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 2002 m.), VTEX prezidentas.

158. Aleksandras **Šulmanas**, mokësi aspirantûroje 1983-09-01–1987-09-01, apgynë disertaciją 1988-12-13 (vadovas A. Tempelmanas).
159. Georgijus **Archipovas**, mokësi aspirantûroje 1983-11-21–1987-11-21, apgynë disertaciją 1987-06-26 (vadovas L. Telksnys).
160. Tadeušas **Šeibakas**, mokësi aspirantûroje 1983-11-29–1987-11-29 (vadovas M. Sapagovas), MII jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1999 m.), TEVdirektorius.
161. Dainius **Jakimavičius**, mokësi aspirantûroje 1984-10-31–1987-10-31, apgynë disertaciją 1987-12-19 (vadovas V. Statulevičius), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1992 m.).
162. Rimantas **Vaicenavičius**, mokësi aspirantûroje 1984-10-31–1987-10-31, apgynë disertaciją 1991-12-19 (vadovas J. Jeršovas), MKI mokslo darbuotojas (iki 1997 m.), Lietuvos banko Statistikos departamento direktorius.
163. Kęstutis **Lašinskas**, mokësi aspirantûroje 1984-10-31–1987-10-31, apgynë disertaciją 1989-09-08 (vadovas A. Garliauskas), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1993 m.).
164. Juraté **Sakalauskaitė**, mokësi aspirantûroje 1984-05-31–1988-05-31, apgynë disertaciją 1986-12-22 (vadovas R. Pliuškevičius), MII vyresnioji mokslo darbuotoja.
165. Vytautas **Būda**, mokësi aspirantûroje 1984-11-30–1988-11-30, apgynë disertaciją 1987-03-06 (vadovas M. Sapagovas), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 1988 m.), ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto docentas.
166. Gintaras **Lesinskias**, mokësi aspirantûroje 1984-10-31–1988-10-31 (vadovas A. Garliauskas), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1989 m.).
167. Gintautas **Palubinskas**, mokësi aspirantûroje 1984-10-31–1988-10-31, apgynë disertaciją 1991-03-08 (vadovas Š. Raudys), MKI mokslo darbuotojas (iki 1994 m.).
168. Vytautas **Grabauskas**, mokësi aspirantûroje 1985-10-31–1988-10-31, apgynë disertaciją 1990-04-10 (vadovas B. Grigelionis), MKI mokslo darbuotojas (iki 1993 m.), UAB „Lit-Invest“ analitikas.
169. Vaiva **Grabauskienė**, mokësi aspirantûroje 1985-10-31–1988-10-31, apgynë disertaciją 2006-02-08 (vadovas G. Grigas), MKI jaunesnioji mokslo darbuotoja (iki 1996 m.), VPU lektorė.
170. Ričardas **Zitikis**, mokësi aspirantûroje 1985-10-31–1988-10-31, apgynë disertaciją 1988-03-13 (vadovai V. Bentkus, Vyg. Paulauskas), MKI vyresnysis mokslo darbuotojas (iki 2001 m.), Kanadoje.
171. Vladas **Sidoravičius**, mokësi aspirantûroje 1986-10-31–1989-10-31, apgynë disertaciją 1994-06-06 (vadovai V. Malyševas, D. Surgailis), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 2002 m.), Prancūzijoje.
172. Rimantas **Jančiauskas**, mokësi aspirantûroje 1986-10-31–1990-10-31, apgynë disertaciją 1990-04-19 (vadovas D. Švitra), MKI mokslo darbuotojas (iki 1990 m.), KU docentas.
173. Charitonas **Breneris**, mokësi aspirantûroje 1986-10-31–1990-10-31, apgynë disertaciją 1991-04-24 (vadovas J. Mockus), MKI mokslo darbuotojas (iki 1992 m.).
174. Eugenijus **Jančys**, mokësi aspirantûroje 1986-10-31–1990-10-31, apgynë disertaciją 1990-04-20 (vadovas D. Švitra), MKI mokslo darbuotojas (iki 1990 m.), KU docentas.
175. Pranas **Aleksiūnas**, mokësi aspirantûroje 1987-10-01–1990-10-01 (vadovas A. Garliauskas), MKI jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1995 m.).
176. Dalia **Šukvietienė**, mokësi aspirantûroje 1987-12-31–1990-12-31 (vadovas M. Sapagovas), MII inž. programuotoja.

177. Audronė **Lupeikiéné**, mokési aspirantūroje 1987-12-01–1991-12-01, apgyné disertaciją 1999-12-28 (vadovas A. Baskas), MII vyresnioji mokslo darbuotoja.
178. Saulius **Maskeliūnas**, mokési aspirantūroje 1987-12-31–1991-12-31, apgyné disertaciją 1996-05-22 (vadovas A. Baskas), MII mokslo darbuotojas, mokslinis sekretorius.
179. Gražvydas **Klimavičius**, mokési aspirantūroje 1988-12-01–1991-12-01 (vadovas R. Rudzkis), MII jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 2000 m.), Statistikos departamento darbuotojas.
180. Saulius **Minkevičius**, mokési aspirantūroje 1989-06-15–1992-06-15, apgyné disertaciją 1994-05-25 (vadovai B. Grigelionis, A. Garliauskas), MII vyresnysis mokslo darbuotojas.
181. Eugenijus **Kirjackis**, mokési aspirantūroje 1990-09-15–1993-09-15, apgyné disertaciją 2000 m. (vadovas A. Janušauskas), VGTU docentas.
182. Vytautas **Vyšniauskas**, mokési aspirantūroje 1990-12-01–1993-12-01, apgyné disertaciją 1996-11-04 (vadovas A. Garliauskas), MII jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 1997 m.).
183. Vaidotas **Kanišauskas**, mokési doktorantūroje 1993-03-01–1998-03-01, apgyné disertaciją 1998-06-26 (vadovas B. Grigelionis), ŠU docentas.
184. Remigijus **Andžius**, mokési doktorantūroje 1993-03-01–1998-03-01 (vadovas A. Garliauskas), MII jaunesnysis mokslo darbuotojas.
185. Laima **Paliulionienė**, mokési doktorantūroje 1993-03-01–1998-03-01 (vadovas L. Telksnys), MII jaunesnijoji mokslo darbuotoja.
186. Marina **Skurichina**, mokési doktorantūroje 1993-03-01–1998-03-01, apgyné disertaciją 2001-10-15 (vadovas Š. Raudys), Olandijoje, Delfto universiteto mokslo darbuotoja.
187. Olga **Štikonienė**, mokési doktorantūroje 1993-10-01–1998-01-01, apgyné disertaciją 1997-12-23 (vadovas R. Čieglis), MII vyresnioji mokslo darbuotoja.
188. Arvydas **Jokimaitis**, mokési doktorantūroje 1993-10-01–1998-10-01, apgyné disertaciją 1998-06-30 (vadovas V. Statulevičius).
189. Aidas **Žandaris**, mokési doktorantūroje 1993-10-01–1998-10-01 (vadovas G. Grigas), MII skyriaus vadovas.
190. Dalė **Dzemydienė**, eksterninėje doktorantūroje 1993-05-11–1995-05-12, apgyné disertaciją 1995-05-12 (vadovas H. Pranovičius), MII vyriausioji mokslo darbuotoja, Riomerio universiteto profesorė.
191. Viktoras **Paliulionis**, mokési doktorantūroje 1994-07-01–2000-06-30, apgyné disertaciją 2000-12-08 (vadovas A. Čaplinskas), MII mokslo darbuotojas.
192. Žilvinas **Kalinauskas**, mokési doktorantūroje 1995-01-01–2000-01-01, apgyné disertaciją 2000-05-30 (vadovas R. Rudzkis), VGTU docentas.
193. Gaudenta **Baublytė-Sakalauskienė**, mokési doktorantūroje 1995-01-01–2000-01-01, apgyné disertaciją 2001-06-14 (vadovas H. Pragarauskas), Aplinkos apsaugos ministerijos vyriausioji specialistė.
194. Aušra **Saudargienė**, mokési doktorantūroje 1995-01-01–2001-01-01, apgyné disertaciją 2001-02-20 (vadovas Š. Raudys), VDU docentė.
195. Virginija **Būdienė**, mokési doktorantūroje 1996-01-01–2001-01-01 (vadovai J. Kubilius, A. Zabulionis), Švietimo ir mokslo viceministre.
196. Algimantas **Malickas**, mokési doktorantūroje 1996-01-01–2001-01-01, apgyné disertaciją 2001-06-20 (vadovas L. Telksnys), MII jaunesnysis mokslo darbuotojas (iki 2000 m.).
197. Vytenis **Punys**, mokési doktorantūroje 1996-01-01–2002-01-01, apgyné disertaciją 2002-03-08 (vadovas Š. Raudys), KMU docentas.

SAS
doktorantai
po Olgos
Kurasovos
disertacijos
gynimo:
J. Bernatavi-
čienė,
P. Treigys,
O. Kurasova,
V. Marcinke-
vičius,
V. Medvedev,
2005 m.

198. Romas **Alonderis**, mokësi doktorantûroje 1997-01-01–2001-01-01, apgynë disertaciją 2001-03-02 (vadovas R. Pliuškevičius), MII mokslo darbuotojas.
199. Lina **Markauskaitė**, mokësi doktorantûroje 1997-01-01–2001-01-01, apgynë disertaciją 2000-12-21 (vadovė V. Dagienė), MII vyresnioji mokslo darbuotoja (asocijuota mokslininkė), Australijoje.
200. Algirdas **Laukaitis**, mokësi doktorantûroje 1998-10-01–2002-10-01, apgynë disertaciją 2002-12-12 (vadovas A. Račkauskas).
201. Teresė **Leonavičienė**, mokësi doktorantûroje 1998-10-01–2002-10-01, apgynë disertaciją 2002-12-13 (vadovas K. Pileckas), VGTU vyr. lektorė.
202. Violeta **Pakenienė**, mokësi doktorantûroje 1998-10-01–2002-10-01, apgynë disertaciją 2002-10-25 (vadovas R. Čieglis), Karo akademijos docentė.
203. Igors **Belovas**, mokësi doktorantûroje 1999-10-01–2003-10-01, apgynë disertaciją 2004-01-23 (vadovas A. Laurinčikas), MII mokslo darbuotojas.
204. Mindaugas **Kavaliauskas**, mokësi doktorantûroje 1999-10-01–2004-10-01, apgynë disertaciją 2005-01-19 (vadovas R. Rudzkis).
205. Marijus **Vaičulis**, mokësi doktorantûroje 1999-10-01–2003-10-01, apgynë disertaciją 2004-01-23 (vadovas D. Surgailis), MII mokslo darbuotojas.
206. Aistis **Raudys**, mokësi doktorantûroje 1999-10-01–2003-10-01, apgynë disertaciją 2003-01-06 (vadovas J. Mockus), MII vyresnysis mokslo darbuotojas.
207. Markas **Filipovič**, mokësi doktorantûroje 2000-10-01–2004-10-01, apgynë disertaciją 2005-04-19 (vadovas A. Lipeika), MII jaunesnysis mokslo darbuotojas.
208. Robertas **Vilkas**, mokësi doktorantûroje 2001-10-01–2005-10-01 (vadovai V. Statulevičius, V. Bentkus), KTU lektorius.
209. Olga **Kurasova**, mokësi doktorantûroje 2001-10-01–2005-10-01, apgynë disertaciją 2005-05-16 (vadovas G. Dzemyda), MII mokslo darbuotoja .

Konferencijos, seminarai, pasitarimai

Pateikiamas sąrašas Lietuvoje vykusiu svarbiausių konferencijų, seminarų, pasitarimų, kuriuos rengė Institutus arba rengiant aktyviai dalyvavo.

1. Tikimybių teorija, matematinė statistika

1960 m. rugpjūčio 5–10 d. Vilniuje surengta 6-oji visasajunginė konferencija (pasitarimas) tikimybių teorijos ir matematinės statistikos klausimais.

Tarptautinėje Vilniaus tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencijoje, 1998 m., VGTU

1973 m. birželio 25–30 d. įvyko 1-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos ir matematinės statistikos klausimais, organizuota Lietuvos MA Fizikos ir matematikos instituto, Vilniaus universiteto bei TSRS MA Matematikos instituto.

1974 m. lapkričio 25–30 d. Druskininkuose vyko visasąjunginė mokykla atsitiktinių procesų teorijos klausimais, organizuota Lietuvos MA Fizikos ir matematikos instituto bei TSRS MA Matematikos instituto.

1977 m. birželio 28–liepos 3 d. įvyko 2-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos ir matematinės statistikos klausimais. Tai didžiausias šios specialybės pasaulio mokslininkų forumas. Nuspresta rengti šias konferencijas reguliarai kas 4 metus Vilniuje.

1978 m. rugpjūčio 28 d.–rugsejo 2 d. Vilniuje įvyko (IFIP) Tarptautinis simpoziumas stochastinių diferencialinių lygčių klausimais.

1981 m. birželio 22–27 d. įvyko 3-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos ir matematinės statistikos klausimais. Dalyvavo 105 užsienio mokslininkai iš 19 šalių ir 414 mokslininkai iš Tarybų Sąjungos.

1982 m. gegužės 17–22 d. Palangoje vyko visasąjunginė mokykla-seminaras atsitiktinių procesų teorijos klausimais. 1984 m. liepos 3–4 d. visasąjunginis Vilniaus simpoziumas „Šiuolaikinės matematinės ekonomikos problemos“ ir matematinės statistikos klausimais.

1985 m. birželio 24–29 d. įvyko 4-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos ir matematinės statistikos klausimais.

1987 m. įvyko Sąjunginis seminaras atsitiktinių procesų teorijos klausimais

1989 m. birželio 26–liepos 1 d. įvyko 5-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos bei matematinės statistikos klausimais

1993 m. 6-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos bei matematinės statistikos klausimais

1994 m. gegužės mėn. Trakuose Baltijos šalių seminaras „Nacionalinės infrastruktūros duomenų bazės: problemos, metodai, patirtis“ (BalticDB'94)

1998 m. rugpjūčio 12–18 d. 22-sis Europos statistikų simpoziumas ir 7-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos bei matematinės statistikos klausimais

1999 m. rugpjūčio 25–28 d. Tikimybių teorijos ribinės teoremos. Tarptautinė konferencija Vytautui Statulevičiui pagerbti, Vilnius.

2002 m. birželio 23–29 d. 8-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos bei matematinės statistikos klausimais (vilconf8)

2006 m. birželio 25–30 d. 9-oji tarptautinė Vilniaus konferencija tikimybių teorijos bei matematinės statistikos klausimais

2. Diferencialinė lygtys, skaitiniai metodai

1971-08-17–19 Antroji sajunginė konferencija „Tamprumo ir plastiškumo teorijos uždavinių skaitiniai sprendimo metodai“, Trakai.

1979-05-22–30 Sajunginė jaunųjų mokslininkų mokykla „Matematinės fizikos uždavinių skaitiniai sprendimo metodai“, Druskininkai.

1983-03-10–12 Sajunginis pasitarimas-seminaras „Tiesinės algebro uždavinių sprendimo metodai ir programų paketai“, Vilnius.

1997-05 21–29, NSEC 6-1997. 6-oji tarptautinė konferencija Navje-Stokso lygčių ir susijusių su jomis netiesinių uždavinių klausimais, Vilnius.

1997-06-03–04 Antroji tarptautinė konferencija „Matematinis modeliavimas ir analizė“, (MMA'1997), Vilnius

1997-09-11–12 Konferencija „Netiesiniai procesai, jų modeliavimas ir valdymas“, Klaipėda.

1999 m. Ketvirtoji tarptautinė konferencija „Matematinis modeliavimas ir taikymai“ (MMA'99), Vilnius.

1999-10-6–9 Tarptautinė konferencija „Diferencialinės lygtys ir jų taikymai“, Šiauliai.

2000 m. rugsėjo 1–4 d. įvyko trečioji tarptautinė konferencija „Baigtinių skirtumų metodai: teoriya ir taikymai“ (FDS2000), Vilnius.

2001 m. gegužės 1 – birželio 2 d. įvyko šeštoji tarptautinė konferencija „Matematinis modeliavimas ir analizė 2001“ (MMA'2001), Vilnius.

Jaunųjų
mokslininkų
mokykla
„Matematinės
fizikos uždavinių
skaitiniai
sprendimo
metodai“
Druskininkuose;
pirmininkauja
akad.
A. Samarskis
(Maskva)

2003 gegužės 28–31 d. įvyko aštuntoji tarptautinė konferencija „Matematinis modeliavimas ir analizė“ (MMA'2003), Trakai.

2005 birželio 1–4 d. įvyko dešimtoji tarptautinė konferencija „Matematinis modeliavimas ir analizė“ (MMA'2005), Trakai.

3. Matematinė logika

1964 m. liepos 1–7 d. Trakuose įvyko 1-asis visasajunginis simpoziumas automatinės loginės išvados paieškos klausimais.

1969 m. rugpjūčio 19–23 d. Trakuose įvyko 2-asis visasajunginis simpoziumas automatinės loginės išvados paieškos klausimais.

1980 m. rugėjo 3–5 d. įvyko tarptautinė konferencija „Matematinės logikos metodai dirbtinio intelekto ir sisteminio programavimo problemose“.

4. Lošimų teorija, operacijų tyrimas, matematinė ekonomika

1966 m. rugėjo 19–30 d. Palangoje įvyko operacijų tyrimo visasajunginė mokykla. Aptarti operacijų tyrimo matematiniai metodai: lošimų teorijos, tiesinio, netiesinio bei dinaminio programavimo vystymasis ir problemos.

1970 m. sausio mėnesį Ignalinoje vyko Sąjunginė lošimų teorijos mokykla.

1971 m. birželio 14–16 d. vyko Tarybų Sąjungos ir Suomijos simpoziumas įstaigų ir organizacijų automatizuotų valdymo sistemų matematinio aprūpinimo klausimais.

Lošimų teorijos konferencijos atidarymas VU Kolonų salėje;
Prezidiume –
J. Mockus,
E. Vilkas,
N. Vorobjovas,
O. Morgen-
štėrnas,
J. Janovskaja,
V. Statulevičius

Trakų simpoziumo dalyviai, 1964 m.

1971 m. birželio 22–28 d. įvyko 2-oji visasąjunginė lošimų teorijos konferencija, kurioje, be šios srities specialistų iš Tarybų Sąjungos, dalyvavo grupė užsienio mokslininkų, tarp jų vienas iš lošimų teorijos pradininkų Prinstono universiteto (JAV) profesorius Oskaras Morgensternas.

1984 m. liepos 3–4 d. įvyko visasąjunginis Vilniaus simpoziumas „Šiuolaikinės matematinės ekonomikos problemos“ ir matematinės statistikos klausimais.

2001 m. gegužės 3–5 d. Europos darbo grupės „Finansų modeliavimas“ 28-as seminaras (EWGFM-28).

2006 m. gegužės 17–20 d., Taline 5-oji tarptautinė konferencija „Modeliavimas versle ir pramonėje“

2006 m. rugsėjo 28–30 d. 4-oji tarptautinė konferencija „Piliečiai ir valdymas darniajam vystymuisi (CIGSUD)“.

5. Atpažinimo procesai

1973 m. rugpjūčio 17–21 d. Vilniuje įvyko 3-asis visasąjunginis simpoziumas statistinių metodų valdymo procesuose klausimais.

1978 m. rugsėjo 17–20 d. Matematikos ir kibernetikos Institute įvyko Šiaurės šalių specialistų pasitarimas kompleksinės problemos „Širdies kraujagyslių susirgimai“ klausimais. Pasirašytas bendradarbiavimo protokolas tema „Elektrokardiosignalų automatinės analizės kūrimas ir tobulinimas skaičiavimo mašinų pagalba“.

Tarptautinės konferencijos BalticDB'94 „Nacionalinės infrastruktūros duomenų bazės: problemos, metodai, patirtis“ organizacinis komitetas: (1 eilėje) V. Paliulionis, L. Paliulionienė, R. Pamedienė, S. Sinkevičiūtė, D. Sidarkevičiūtė, V. Dragūnienė, (2 eilėje) V. Undžėnas, S. Maskeliūnas, A. Čaplinskas, V. Čyras, A. Lupeikienė, O. Vasilecas Trakuose 1994 m.

1986 m. IFAC simpoziumas stochastinio valdymo klausimais.

6. Optimizavimo metodai, duomenų analizė

1973 m. rugpjūčio 20–23. TSTS-VDR seminaras „ESM BESM-6 panaudojimo efektyvumo didinimo problemos“, Vilnius.

1979 rugėjo 13–18 d. Sąjunginė mokykla-seminaras „ESM BESM-6 matematinis aprūpinimas“, Palanga.

1987 m. 5-asis Visasajunginis simpoziumas realaus laiko mikroprocesorių sistemų bei loginių tinklų klausimais.

2000 m. spalio 2–4 d. įvyko Tarptautinė konferencija „Tausojanti plėtra informacineje visuomenėje“ (SDIS).

2000 m. spalio 5–6 d. įvyko EURO darbo grupės „Daugiakriteriniai sprendimai“ 52-asis pasitarimas „Daugiakriteriniai sprendimai nacionalinėje infrastruktūroje“ (MCDA-52)“

2003 m. spalio 9–11 d. įvyko „Darnaus vystymosi indikatoriai ir intelektiniai sprendimai“ (SIID-003).

2005 m. gegužės 19–21 d. įvyko „Metaeuristika ir didelio matavimo optimizavimas (EUME-2005)“.

2006 m. gegužės 17–20 d. Taline įvyko 5-oji tarptautinė konferencija „Modeliavimas versle ir pramonėje“.

7. Informacinės technologijos, informatikos metodologija

1971 birželio 14–16 d. įvyko Tarybų Sajungos – Suomijos simpoziumas įmonių AVS matematinio aprūpinimo klausimais.

1976 spalio 19–27. Sajunginis seminaras „Paskirstytų duomenų bankų organizavimo problemos“, Panevėžys.

1994 m. gegužės 17–20 d. Trakuose įvyko Baltijos šalių seminaras „Nacionalinės infrastruktūros duomenų bazės: problemos, metodai, patirtis“ (BalticDB'94).

2000 m. gegužės 1–5 d. įvyko 4-oji tarptautinė IEEE konferencija „Duomenų bazės ir informacinės sistemos“ (BalticDB&IS'2000).

Tarptautinės konferencijos „Informatika mokykloje: raida ir perspektyvos“, vykusios LR Seime, diskusija. Pasisako Vroclavo universiteto (Lenkija) prof. Maciej M. Syslo, pirmininkauja Klagenfurto universiteto (Austrija) prof. Roland Mittermeir (trečias iš kairės)

Lietuvos matematikų draugijos konferencija Vilniaus pedagoginiame universitete, 2003 m.

2001 m. rugėjo 25–28 d. įvyko 5-oji Rytų Europos šalių konferencija „Naujausi pasiekimai duomenų bazėse ir informacinėse sistemoje“ (ADBIS'2001).

2004 m. birželio 6–9 d. Rygoje įvyko 6-oji tarptautinė IEEE konferencija „Duomenų bazės ir informacinių sistemų (DB&IS'2004)“.

2004 m. rugėjo 9–11 d. įvyko 13-oji tarptautinė konferencija „Informacinių sistemų kūrimas (ISD'2004)“.

2006 m. liepos 3–6 d. įvyko 7-oji tarptautinė IEEE konferencija „Duomenų bazės ir informacinių sistemų (DB&IS'2006)“.

2006 m. lapkričio 8–11 d. įvyko tarptautinė konferencija „Informatika mokykloje: raida ir perspektyvos (ISSEP 2006)“.

8. Lietuvos Matematikų draugijos konferencijos

1969 birželio 23–24 d. įvyko LMD 10-oji konferencija.

1974 birželio 13–14 d. įvyko LMD 15-oji konferencija.

1983 birželio 22–23 d. įvyko LMD 24-oji konferencija.

1991 gegužės 27–28 d. įvyko LMD 32-oji konferencija.

1999 birželio 21–22 d. įvyko LMD 40-oji konferencija.

MII – INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ VERSLO INKUBATORIUS

II „Bitas“

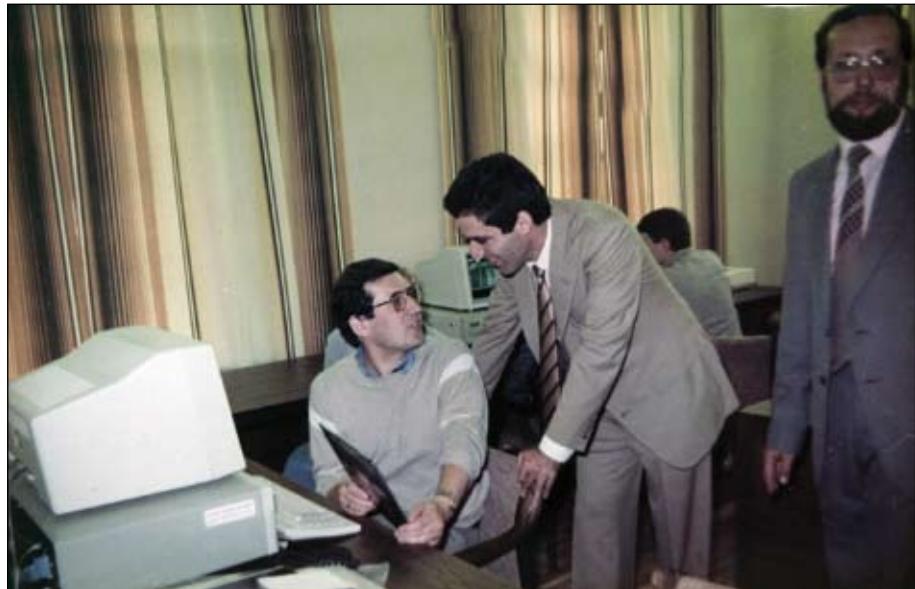
1984 m. spalio 1 d. (per FMI gimtadienį) Lietuvos MA Prezidiumo nutarimu Matematikos ir kibernetikos Institute įkurtas naujas struktūrinis padalinys – Kompiuterinių prietaisų ir programinės įrangos eksperimentinė gamykla „Bitas“. Tuo metu instituto Skaičiavimo centre gana efektyviai buvo naudojamas dviejų BESM-6 tandemų su nuotoliniais terminalais, buvo sparčiai plėtojami sisteminės programinės įrangos kūrimo darbai, prasidėjo parengiamieji darbai daugiaprocesorinei ESM ELBRUSAS išisavinti, specialistai jau drąsiai naudojo terminą „personalinis kompiuteris“, nors pačių kompiuterių neturėta.

Instituto Skaičiavimo centre ir moksliniuose padaliniuose tuo metu darbavosi gana gausus būrys kvalifikuotų, dabar sakytume informacinių technologijų

II „Bitas“
darbuotojai
(apie 1992 m.)

II „Bitas“
įkurtuose
Kompiuterių
namuose
lankėsi pasaulio
šachmatų
čempionas
Garis
Kasparovas

specialistų: A. Bartkevičius, A. Baskas, A. Čaplinskas, V. Dagienė, G. Grigas, K. Juškevičius, R. Krukauskas, G. Masiulienė, V. Matulis, R. Mikušauskas, E. Ožeraitis, V. Pikelis, Z. Pamedys, P. Rumšas, D. Sapagovienė, D. Stasaitis, B. Šičkus, P. Šulcas, V. Tonkich, V. Veitas, J. Zalatorius, ir tai dar ne visas sąrašas. Nemaža jų dalis vėliau dirbo „Bite“.

„Bito“ steigimas buvo pakankamai ryžtingas instituto bandymas nepavėluoti į informacinės visuomenės kūrimo traukinį, nors savora „informacinė visuomenė“, berods, dar nebuvo vartojama.

„Bitas“ suvaidino gana svarų vaidmenį naudojant kompiuterius valdymo, apskaitos, planavimo uždaviniams spręsti daugelyje Lietuvos įmonių ir įstaigų, tame įgijo patyrimo nemažai dabartinių informacinių technologijų specialistų.

1984–1991 metais „Bitui“ vadovavo dr. Juozas Zalatorius, 1991–1995 – Arvydas Bartkevičius, nuo 1995 m. – Henrikas Makutėnas.

1991 metų gegužės mėnesį „Bitas“ reorganizuotas į MII individualią įmonę ir gavo juridinio asmens statusą. 1995 metais „Bitas“ buvo privatizuotas.

UAB „Baltic Amadeus“

Bendrovė įsteigta 1988 m. rugėjo 27 d. kaip bendra TSRS ir Austrijos įmonė. Steigėjai – Matematikos ir kibernetikos institutas, MII eksperimentinė gamykla „Bitas“ ir *Austrocop Electronic* (Austrija). Šiandien „Baltic Amadeus“ – didžiausią patirtį informacinių technologijų rinkoje turinti Lietuvos bendrovė.

„Baltic Amadeus“ buvo pionierė Lietuvoje beveik kiekviename savo veiklos žingsnyje – pati parengė bendros įmonės steigimo dokumentus, o vėliau konsultavo kitus, kaip steigti bendras įmones. Ji sėkmingai įveikė visas to meto biurokratinės kliūtis – tarptautinius įvežamų technologijų apribojimus, dokumentacijos ir techninių žinių stoką. „Baltic Amadeus“ surengė pirmąsias IT parodas. Mokslų akademijos darbuotojai, sudarę kolektyvo branduolį, sukūrė išskirtinę akademinę dvasią, kurią įmonė išlaikė per visą bendrovės veiklos laikotarpį. „Baltic Amadeus“ devizas – harmoningi IT sprendimai, ne tik atitinkantys, bet ir formuojantys žinių visuomenės reikmes ir lūkesčius.

„Baltic Amadeus“ yra ilgametė ir patikima MII partnerė ne tik aprūpinant Institutą kompiuterine ir programine įranga, bet ir vykdant bendrus projektus informacinių technologijų srityje bei organizuojant moksleivių matematikos bei informatikos olimpiadas.

„Baltic Amadeus“ įgyvendino daugelį svarbių visai Lietuvai projektų: lietuvių kalbos rašto ženklių panaudojimo kompiuteriuose, lietuviškų rašmenų perdavimo kompiuteriniais tinklais technologijos, elektroninė bilietų platinimo

Švenčiant
„Baltic
Amadeus“
15-os metų
jubiliejų

„Baltic Amadeus“ prezidentas V. Tonkich ir Matematikos ir informatikos instituto direktorius G. Dzemyda parodoje „Mokslas–2004“

sistema „Bilietai.lt“. Pastaroji sistema parodoje „Infobalt’2006“ buvo pripažinta geriausiu lietuvišku produktu informacinei visuomenei.

1998 m. Švietimo ir mokslo ministerijos paskelbtame konkurse „Lietuvos švietimo kompiuterizuotos informacinės sistemos sukūrimas“ nugalėjo „Baltic Amadeus“, kuri vykdė vieną iš projekto darbų – pedagogų kvalifikacijos, atestacijos ir perkvalifikavimo programų bei renginių duomenų bazių sukūrimo.

„Baltic Amadeus“ yra daugelio garsių pasaulyje IT bendroviių partnerė arba atstovė Lietuvoje („Hewlett-Packard“, „Cisco Systems“, „Microsoft“, IBM, „Progress Software“, EPSON, „Verbatim“ ir kt.).

Pagrindiniai firmos „Baltic Amadeus“ klientai Lietuvoje: „DFDS Lisco“, AB „Lietuvos bankas“, AB „Lietuvos dujos“, AB „Lietuvos energija“, SP AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“, LR Finansų ministerija, LR Žemės ūkio ministerija, LR švietimo ir mokslo ministerija, AB „Mažeikių nafta“, Standartizacijos departamentas, AB SEB Vilniaus bankas, Vertybinių popierių komisija ir kt.

2006 m. bendrovėje „Baltic Amadeus“ dirbo 130 darbuotojų, iš jų – 80 IT profesionalų. Apyvarta 2005 m. – 24,8 mln. Lt., 2006 m. – 38 mln. Lt (prognozuojama).

UAB „Baltic Amadeus“ prezidentas – Viktoras Tonkich (1988–1997 m. įmonei vadovavo dr. Juozas Zalatorius).

Bendra Lietuvos ir Olandijos įmonė UAB VTEX

Bendrovę 1991 metais įkūrė septyni Lietuvos ir Olandijos mokslininkai matematikai (dauguma jų – buvę MII darbuotojai). Bendrovė teikia leidybines paslaugas mokslo literatūros leidykloms. Jos specializacija: matematikos, fizikos bei chemijos periodinių mokslinių žurnalų bei knygų (anglų k.) priešleidybinis parengimas, redagavimas, maketavimas, duomenų programavimas, leidyba internte, taip pat specializuotos paslaugos mokslo (visų pirma – matematikos) bendruomenei.

Pagrindiniai bendrovės klientai – stambiausios pasaulio mokslo leidyklos (*Elsevier, Springer, Wiley* ir kt.). Tarp žymiausių įmonėje rengiamų žurnalų – *Physics Letters* (ser. A, B), *Nuclear Physics* (ser. A, B), *Comptes Rendus* (Paryžiaus MA darbai), *Acta Applicandae Mathematicae* ir kt.

Per metus įmonė apdoroja ir parengia spaudai bei duomenų bazėms daugiau kaip 260 tūkstančių puslapių mokslinio teksto anglų ir prancūzų kalbomis, aptarnauja daugiau kaip 100 pavadinimų mokslo žurnalų leidybą (fizika, matematika, chemija, medicina, mechanika ir kt.).

Daugiau nei 98 proc. pajamų įmonė gauna už paslaugas, suteiktas Olandijos, JAV ir Prancūzijos mokslo literatūros leidėjams.

VTEX'e dirba gausus būrys mokslinės literatūros leidybos specialistų

Įmonėje VTEX sukurtas vienas iš pirmųjų Lietuvoje elektroninis produktas – gerai žinomas kompiuterinis žodynėlis WinLED. Jis pritaikytas darbui kompiuteriu ir dirba su įvairiomis Windows aplinkos versijomis.

2006 metais įmonėje veikė trys filialai: VTEX Kaunas, VTEX Mokymo centras, VTEX Visoriai. Įmonėje dirbo 184 darbuotojai, 16 iš jų – mokslo daktarai.

Būtina UAB VTEX yra ilgametė Instituto partnerė vykdant bendrus mokslinius tyrimus elektroninės leidybos ir duomenų bazių srityje (svarbiausieji projektai: mokslinių publikacijų klasifikavimo sistemos kūrimas, matematinė knygų elektroninės prekybos problemos).

Įmonė VTEX kasmet dovanoja Lietuvos bibliotekoms apie 120 pavadinimų mokslinių žurnalų komplektą.

Įmonėje dirba daug buvusių MII mokslininkų: A. Kazbaras, V. Kriauciukas, Z. Kryžius, J. Macionis, R. Maliukevičius, S. Skerus, V. Statulevičius ir kt.

Nuo įkūrimo pradžios įmonėi VTEX vadovauja dr. Rimas Maliukevičius.

Bendra įmonė UAB TEV

1989 m. Matematikos ir kibernetikos Institute buvo sudaryta Leidybos grupė (vadovas dr. E. Žalys) V tarptautinės Vilniaus tikimybų teorijos ir matematinės statistikos konferencijos darbams išleisti. Bendradarbiaujant su „Mokslo“ leidykla ir Olandijos leidykla VSP darbas buvo sėkmingai atliktas. Taip prasidėjo leidyklos TEV istorija.

Oficialiai bendra Lietuvos–Rusijos–Olandijos įmonė TEV buvo įregistruota 1991 m. lapkričio 11 d. Įmonės steigėjai – leidykla VSP (Olandija), leidykla TVP (Rusija) ir grupė MII darbuotojų.

Šiandien leidyklos TEV pagrindinės darbų kryptys yra šios:

- edukaciniai leidiniai: vadovėliai vidurinėms bei aukštosioms mokykloms, kitos mokomosios priemonės;
- žodynų ir žinynų rengimas, kompiuterinis rinkimas ir maketavimas, leidyba;
- mokslinių žurnalų ir knygų rengimas spaudai;
- Lietuvos ir kitų šalių mokslinių leidinių (konferencijų darbų, tezisių rinkinių, monografijų) vertimas į anglų kalbą, leidyba ir platinimas užsienyje;
- elektroninė leidyba: mokslinių straipsnių rengimas, mokomųjų kompiuterinių priemonių kūrimas.

Nuo 1995 m. pagrindinė leidyklos veiklos kryptis tapo edukacinė leidyba. Per pastaruosius 12 metų vien Lietuvos mokykloms buvo išleista

BĮ UAB TEV
leidyklos
direktorius
Elmundas Žalys

virš 180 pavadinimų matematikos, informacinių technologijų, ekonomikos vadovelių ir pagalbinių mokymo priemonių.

Nuo pat įmonės įkūrimo pradžios jai vadovauja dr. Elmundas Žalys.

Leidykla TEV – patikimas ir pastovus MII partneris vykdant daugelį leidybos projektų mokslo bei švietimo srityje: Lietuvos matematikos rinkinio leidyba, Tarptautinių Vilniaus tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencijų darbai, tarptautinis konkursas „Kengūra“, vadovelių rengimas bei recenzavimas, matematikos ir informatikos olimpiadų užduočių rengimas bei leidyba, matematikos ir informatikos vadovelių mokyklai leidyba.

VŠĮ „Visorių informacinių technologijų parkas“

2002 m. lapkričio 14 d. buvo įsteigta viešoji įstaiga „Visorių informacinių technologijų parkas“ (VITP).

Parko steigėjai:

- valstybinės institucijos: Švietimo ir mokslo ministerija, Ūkio ministerija, Informacinių visuomenės plėtros komitetas, Vilniaus m. savivaldybė;
- mokslo ir studijų institucijos: Matematikos ir informatikos institutas, VU, VGTU, Vilniaus kolegija;

VšĮ „Visorių informacinių technologijų parkas“ vadovai Saulius Arelis ir Henrikas Makutėnas

- verslo atstovai: asociacija „Infobalt“, UAB „Baltic Amadeus“, BĮ UAB VTEX, BĮ UAB TEV, advokatų kontora „Zabiela, Zabielaite ir partneriai“, UAB ImPro.

1986 m. į Visorius persikėlus Matematikos ir informatikos institutui, čia pradėta plėtoti su informacinėmis technologijomis susijusi moksline veikla. Nuo 1988 m. čia pradėjo kurtis IT verslo įmonės: UAB „Baltic Amadeus“, BĮ UAB TEV, BĮ UAB VTEX.

VITP siekia Visoriuose sukurti palankią infrastruktūrą inovaciinių ir technologinių įmonių steigimui ir augimui, sudaryti prielaidas naujų technologijų kūrimui bei mokslo rezultatų komercionalizacijai, sukurti sąlygas IT verslo, mokslo ir studijų integracijai, prisidėti prie Vilniaus miesto vientiso žinių ekonomikos branduolio formavimo.

Visorių informacinių technologijų parkui vadovauja Henrikas Makutėnas (buvęs MII bei IĮ „Bitas“ darbuotojas).

Jaunujų programuotojų mokykla (JPM)

JMP veiklos pradžia laikytina 1981 m. sausio 27 d., kai dienraštis „Komjaunimo tiesa“ išspausdino pirmąją programavimo pamoką. Panašios mokyklos, skelbiančios mokomają medžiagą laikraščiuose arba žurnaluose, kūrėsi ir kitose šalyse: Estijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Lenkijoje. Tačiau ten jos egzistavo neilgai, o JPM tvirtai laikosi jau 25 metus. Tai galima paaiškinti tuo, kad ją kuriant buvo padėtas tvirtas teorinis ir metodinis pagrindas.

Susiformavo pagrindinė JPM misija – padėti tobulintis visiems Lietuvos mokiniams, norintiems geriau susipažinti su programavimu – ir pagrindiniai tikslai:

- 1) puoseleti moksleivių informacinę kultūrą;
- 2) skatinti suvokti pagrindinius programavimo principus;
- 3) ugdyti algoritminį mąstymą, gebėjimus formuluoti ir pagrįsti uždavinių sprendimus;
- 4) tobulinti algoritmavimo stilių;
- 5) padėti moksleiviams rengtis informatikos olimpiadoms – išmokti savarankiškai sudaryti nedidelių, bet gana sudėtingų uždavinių programas.

Per JPM gyvavimo laikotarpį joje trumpiau ar ilgiau mokėsi arti 6000 klausytojų – moksleivių. Jiems buvo keliami nemaži reikalavimai: visą kuršą sėkmingai baigė tik 674 asmenys.

Antra vertus, JPM davė pradžią arba darė įtaką daugeliui kitų darbų, atliekamų Instituto Informatikos metodologijos skyriuje, taip pat darbams už Instituto ribų. Tai informatika mokykloje, vadovelių leidyba, žurnalo „Informatika“ leidyba, jaunujų programuotojų konkursai, informatikos olimpiados.

Jaunujų
programuotojų
mokyklos
emblema

Kęstutis Augutis, 1955–1998

JPM veikloje daugiausia darbo įdėjo Kęstutis Augutis, Valentina Dagienė, Viktoras Dagys, Gintautas Grigas, Audronė Klupšaitė, Jūratė Skūpienė, Irma Stasiukaitytė.

Pirmają JPM mokymo programą Gintautas Grigas rengė 1979–1981 metais, kai apie programavimo ar informatikos mokymą vidurinėse mokyklose dar net nebuvo kalbama. Tačiau tolesnė šios neakivaizdinės mokyklos raida glaudžiai susijusi su mokykline informatikos disciplina bei moksleivių informatikos olimpiadomis.

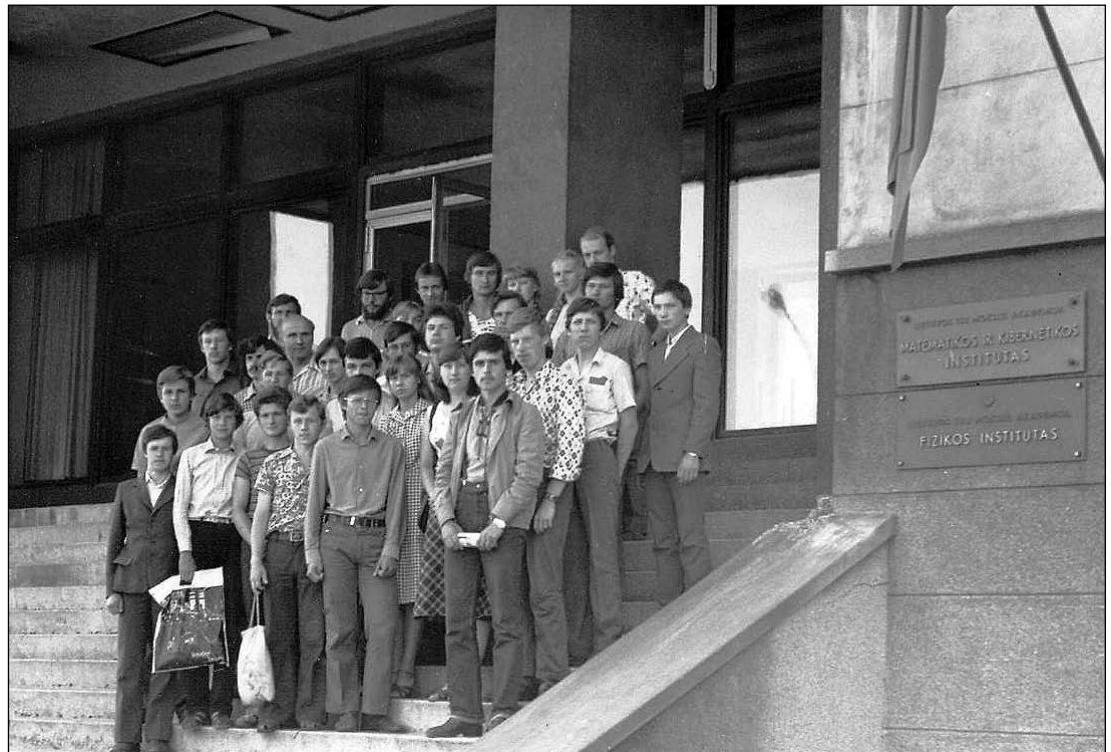
JPM kursas buvo ne syki pertvarkytas, ypač mokomoji medžiaga ir užduotys. Reikšminga 2005 m. pertvarka, kai pradėta naudotis virtualiaja mokymosi aplinka: dabar JPM klausytojai interneto svetainėje randa užduotis ir sprendimų apžvalgas, ten pateikia savo sprendimus.

JPM mokymo programos branduolių sudaro algoritmovimas. Programavimo kalba ir kompiuteris laikomi tik priemonėmis mokytis algoritmovimo, ir apie tas priemones pateikiama tik pačios būtiniausios žinios – tik tiek, kiek reikia algoritmui užrašyti arba įvykdyti. Paskalio programavimo kalbos, kurios konstrukcijos adekvacių atspindi algoritmų konstrukcijas, naudojimas įgalina iki minimumo sumažinti mokymosi laiko sąnaudas programavimo kalbos konstrukcijoms mokytis.

Kadangi programavimo rezultatas yra programa, t.y. programavimo kalba parašytas tekstas, daug dėmesio kreipiama į programavimo stilių, programos aiškumą, struktūriškumą, reikalaujama tvarkingai išdėstyti programos tekštą, taikliai ir lakoniškai jį komentuoti. Programavimo kalba užrašyta programa yra skirta visų žmogui, o ne kompiuteriui – šios taisyklės laikomasi vertinant JPM klausytojų darbus.

Mokymasis JPM trunka dvejus metus, o programa susideda iš dviejų dalių. Pirmoji dalis (programavimo pradmenys) skiriama pažinčiai su pagrindinėmis algoritmų sudarymo konstrukcijomis. Ši dalis susideda iš šešių mokomujų skyrių (programos samprata; sąlyginis ir sudėtinis sakinių; ciklai; procedūros; funkcijos; duomenų struktūros) ir kontrolinio žinių patikrinimo skyriaus. Pirmosios dalies mokomosios užduotys susideda iš pratimų, algoritmų analizės ir algoritmų rašymo uždaviniai.

Antroji kurso dalis (algoritmavimo metodai) skirta nagrinėti įvairiems algoritmavimo metodams (uždaviniam su tekstais; duomenų rikiavimui ir paieškai; rekursijai ir grįžimo metodui; algoritmams su grafais; uždaviniam su dideliais duomenų kiekiais). Antrosios dalies medžiaga suskaidyta į teminius skyrius, kiekvienas skyrius susideda iš dviejų rūsių uždaviniai – vienų sprendimus nagrinėja dėstytojas, kiti vertinami taip pat, kaip ir moksleivių informatikos olimpiadose – gautos programos tikrinamos kompiuteriu su specialiai parengtais pradinių duomenų ir rezultatų rinkiniais, kuriuos kartu su vertinimo rezultatais vėliau gauna visi besimokantieji.

Pirmosios jaunųjų programuotojų stovyklos dalyviai prie Matematikos ir kibernetikos instituto, 1982 m.

Stovyklautojų
programavimo
varžybos
1999 m.,
Švenčionys

JPM nebuvo nei pirma, nei paskutinė neakivaizdinė (arba, kaip dabar sakoma, tolimojo mokymo) programavimo mokykla. Pasaulyje panašių mokyklų buvo nemažai. Lietuvos jaunųjų programuotojų neakivaizdinė mokykla unikali tuo, kad išsilaikė dvidešimt penkerius metus su mažai tepakitusia pagrindinės kurso dalies programa, algoritmams užrašyti varojami tos pačios programavimo kalbos žymenys.

Dauguma JPM absolventų, baigę studijas universitetuose, dirba įvairose kompiuterijos firmose. Tačiau algoritmavimo įgūdžiai padeda planuoti bet kokią veiklą, tad nėra keista sutikti visai kitos srities specialistą, kažkada baigusį JPM.

JPM svetainė internete: <http://ims.mii.lt/jpm/>

Institutas ir moksleivių informatikos olimpiados

Lietuvos moksleivių informatikos olimpiados skirtos bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams. Jas organizuoja Institutatas kartu su Švietimo ir mokslo ministerija. Lietuvos moksleivių informatikos olimpiados organizuojamos nuo 1990 metų.

Kiekvienam olimpiados etapui parengiami tik du užduočių rinkiniai: jaunesniems (8–9 klasės) bei vyresniems (10–12 klasės) moksleiviams. Jaunesni moksleiviai (dažniausiai 6–7 klasių) gali dalyvauti olimpiadoje aštuntujų klasių grupėje. Olimpiada vyksta trimis etapais.

Pirmajame – mokykliniame – etape kasmet dalyvauja per 3000 moksleivių. Antrajame – rajoniniame – etape dalyvauja apie 800 moksleivių.

Pažymėjimų įteikimas JPM absolventams
2005 m. Matematikos ir informatikos Institute

Šių etapų darbus vertina mokyklos bei miesto vertinimo komisijos. Jos parenka uždavinius (gali naudoti arba nenaudoti Nacionalinės komisijos pasiūlytus uždavinius), programavimo kalbas, vertinimo kriterijus.

Trečiasis etapas – respublikinis. Jį sudaro dvi dalys. Pirmoji dalis neakivaizdinė ir joje dalyvauja apie 250 moksleivių. Šis etapas vyksta maždaug 50-yje mokyklų tuo pat metu ir trunka penkias valandas. Moksleivių sprendimai tą pačią dieną perduodami Nacionalinės informatikos olimpiados vertinimo komisijai. Geriausi 45 moksleiviai kviečiami į trečiojo etapo antrają dalį. Finalas trunka keturių dienų. Dvi dienos skiriama sprendimui ir per keturių penkias valandas reikia išspręsti du arba tris uždavinius.

Uždaviniai yra algoritminio pobūdžio, panašūs į Baltijos ar Tarptautinės informatikos olimpiadose pateikiamus uždavinius. Dalyvių programas testuoja Programavimo varžybų aptarnavimo sistema su Vertinimo komisijos parinktais iš anksto dalyviam nežinomais testais. Taip pat vertinami idėjų aprašymai bei programavimo stilius. Sékmingiausiai pasirodė dešimtujų–dvyniuktių klasių moksleiviai kasmet vyksta į Baltijos bei tarptautines informatikos olimpiadas. Finaliniai etapai vyko Druskininkuose, Alytuje, Kaune, Biržuose, Klaipėdoje, Marijampolėje, Panevėžyje, Vilkaviškyje, Kuršėnuose, Palangoje, Pasvalyje, Visagine, Ukmergeje, Švenčionyse.

Nuo 1995 metų rengiamos Baltijos šalių olimpiados. Pradžioje dalyvavo tik Estija, Latvija ir Lietuva, vėliau prisijungė kitos šalys, esančios prie Baltijos jūros. Lietuva net tris kartus organizavo Baltijos šalių informatikos olimpiadas: 1997 ir 2002 m. Vilniuje, 2005 m. Pasvalyje.

2002 m.
Baltijos šalių
informatikos
olimpiada LR
Seimo rūmuose

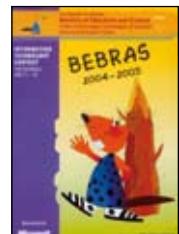
2004 metų tarptautinės informatikos olimpiados dalyvių, mokytojų, vadovų pagerbimas pas Lietuvos
Respublikos Prezidentą

Pasaulinės informatikos olimpiados vyksta nuo 1989 metų. Lietuva dalyvauja nuo 1992 metų. Informatikos metodologijos skyrius kasmet rengia Lietuvos komandą. Pradžioje tai darė Gintautas Grigas ir Viktoras Dagys, dabar šia veikla užsiima Jūratė Skūpienė ir Valentina Dagiene. Kurį laiką Institute dirbo ir sėkmingai rengė mokinius olimpiadoms mokytojas ekspertas Benas Budvytis.

Pasaulinėse informatikos olimpiadose Lietuvos moksleiviai jau yra laimėję 41 medalį. Iš jų 3 aukso, 13 sidabro ir 25 bronzos medalius (2005 m. duomenys).

Informacinių technologijų konkursas „Bebras“

Informacinių technologijų konkurso „Bebras“, panašaus į matematikų „Kengūrą“, idėjų 2003 metų pabaigoje pasiūlė Valentina Dagiene. Švietimo ir mokslo ministerijai pritarus, pradėta kasmet rengti mokiniių varžybas Lietuvos mokyklose. Nuo 2005 metų imta rengti vasaros seminarus uždaviniams kurti, kviečiami užsienio šalių atstovai. Nuo 2006 metų „Bebras“ tampa tarptautiniu – jame dalyvauja septynios šalys (Austrija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Olandija, Vokietija).

Institutas ir moksleivių matematikų olimpiados

Pirmaoji Lietuvos moksleivių matematikos olimpiada įvyko 1952 metais. Kaip jau šioje knygoje buvo minėta, matematikos olimpiadų įkvėpėjas buvo akademikas Jonas Kubilius. Šiai olimpiadai labai pritarė ir ją skatino profesorius Zigmantas Žemaitis. Nuo pat pirmųjų olimpiadų jų organizatoriai ir vertinimo komisijos nariai buvo Vilniaus universiteto, Vilniaus pedagoginio universiteto ir Instituto matematikai. Tiesa, institucijų, kuriose dirbo olimpiadų entuziastai, pavadinimai keitėsi ne kartą.

Olimpiados tolydžio populiarėjo, kilo jų lygis. Nuo 1960 metų Lietuvos stipriausi jaunieji matematikai kasmet dalyvavo TSRS matematikos olimpiadoje. Komandos vadovai visada buvo Instituto matematikai. Ypač paminėtiniai tokie matematikos olimpiadų organizatoriai kaip Juozas Mačys, Arūnas Grincevičius, Aleksandras Plikusas, Romas Kašuba (VU) ir kt.

Paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, Lietuvos moksleivių komanda kasmet dalyvauja Pasaulio matematikos olimpiadoje (IMO) ir džiugina gaunamais medaliais.

Reikėjo galvoti apie sistemingą Lietuvos komandos rengimą pasaulinėms olimpiadoms. Instituto darbuotojo dr. J. Mačio iniciatyva 1997 m. prie Instituto buvo įkurta Matematikos olimpiadų klasė (MOK), veikianti vadinamaisiais visuomeniniais pagrindais. Suprantama, MOK turėjo turėti vadovą. Juo sutiko būti J. Mačys. Buvo suformuluoti tokie pagrindiniai MOK tikslai:

- kartu su kitaikis kolektyvais rengti užduotis Lietuvos matematikos olimpiadoms;
- dalyvauti olimpiadų vertinimo komisijų darbe;
- organizuoti olimpiadininkų stovyklas;
- rengti Lietuvos komandą Pasaulio moksleivių olimpiadai ir Baltijos kelio olimpiadai;
- rengti olimpiadinius leidinius ir medžiagą spaudoje;
- konsultuoti matematikos mokytojus.

2003 metų tarptautinės matematikos olimpiados dalyvių, mokytojų, vadovų pagerbimas pas Lietuvos Respublikos Prezidentą

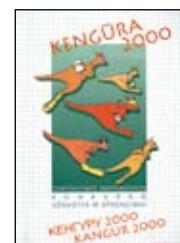

J. Mačys ir
R. Kašuba
(centre) su
Lietuvos
„auksiuikais“
Pasaulio
matematikos
olimpiadoje
Taipėjuje
(Taivanas)

„Kengūros“ konkursas

Matematikos olimpiadų klasės entuziastų darbo dėka ne tik organizuojamos nuolatinės Lietuvos komandos rengimosi tarptautinėms olimpiadoms stovyklos, bet yra įsitrukta į tarptautinį „Kengūros“ konkursą, kuriamė kasmet dalyvauja per 3 mln. moksleivių, iš jų per 50 tūkst. Iš Lietuvos. MOK aktyviai dalyvauja rengiant užduotis „Kengūros“ konkursui. Šis masinis renginys išjudina ne tik moksleivius, bet ir visus Lietuvos matematikos mokytojus. Institutas kuo galėdamas – knygomis, prizais, patalpomis – remia olimpiadas, konkursus, stovyklas.

Ypač džiugina kartų kaita – štai pastaruoju metu aktyvūs MOK entuziastai P. Drungilas, G. Alkauskas, D. Dzindzalieta, V. Stepanauskas dar taip neseniai buvo Lietuvos ir Pasaulio olimpiadų prizininkai. O dabar jie labai prisideda ir prie šauniosios „Baltijos kelio“ olimpiados organizavimo. Pernai minėta olimpiada vyko Vilniuje, ir joje dalyvavo 10 Baltijos regiono šalių. Labai tikėtina, kad greitai Lietuvoje bus suorganizuota ir Pasaulio olimpiada.

INSTITUTO DIREKTORIAI

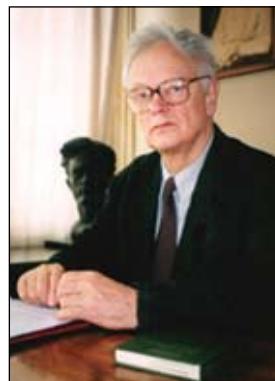
Adolfas JUCYS (1904–1974)

1956 spalio 1 d. – 1963 spalio 1 d. – Fizikos ir matematikos instituto direktorius

Gimė 1904 m. rugsėjo 12 d. Klausgalvių Medsėdžiuose (Salantų valsč.), baigė Vytauto Didžiojo universitetą (1931 m.). Mokslinių tyrimų sritis – atomo fizika. Daugiaelektronių atomų teorijos kūrėjas, šiuolaikinės teorinės fizikos Lietuvoje pradininkas. Lietuvos MA tikrasis narys (1953 m.), Vilniaus universiteto Teorinės fizikos katedros vedėjas (1941–1971 m.), Fizikos ir matematikos instituto (FMI) Kvantmechaninių skaičiavimų sektoriaus vedėjas (1967–1974 m.). Sudarė bendrąsias daugiakonfigūracines lygtis atomų banginėms funkcijoms rasti, išplėtojo jų sprendimo metodus. Gavo svarbių rezultatų plėtodamas patikslintus atomų teorijos metodus – nepilną kintamųjų atskyrimą, išplėstinių, neortogonalinių orbitalių. Parengė apie 50 mokslo daktarų.

Mokslo organizatorius, Vilniaus teorinės fizikos mokyklos kūrėjas. Lietuvos MA Geologijos, chemijos ir technikos skyriaus (1953–1956 m.), Fizikos, chemijos ir technikos mokslų skyriaus (1956–1963 m.) akademikas sekretorius. Daug prisidėjo prie naujų Lietuvos MA institutų kūrimo. Skaičiavimo technikos naudojimo Lietuvoje moksliniuose tyrimuose pradininkas – daugiausia jo pastangomis įkurtas Fizikos ir matematikos instituto Skaičiavimo centras – pirmasis skaičiavimo centras Lietuvoje. Vienas iš Lietuvos fizikų draugijos steigėjų.

Su bendraautoriais paskelbė per 250 mokslinių straipsnių.

Juras POŽELA

1963 spalio 1 d. – 1966 gruodžio 18 d. – Fizikos ir matematikos instituto direktorius

Gimė 1925 gruodžio 5 d. Maskvoje, baigė Maskvos Lomonosovo universitetą (1951 m.)

Mokslinių tyrimų sritis – puslaidininkų fizika.

Kietojo kūno plazmos ir puslaidininkų karštujų elektronų fizikos mokyklos Lietuvoje kūrėjas. Lietuvos MA tikrasis narys (1968 m.), TSRS MA akademikas (1984 m.), Europos Akademijos (Academia Europaea) narys.

Ištyrė puslaidininkų karštujų krūvininkų judrumą, jų generacijos dėsnius, įsilimo inerciją, karštujų elektronų emisiją. Išnagrinėjo elektronų įkaitimo iki griūtinės jonizacijos energijos dinamiką, karštujų elektronų ir magnetinių plazminių bangų sklidimą sudėtingos juostinės struktūros puslaidininkiuose. 1977 m. su S. Ašmontu ir K. Repšu atrado elektrovaros jėgos ir laidumo asimetrijos susidarymą vienalyčiame izotropiniame puslaidininkyje. Išnagrinėjo tranzistorių spartos didinimo problemą, išvystė varizoninių jonizuojančios spinduliuotės jutiklių teoriją bei praktiką, kartu su bendradarbiais įnešė svarų indėlį į puslaidininkų prietaisų skaičiavimo technikos elementų, medicininės diagnostikos aparatūros teoriją bei gamybą. Parengė daugiau kaip 30 mokslo daktarų.

Žymus mokslo organizatorius. Vienas iš Lietuvos MA Puslaidininkų fizikos instituto kūrėjų ir pirmasis jo direktorius (1967–1985 m.), Lietuvos MA viceprezidentas (1972–1984 m.) ir prezidentas (1984–1992 m.), Tarptautinio mokslinės kultūros centro Pasaulinės laboratorijos Lietuvos skyriaus prezidentas (nuo 1996 m.), LR Seimo narys (1992–1996 m.), TSRS Lenino premijos laureatas (1978 m.), Lietuvos mokslo premijos laureatas (1965, 1982, 1988 ir 2005 m.).

Per 100 išradimų, virš 200 mokslinių straipsnių, 8 monografijų autorius.

Vytautas STATULEVIČIUS
(1929–2003 m.)

1966 m. gruodžio 19 d. – 1995 m. sausio 12 d. – Fizikos ir matematikos instituto (nuo 1997 – Matematikos ir kibernetikos, nuo 1990 – Matematikos ir informatikos institutas) direktorius.

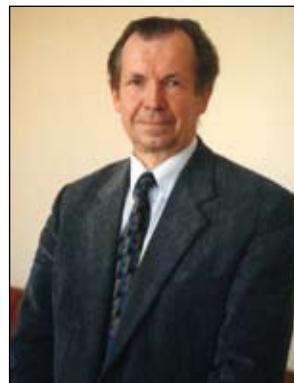
Gimė 1929 m. lapkričio 27 d. Bikūnuose (Utenos raj.). Baigė Vilniaus universitetą (1954).

Mokslinių tyrimų kryptis – tikimybių teorija. Kartu su J. Kubiliumi – Lietuvos tikimybių teorijos ir matematinės statistikos mokyklos kūrėjas. Lietuvos MA tikrasis narys (1972 m.), Fizikos ir matematikos instituto Matematikos sektorius vadovas (1960–1965 m.), Tikimybių teorijos skyriaus vadovas (1965–2003 m.), Vytauto Didžiojo universiteto Matematikos ir statistikos katedros vedėjas (1995–2000 m.).

Tyrė tikimybių teorijos ribines teoremas. Įrodė nepriklausomą ir susietą į Markovo grandinę atsitiktinių dydžių lokalinės ribines teoremas, gavo asymptotinius skleidinius Liapunovo trupmenomis. Apibrėžė ir ištyrė Markovo tipo reguliaruosis procesus, tyrė aukštesnių eilių koreliacines funkcijas, išplėtojo semiinvariantų metodą. Tyrė didžiųjų nuokrypių ribines teoremas, sukūrė kumulantų metodą.

Mokslo organizatorius, Lietuvos MA Fizikos, technikos ir matematikos mokslų skyriaus akademikas sekretorius (1976–1985 m.), MA viceprezidentas (1985–1991 m.). Lietuvos „Žinijos“ draugijos valdybos pirmininkas (1984–1990 m.). Tarptautinės Vilniaus tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencijos Organizacinio komiteto pirmininkas (1973–2002 m.). Lietuvos mokslo premijos (1967 ir 1987 m.) bei TSRS Valstybinės premijos (1979 m.) laureatas. TSRS liaudies deputatas (1989–1990 m.).

35 disertantų vadovas, iš kurų 10 tapo profesoriais.

Mifodijus SAPAGOVAS

1995 sausio 13 d. – 2004 gruodžio 31 d. – Matematikos ir informatikos instituto direktorius

Gimė 1939 m. balandžio 12 d. Didėjos km. (Rokiškio raj.). Baigė Vilniaus universitetą (1961 m.).

Mokslinių tyrimų sritis – diferencialinių lygčių skaitiniai sprendimo metodai, matematinis modeliavimas. Habil. daktaras (1986 m.), profesorius (1989 m.), Lietuvos MA narys korespondentas.

Vienas pirmųjų Lietuvoje diferencialinių lygčių skaitinių sprendimo metodų specialistas. Ištyrė kvazitiesinių elipsinio tipo lygčių sprendimą baigtinių skirtumų metodu, pagrindė ir išplėtojo minimalaus paviršiaus lyties skaitinius sprendimo metodus. Sukūrė diferencialinių lygčių su nelokaliomis sąlygomis tyrimo metodiką bei išplėtojo šių uždaviniių sprendimą skaitiniais metodais.

Apie 120 mokslinių straipsnių, 4 vadovelių bei mokymo priemonių aukštosioms mokykloms autorius.

Pirmaojo Lietuvoje Skaičiavimo centro prie Fizikos ir matematikos instituto vadovas (1967–1976 m.), žurnalų „Nonlinear Analysis: Modelling and Control“ ir „Lietuvos matematikos rinkinys“ vyriausasis redaktorius. Lietuvos mokslo premijos laureatas (1995 m.), tarptautinio konsorciumo ECMI (European Consortium for Mathematics in Industry) garbės narys (2002 m.).

Gintautas DZEMYDA

Matematikos ir informatikos instituto direktorius (nuo 2005 sausio 1 d.)

Gimė 1957 m. liepos 24 d. Vilniuje, baigė Kauno politechnikos institutą (1980).

Institute pradėjo dirbti 1980 m. inžinieriumi programuotoju, nuo 1981 m. – jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu. 1986–1987 m. dirbo moksliniu bendradarbiu, 1987–1999 m. – vyresniuoju moksliniu bendradarbiu. Nuo 1999 – vyriausiasis mokslo darbuotojas, 2001–2004 m. – direktoriaus pavaduotojas mokslo reikalams, nuo 2003 – Sistemų analizės skyriaus vadovas. 1981–1984 m. mokėsi Matematikos ir kibernetikos instituto aspirantūroje. 1984 m. apgynė technikos mokslo kandidato, 1997 m. – habilituoto daktaro disertacijas. 1998 m. jam suteiktas profesoriaus vardas. Lietuvos mokslo premijos laureatas (2001), Lietuvos MA narys ekspertas (2006).

Pagrindinė mokslinių tyrimų sritis – optimizavimo ir duomenų analizės integracija šiuolaikinių technologinių sprendimų kontekste. Tyrimai apima šias pagrindines kryptis: netradicinių žinių apie optimizavimo uždavinį išskyrimo metodų kūrimas ir pritaikymas siekiant pagerinti optimizavimo efektyvumą; optimalūs sprendimai, priimami analizuojant sudėtingas duomenų struktūras, saugomas kompiuterinėse duomenų bazėse; vizuali daugiamečių duomenų analizė. Pastaruoju metu daug dėmesio skiriama duomenų analizei (ypač medicininių duomenų – oftalmologinių, kardiologinių, genetinių), lygiagretiems skaičiavimams, daugiakriterinio sprendimų priėmimo strategijoms, daugiaučių duomenų vizualizavimui ir dirbtiniams neuroniniams tinklams. Dalyvavo daugelyje tarptautinių ir Lietuvos mokslo rezultatų diegimo projektų.

AKADEMIKAS VYTAUTAS STATULEVIČIUS

Trumpa gyvenimo ir veiklos apžvalga¹

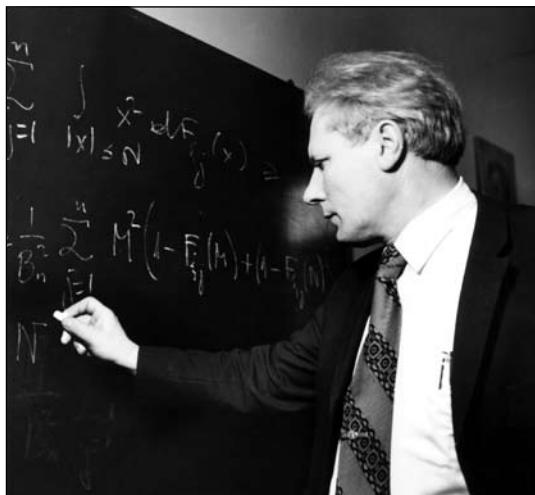
2004 m. lapkričio 27 d. buvo paminėtos akad. V. Statulevičiaus 75-osios gimimo metinės. Labai skaudu, bet tai jau vyko Vytautui amžinai išėjus į nebūtį – 2003 lapkričio 23 d. po ilgos ir sunkios ligos. Tarsi tik vakar atšvėstas 70-asis jo gimtadienis ir surengta tarptautinė konferencija – Tiki-mybių teorijos ribinės teoremos. Rengiant eilinę, 9-ąją Vilniaus tarptautinę tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferenciją (ji įvyko 2006 m. birželio 25–30 d.) buvo nuolat prisimenama, kad Vytautas Statulevičius buvo visų ankstesniųjų Vilniaus konferencijų pagrindinis organizatorius, jų siela ir dalyvius jungianti grandis. Konferencijų, tapusių vienu iš didžiausių

¹ Parengta pagal J. Kubiliaus, B. Riaubos, H. Pragarausko, M. Sapagovo, L. Saulio publikacijas

V. Statulevičius – tarptautinės Vilniaus tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencijos Organizacinio komiteto pirmininkas; greta jo dešinėje – LR Prezidentas V. Adamkus ir E. K. Zavadskas (1998 m.)

Paskaitos,
moksliniai
pranešimai...

ir reikšmingiausių tikimybių teorijos ir matematinės statistikos tarptautinių forumų, kurių dalyviai visada prisimins V. Statulevičių, Vilnių ir Lietuvą.

Vytautas Statulevičius gimė 1929 m. lapkričio 27 d. Bikūnuose (Utenos raj.) valstiečių Antano ir Donatos šeimoje. Iš tėvo Vytautas paveldėjo paprastumą, nuoširdumą ir lyrišką sielą. Iš motinos – veiklumą, veržlumą ir darbštumą. Gimtinės kalvos ir gojai, legendomis apipinti Šventosios slėniai, mėlynuojantis Alaušo ežeras, didingieji Sartai su tradicinėmis žirgų lenktynėmis pašaukė Vytauto žingeidžią sielą didžiam skrydžiui į mokslo viršunes.

Vytautas neabejotinai buvo vienas iš talentingiausių ir iškiliausių Lietuvos matematikų. Tačiau kelias į matematiką nebuvo lengvas ir tiesus, jį apsunkino karas ir pokario nepritekliai. Akad. J. Kubilius prisimena: „Skuba laikas ir niekada negrižta atgalios. Tik mintimis galima grįžti į praeitį. Ir man šiandien mintyse ryškiai slenka prieš pusšimtį metų buvusių įvykių vaizdai. Tarp jų matau jauną, nedrąsus Vytautą Statulevičių, atvažiavusį į Vilnių semtis mokslo žinių. Tai buvo 1947 metais. Tuo metu aš buvau Vilniaus universitete matematikos asistentas ir specialios vidurinės mokyklos – Parengiamujų kursų prie Universiteto direktorių. Ta mokykla buvo atidaryta jaunuoliams, kurie dėl karo ar tėvų socialinės padėties negalėjo įgyti vidurinio mokslo ir siekti aukštojo. Per vienerius metus kursų moksleiviai turėdavo išeiti normalios vidurinės mokyklos dvejų metų programą, todėl turėjo labai daug dirbti. V. Statulevičius buvo baigęs tik žemės ūkio mokyklą ir savarankiškai pasiruošęs bei išlaikęs egzaminus iš keturių to meto (dabar

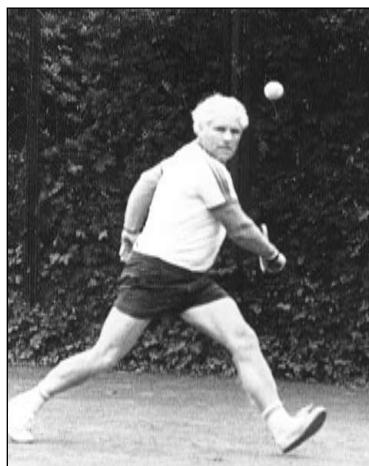
Su Baltarusijos
MA
Matematikos
instituto
direktoriumi
V. Platonovu

būtų aštuonių) vidurinės mokyklos klasių kurso ... Greitai V. Statulevičius ėmė išsiskirti iš bendrakursių savo iniciatyvumu, komunikabilumu ir žiniomis. Po poros metų baigė kursus medaliu ir gavo brandos atestatą.“ Pridursime, kad būsimam akademikui labai pasisekė – šiuose kursuose dirbo puikūs pedagogai: jau minėtas Jonas Kubilius ir vėliau tapęs universiteto profesoriumi ir žinomu geometru Kleopas Grincevičius.

1949 m. baigęs Parengiamuosius kursus, V. Statulevičius įstoja į Vilniaus universiteto Fizikos ir matematikos fakultetą ir visą savo prasmingą gyvenimą susieja su mokslų karaliene – matematika. Gabu studentą J. Kubilius paskatina savarankiškam moksliniams darbui. 1954 m., baigdamas studijas Vilniaus universitete, J. Kubiliaus vadovaujamas Vytautas parašo savo pirmajį darbą *Nelyginio skaicius reiskimas trijų beveik lygių pirminių skaicių suma*. Įvertinęs Vytauto gabumus ir darbštumą, J. Kubilius siunčia jį testi mokslų į Leningrado universiteto aspirantūrą pas savo buvusį vadovą, pasaulinio garso matematiką akademiką J. Liniką. Tuo metu akad. J. Liniko aspirantai buvo dabar jau garsūs matematikai V. Petrovas, I. Ibragimovas, A. Zingeris ir L. Romanovskis. 1955 m. V. Statulevičiaus moksliniai darbai apie nehomogeninių Markovo grandinių lokalines ribines teoremas įvertinami Leningrado universiteto premija (tais pačiais metais Leningrado universiteto premija buvo apdovanotas ižymus fizikas akademikas V. Fokas). Beje, tai buvo vienintelis atvejis, kai šią garbingą premiją gavo aspirantas. Būtent šių darbų pagrindu 1958 m. buvo padarytas pranešimas Pasauliniame matematikų kongrese Edinburge.

Būdamas aspirantu, V. Statulevičius ne sykį vyko į Maskvos universitetą su moksliniais pranešimais į vieno iš žymiausių XX a. matematikų akad. A. Kolmogorovo seminarą. Drąsiai galima teigti, kad A. Kolmogorovo ranka ir dvasia įtakojo Vytauto Statulevičiaus ne tik mokslinę, bet ir mokslinė-organizacinę veiklą. Maskvoje jaunas talentingas matematikas artimai susipažėsta su garsiosios Maskvos matematikos mokyklos atstovais – akad. A. Kolmogorovo ir akad. V. Smirnovo mokiniais J. Prochorovu, R. Dobrušinu, J. Dynkinu, L. Bolševu, S. Sirazdinovu, A. Skorochodu, A. Borovkovu, A. Širajevu, V. Sazonovu, V. Zolotariovu ir kitais.

1959 m. V. Statulevičius Leningrado universitete apgina fizikos ir matematikos mokslų kandidato disertaciją *Lokalinės ribinės teoremos nehomogeninėms Markovo grandinėms*. 1957 m. V. Statulevičius grįžta į Vilnių ir pradeda dirbtį Lietuvos mokslų akademijos Fizikos ir matematikos Institute, kartu skaito paskaitas Vilniaus universitete. Tais pačiais 1959 m. J. Kubilius, jau būdamas Vilniaus universiteto rektoriumi, perduoda jau-najam V. Statulevičiui Matematikos sektoriaus vadovo pareigas. Dar po kelerių metų Vytautas Statulevičius jau Fizikos ir matematikos instituto direktoriaus pavaduotojas. 1967 m. Vilniaus universitete V. Statulevičiaus apgina fizikos ir matematikos mokslų daktaro disertaciją *Tikimybių teorijos ribinių teoremu tyrimai*. 1968 m. jam suteikiamas profesoriaus vardas. 1967 m. reorganizavus institutą, jis išrenkamas Fizikos ir matematikos (nuo 1977 m. – Matematikos ir kibernetikos, nuo 1990 m. – Matematikos ir informatikos) instituto direktoriumi, ir šiose pareigose dirba iki 1995 m.,

Teniso aikštelyje ir virvės traukimo rungtynėse...

Konferencija Druskininkuose,
1979 m.

vėliau – Instituto Senato pirmininkas ir iki mirties – Tikimybių teorijos skyriaus vadovas. Jam vadovaujant, tikimybių teorija ir matematinė statistika tampa pagrindine instituto mokslinių tyrimų kryptimi. Jo dėka diegiamos ir plėtojamos kitos matematikos šakos – diferencialinės lygtys ir skaitiniai jų sprendimo metodai, taip pat matematinė logika ir lošimų teorija. Didelį dėmesį V. Statulevičius skiria informatikos plėtrai, įkuriamas Instituto Skaičiavimo centras. Daug pastangų ir energijos V. Statulevičius skyrė Instituto naujojo pastato bei observatorijos Molėtų rajone projektavimo ir statybos darbams.

1972 m. V. Statulevičius išrenkamas Lietuvos mokslo akademijos tikruoju nariu, 1976–1984 m. dirba MA Fizikos, technikos ir matematikos skyriaus akademiku sekretoriumi, 1985–1991 m. – MA viceprezidentu. Daug pastangų akademikas skiria tarptautinio mokslinio bendradarbiavimo bei tarpšakinių mokslinių tyrimų plėtrai, telkia įvairių sričių specialistus valstybinės reikšmės projektų mokslinėms ekspertizėms. Vienas šios veiklos pavyzdžių – naftos gavybos iš liūdnai pagarsejusio telkinio D-6 Baltijos jūroje netoli Neringos ekologinė ekspertizė, kuri, remiama intelektualų ir visuomenės, privertė buvusios TSRS vyriausybę atsisakyti naftos gavybos projekto. Deja, tik laikinai – šiuo metu telkinys eksplotuojamas. V. Statulevičiui aktyviai dalyvaujant, matematiniai metodai taikyti ir vertinant Kruonio HAE, Kauno nutekančių vandenų valymo įrengimų ir kitų objektų poveikį aplinkai.

TSRS Aukščiausiosios
Tarybos liaudies deputatas

Kaip jau buvo minėta, labai reikšminga V. Statulevičiaus veiklos sritis – Vilniaus tarptautinių tikimybų teorijos ir matematinės statistikos konferencijų organizavimas. Pradėtos 1973 m., jos tapo garsiųjų Berklio simpoziumų tēsiui. Jo pastangomis 1998 m. Vilniuje surengtas ir 22-asis Europos statistikų kongresas. Šie forumai skatino Rytų ir Vakarų šalių mokslininkų bendradarbiavimą ir daugeliui Lietuvos matematikų atvėrė kelią į užsienio mokslo centrus.

1987 m. V. Statulevičius išrenkamas TSRS Aukščiausiosios Tarybos liaudies deputatu bei Lietuvos deputatų grupės, kovojušios dėl Lietuvos politinio ir ekonominio savarankiškumo, seniūnu. Dalis nuopelnų, kad Lietuva 1990 m. tapo nepriklausoma valstybe, priklauso ir Jam.

V. Statulevičius buvo Tarptautinio statistikos instituto, JAV matematikų bei Europos statistikų draugijų narys, prestižinio žurnalo *Teoriia verоятностей и ее применение* vyriausasis redaktorius, *Lietuvos matematikos rinkinio* redkolegijos narys, Lietuvos netiesinių reiškinijų analitikų asociacijos (LANA) prezidentas. Kaip kviestasis profesorius, dirbo Maskvos, Sankt Peterburgo, Kalifornijos, Toronto, Otavos, Bielefeldo, Romos ir kituose universitetuose, dalyvavo tarptautiniuose matematikų kongresuose ir kituose forumuose.

1988 m. V. Statulevičius buvo Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo iniciatyvinės grupės narys. Nuo pat pirmųjų Universiteto atkūrimo metų jis buvo Universiteto Senato narys, skaitė paskaitas būsimiesiems matematikams,

Lietuvos „Žinijos“ draugijos pirmininkas
V. Statulevičius su Arvydu Saboniu

Vasario 16-osios jubiliejiniame minėjime, 1988 m.

LR Prezidentas V. Adamkus įteikia Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžių (2000-02-16)

informatikams, fizikams. Nuo 1995 m. V. Statulevičius penkerius metus vadovavo VDU Matematikos ir statistikos katedrai.

V. Statulevičiaus indėlis į tikimybių teoriją – nauji metodai ir optimalūs rezultatai silpnai priklausomų ir nepriklausomų atsitiktinių dydžių sumų asimptotinėje analizeje.

Mokslinės veiklos pradžioje V. Statulevičius tyrinėjo nehomogenine Markovo grandine susietų atsitiktinių dydžių, sumų ribinius dėsningumus. Išvystės Markovo grandinių perėjimo tikimybių charakteristinių funkcijų metodą, jis įrodė lokalines ribines teoremas. Centrinėje ribinėje teoremoje jis nustatė konvergavimo greitį ir gavo asimptotinius skleidinius. Metodas tiko ir silpnai priklausomų, ypač vadinamųjų reguliarų Markovo tipo atsitiktinių dydžių sumų asimptotinėi analizei. Taip (dalyvaujant jo mokinui B. Riaubai) buvo gautas reikšmingas klasikinės nepriklausomų atsitiktinių dydžių sumų ribinės analizės plėtinys.

Svarbus V. Statulevičiaus įnašas į nepriklausomų nevienodai pasiskirsčiusių atsitiktinių dydžių sumų analizę. Iki jo darbų čia buvo vartojamos charakteristikos, labai panašios į vartotas vienodai pasiskirsčiusiems dydžiams. V. Statulevičius ir jo mokinys P. Survila gavo sumos pasiskirstymo funkcijos ir tankio asimptotinius skleidinius Liapunovo trupmenomis, ypač tinkančiomis labai nevienodai pasiskirsčiusiems dydžiams.

Labai reikšmingi V. Statulevičiaus darbai skirti didžiųjų nuokrypių problematikai. Jis pasiūlė ir kartu su savo mokiniais R. Rudzkiu ir L. Sauliu išplėtojo semiinvariantų metodą, įgalinančią įrodyti fundamentines didžiųjų

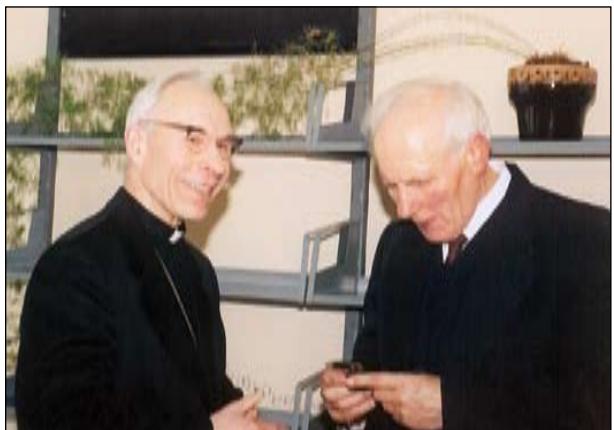
LR Premjeras A. Brazauskas,
jo patarėjas V. Statulevičius ir
M. Sapagovas parodoje „Mokslas-2002“

nuokrypių lemas. Jas panaudojus gauti svarbūs rezultatai tiek nepriklausomiems, tiek priklausomiems dydžiams ir jų funkcionalams stacionariojo atsitiktinio proceso spektrinio tankio įverčiams, įvairiomis statistikomis. V. Statulevičiaus kumulantų metodas bei jį taikant gauti reikšmingi rezultatai tikimybių teorijos ir matematinės statistikos didžiųjų nuokrypių problematikoje pelnė tarptautinę pripažinimą. Šie rezultatai išdėstyti L. Saulio ir V. Statulevičiaus monografijoje *Didžiųjų nuokrypių ribinės teoremos* (Mokslas, Vilnius, 1989, vertimas – Kluwer, Dordrecht, 1991).

V. Statulevičius, vadovavęs 35 disertantams, sukūrė tikimybių teorijos ribinių teoremų Lietuvos mokyklą. Jo mokiniai A. Aksomaitis, A. Aleškevičienė, R. Bentkus, J. Kučkarovas, V. Liutikas, V. Paulauskas, R. Rudzkis, L. Saulis, J. Sunklodas ir P. Survila tapo habilituotais daktarais, profesoriais. Dalis šios mokyklos rezultatų išdėstyta apžvalginių straipsnių rinkinyje *Tikimybių teorijos ribinės teoremos* (red. J.V. Prochorovas ir V. Statulevičius, Nauka, Maskva, 1991, vertimas – Springer, Berlin, 2000).

Paskutinį dešimtmetį V. Statulevičius kartu su A. Aleškevičiene-Statulevičiene tyrė didžiųjų nuokrypių tikimybių aproksimacijas sudėtinio Puasono, chi kvadrato ir kitų neaprëztai dalių ribinių dėsnii atvejais.

Kaip Instituto direktorius, V. Statulevičius veikliai rūpinosi kitų matematikos šakų – diferencialinių lygčių, skaičiavimo metodų, matematinės logikos, lošimų teorijos, taip pat kibernetikos, skaičiavimo technikos ugdymu, plėtojimu Institute, kvalifikuotų kadru rengimu.

Dail. V. Karatajaus tapytas
V. Statulevičiaus portretas

V. Statulevičių pažinojo visa Lietuva. Sunku būtų rasti bent kiek didesnį miestelį, kuriamė jis nebūtų skaitęs entuziastingų paskaitų visuomenei, paskatinusių ne vieną gabų moksleivį pasirinkti mokslininko kelią. Jo pastangomis metodinė parama Lietuvos mokykloms bei matematikos ir informatikos olimpiadų dalyviams tapo reikšminga Matematikos ir informatikos instituto veiklos dalimi.

Nebuvo Lietuvos matematikos gyvenime jokio svarbesnio įvykio, prie kurio V. Statulevičius nebūtų prisdėjęs. Visada kupinas idėjų, sumanytių. Tokią įvairiapusišką V. Statulevičiaus veiklą yra taikliai apibūdinės jo bendravardis, mokinys ir bičiulis V. Liutikas: V. Statulevičius sugeba visur būti lyderiu.

Šiltas žvilgsnis, šypsena, išprastiniai „Kaip laikaisi?“ ir, jei kitą slegia rūpesčiai, „Kuo galiu padėti?“, „Laikykis“ – tokį akademiką prisimena Instituto darbuotojai. Mėgo medžioklę, žvejybą, vandens sportą, vėliau pamėgtu laisvalaikio užsiėmimu tapo tenisas. Nuo jaunystės grojo armonika ir akordeonu. Gaila, kad iš prigimties turėdamas geležinę sveikatą, jos netausojo. Jau sunkiai sirgdamas, dirbo mokslinių darbų, buvo Ministro Pirmininko visuomeniniu patareju, sprendē mokslo organizavimo klausimus. Iki pat paskutinio atodūsio buvo neapsakomas optimistas.

2006 metais 9-osios Vilniaus tarptautinės tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencijos dienomis LR Vyriausybei finansavus, pasirodė Matematikos ir informatikos instituto išleistas fundamentalus darbų sąvadas *Vytautas Statulevičius. Selected Papers*.

INSTITUTO ISTORIJA FOTOGRAFŪ AKIMIS...

Šeštadieninėje talkoje prie Instituto
pastato
A. Goštauto gatvėje dirba: priekyje –
dabartinis Lietuvos MA prezidentas
Zenonas Rokus Rudzikas, toliau –
J. Mockus

Po talkos
instituto
statyboje:
K.Žukauskas,
R.Orlinis,
R.Amrazevičius,
J.Karosas,
J.Simonavičius
(1979)

Ūkio dalies darbuotojai

Nerutė Kligienė, Stasys Rutkauskas ir Gintautas Dzemyda

Aptažinimo procesų skyriaus darbuotojai
Eduardas Špilevskis ir Vytautas Slivinskas

P. Šulcas (viršuje kairėje), V. Šimonytė,
M. Tutlienė, A. Vaškevičius (viršuje
dešinėje), (), J. Sruogis (nuotr. greta),
L. Šepetys, B. Binkauskas, J. Požela (apačioje
kairėje), H. Pavilonis (apačioje dešinėje)

Instituto
tikimybininkai

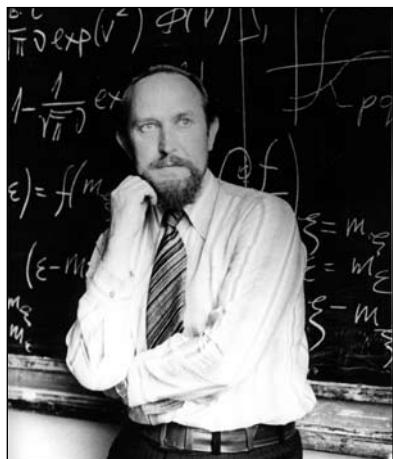

Diskusija net ir
vaišes nustelbė:
E. Žalys,
A. Žalienė ir
V. Veitas

Irena Statulevičienė, E. Žalys, V. Statulevičius ir S. Skėrus

A. Kilna (nuotr. kairėje), Z. Vasiliauskas, V. Büda,
R. Skirmantas, D. Minderienė

O. Baguškienė ir A. Žilinskas

V. Tonkich,
V. Matulis,
R. Siniuvienė,
A. Čaplinskas ir
E. Tiesis

R. Maliukevičius, K. Bulota
ir D. Jakimavičius

V. Būda, D. Švitra ir
A. Katkauskaitė

T. Šeibakas, P. Mikštas,
A. Lupeikienė ir A. Žalienė

Virvės traukimasis – populiariai Lietuvoje rungtis. Viename gale – J. Gikys su draugais, o kas kitame virvės gale? Gal atsakymas slypi 264 puslapyje?

Instituto darbuotojų vakaronės...

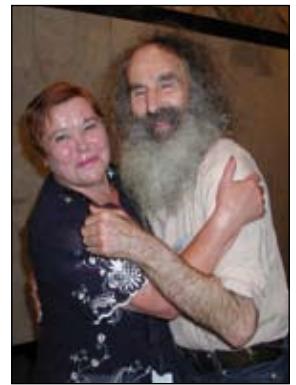
Patikimumo
skyriaus
darbuotojai
A. Mateika,
R. Ambrazevičius,
T. Golubovskaja,
R. Orlinis,
A. Kilna prie
naujo prietaiso
(1982)

Pertraukėlė: A. Barauskas, E. Juškienė, A. Žilinskas, V. Šaltenis, L. Sakalauskas, E. Senkienė

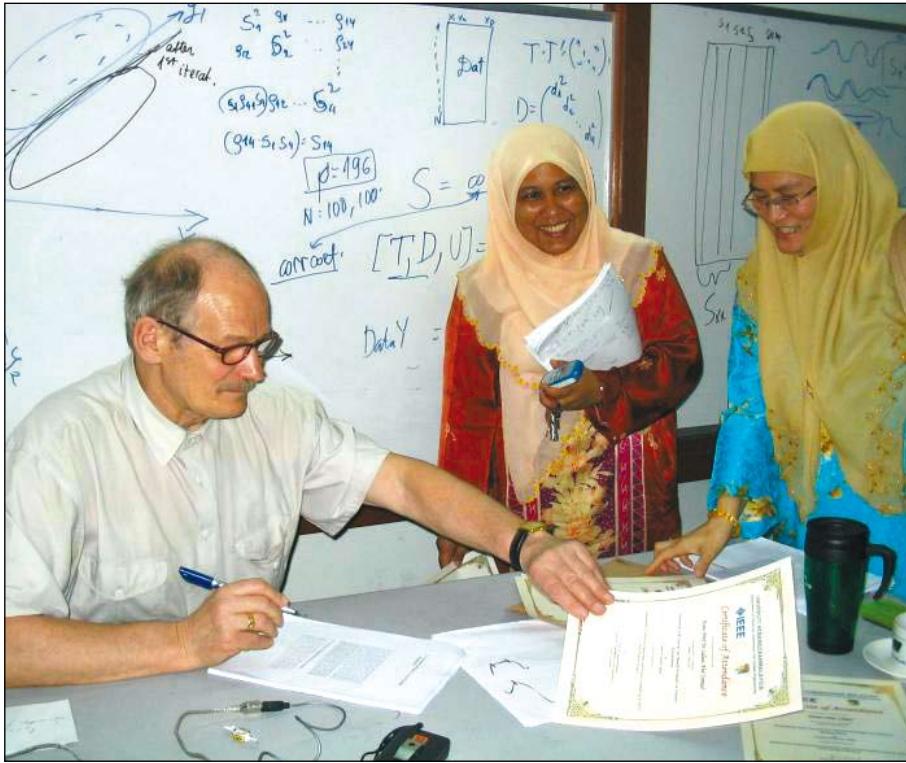
Tarptautinių Vilniaus
tikimybių teorijos bei
matematinės statistikos
konferencijų akimirkos

Įdomu, kokį šokį užsakė konferencijos dalyvis iš Anglijos?

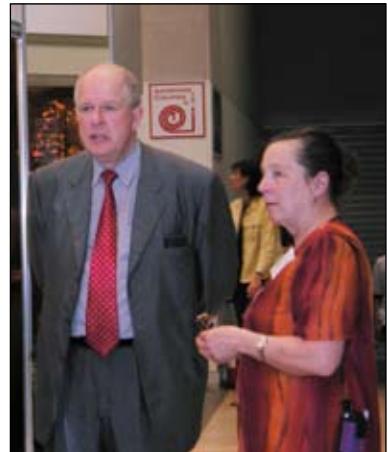

Seni pažistami bei buvę kolegos Viktoras Tonkich ir R. Kanopa bei K. Gečas ir R. Markevičius

Šarūnas Raudys
pasirašo
diplomus
Malaizijos
studentėms

Parodų
„Mokslas-2002“ ir
„Mokslas-2004“
akimirkos...

Ko klausė Premjeras
ir ką atsakė Instituto
direktorius?

Trijų MII direktorių nepailstanti padėjėja
Jurgita Zinkevičienė

Instituto senatas 2003 m.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Abarius, P. 205
Adamkienė, A. 107
Adamkus, V. 32, 107, 191, 261, 268
Agalcevas, A. 180
Aksomaitis, A. 60, 269
Aldošina, K. 70, 73
Aleksiūnas, P. 101, 228
Aleškevičius, G. 41, 58, 218, 223
Ališauskas, A. 93
Ališauskienė, A. 124, 128, 129, 208
Ališauskienė, R. 109
Alkauskas, G. 255
Alonderis, R. 78, 79, 80, 81, 230
Amann, H. 197
Ambrazevičius, R. 273, 281
Andrikonis, J. 78, 81
Andžius, R. 101, 111, 112, 113, 229
Arakas, T. 64, 65
Archipovas, G. 228
Arelis, S. 246
Astrauskas, A. 62, 63, 64, 227
Astrauskienė, N. 118
Atamukas, M. 225
Augutis, K. 202, 248
Aušraitė, J. 203, 207
Avižienis, A. 30
Ašakėnienė, I. 93
Ašmontas, S. 257

B

Bacevičienė, V. 140
Bacevičius, K. 67, 89, 227
Bačiulienė, G. 125

Baguška, G. 38, 45, 51, 57, 132, 133
Baguškienė, O. 125, 278
Bagušytė, L. 118
Bajarūnas, E. 75
Bakšejevas, A. 67
Bakšys, D. 102
Balčiūnaitė, R. 126
Balčytienė, A. 110, 203
Balsytė, D. 125
Baltėnas, A. 63, 226
Baltrūnas, A. 58, 61, 198, 217, 223
Balvočienė, T. 203
Balvočius, A. 205
Balys, V. 67, 68
Banaitienė, S. 102
Banevičienė, N. 113
Banionis, J. 198
Banys, R. 63, 64, 223
Barauskas, A. 93, 225, 281
Barkauskaitė, M. 110, 216
Bartkevičius, A. 134, 145, 225, 240
Bartkutė, V. 102
Barzdins, J. 201
Baršauskas, K. 42
Basalykas, A. 58, 60, 69, 227
Baskas, A. 27, 46, 47, 52, 115, 118, 179,
222, 225, 229, 240
Beinortienė, M. 125
Beliūnaitė, V. 145
Belovas, I. 102, 103, 230
Bendikas, A. 125
Bentkus, R. 30, 58, 60, 61, 66, 150, 161,
179, 213, 221, 224, 225, 227, 269
Bentkus, V. K. 37, 55, 56, 58, 60, 61, 63,
150, 162, 168, 169, 214, 228, 230

Bentkuvienė, A. 117
Bereščanskis, D. 117
Bernatavičienė, J. 93, 95, 96
Bikelienė, V. 15, 18, 41, 115, 134
Bikelis, A. 89, 219, 225
Binkauskas, B. 22, 44, 139, 144, 220, 275
Birštunas, A. 81
Bitkevičius, A. 44
Blažys, B. 27
Blažytė, Z. 50
Blecher, P. 65
Blonskis, J. 204, 206
Blonskytė, J. 125
Bložnelis, M. 58, 59, 61, 150, 173, 174
Bobrovskis, S. A. 199
Bogle, I. D. L. 201
Bolševas, L. 264
Borkumienė, N. 89
Borovkovas, A. 264
Brazauskas, A. 269, 284
Brazdžiūnas, P. 7
Bražūnis, A. 117
Breneris, Ch. 228
Bružaitė, K. 62, 63, 64, 65
Bubelis, V. 223
Būda, V. 75, 76, 77, 180, 196, 197, 207, 228, 278, 279
Būdienė, V. 229
Budreika, E. 41
Budvytis, B. 253
Bulota, K. 18, 39, 40, 41, 58, 130, 220, 279
Bulotas, L. 29, 47
Burba, A. 93
Burkauskas, A. 101
Burkšnaitis, V. 206
Burokienė, D. 118, 145

C

Cibas, T. 99

Č

Čaplinskas, A. 27, 29, 32, 53, 54, 56, 106, 114, 115, 116, 117, 118, 141, 186, 187, 201, 217, 223, 229, 236, 240, 278
Čeida, A. 44, 119, 137, 139, 140
Čeidienė, V. 145
Čeponis, K. 184
Čepulėnas, S. 63, 64, 65

Černiauskas, V. 10, 28, 48, 83, 85, 111, 112, 113, 136, 144, 220
Čiegis, R. 53, 54, 55, 75, 76, 77, 119, 150, 165, 166, 167, 180, 197, 209, 214, 227, 229, 230
Činčienė, R. 50, 124, 126, 127
Čiuksys, D. 187
Čiupaila, R. 75, 180
Čyras, V. 236

D

Dagienė, V. 35, 39, 55, 56, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 147, 191, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 217, 227, 230, 240, 248, 253
Dagys, V. 108, 109, 202, 207, 248, 253
Dagytiė, G. 89
Dambrauskas, J. 44
Daugaravičienė, D. 130
Daugvila, A. 44
Davulis, G. 92
Degutis, R. 57
Denisovas, V. 110, 205
Dereškevičiūtė, M. 133
Didelevičiūtė, R. 113
Dievulienė, D. 91, 126
Dievulis, G. 91, 93
Dijokas, R. 126
Dobrušinas, R. 65, 264
Dorodnycinas, A. 135
Dostupovas, B. 220
Dovydėnas, L. 141
Dragūnienė, V. 45, 130, 144, 145, 202, 236
Drobnys, A. 135
Drungilas, P. 78, 79, 255
Drževeckaja, O. 124
Dubickas, A. 62, 63, 65
Dudley, R. M. 65, 195
Dulkytė, O. 179, 224
Dumskis, V. 226
Dynkinas, J. 264
Dzemyda, G. 4, 9, 10, 11, 34, 38, 47, 51, 55, 56, 57, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 109, 150, 170, 171, 172, 200, 203, 204, 209, 215, 216, 226, 230, 242, 260, 284
Dzemydienė, D. 118, 187, 204, 206, 217, 229
Dzindzalieta, D. 59, 255

E

Eddy, W. 200

F

Feigin, V. 200
Felinskas, G. 102
Filatovas, E. 96
Filipovič, M. 87, 230
Finn, R. 77
Firkovič, V. 67
Fokas, V. 263
Futschek, G. 109

G

Gabreljanas, L. 17
Gabrijolavičius, A. 89, 90, 221, 225
Gaigalas, E. 63, 223
Gaivenytė, J. 113
Galaktionovas, V. 225
Galdi, G. P. 197
Garliauskas, A. 32, 49, 53, 98, 101, 196, 199, 200, 213, 227, 228, 229
Garzotto, F. 117
Garšvienė, R. 126
Gasperovič, J. 118, 187
Gedvilaitė, R. 124
Gečas, K. 80, 226, 283
Gečiauskas, E. 15, 19, 41, 58, 59, 60, 194, 195, 199, 208, 219
Genys, J. 223
Genzelis, B. 88
Geralavičius, V. I. 226
Gerčikov, S. V. 199
Giedraitis, R. 103
Giedrimas, V. 118
Gikys, J. 84, 280
Gilys, R. 62
Gilytė, H. 50
Ginat, D. 109
Giraitis, L. 63, 64, 65, 150, 176, 177, 227
Gladkovskaja, I. 131
Glembcockis, J. 19, 20, 40, 136, 139
Gnedenka, B. 15, 218
Golubovskaja, T. 124, 129, 281
Govorūnas, N. N. 223, 225
Grabauskas, V. 63, 184, 228
Grabauskienė, V. 203, 228
Gračiov, V. V. 199

Grigas, G. 10, 27, 28, 32, 39, 48, 49, 53, 80, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 114, 115, 144, 201, 202, 203, 204, 206, 208, 221, 223, 224, 226, 227, 228, 229, 240, 248, 253

Grigelionis, B. 10, 14, 15, 19, 24, 32, 38, 41, 45, 50, 51, 52, 58, 62, 63, 64, 65, 129, 149, 156, 194, 195, 208, 212, 218, 220, 223, 224, 226, 228, 229

Grikienis, R. 72, 227
Grincevičius, A. 58, 109, 111, 112, 113, 253, 263

Grinevičius, S. 76
Griniuvienė, L. 222
Grumadienė, L. 192
Gudavičiūtė, E. 129
Gudelienė, R. 125
Gudynas, P. 58, 77, 195, 200, 223
Gudžinskas, E. 227
Gyllys, R. 63, 221

H

Hubwieser, P. 109

I

Ibragimovas, I. 263
Ignatavičienė, L. 113
Ismail, O. 109
Ivanauskas, F. 54, 55, 74, 150, 165, 166, 167, 209, 216
Ivanikovas, S. 95, 96, 97

J

Jacod, J. 65
Jacunkas, A. 113
Jačiauskas, I. 41, 220, 222, 225
Jain, A. K. 99, 100
Jakavonis, P. 113
Jakimauskas, G. 67, 226
Jakimavičius, D. 58, 60, 67, 228, 279
Jakovlev, E. I. 199
Jakubauskienė, B. 45, 46, 51, 131
Jakutavičienė, D. 93
Janavičiūtė, A. 126
Jančiauskas, R. 72, 228
Jančys, E. 228
Jankauskas, S. 93
Janovas, J. 226
Janovskaja, J. 234

- Janušauskaitė, N. 222
 Janušauskas, A. 33, 71, 72, 73, 196, 197,
 212, 224, 226, 227, 229
 Januškevičienė, O. 58, 63
 Januškevičius, R. 58, 59, 61, 215
 Januškevičius, Z. 48
 Jasenka, L. 133
 Jasilionis, R. 41, 219
 Jasiūnas, H. 208
 Jasutienė, E. 109, 206, 207
 Jaura, J. 63, 221
 Jazukevičius, V. 117, 186
 Jašinskas, P. 149
 Jeršovas, J. 228
 Jesevičiūtė, Ž. 74
 Jevsikova, T. 109, 110, 206, 207, 208
 Jokimaitis, A. 229
 Jonušas, T. 56, 120, 121, 123
 Jucevičienė, P. 205
 Juchovič, V. 125
 Jucienė, G. 117
 Jucys, A. 7, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 40, 42,
 136, 139, 219, 256
 Jukna, S. 79, 80, 81, 197, 226
 Juodis, M. 58, 59
 Juodkazis, V. 179
 Juozevičiūtė, G. 80, 117
 Jūrėnas, R. 113
 Jurėnienė, A. 44
 Jurgaitis, D. 71, 226
 Jurkonytė, J. 50
 Juršėnas, V. 126
 Jusas, M. 89, 206
 Jusius, V. 145
 Juška, F. 91, 92, 93
 Juškevičius, K. Z. 10, 48, 56, 82, 86, 87, 88,
 100, 184, 224, 240
 Juškevičius, T. 59
 Juškienė, E. 91, 92, 93, 281
- K**
- Kabašinskas, A. 102
 Kačkauskaitė, D. 131
 Kaikarytė, S. 92
 Kairys, A. 133
 Kairytė, G. 74, 75, 76, 180
 Kalasauskaitė, K. 131
 Kalaš, I. 109
 Kalinauskaitė, N. 18, 58, 219
 Kalinauskas, Ž. 66, 229
- Kalinka, V. 18, 218
 Kamenevas, K. 224
 Kaminskas, V. 55, 89
 Kaminskienė, B. 58, 66, 126, 194, 221
 Kaminskienė, J. 126
 Kanaporis, V. 50
 Kanišauskas, V. 229
 Kanopa, R. 117, 186, 226, 283
 Karbauskaitė, R. 95, 96
 Karosas, J. 139, 273
 Karpiaus, K. 70
 Kasparovas, G. 240
 Katilius, P. 19, 41
 Katkauskaitė, A. 91, 93, 222, 279
 Kaukėnas, J. 48, 184
 Kaunelis, J. 45, 51, 132
 Kavaliauskas, M. 230
 Kazbaras, A. 66, 69, 244
 Kazlauskaitė, J. 124
 Kazlauskas, K. 10, 51, 52, 89, 90, 199, 216,
 221
 Kašiubaitė, V. 130
 Kašuba, R. 253, 255
 Kažurna, Z. 227
 Keblikas, V. 73
 Kietytė, Z. 145
 Kilna, A. 25, 139, 140, 222, 223, 226, 278,
 281
 Kirjackis, E. 229
 Kirkas, D. 203
 Kizlaitis, R. 96
 Klasinskaitė, L. 122
 Kleiza, V. 74, 75, 76, 77, 217, 222
 Kligenė, N. 10, 83, 199, 222, 274
 Kligys, V. J. 227
 Klimavičius, G. 67, 229
 Klupšaitė, A. 203, 207, 248
 Koganas, B. 219
 Kolesov, J. S. 71, 196
 Kolmogorov, A. 66, 153, 264
 Komkiė, T. 125
 Korbut, A. 197
 Kornejevas, B. 221
 Koul, H. 65
 Krapavickaitė, D. 67, 68, 69, 196
 Kraup, J. 198
 Kregždė, A. 196
 Krėinas, S. 219
 Kriauciukas, V. 69, 80, 226, 244
 Krukauskas, R. 117, 225, 240

- Krupavičienė, J. 126
 Krupovnickas, A. 89, 135, 225
 Krylovas, A. 209
 Kryžienė, B. A. 225
 Kryžius, Z. 63, 69, 224, 244
 Kubilius, D. 87
 Kubilius, J. 7, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 32, 39,
 40, 41, 42, 57, 58, 59, 60, 61, 127,
 151, 152, 153, 195, 198, 207, 212,
 218, 219, 223, 224, 253, 258, 261,
 262, 263
 Kubilius, K. 10, 37, 38, 54, 56, 62, 63, 64,
 215, 224
 Kučas, V. 117, 224
 Kučienė, K. 117
 Kučin, B. L. 199
 Kučkariovas, J. 269
 Kurasova, O. 92, 93, 95, 96, 97, 230
 Kuryla, H. 92, 93
 Kušlikis, J. 136
 Kvedaras, B. 15, 18, 20, 23, 27, 38, 41, 43,
 44, 58, 70, 71, 72, 135, 143, 179,
 196, 197, 219, 221, 223, 224
 Kvedaravičius, A. 149
 Kybartas, V. 218
- L**
- Ladyženskaja, A. 221
 Lapinskas, R. 60
 Lapkauskaitė, L. 67
 Laucius, R. 109, 110, 206
 Laugalis, R. 51
 Laugalys, R. 72, 227
 Laukaitis, A. 230
 Laurinčikas, A. 195, 230
 Laurinskas, J. 223
 Laužackas, R. 216
 Lazauskas, D. 113
 Lazauskienė, N. 113
 Lašinskas, K. 101, 228
 Lebežinskienė, L. 126
 Ledienė, M. 126
 Leipus, R. 62, 63, 64, 65, 150, 176, 177
 Lelys, L. 121, 123
 Leonas, V. 41, 58, 93, 163, 214, 219, 223,
 226
 Leonavičienė, T. 72, 230
 Leonavičius, G. 203, 204
 Leppänen, V. 109
 Lesinskas, G. 101, 228
- Lesnickienė, R. 131
 Letičevskij, A. 226
 Levinskaitė, D. 179
 Liesis, V. 22, 43, 44, 135, 139, 221
 Limanauskas, V. 101
 Linik, J. V. 14, 18, 151, 163, 221, 263
 Lipeika, A. L. 10, 83, 223, 230
 Lipeikienė, J. 83, 97, 205, 225
 Lisauskienė, M. 132
 Litvinskaitė, M. 125
 Liulevičius, A. 19
 Liutikas, V. 219, 269, 271
 Lorch, L. 59
 Lozdienė, A. 205, 207
 Lupeikienė, A. 118, 187, 229, 236, 279
- M**
- Macionienė, I. 113
 Macionis, J. 71, 223, 244
 Maciulevičius, S. 205
 Mackevič, I. 207
 Mackevičius, V. 62, 150, 173, 174
 Mačiūtis, J. 206
 Mačys, J. 35, 58, 59, 198, 199, 219, 253,
 254, 255
 Maksimavičiūtė, N. 113
 Makutėnas, H. 240, 246
 Maliaukienė, L. 81
 Malickas, A. 101, 229
 Maliukevičius, R. 66, 227, 244, 279
 Malyševas, V. 228
 Manstavičius, E. 58, 59, 61, 150, 173, 174,
 195
 Marcinkevičius, R. 93, 95, 96, 206
 Marcinkevičius, V. 93, 96, 230
 Marcinkevičiūtė, R. 124, 129
 Marčiulaitis, S. 184
 Markauskaitė, L. 106, 107, 230
 Markauskas, A. 125
 Markevičius, R. 104, 106, 117, 224, 283
 Markovas, A. 23, 45, 153
 Masiuliene, G. 50, 51, 119, 124, 126, 127,
 144, 145, 208, 240
 Masiulis, J. 24, 25, 46, 124, 125, 224
 Maskeliūnas, S. 10, 38, 56, 57, 118, 130,
 229, 236
 Mateika, A. 281
 Matelytė, Z. 121, 123
 Matijošius 44
 Matulis, J. 13

- Matulis, V. 18, 20, 22, 27, 29, 42, 43, 79, 80, 114, 115, 135, 140, 141, 178, 201, 218, 219, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 240, 278
- Mayor, F. 88
- Mazja, G. 196
- Mažonaitė, R. 121, 123
- Medvedev, V. 95, 96, 230
- Merkytė, R. 17, 40, 58, 63
- Meškauskas, K. 226
- Meškauskienė, S. 57, 106, 109, 111, 112, 113, 147
- Michailovskis, B. 126, 133
- Michailovskis, V. 133
- Michels, R. 86
- Mickevičius, J. 125
- Mickus, S. 132, 133
- Miežinis, D. 124
- Mikulevičius, R. 53, 62, 63, 64, 65, 214, 224
- Mikušauskas, R. 135, 225, 240
- Mikštė, P. 279
- Milašius, O. 176
- Milčius, J. 126
- Milkeraitytė, V. 125
- Minderienė, D. 278
- Minkevičius, S. 102, 103, 203, 229
- Misiūnas, L. 145
- Mitalauskas, A. 15, 18, 40, 58, 60
- Mittermeir, R. 110, 237
- Mišeikienė, A. 50, 145
- Mockienė, D. 92
- Mockus, A. 93, 200
- Mockus, J. 10, 24, 44, 45, 46, 47, 51, 91, 92, 93, 94, 127, 129, 149, 150, 155, 200, 208, 209, 212, 222, 224, 225, 226, 228, 230, 234
- Mockus, L. 200
- Molytė, A. 96
- Monkus, V. 117
- Montvilas, A. 83, 220
- Morgensternas, O. 45, 234, 235
- Morkvėnas, R. 63, 64, 223
- Motuza, A. 83, 220
- Mozalis, J. 225
- Mudėnė, V. 139
- Murmulaitytė, D. 113
- N**
- Naujikienė, R. 204, 206
- Našlėnas, A. 93
- Našliūnas, R. 149
- Nijazova, A. 102
- Nogis, R. 93
- Norušis, A. 184
- Norvaiša, R. 62, 63, 64, 65, 195, 216
- Norvaišas, S. 74, 75
- Norvidas, S. 58, 63
- Noss, R. 110
- Novikas, A. 78, 79
- O**
- Obelenytė, Z. 145
- Ogilvi, N. 224
- Orlinis, R. 25, 226, 273, 281
- Ostaševičius, E. 83, 227
- Otas, A. 205
- Oškinis, A. 104
- Ožeraitis, E. 86, 88, 226, 240
- P**
- Pajedienė, R. 87
- Pakalnis, R. 198
- Pakenienė, V. 230
- Pakštė, A. 50, 51, 200
- Paliokas, E. 71, 225
- Paliulionienė, L. 118, 187, 229, 236
- Paliulionis, V. 118, 187, 229, 236
- Palubinskas, G. 228
- Pamedienė, R. 117, 236
- Pamedys, Z. 117, 240
- Panavaitė, A. 126
- Paulauskas, C. 27, 47, 89, 90, 221, 222, 227
- Paulauskas, V. 55, 58, 59, 60, 61, 150, 168, 169, 195, 269
- Paulavičius, R. 95, 96
- Paulikaitė, V. 206
- Pavilonis, H. 132, 133, 275
- Paškevičienė, R. 15, 18, 41, 115
- Pečiulytė, S. 74
- Pelanis, V. 136, 139
- Petkevičius, J. 18, 20, 22, 40, 42, 43, 44, 135, 136, 139, 141, 143
- Petkus, T. 97
- Petrauskaitė, K. 132, 133
- Petrauskas, K. 93
- Petrauskas, L. 207
- Petrauskas, R. 202
- Petrauskienė, A. 104, 105, 107, 202, 226

Petrénas, V. 139
Petrénienė, O. 118
Petrikaitė, D. 113
Petronaitis, D. 59
Petrov, V. V. 195
Petrovas, G. 223, 263
Piele, D. 110
Pikelis, V. H. 82, 98, 99, 100, 101, 184, 222, 240
Pikšrienė, B. 115
Pileckas, K. 10, 39, 53, 54, 56, 70, 71, 72,
 73, 77, 143, 197, 215, 225, 230
Piliponiene, G. 131
Pilukaitė, L. 101, 113
Pipiras, V. 220
Pivoriūnas, V. 82, 184, 226
Plakienė, P. 124
Plamenevskij, V. A. 196
Platonov, V. 46, 263
Plauška, K. 184
Plikusas, A. 10, 58, 60, 67, 68, 69, 196, 198,
 224, 253
Pliuškevičienė, A. 15, 41, 78, 79, 80, 81, 115,
 135, 221
Pliuškevičius, R. 10, 15, 18, 32, 41, 52, 53,
 78, 79, 80, 81, 114, 141, 197, 216,
 219, 226, 227, 228, 230
Povilaitienė, O. 117
Povilaitytė, D. 51, 221
Povilėnas, A. 86
Poznanskas, R. 113
Poznanskienė, D. 113
Pozniakov, A. 109
Požela, J. 18, 22, 43, 135, 220, 257, 275
Pragarauskas, H. 10, 34, 53, 63, 64, 65, 149,
 158, 159, 208, 213, 223, 229, 261
Pranevičius, H. 222, 229
Pridotkas, G. 227
Procharskas, R. 225
Prochorov, J. V. 23, 195, 218, 219, 264, 269
Prusakovas, V. 223
Pugačiovas, V. S. 154
Pukelis, K. 216
Pulokas, G. 109, 206
Pundienė, R. 126
Punys, V. 229
Pupeikis, R. 89, 90, 199
Puriuškis, G. 71
Purvinis, O. 71
Putna, V. 96
Puzinaitė, P. 62

R

Rabinovičius, Z. 221
Racevičienė, A. 121
Radavičius, M. 67, 68
Radvilavičiūtė, J. 92, 225
Račkauskas, A. 55, 57, 58, 61, 150, 168, 169,
 194, 195, 208, 230
Račkauskas, V. 194, 195
Račkovskis, S. 125
Ragulskis, K. 66, 185
Rakauskas, R. 135, 136, 139
Ramelienė, E. 124
Rasias, Th. 197
Raudys, A. 94, 230
Raudys, Š. 10, 28, 48, 49, 55, 56, 82, 84, 94,
 98, 99, 100, 101, 136, 150, 175, 184,
 200, 213, 220, 222, 224, 225, 226,
 227, 228, 229, 230, 283
Raupytė, L. 122
Razborov, A. 81
Reklaitis, G. 200
Repšas, K. 257
Riauba, B. 15, 19, 41, 58, 59, 60, 218, 261,
 268
Ribikauskas, A. 126
Riekumas, A. 113
Rimeisenė, D. 130
Rimkaitė, G. 129
Rimkus, M. 109, 206
Rimkus, R. 125
Rimšaitė, J. 41, 44, 145
Rindinas, J. 89
Rinkauskaitė, V. 113
Rinkevičius, A. 133
Ripskytė, P. 113, 145
Romanovskis, L. 263
Rozanovas, A. 221
Rozovskij, B. 65
Rudaitytė, L. 93
Rudalevičienė, B. 125
Rudzikas, Z. R. 272
Rudzkis, R. 10, 30, 51, 53, 55, 58, 60, 66, 67,
 68, 185, 215, 224, 229, 230, 268, 269
Rumšas, P. 41, 44, 45, 48, 135, 143, 144,
 145, 202, 219, 226, 240
Rusak, T. 102
Rutkauskas, S. 4, 10, 38, 39, 53, 54, 56, 57,
 70, 71, 72, 73, 130, 196, 197, 208,
 217, 220, 224

Rutkauskienė, V. 132
Ruzgas, T. 67

S

Sabonis, A. 267
Sagatas, A. 126
Sakalauskaitė, J. 79, 80, 81, 228
Sakalauskas, L. 56, 92, 93, 98, 102, 197, 198,
216, 222, 281
Samaitis, K. 71, 226
Samarskii, A. A. 197, 233
Samuolis, B. 49, 121, 123, 141
Sapagovas, J. 220
Sapagovas, M. 4, 9, 10, 15, 18, 22, 23, 27,
34, 37, 41, 43, 44, 50, 53, 54, 55, 57,
71, 74, 75, 76, 77, 110, 134, 135,
143, 150, 165, 166, 167, 179, 180,
196, 197, 208, 209, 214, 219, 222,
224, 227, 228, 259, 261, 269
Sapagovienė, D. 15, 18, 41, 71, 75, 76, 115,
135, 179, 180, 221, 240
Saudargas, A. 223
Saudargienė, A. 100, 229
Saulevičius, D. 87
Saulis, L. 58, 59, 60, 61, 127, 150, 163, 194,
195, 199, 214, 219, 261, 268, 269
Savickas, R. 125
Savičevas, A. 225
Sazonov, V. V. 195, 264
Senkienė, E. 92, 221, 281
Senkus, J. A. 222
Serapinas, K. 221
Sergovancev, V. T. 199
Shiriajev, A. 65
Siciūnienė, D. 145
Sickus, B. 145
Sidarkevičiūtė, D. 236
Sidoravičius, V. 60, 228
Siforovas, J. 219
Simanavičienė, R. 207
Simanavičius, J. 32, 53, 222, 273
Sinai, J. 65
Siniuvienė, R. 80, 115, 117, 278
Sinkevičiūtė, S. 187, 236
Siraždinovas, S. 264
Skérus, S. 39, 49, 130, 220, 244, 277
Skiporaitė, L. 125
Skirmantas, R. 75, 77, 93, 207, 224, 278
Skorochodas, A. 223, 264
Skūpienė, J. 105, 109, 203, 204, 207, 248,
253
Skurichina, M. 99, 229
Slavénas, P. 218
Slisenko, A. 226
Slivinskas, V. 66, 89, 90, 199, 222, 224, 227,
274
Slušnienė, V. 145
Smetona, A. 109
Smirnovas, V. 264
Solonikov, V. A. 71, 197, 225
Srivastava, H. M. 197
Sruogis, J. 52, 53, 84, 113, 136, 275
Stakėnas, V. 195
Stanislovaitis, A. 117, 221
Stankevičienė, D. 126
Stankevičius, A. 133, 203, 204
Stapčinskienė, G. 121, 123
Stasaitis, D. 184, 240
Stasiukaitytė, I. 248
Stasiulionis, D. 126
Statulevičienė, A. 15, 18, 41, 58, 61, 150,
160, 213, 221, 222, 225, 226, 269
Statulevičienė, I. 277
Statulevičius, V. 7, 9, 10, 14, 18, 22, 23, 29,
32, 33, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44,
45, 46, 48, 50, 53, 54, 55, 58, 59, 60,
61, 66, 69, 127, 129, 132, 135, 136,
149, 150, 153, 194, 195, 196, 208,
212, 215, 218, 219, 220, 221, 222,
223, 224, 225, 226, 227, 228, 229,
230, 232, 234, 244, 258, 261, 262,
263, 264, 265, 266, 267, 268, 269,
271, 277
Statulevičius, Vytautas V. 54, 66
Steišūnas, S. 58, 102, 221
Steklovas, V. 23, 40, 76, 212, 215
Stepanauskas, V. 255
Steponėnas, V. 89, 101
Stirbys, G. 107
Strumskis, B. 124
Stukaitė, V. 71, 227
Stunžinas, R. 113
Stupelis, L. 15, 18, 41, 63, 80, 104, 196, 197,
215, 221, 226
Styra, B. 22, 44
Subačienė, R. 206
Suchodolskis, J. 133
Sunklodas, J. K. 58, 59, 61, 195, 196, 215,
216, 222, 269

- Surgailis, D. 39, 52, 57, 62, 63, 64, 65, 149, 150, 158, 159, 176, 177, 213, 227, 228, 230
- Survila, J. 125
- Survila, P. 19, 61, 125, 219, 268, 269
- Sutinen, E. 110
- Sutkutė, A. 113
- Sušinskas, J. 58, 67, 225
- Svecevičius, B. 194
- Svetikienė, G. 109, 111, 112, 113
- Svetulevičienė, V. 63, 194, 226
- Syslo, M. M. 110, 237
- Š**
- Šakys, V. 205
- Šaltenis, V. 10, 52, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 150, 170, 171, 172, 199, 200, 203, 204, 215, 224, 225, 281
- Šamanskij, V. 75, 219
- Šaninas, N. 218
- Ščerbakov, S. G. 199
- Šeibakas, T. 75, 228, 279
- Ščiokolova, L. 126
- Šepetys, L. 275
- Šernas, V. 216
- Šičkus, B. 50, 135, 145, 240
- Šimelienė, R. N. 222
- Šimelis, Č. 197, 222
- Šimoliūnas, A. 53, 199, 224
- Šimonytė, V. 66, 89, 90, 199, 227, 275
- Šinkūnas, G. 126
- Širajevas, A. 264
- Širkovas, V. 225
- Šostak, M. 126, 186
- Špilevskis, E. 213, 219, 223, 225, 274
- Štaraitė, V. 117
- Štaras, A. 196, 207
- Štikonas, A. 74, 76, 77, 209
- Štikonienė, O. 74, 77, 229
- Šukvietienė, D. 74, 228
- Šulcas, P. 33, 52, 53, 56, 119, 120, 121, 123, 134, 137, 139, 141, 240, 275
- Šulmanas, A. 228
- Šveiger, F. 195
- Švitra, D. 30, 50, 51, 71, 72, 196, 214, 223, 228, 279
- T**
- Talutis, A. 203
- Tamošiūnas, T. 225
- Tankelevičienė, L. 118
- Tarasavičius, P. 67
- Targamadzė, A. 110, 216
- Taučaitė, G. 117
- Telešius, E. 205
- Telksnys, L. 21, 22, 24, 33, 37, 43, 44, 48, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 82, 83, 84, 86, 88, 109, 127, 129, 134, 135, 136, 149, 154, 199, 208, 209, 212, 219, 220, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229
- Tempelmanas, A. 18, 58, 61, 150, 164, 194, 195, 213, 221, 225, 227, 228
- Teresevičienė, M. 110, 216
- Tichomirov, E. I. 199
- Tiedt, N. 86
- Tiešis, E. 278
- Tiešis, V. 47, 92, 93, 95, 96, 117, 186, 200, 224
- Tiniauskas, V. 133
- Tonkich, G. 117
- Tonkich, V. 115, 117, 224, 240, 242, 278, 283
- Törn, A. 200, 201
- Treigys, P. 95, 96, 230
- Tumasonis, R. 95, 96, 202
- Tumasonis, V. 203
- Tunaitis, J. 270
- Turscányj-Szábó, M. 110
- Tutlienė, M. 89, 275
- U**
- Umbrasas, A. 113, 133, 224
- Undžėnas, V. 236
- Urba, K. 99, 184
- Urbanavičienė, R. 125
- Usonienė, R. 50
- Usovienė, R. 50, 124, 126, 127
- Uždavinys, I. 196
- Uždavinys, R. 15, 18, 19, 40, 196, 218
- V**
- Vaicenavičius, R. 80, 228
- Vaičiulis, B. 63, 64, 80, 115, 179, 222, 230
- Vaičiulis, M. 62, 63, 64, 80, 222, 230
- Vainienė, L. 122
- Vaitiekoniene, N. 122
- Vaitukaitis, V. 184

- Vakrinienė, S. 219
 Valatkaitė, R. 201
 Valavičius, E. 203, 204
 Valentukonienė, R. 117
 Valevičienė, J. 47, 91, 92, 93
 Valevičius, A. 225
 Valiukevičius, G. 63
 Valiulienė, A. 74, 75
 Valiulis, A. 88
 Vanagas, A. 112
 Vansevičienė, D. 118, 121, 123
 Variakojis, J. 126
 Variakojis, L. 50, 126
 Vasilecas, O. 201, 236
 Vasiliauskas, Z. 75, 278
 Vavilovas, S. 24
 Vaškevičius, A. 275
 Veidaitė, T. 77, 179, 180
 Veitas, V. 135, 137, 138, 139, 240, 277
 Veiveris, G. 25, 49, 51, 119, 147, 148, 221, 225
 Venclovaitė, E. 129
 Venskus, A. 133
 Vercinskis, J. 203
 Verikaitė, V. 208
 Vidžiūnas, A. 205
 Viliūnas, V. 222
 Vilkas, E. 17, 18, 19, 20, 22, 24, 41, 42, 43,
 46, 58, 135, 140, 149, 157, 197, 213,
 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225,
 226, 227, 230, 234
 Vilkas, R. 230
 Vilkauskas, L. 15, 18, 41, 58, 61, 219
 Vitienė, M. 126
 Vitkauskienė, M. 74, 75
 Voldemaras, R. 113
 Volodarskis, U. 41
 Volskis, E. L. 199
 Vorobjovas, N. 219, 234
 Voronkovas, B. 220
 Vozbinas, S. 219
 Vyšniauskas, V. 229
- W**
- Wojcynskis, W. 65
- Z**
- Zabarauskas, R. 206, 207
 Zabulionis, A. 229
 Zalatorius, J. 49, 51, 135, 145, 223, 240, 242
 Zavadskas, E. K. 197, 261
 Zdanevičius, J. 136
 Zingeris, A. 263
 Zinkevičienė, J. 126, 130, 285
 Zitikis, R. 58, 228
 Zolotariovas, V. 218, 219, 264
 Zonzotto, P. A. 65

Ž

- Žaldokas, R. 117, 226
 Žaldokienė, A. 118
 Žalienė, A. 279
 Žalys, A. 58, 63, 227
 Žalys, E. 51, 58, 63, 64, 65, 195, 227, 244,
 245, 277
 Žandaris, A. 4, 34, 56, 57, 105, 108, 124,
 125, 203, 205, 206, 207, 208, 229
 Žemaitis, R. 203
 Žemaitis, Z. 152, 220, 253
 Žemaitytė, D. 199
 Žeruoliė, D. 89
 Židanavičiūtė, J. 67
 Židonienė, M. 131
 Židonis, E. 106, 133
 Žigliavskij, A. 200
 Žilinskas, A. 47, 93, 94, 95, 96, 102, 150,
 170, 171, 172, 180, 199, 200, 201,
 202, 203, 204, 213, 222, 278, 281
 Žilinskas, J. 95, 96, 201
 Žilinskas, K. 102
 Žilinskienė, A. 93, 109, 112, 113, 206, 207
 Žilinskienė, I. 109, 206
 Žilinskienė, V. 112, 113, 192, 207
 Žilionytė, S. 80, 118
 Žiliukas, G. 180
 Žilys, G. 113
 Žlabys, R. 149
 Žogolevas, E. 226
 Žukauskaitė, L. 93
 Žukauskas, A. 13
 Žukauskas, K. 18, 19, 20, 22, 25, 40, 41, 43,
 44, 134, 135, 136, 139, 140, 221,
 222, 224, 273
 Žvirblienė, B. 93

Sudarė *Rasa Alisauskienė*

MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS INSTITUTAS
Mifodijus Sapagovas, Gintautas Dzemyda, Stasys Rutkauskas,
Aidas Žandaris, Dalė Daugaravičienė

Viršelio dailininkė *Norvyda Kligytė*

Redaktorė *Julija Klimkiė*

Fotografijos: *Jono Masiulio, Elenos Ramelienės, Raimundo Savicko, Virginijos Valuckienės*,
asmeninės knygoje aprašomų žmonių bei iš MII foto archyvo. Retušavo *Povilas Treigys*

Parengė spaudai ir išleido Matematikos ir informatikos institutas

Tiražas: 700 egz.

Akademijos g. 4, LT LT-08663, Vilnius

Tel.: (8-5) 2109 300, faks.: (8-5) 2 729 209

El. p.: mathematica@ktl.mii.lt

Svetainė internete: www.mii.lt

Spausdino „Arx Baltica“ spaudos namai,

Veiverių g. 142^b, LT-46353 Kaunas

Svetainė internete: www.arxbaltica.lt